

Na osnovu člana 38. stav 1. Zakona o planskom sistemu Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 30/18),

Vlada usvaja

AKCIONI PLAN
ZA ULAZAK REPUBLIKE SRBIJE U ŠENGENSKI PROSTOR
za period 2023-2028

1. UVOD

Akcioni plan za ulazak Republike Srbije u šengenski prostor predstavlja razvojni dokument Republike Srbije, koji je usmeren na ispunjavanje obaveza koje proističu iz pregovora za prijem Republike Srbije u članstvo Evropske unije, odnosno prelaznog merila u oblasti spoljnih granica i Šengena, kao i aktivnosti iz revidiranog Akcionog plana za Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbednost, kratkoročno, a u cilju dobijanja merila za zatvaranje Poglavlja 24 – Pravda, sloboda i bezbednost i konačno, na dostizanje standarda neophodnih za ulazak države u šengenski prostor, jačanja institucionalnih, administrativnih i tehničkih kapaciteta, kao i usklađivanje sa pravnim tekovinama Evropske unije u oblasti spoljnih granica i Šengena, a sve u cilju pripreme za proces šengenske evaluacije.

Akcioni plan za ulazak Republike Srbije u šengenski prostor sadrži pregled posebnih ciljeva i mera neophodnih za dostizanje opšteg i posebnih ciljeva, zatim pregled nosioca aktivnosti i partnera u sprovođenju aktivnosti, indikatore, rokove za sprovođenje aktivnosti, izvore finansiranja, pregled budućih investicija Republike Srbije potrebnih za dostizanje standarda Šengena, kao i druge metodološke parametre.

Akcioni plan sadrži **opšti cilj i 12 posebnih ciljeva**:

- **Opšti cilj:** Ispunjenje obaveza koje proističu iz pregovora za prijem Republike Srbije u članstvo Evropske unije, odnosno prelaznog merila u oblasti spoljnih granica i Šengena i aktivnosti iz revidiranog Akcionog plana za Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbednost, kratkoročno, u cilju dobijanja merila za zatvaranje Poglavlja 24 – Pravda, sloboda i bezbednost i konačno na dostizanje standarda neophodnih za ulazak države u šengenski prostor, jačanje institucionalnih, administrativnih i tehničkih kapaciteta, kao i na usklađivanje sa pravnim tekovinama Evropske unije u oblasti spoljnih granica i Šengena, a sve u cilju pripreme za proces šengenske evaluacije.
- **Posebni cilj 1:** Obezbeđenje efikasnog nadzora spoljnih granica na osnovu situacione slike i upotrebe savremene tehničke opreme;
- **Posebni cilj 2:** Olakšavanje prelaska granice za lica i prevozna sredstva uz potreban nivo granične kontrole;
- **Posebni cilj 3:** Jačanje kapaciteta i kompetencija ljudskih resursa koji učestvuju u upravljanju granicom;
- **Posebni cilj 4:** Obezbediti nesmetanu i pouzdanu međunarodnu i međuagencijsku saradnju;
- **Posebni cilj 5:** Unapređenje upravljanja granicom kroz pripremu za implementaciju novih IT sistema;
- **Posebni cilj 6:** Primena odredbi Evropske unije o vraćanju stranaca uz garantovanje osnovnih prava i sloboda;

- **Posebni cilj 7:** Obezbeđivanje povezivanja na Šengenski informacijski sistem i neometanog funkcionisanja sistema;
- **Posebni cilj 8:** Usklađivanje vizne politike prilagođavanjem zahtevima pravnih tekovina Evropske unije i šengenskim pravnim tekovinama;
- **Posebni cilj 9:** Unaprediti policijsku saradnju u skladu sa zahtevima Evropske unije;
- **Posebni cilj 10:** Obezbeđivanje pouzdane i efikasne zaštite podataka o ličnosti kroz korišćenje Šengenskog informacijskog sistema i viznog informacijskog sistema i uvođenje potrebne infrastrukture za bezbednost podataka
- **Posebni cilj 11:** Uspostavljanje efikasnog sistema za nadzor i prenošenje oružja i municije i
- **Posebni cilj 12:** Obezbediti efikasnu pravosudnu saradnju u skladu sa zahtevima Evropske unije.

2. PROCES IZRADE AKCIONOG PLANA

Polazna osnova za izradu Akcionog plana za ulazak Republike Srbije u šengenski prostor izrađena je u skladu sa Tvinig projektom: „Izrada šengenskog akcionog plana“, kroz ekspertsku podršku stručnjaka iz država članica Evropske unije, konkretno organa za sprovođenje zakona i pravosudnih organa Mađarske i Litvanije.

Finalni Predlog izrađen je od strane Radne grupe Ministarstva unutrašnjih poslova za izradu Akcionog plana za ulazak Republike Srbije u šengenski prostor i Interresorne radne grupe za izradu Akcionog plana za ulazak Republike Srbije u šengenski prostor, koje je formirao ministar unutrašnjih poslova, a kojim je predsedavao sekretar Ministarstva unutrašnjih poslova.

3. FINANSIJSKA SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE AKCIONOG PLANA ZA ULAZAK REPUBLIKE SRBIJE U ŠENGENSKI PROSTOR

Za sprovođenje Akcionog plana za ulazak Republike Srbije u šengenski prostor, za 2023. godinu, biće obezbeđena Zakonom o budžetu za 2023. godinu, dok će se u 2024. godini i 2025. godini sredstva planirati u skladu sa limitima koje odredi Ministarstvo finansija za sve budžetske korisnike u okviru odgovarajućih razdela i programa u okviru kojih se planiraju sredstva za sprovođenje aktivnosti prikazanih u ovom akcionom planu.

Za pojedine aktivnosti predviđeno je finansiranje iz sredstava predpristupne pomoći Evropske unije i sredstava donora. Institucije koje nemaju troškova neophodnih za sprovođenje aktivnosti, za period 2023-2025, odnosno institucije koje aktivnosti iz revidiranog Akcionog plana obavljaju u okviru redovnih radnih aktivnosti su:

- Ministarstvo unutrašnjih poslova;
- Ministarstvo pravde;
- Ministarstvo spoljnih poslova;
- Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture;
- Ministarstvo za brigu o porodici i demografiju;

- Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja;
- Ministarstvo zdravlja;
- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede;
- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Uprava za veterinu;
- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Uprava za zaštitu bilja;
- Ministarstvo finansija;
- Ministarstvo finansija – Uprava carina;
- Ministarstvo unutrašnje i spoljne trgovine;
- Pravosudna akademija;
- Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti;
- Zavod za izradu novčanica i kovanog novca – Topčider;
- Republička direkcija za imovinu Republike Srbije;
- Direktorat za radijacionu i nuklearnu sigurnost i bezbednost Srbije;
- Vrhovno javno tužilaštvo;
- Vrhovni sud i
- Kancelarija za borbu protiv droga.

Institucija za čije aktivnosti je potrebno angažovati sredstva u skladu sa Zakonom o budžetu Republike Srbije su:

Komesarijat za izbegice i migracija

Troškovi Komesarijata za izbeglice i migracije, u ovom trenutku iznose 3.000.000 dinara - na ime namenske kontribucije, na godišnjem nivou, za sprovođenje mera koje za cilj imaju informisanje potencijalnih povratnika i lica u iregularnom položaju sa mogućnostima asistiranog dobrovoljnog povratka, kao i na ime namenske kontribucije, na godišnjem nivou, za organizovanje efektivnog savetovanja o povratku i reintegraciji u skladu sa Okvirom Evropske unije za savetovanje o povratku, 4.000.000 dinara - na godišnjem nivou, za obezbeđivanje adekvatnih kapaciteta za smeštaj iregularnih migranata - potencijalnih povratnika.

Ostali izvori finansiranja

- Pretpristupni fondovi Evropske unije;
- Podrška Agencije Evropske unije za graničnu i obalsku stražu;

- Podrška agencije *EU-LISA*;
- Podrška Kancelarije Organizacije Ujedinjenih nacija za drogu i kriminal;
- Podrška Evropske agencije za azil – *EASO*;
- Podrška Kancelarije za tehničku pomoć i razmenu informacija iz Brisela, Kraljevina Belgija – *TAIEX*;
- Podrška Programa za razvoj Organizacije Ujedinjenih nacija – *UNDP*;
- Podrška Centra za kontrolu lakog i malokalibarskog naoružanja u jugoistočnoj Evropi – *SEESAC* i
- Bilateralni donatori.

Investicije Republike Srbije u oblasti spoljnih granica i Šengena, u okviru priprema za ulazak u šengenski prostor budući period¹

U skladu sa Zakonom o budžetu Republike Srbije, procena finansijskih sredstava izvršena je za period 2023-2025, po godinama i po organu nadležnom za sprovođenje aktivnosti (*nosiocima aktivnosti i/ili učesnicima u istim*).

U ostalim aktivnostima, u zavisnosti od dostupnih parametara, izvršena je procena vrednosti budućih investicija.

Sa druge strane, u aktivnostima u kojima, u ovom trenutku za to ne postoje dostupni parametri procene, procena vrednosti investicije biće naknadno i blagovremeno određena.

Poznate procene vrednosti investicija

- **51.602.000,00 evra** - za nabavku specijalističke opreme za sprovođenje nadzora državne granice, na osnovu utvrđenih prioriteta i liste standardne i posebne potrebne opreme;
- **24.000 evra** - za nabavku tetra terminal i tetra kolske opreme;
- **6.394.000,00 evra** - za jačanje kapaciteta Centra za obuku vođača i dresuru službenih pasa za rad u oblasti granične kontrole;
- **200.000 evra, po graničnom prelazu** – ukupno **15.400.000 evra** - za izvođenje radova na izgradnji objekata za lica kojima je odbijen ulazak u zemlju;
- **1.000 evra** - po graničnom prelazu – **ukupno 77.000 evra** - za izvođenje radova na adaptaciji kabina za graničnu proveru i/ili monitora u skladu sa listom potreba;
- **200.000 evra, po drumskom graničnom prelazu** (52 drumskih graničnih prelaza) – **ukupno 10.400.000 evra** - za izvođenje radova na prilagođavanju infastruktura na drumskim graničnim prelazima, u skladu sa preporukom broj 59 Šengenskog kataloga;
- **18.400.000 evra** za izvođenje radova na prilagođavanju infastruktura na železničkim graničnim prelazima, prema preporuci broj 67 Šengenskog kataloga;

¹ Не односи се на период 2023-2025

- **400.000 evra** - po jednom kilometru za izvođenje radova na prilagođavanju infrastrukture na graničnim prelazima za vodni saobraćaj, u skladu sa preporukom broj 81. Šengenskog kataloga;
- **600.000 evra** - za nabavku opreme neophodne za proveru lica u vozovima na graničnim prelazima za železnički saobraćaj;
- **18.000.000 evra** - za izvođenje radova na instalaciji stacionarnih uređaja za proveru vozova u cilju otkrivanja skrivenih lica ili krijumčarenja robe;
- **25.300.000 evra** - za nabavku opreme potrebne za sprovođenje granične kontrole , na osnovu propisanih standarda, za otkrivanje skrivenih lica, oružja, radioaktivnih i eksplozivnih materijala i droge;
- **1.500.000 evra za softver i 2.000.000 evra** za hardver za unapređenje postojećeg IT sistema i automatsku evidenciju lica u nacionalnu bazu podataka, pri ulasku i izlasku;
- **29.681.000 evra** - za nabavku uređaja za očitavanje putnih isprava i otisaka prstiju na svim graničnim prelazima, prema kategorijama graničnih prelaza;
- **26.000.000 evra** - za izvođenje radova na instalaciji i ugradnji sistema video-nadzora za područja graničnih prelaza za drumski saobraćaj, u skladu sa preporukom broj 60. i broj 61. Šengenskog kataloga;
- **3.024.000 evra** - nabavka specijalizovanih vozila za prevoz iregularnih migranata u organizacionim jedinicama Ministarstva unutrašnjih poslova, koje su nadležne za obavljanje poslova suzbijanja iregularnih migracija i poslova readmisije;
- **2.000.000 evra** - za jačanje kapaciteta, u smislu omogućavanja ubrzanog procesa uvođenja biometrijskih identifikatora */10 otisaka prstiju/* i
- **2.954.000 evra** - za nabavku opreme sa neophodnim tehničkim sredstvima za kontrolu dokumenata, za potrebe diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Srbije.

Ukupno 161.130.000 evra

4. AKCIONI PLAN ZA ULAZAK REPUBLIKE SRBIJE U ŠENGENSKI PROSTOR

POGLAVLJE 1 - UPRAVLJANJE GRANICOM

Opšti pregled

Republika Srbija je kopnena država u jugoistočnoj Evropi, sa preko 7.186.862 miliona stanovnika² i obuhvata teritoriju od 88.499 kvadratnih kilometara³. Nalazi se u centralnom delu Balkanskog poluostrva, na veoma važnoj evropskoj ruti. Teritorija Republike Srbije je raskrsnica Evrope, od geopolitičkog značaja. Međunarodni putevi i pruge koje prolaze kroz doline reka predstavljaju najkraću vezu između Zapadne i Centralne Evrope, sa jedne strane i Bliskog istoka, sa druge strane.

Republika Srbija nalazi se na raskršću puteva između Zapadne Evrope i Bliskog Istoka i samim tim nalazi se na raskršću različitih multikulturalnih, multinacionalnih, religijskih i civilizacijskih tokova. Ujedno, predstavlja tranzitnu zemlju između istoka i zapada, kako za legalan promet roba, tako i za razne vidove prekograničnog kriminala i takođe, nalazi se u centralnom delu tzv. Balkanske migratorne rute, i kao tranzitna država suočavala se i suočava se sa jakim prilivom migranata, što utiče na različite oblike prekograničnog kriminala.

Borba protiv prekograničnog kriminala, kao jednog od najprofitabilnijih oblika kriminala, veoma je važna za ekonomiju i bezbednost građana Republike Srbije, kao tranzitne države. Uz pozitivne privredne rezultate, ovaj položaj utiče na to da se nalazi na pravcima kretanja međunarodnog organizovanog kriminala, što zahteva dodatni angažman svih nacionalnih resursa. Efikasna borba protiv prekograničnog kriminala ima veliku ulogu za privredu i bezbednost građana Republike Srbije.

Na dalje, migracioni pritisak na Zapadni Balkan ostaje karakteristika razvoja događaja na istočno-mediteranskoj ruti i samim tim u glavnoj zemlji porekla i tranzita (*posebno u Turskoj, Centralnoj, Južnoj Aziji ili na Bliskom Istoku*). Razni ekonomski i geopolitički sporovi u istočnom Sredozemlju između Turske, susedne Grčke, Kipra i Evropske unije su ipak ključni faktori koji mogu uticati na veličinu i pravce migracionih tokova u proširenom regionu. Iregularni migranti na putu između Turske i Zapadne Evrope preko istočnog Mediterana, Grčke / Bugarske i širom Zapadnog Balkana ostali su uglavnom aktivni. Ruta usredsređena na Republiku Srbiju, kao i ruta preko Republike Albanije, i dalje je aktivna, ali su polazne tačke obe rute pokazale značajno smanjenje.

KONTROLA DRŽAVNE GRANICE

Granična kontrola spoljnih granica predstavlja veoma važan deo evropskih i šengenskih pravnih tekovina i ista ne podrazumeva samo proveru osoba na graničnim prelazima i nadzor dela državne granice, već i analizu rizika unutrašnje bezbednosti i pretnji, koje mogu imati uticaj na bezbednost spoljnih granica Evropske unije. Treba napomenuti da učesnici u svim pojavnim oblicima prekograničnog kriminala, krijumčarenja i ireguarnih migracija koriste sve slabosti u graničnoj kontroli, što posredno ima negativan uticaj na ekonomiju države.

² Без података за Аутономну покрајину Косово и Метохија, извор: <https://www.srbija.gov.rs/tekst/45625/osnovni-podaci.phd>, приступљено дана 29. новембра 2022. године;

³ Извор: <https://www.srbija.gov.rs/tekst/45625/osnovni-podaci.phd>, приступљено дана 29. новембра 2022. године.

Republika Srbija mora da ispuni određene uslove i razvije kapacitete za primenu opšteg skupa šengenskih pravnih tekovina, a u cilju pridruživanja šengenskom prostoru. Postojeći normativni okvir je unapređen i predstavlja dobru osnovu za dalja unapređenja ka postizanju usklađenosti sa evropskim i šengenskim pravnim tekovinama.

Karakteristike državne granice

Republika Srbija je kontinentalna država u jugoistočnoj Evropi, sa oko 7.186.862 miliona stanovnika i obuhvata teritoriju od 88.499 kvadratnih kilometara. Ukupna dužina državne granice Republike Srbije iznosi 2.361,86 kilometara. Republika Srbija graniči se sa osam država, od koji sa četiri države članice Evropske unije i četiri države koje nisu članica Evropske unije.

Države članice Evropske unije sa kojima se Republika Srbija graniči su sledeće:

- Mađarska;
- Rumunija;
- Republika Bugarska i
- Republika Hrvatska.

Države koje nisu članice Evropske unije, a sa kojima se Republika Srbija graniči su sledeće:

- Bosna i Hercegovina;
- Crna Gora;
- Republika Severna Makedonija i
- Republika Albanija.

Buduća unutrašnja granica i buduće spoljne granice Evropske unije

U okviru pregovora za prijem Republike Srbije u članstvo Evropske unije, kopnene i vodene granice Republike Srbije sa državama članicama Evropske unije smatraju se budućim unutrašnjim granicama Evropske unije - **buduća unutrašnja granica**, dok se kopnena granica sa drugim državama i vodene granice sa istim, smatraju budućim spoljašnjim granicama Evropske unije- buduće spoljašnje granice.

Režim granične kontrole na budućim spoljašnjim granicama primenjivaće se i na graničnim prelazima za vazušni i vodeni saobraćaj, preko kojih će državnu granicu prelaziti i državljani država koje nisu članice Evropske unije.

Državna granica sa Mađarskom

Državna granica sa Mađarskom utvrđena je na osnovu Ugovora, u celini je obeležena, definisana i opisana graničnim dokumentima i ista ne uključuje sporne delove. Ukupna dužina granice iznosi 174,7 kilometara, od čega 18 kilometara čine elementi hidrografije (*reke i kanali*). Opšti pravac protezanja granice je zapad – istok, odnosno jugozapad – severoistok.

Teren uz graničnu liniju i prostor uz graničnu liniju je ravničarskog tipa, sa manjim delom brežuljkastih terana, lako prohodan u odgovarajućim meteo uslovima, bez izražene vertikalne razčlanjenosti reljefa. Najvećim delom pokriven je ratarskim kulturama, voćnjacima u sistemu intenzivnog uzgoja, livadama i mestimično slabo razvijenom šumskom vegetacijom, obradiv je i veoma prohodan. Prirodne prepreke čine reka Tisa i Bajski kanal.

Putna mreža je razvijena i pruža relativno dobre veze između regionalnih, opštinskih i seoskih naselja u pograničnom području. Uz graničnu liniju postoji nekategorisana komunikacija, čija je prohodnost ograničena u uslovima intenzivnih padavina.

Državna granica sa Rumunijom

Državna granica sa Rumunijom utvrđena je na osnovu Ugovora, u celini je obeležena, definisana i opisana graničnim dokumentima i ista ne uključuje sporne delove. **Ukupna dužina granice iznosi 546,6 kilometara**, od čega 289,3 kilometara čine elementi hidrografije (*jezero, reke i kanali*). Opšti pravac protezanja granice je sever – jug. Teren uz graničnu liniju sadrži dva specifična dela:

- Banatski deo državne granice i
- Dunavski deo državne granice.

Banatski deo državne granice

- Gde granična linija prvenstveno prolazi kopnenim delom i samo 34 kilometra prolazi rekom i gde teren u pograničnoj zoni i pograničnom području uključuje obradivo nizijsko zemljište, koje je pokriveno ratarskim kulturama, lako prohodno u odgovarajućim meteo uslovima;
- U južnom delu, blago su izraženi elementi vertikalne rasčlanjenosti reljefa pokriveni šumama i žbunjem. Putna mreža je razvijena i pruža relativno dobre veze između regionalnih, opštinskih i seoskih naselja u pograničnom području. Uz graničnu liniju mestimično postoje nekategorisane komunikacije čija je prohodnost ograničena u uslovima intenzivnih padavina.

Dunavski deo državne granice i pojasa uz liniju:

- Čini mešavina ravničarskog, brdskog i niskoplaninskog reljefa sa dominantnom Đerdapskom klisurom koja ograničava kretanje na izgrađene komunikacije;
- Prirodne prepreke čine reka Dunav sa Đerdapskim jezerom, reke Tamiš, Karaš i Nera i obronci Vršaćkih planina.

Državna granica sa Republikom Bugarskom

Državna granica sa Republikom Bugarskom utvrđena je na osnovu Ugovora, u celini je obeležena, definisana i opisana graničnim dokumentima i ista ne uključuje sporne delove. Ukupna dužina granice iznosi 360,5 kilometara, od čega 27 kilometara čine elementi hidrografije (*reke i potoci*), sa opštim pravcem protezanja granice je sever – jug.

Teren uz graničnu liniju je nisko do srednjeplaninskog tipa osim na krajnjem severu granice gde je preovlađujući ravničarski reljef i na graničnom delu Stare planine gde je reljef visokoplaninskog tipa. Vegetaciju čine šume i pašnjaci. Teren je generalno teško prohodan i kretanje je uglavnom usmereno na komunikacije. Prirodne prepreke čine planinski oblici reljefa, sa dominantnim masivom Stare planine i reka Timok.

Državna granica sa Republikom Hrvatskom

Državna granica sa Republikom Hrvatskom nije utvrđena. Ukupna dužina granice iznosi 261,7 kilometara, od čega 150,6 kilometara čine elementi hidrografije (*reke i kanali*), sa opštim pravcem protezanja granice je sever – jug

Teren uz graničnu liniju je ravničarskog tipa, lako prohodan u odgovarajućim meteo uslovima, bez izražene vertikalne rasčlanjenosti reljefa, pokriven najvećim delom ratarskim kulturama i razvijenom šumskom vegetacijom na sremskom delu granice i zaobalju reke Dunav.

Putna mreža je razvijena i pruža relativno dobre veze između regionalnih, opštinskih i seoskih naselja u pograničnom području osim na granici opštine Šid i Bačka Palanka, gde se za povezivanje koristi komunikacija koja delom prolazi kroz Republiku Hrvatsku.

Državna granica sa Bosnom i Hercegovinom

Državna granica sa Bosnom i Hercegovinom nije utvrđena. Ukupna dužina granice iznosi 370,9 kilometra od čega 261 kilometar čine elementi hidrografije (*reke, jezera i potoci*), sa opštim pravcem protezanja granice je sever – jug.

Teren uz državnu granicu je pretežno srednjeplaninskog tipa sa postepenim prelazima u niskoplaninski i ravničarski idući ka severu. Prohodnost je ograničena na komunikacije. Prirodne prepreke čine planinski reljef na južnom delu granice, reka Drina sa akumulacijama i reka Sava.

Državna granica sa Crnom Gorom

Državna granica sa Crnom Gorom nije utvrđena. Ukupna dužina granice iznosi 249,5 kilometara od čega 10 kilometara čine elementi hidrografije (*reke i potoci*). Opšti pravac protezanja granice je severzapad – jugoistok. Ukupna dužina aproksimativne granične linije između Republike Srbije i Crne Gore iznosi oko 162,3 kilometra.

Teren uz državnu granicu karakteriše srednje planinski tip reljefa sa Peštarskom visoravni u centralnom delu, mestimično ispresecan strmim obalama planinskih potoka. Nadmorska visina u zoni odgovornosti kreće se od 500 do 2.000 metara.

Teren je teško prohodan naročito u zimskom periodu a kretanje je usmereno na izgrađene komunikacije. Vegetacijski pokrivač većim delom čine šume, zatim nisko rastinje, pašnjaci i livade. U obavljanju poslova obezbeđenja državne granice konfiguracija terena zahteva upućivanje patrola ka graničnoj liniji postojećim putnim i alternativnim pravcima.

Državna granica sa Republikom Severnom Makedonijom

Državna granica sa Republikom Severnom Makedonijom je u potpunosti utvrđena na osnovu Ugovora i ne uključuje sporne delove. Državna granica u najvećem delu prolazi kroz teško prohodne planinske krajeve, gde su najosetljiviji i najprohodniji delovi granične linije smešteni u području prirodnih useka i planinskih prelaza. Ukupna dužina granice iznosi 282,9 kilometra od čega 35,5 kilometara čine elementi hidrografije (*reke i potoci*). Opšti pravac protezanja granice je zapad – istok.

Teren uz graničnu liniju karakteriše nisko do visokoplaninski reljef sa delovima ravničarskog do brdskog tipa reljefa oko reke Lepenice i Preševske povije pokriven šumama i pašnjacima. Prohodnost je ograničena i usmerena na komunikacije i ravničarske tipove reljefa. Prirodne prepreke su planinski oblici reljefa sa dominantnim masivom Šar planine.

Državna granica sa Republikom Albanijom

Državna granica sa Republikom Albanijom je utvrđena, topografska u celini je obeležena i opisana graničnim dokumentima. Ukupna dužina granice iznosi 113,6 kilometara od čega 3 kilometra čine elementi hidrografije (reke i potoci). Opšti pravac protezanja granice je severzapad – jugoistok.

Teren uz graničnu liniju je srednje do visokoplaninski, teško prohodan a kretanje je usmereno isključivo na komunikacije. Na granici sa Republikom Albanijom i na delu državne granice sa Republikom Severnom Makedonijom, kontrolu prelaska granice sprovode pripadnici međunarodnih snaga na Kosovu i Metohiji, a u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Organizacije Ujedinjenih nacija, što čini nepovoljnu bezbednosnu situaciju još složenijom u ovom delu državne granice i na čitavoj teritoriji Republike Srbije

Plava granica

Prirodnu granicu Republike Srbije čine tri međunarodne plovne reke:

- Reka Dunav sa Republikom Hrvatskom i Rumunijom, gde je režim plovidbe regulisan Konvencijom o režimu plovidbe Dunavom;
- Reka Sava sa Bosnom i Hercegovinom, gde je režim plovidbe regulisan Okvirnim sporazumom o slivu reke Save sa aneksima i Protokolom o režimu plovidbe;
- Reka Tisa, gde je režim plovidbe regulisan bilateralnim sporazumom sa Mađarskom;
- Reka Drina, plavu granicu sa Bosnom i Hercegovinom ocrta reka Drina, koja nije međunarodna plovni put, osim deonice od rečnog kilometra 0,00 do rečnog kilometra 15,00 gde je plovidba bez ograničenja za trgovačka plovila svih država i
- kao i druge reke na kojima nije uspostavljen režim plovidbe a na kojima se proteže državna granica Republike Srbije
- reka Timok i druge.

Ukupna dužina vodene granice iznosi 697,34 kilometra, od čega:

- granicu sa Mađarskom 4,70 kilometara;
- granicu sa Republikom Rumunijom 257,32 kilometara;

- granicu sa Republikom Bugarskom 16,95 kilometara ;
- granicu sa Republikom Severnom Makedonijom 1,72 kilometra;
- granicu sa Republikom Albanijom 0,41 kilometar;
- granicu sa Crnom Gorom 4,58 kilometara;
- granicu sa Bosnom i Hercegovinom 261,04 kilometar i
- granicu sa Republikom Hrvatskom 150,62 kilometara.

Granična kontrola obavlja se na 78 graničnih prelaza, te su sa susednim državama uređena pitanja zajedničkog delovanja na granici od mešovitih patrola, zajedničkih kontakt centara do zajedničkog planiranja mera.

Zelena granica

Ukupna dužina kopnene granice Republike Srbije iznosi oko 1.664,52 kilometra. Državna granica sa Mađarskom, Rumunijom, Republikom Bugarskom, Republikom Severnom Makedonijom i Republikom Albanijom je potpuno određena, opisana i obeležena bez spornih delova. Granica sa Bosnom i Hercegovinom, Crnom Gorom i Republikom Hrvatskom nije definisana, odnosno, proces razgraničenja nije završen, pa se stoga granica smatra aproksimativnom. Granica sa Bosnom i Hercegovinom nije definisana, odnosno, proces razgraničenja nije završen, pa se stoga granica smatra aproksimativnom.

Radi vođenja pregovora o razgraničenju i zaključivanju ugovora o utvrđivanju državne granice formirana je Međudržavna diplomatska komisija za državnu granicu, koja još uvek nije završila svoj rad i time još uvek nije završen postupak razgraničenja između Republike Srbije i Bosne i Hercegovine.

Granica sa Republikom Hrvatskom nije definisana, odnosno, proces razgraničenja sa Republikom Hrvatskom nije završen, pa se stoga smatra aproksimativnom. Radi vođenja pregovora o razgraničenju i zaključivanju ugovora o utvrđivanju državne granice formirana je Međudržavna diplomatska komisija za utvrđivanje i određivanje granične linije i pripremu sporazuma o državnoj granici, koja još uvek nije završila svoj rad i time još uvek nije završen postupak razgraničenja između Republike Srbije i Republike Hrvatske.

Granica sa Crnom Gorom nije definisana, i takođe se smatra aproksimativnom. Radi vođenja pregovora o razgraničenju i zaključivanju ugovora o utvrđivanju državne granice formirana je Međudržavna diplomatska komisija za državnu granicu, koja još uvek nije završila svoj rad i time još uvek nije završen postupak razgraničenja između Republike Srbije i Crne Gore.

INTEGRISANO UPRAVLJANJE GRANICOM

Republika Srbija kao država koja se nalazi na spoljnim granicama Evropske unije, štiteći sopstvenu bezbednost, posredno štiti spoljne granice Evropske unije i doprinosi podizanju stepena regionalne i evropske bezbednosti, uz poštovanje svih odredbi međunarodnog prava koje se odnose na zaštitu ljudskih prava. Osnovni preduslov za primenu novog koncepta integrisanog upravljanja granicom, predstavljaju izmene

normativnog i strateškog okvira, unapređenje kontrole državne granice i jačanje međuagencijske saradnje, uz kontinuirano jačanje kadrovskih, materijalno-tehničkih i IT kapaciteta svih službi u sistemu integrisanog upravljanja granicom.⁴

Uz usklađivanje normativnog i planskog okvira potrebno je ojačati međuagencijsku saradnju. Međuagencijskom saradnjom za upravljanje granicom treba upravljati na tri nivoa: strateškom, taktičkom i operativnom, kako bi se svi ljudski, materijalni i tehnički kapaciteti koristili efikasno i racionalno.

Kvalitet obavljanja granične kontrole od strane nadležnih službi, usled sve većih bezbednosnih izazova i različitih asimetričnih pretnji zahtevaju neprestano unapređenje i optimizaciju poslovnih procesa i operativnih procedura. U tom smislu na osnovu izrađenih analiza posebnu pažnju treba posvetiti racionalnoj nabavci adekvatne tehničke opreme koja mora odražavati viziju dugoročnog planiranja, korišćenja i kompatibilnosti sa ostalim sistemima i agencijama. Efikasna kontrola granica, kontrola prelaska putnika preko državnih granica i onemogućavanje nezakonitih aktivnosti povezanih sa obezbeđivanjem sigurnosti granica zahteva znatno finansijsko ulaganje u jačanje administrativnih kapaciteta uporedo sa razvojem i jačanjem IT sistema. Danas svi bezbednosni sistemi, pa tako i sistem upravljanja granicom, moraju biti spremni na brzu promenu, kao i obezbeđivanju odgovarajućeg odgovora na bezbednosne izazove, rizike i pretnje.

Strategijom integrisanog upravljanja granicom, Republika Srbija nastavlja razvoj i dalje usklađivanje sistema integrisanog upravljanja granicom sa evropskim modelom koji se sastoji od sledećih elemenata:

- granična kontrola;
- suzbijanje prekograničnog kriminala;
- poštovanje i zaštita osnovnih ljudskih prava;
- analiza rizika;
- međuagencijska saradnja u upravljanju granicom;
- mere na teritoriji Republike Srbije;
- međunarodna saradnja;
- povratak stranaca;
- razmena informacija i saradnja sa državama članicama, agencijama Evropske unije i drugim međunarodnim organizacijama;
- mehanizam za kontrolu kvaliteta i
- obuka, istraživanje i razvoj.

Strategija integrisanog upravljanja granicom

Republika Srbija je usvojila svoju prvu Strategiju integrisanog upravljanja granicom, sa pratećim akcionim planom 2006. godine, nakon čega je nastavljen započeti pravac usklađivanja nacionalnog zakonodastva sa pravnim tekovinama Evropske unije, donošenjem novih zakona,

⁴ Споразум о сарадњи у области интегрисаног управљања границом који је закључен између Министарства унутрашњих послова, Министарства финансија, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

jačanjim administrativnih i institucionalnih kapaciteta svih relevantnih službi, kroz zapošljavanje, sprovođenje plana i programa zajedničke obuke i primene zajedničke analize rizika svih službi u sistemu integrisanog upravljanja granicom.

Pored navedenog, podignut je nivo tehničke opremljenosti svih nadležnih organa u kontroli granice, kroz rekonstrukciju i izgradnju graničnih prelaza i nabavku specijalizovane opreme za redovno obavljanje poslova. Kako su oblasti, koncept i ciklus planiranja politika u procesu integrisanog upravljanja granicom sadržani u Uredbi Evropskog parlamenta i Saveta 2019/1986 koja ima direktnu primenu u svim državama članicama Evropske unije, Republika Srbija je, kao država kandidat za prijem u članstvo Evropske unije, u obavezi da definiše nacionalni dokument, koji će omogućiti ispravnu primenu novog koncepta integrisanog upravljanja granicom, a koji je sadržan u predmetnoj Uredbi.

S tim u vezi, a u cilju daljeg usklađivanja sa normativnim i strateškim okvirom Evropske unije, Republika Srbija donela je novu Strategiju integrisanog upravljanja granicom zajedno sa Akcionim planom za sprovođenje Strategije, za period 2022 – 2024, usmerenu na normativni i strateški okvir definisan u Evropskoj uniji, uvažavajući postignute rezultate kao i specifičnosti Republike Srbije.

Republika Srbija definiše normativne, proceduralne, kadrovske, finansijske mere i aktivnosti kroz prateći Akcioni plan za sprovođenje Strategije integrisanog upravljanja granicom u Republici Srbiji, u cilju ispravne primene novog koncepta integrisanog upravljanja granicom. Uz to, dosledna primena koncepta integrisanog upravljanja granicom podrazumeva i primenu dela odredbi i koncepta koji su sadržani u Tehničkoj i operativnoj strategiji za evropsko integrisano upravljanje granicom broj 2/2019 usvojene od strane Upravnog odbora Agencije za evropsku i obalsku stražu.

Pored navedenog, prilikom definisanja teksta Strategije integrisanog upravljanja granicom uzete su u obzir odredbe koje su definisane Uredbom (EU) 2016/399 o pravilima kojima se uređuje kretanje lica preko granica kao i odredbe šengenskog kataloga – kontrola spoljnih granica, vraćanje i readmisija. Imajući u vidu da je strateški cilj Republike Srbije punopravno članstvo u Evropskoj uniji ovom Strategijom Republika Srbija uvodi novi koncept integrisanog upravljanja granicom sa ciljem usklađivanja sa evropskim pravnim tekovinama.

Osnovni preduslov za primenu novog koncepta predstavlja:

- izmena normativnog i planskog okvira;
- unapređenje kontrole državne granice;
- međuagencijska saradnja i
- jačanje kadrovskih, materijalno-tehničkih i *IT* kapaciteta.

Posebnu pažnju neophodno je posvetiti racionalnoj nabavci adekvatne tehničke opreme na osnovu analiza koje moraju odražavati viziju dugoročnog planiranja, korišćenja i kompatibilnosti sa ostalim sistemima i agencijama. Bezbednosni izazovi i razne asimetrične pretnje zahtevaju neprestano unapređenje operativnih procedura i kvaliteta obavljanja granične kontrole od strane odgovornih službi. Efikasna kontrola državne granice, kontrola prelaska putnika preko državnih granica i onemogućavanje nezakonitih aktivnosti povezanih sa bezbednošću granica zahtevaju znatno finansijsko ulaganje u jačanje administrativnih kapaciteta, uporedo sa razvojem i jačanjem *IT* sistema. Danas svi bezbednosni sistemi, pa tako i sistem upravljanja granicom, moraju biti spremni na brzu promenu bezbednosnih izazova, rizika i pretnji.

ANALIZA RIZIKA

Pored graničnih provera i nadzora državne granice, granična kontrola sastoji se od analize rizika za unutrašnju bezbednost i procene pretnji koje ugrožavaju bezbednost granica i pograničnog područja.

Analiza rizika mora se zasnivati na efikasnom i brzom prikupljanju i razmeni svih relevantnih podataka i informacija. Način sprovođenja analize rizika definisan je Zajedničkim integrisanim modelom analize rizika *CIRAM 2*⁵ metodologijom koju je razvila Evropska agencija za graničnu i obalsku stražu – Fronteks, a takođe je obaveza prema evropskim pravnim propisima. Nacionalni model analize rizika usvojen je u formi godišnje Strateške analize za 2016. godinu. Model koji Uprava granične policije primenjuje u procesu analize rizika je *CIRAM 2* – zajednički integrisani model analize rizika. Analiza rizika i procene ranjivosti treba da budu smernice u planiranju i razvoju svih uključenih organa.

Posebni ciljevi u oblasti analize rizika:

- unapređen sistem analize rizika uz već primenjeni model *CIRAM*;
- unaprediti kvalitet analitičkih proizvoda i
- uspostaviti model obuke u oblasti analize rizika u Upravi granične policije.

Analiza rizika službi koje učestvuju u sistemu integrisanog upravljanja granicom

Analiza rizika službi koje učestvuju u sistemu integrisanog upravljanja granicom predstavlja konceptualni dokument o zajedničkoj analizi rizika, a koju treba da sprovedu nadležni organi u okviru integrisanog upravljanja granicom i isti treba da se tretira kao kao pravni akt koji reguliše analizu rizika i u Upravi granične policije, na nacionalnom nivou u kontekstu integrisanog upravljanja granicom.

Protokol o razmeni podataka i informacija između službi koji učestvuju u sistemu integrisanog upravljanja granicom utvrđuje procedure za razmenu podataka i informacija između nadležnih organa u okviru integrisanog upravljanja granicom.

Odeljenje za analizu rizika Uprave granične policije

Jedinica za analizu rizika pri Upravi granične policije je od 01. januara 2019. godine postala Odeljenje za analizu rizika, čime je analiza rizika u Upravi granične policije podignuta na viši nivo i stvoreni su preduslovi za dalji razvoj analitičkih kapaciteta.

Odeljenje za analizu rizika trenutno zapošljava osam službenika i rukovodioca Odeljenja za analizu rizika. Značajno je što su funkcije jasno razdvojene između službenika Odeljenja za analizu rizika, međutim, imajući u vidu raznovrsnu prirodu aktivnosti kojima se Odeljenje bavi, funkcionalnost Odeljenja za analizu rizika bila bi uvećana ako bi se u okviru Odeljenja za analizu rizika osnovale zasebne jedinice za administraciju, obradu podataka i analitičke aktivnosti.

⁵ *the Common Integrated Risk Analysis Model*

Odeljenje za analizu rizika pri Upravi granične policije redovno izrađuje dnevne, nedeljne i mesečne situacione izveštaje, kvartalne i godišnje analize rizika koje se zasnivaju na ovom modelu. Isti model se primenjuje i na regionalnom nivou. Redovno se izrađuju profili rizika i dostavljaju lokalnom nivou, koji ih primenjuje u svom svakodnevnom radu, tokom granične kontrole.

Usvojen je Zajednički integrisani model analize rizika za četiri službe koje su uključene u integrisano upravljanje granicom. Prva zajednička integrisana analiza rizika izrađena je u decembru 2019. godine, primenom metodologije *CIRAM 2*.

Najvažniji pravni akti Uprave granične policije kojima se uređuje oblast analize rizika su:

- Analiza rizika u graničnoj policiji i
- Analiza rizika u graničnoj policiji - *lokalni nivo*.

Priručnik za analizu rizika u Upravi granične policije i Priručnik za analizu rizika na lokalnom nivou, u potpunosti su usaglašeni sa modelom *CIRAM 2.0* i dostavljeni regionalnom i lokalnom nivou u cilju efikasnog sprovođenja analize rizika u upravljanju granicom na svim nivoima.

Važno je nastaviti praćenje promena u pravnim tekovinama Evropske unije, sa ažuriranom verzijom modela *CIRAM 3.0* Agencije Evropske unije za graničnu i obalsku stražu, po objavljivanju istog. Postojeći normativni okvir predviđa pravne i metodološke uslove za zajedničku analizu rizika nadležnih organa za integrisano upravljanje granicom.

Uprava kriminalističke policije takođe treba da bude uključena u platformu za saradnju po pitanju integrisanog upravljanja granicom, posebno u oblasti zajedničke analize rizika, što bi u velikoj meri doprinelo boljem razumevanju fenomena prekograničnog kriminala, posebno u delu koje ostaje neprimećen u statističkim podacima.

Sažimanjem svih rezultata, kroz preispitivanje mehanizama analize rizika i razmene informacija, postalo je jasno da je analiza rizika jedna od disciplina sa najboljom strukturom, koja se u potpunosti zasniva na zahtevima i najboljim praksama Evropske unije.

Pored navedenog, postoji potreba za unapređenjem, već uspostavljenog, IT portala za razmenu informacija o aktivnostima koje se odnose na iregularne migracije i prekogranični kriminal, što će predstavljati veliki korak napred u zajedničkoj analizi rizika i u podizanju stepena efektivnosti primene policijskih mera, stvaranjem kapaciteta za reagovanje u realnom vremenu, ukoliko bi postojala mogućnost da sistem šalje upozorenje.

UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA

Za poslove granične kontrole u Republici Srbiji nadležna je Uprava granične policije, u sastavu Direkcije policije, koja je hijerarhijski organizovana na tri nivoa: **centralni, regionalni i lokalni nivo**. Uprava granične policije poslove obavlja preko 8 regionalnih centara, u čijem se sastavu, na lokalnom nivou nalazi 40 stanica granične policije.

Uprava granične policije obavlja poslove:

- kontrole državne granice;

- poslove u vezi sa kretanjem i boravkom stranaca;
- poslove azila;
- poslove povratka stranaca i
- suzbijanja prekograničnog kriminala i iregularnih migracija, u skladu sa uspostavljenim sistemom analize rizika.

Isto tako, Uprava granične policije obavlja poslove u vezi:

- suzbijanja krijumčarenja opojnih droga, oružja, zabranjenih supstanci, roba čiji je promet ograničen ili kontrolisan i
- suzbija korišćenje lažnih i falsifikovanih putnih isprava.

Uprava granične policije, u skladu sa Zakonom o policiji, kao i na osnovu međunarodnih ugovora, obavlja poslove međunarodne saradnje, učestvuje u pripremi propisa, analiza, izveštaja i informacija za nadležne organe Republike Srbije i druge organe i organizacije.

Uprava granične policije, u sedištu osigurava svakodnevnu radnu povezanost i punu koordinaciju sa svim organizacionim jedinicama Ministarstva unutrašnjih poslova uključenim u integrisano upravljanje granicom, u žim organizacionim jedinicama na regionalnom i lokalnom nivou kao i drugim državnim organima i institucijama.

Koncept organizacije Uprave granične policije usklađuje se prema operativnim potrebama i najboljom praksom u državama Evropske unije. Ukupan broj zaposlenih u Upravi granične policije, na različitim nivoima iznosi 3.273⁶.

Tokom procesa organizacione evaluacije Uprave granične policije, u okviru aktivnosti Tvinig projekta, sprovedena je evaluacija u pogledu broja zaposlenih potrebnih za sprovođenje graničnj kontrole, gde je zaključeno da **trenutni broj zaposlenih** nije dovoljan, odnosno, da je potrebno povećanje broja zaposlenih, a kako bi se obezbedilo efikasno obavljanje poslova Uprave granine policije⁷.

Takođe, u okviru aktivnosti Tvinig projekta podrške izradi Nacrta akcionog plana za ulazak Republike u šengenski prostor, identifikovana je potreba za obezbeđivanjem odgovarajućeg broja službenika za usaglašavanje nacionalnih sisetema, povezivanje i omogućavanje nesmetanog korišćenja Šengenskog informacionog sistema, kao i za poslove razmene dodatnih informacija, u slučaju da dođe do pogotka pri proverama.

Obezbeđivanje odgovarajućih organizacionih kapaciteta i potreban broj službenika za razmenu dodatnih inforamacija u slučaju pogotka u šengenskom informacionom sistemu, razmatrano je i potvrđeno i kroz Tvinig projekat podrške uspostavljanju Nacionalne kancelarije *SIRENE*. Dalja razmatranja organizacionih pitanja i potrebnih ljudskih resursa za uspostavljanje/ imenovanje organizacione jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova- Nacionalne kancelarije za Šengenski informacioni sistem⁸ predloženo je da se uljuči kao aktivnost u okviru realizacije *Facility* instrumenta predpristupne pomoći kroz program IPA2019.

Sektor za logistiku poseduje metodologiju za izradu Internog kadrovskog plana za zaposlene u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Planiranje se zasniva na izraženim potrebama organizacionih jedinica, slobodnim radnim mestima, a u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjem

⁶ На дан 26.5.2022. број запослених у Управи граничне полиције без подручних полицијских управа

⁷ Извештај о евалуацији људских ресурса садржан је у Акциони план за улазак Републике Србије у шенгесни простор

⁸ Article 7, Regulation (EU) 2018/1861, Regulation (EU) 2018/1862

uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova, kao i na strateškim prioritetima. Počev od 2016.godine, Sektor za logistiku Ministarstva unutrašnjih poslova počeo je pripremu Internog kadrovske plana za zaposlene u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Ovaj dokument se sastoji od tri segmenta i to:

- pregled kadrovske strukture zaposlenih sa polnom, starosnom, statusnom i kvalifikacionom strukturom zaposlenih;
- kretanje zaposlenih u kom su prikazani prijemi i prestanci radnog odnosa i trajni premeštaji i
- projekcija prijema i prestanka radnog odnosa sa očekivanim brojem zaposlenih na kraju godine.

Interni kadrovski plan odobrava ministar unutrašnjih poslova. Tokom 2019. godine, Sektor za logistiku počeo je da planira potrebe za državnim službenicima i nameštenicim, a koje se dostavljaju Vladi Republike Srbije, koja daljnji odobrava **Kadrovski plan državnih službenika i nameštenika, za sve državne organe.**

Sprovođenje obuka

Održavanje nivoa visoko profesionalne službe za upravljanje granicama u današnjem svetu nije moguće bez značajnih ulaganja u tehničku opremu i obuku službenika koji direktno obavljaju aktivnosti granične kontrole. Potrebno je pratiti nove tehnologije i uspostaviti kvalitetnu saradnju sa svim organizacionim jedinicama Ministarstva unutrašnjih poslova, kako bi ulaganja u opremu i tehnologiju bila opravdana i efikasna. Zaposleni moraju biti obučeni za obavljanje svojih dužnosti, u skladu sa najboljim praksama Evropske unije i međunarodne zajednice.

Ključni principi i primeri dobrih praksi za obuku policijskih službenika granične policije predviđeni su šengenskim pravnim tekovinama, kako bi se obezbedile njihove adekvatne kompetencije. Svi odgovorni službenici moraju biti upoznati sa odredbama zakona Evropske unije i šengenskim pravnim tekovinama. Osnovni i specijalizovani programi obuka treba da obuhvataju i odredbe šengenskih pravnih tekovina. Osnovne i specijalizovane obuke treba da se sprovedu u skladu sa Zajedničkim nastavnim programom Agencije Evropske unije za graničnu i obalsku stražu.

U okviru Ministarstva unutrašnjih poslova definisan su detaljan sistem obuka, počevši od okvira pravnih propisa kojima se utvrđuje čvrsta osnova za strukturu i organizaciju edukacije i obuka u policiji, pa do same organizacije, sprovođenja i evaluacije obuke.

Potrebno je naglasiti da pravni i institucionalni propisi definišu oblike edukacije i obuka policije, opšti proces organizacije i sprovođenja edukacije i obuka u policiji (*uključujući analizu potreba za sprovođenjem obuka, razvoj programa obuke, izbor polaznika obuke, procenu obuke i performanse trenera, evaluaciju dostignuća polaznika obuke*). Sve procedure su u skladu sa opštim standardima koji su utvrđeni u Evropskoj uniji i koje poštuju policijski službenici u različitim državama članicama Evropske unije.

Metod obuke trenera se široko primenjuje u sistemu obuka policijskih snaga. Metod obuke trenera smatra se najboljom praksom u Evropskoj uniji i šengenskom prostoru. Ovaj metod funkcioniše na tri različita načina, koji omogućavaju njegovu široku primenu, ne samo u policijskom sistemu, već i na nivou čitavog Ministarstva unutrašnjih poslova. Metod obuke trenera je prvi put primenjen 2003. godine i od tada je u okviru Uprave granične policije obučeno 95 trenera, a u skladu sa prvim modelom obuke trenera.

Na dalje, dana 14. januara 2021. godine usvojen novi Program stručnog osposobljavanja polaznika osnovne policijske obuke za radno mesto graničnog policajca, po kojem se polaznici osposobljavaju za slobodna radna mesta za policajce granične policije.

U skladu sa konkursima koje je Ministarstvo raspisalo za prijem polaznika u Centar za osnovnu policijsku obuku, za obuku namenjenu policijskim službenicima granične policije, a u skladu sa donetim novim Programom, tokom 2021. godine, obuku su završila 243 polaznika, dok se na obuci trenutno nalazi 256 polaznika za koje je završetak obuke planiran krajem 2022. godine.

Pored toga Ministarstvo je u 2022. godini, raspisalo Konkurs za prijem 330 polaznika na obuku za potrebe granične policije, koji bi obuku završili do kraja 2023. godine. Na ovaj način bi u periodu 2021-2023, obuku za radno mesto granični policajac završilo 829 polaznika.

Specijalizovani program obuke za službenike Uprave granične policije, u skladu sa standardima Evropske unije, revidiran je dana 1. oktobra 2019. godine, sa ciljem sprovođenja programa obuka koje obuhvataju opšte standarde obuke i nacionalne programe za osnovnu obuku službenika Uprave granične policije. Predmetnu obuku do sada, završilo je ukupno 366 policijskih službenika Uprave granične policije, a u narednom periodu, program će završiti još određeni broj polaznika.

Specijalizovani program za službenike preraspoređene u Upravu granične policije usvojen je 24. jula 2019. godine i isto je namenjen policijskim službenicima raspoređenim u Upravi granične policije, koji su zaključno sa 1. januarom 2019. godine, u toj organizacionoj jedinici, obavljali poslove granične policije, a nisu imali završenu specijalističku obuku za graničnog policajca. Navedeni Specijalizovani program do sada je završilo 1.894 policijskih službenika preraspoređenih na rad u Upravu granične policije, dok će u narednom periodu program obuke uspešno završiti još određeni broj policijskih službenika Uprave granične policije.

Institucionaln okviru u oblasti upravljanja ljudskih resursima

Ključni učesnici u edukaciji i obukama policije, uprkos tome što su strukturno integrisani u različite organizacione jedinice, ostvaruju konstantnu blisku saradnju kada je reč o oblikovanju potreba za obukama, organizaciji i sprovođenju obuka. Prvenstveno, to su Sektor za logistiku, kao i organizaciona jedinica Uprave granične policije Odeljenje za profesionalne standarde i policijske veštine.

Sektor za logistiku

Funkcije upravljanja ljudskim resursima su centralizovane i sprovodi ih Sektor za logistiku Ministarstva unutrašnjih poslova, koji je formiran novembra meseca 2015. godine, a u cilju postavljanja novog načina upravljanja ljudskim resursima.

Sektor za logistiku bavi se zapošljavanjem, premeštanjem kadrova, godišnjim ocenjivanjem, obukom i drugim uobičajenim funkcijama službe ljudskih resursa. Sedište Sektora za logistiku pokriva sve funkcije službe ljudskih resursa na svim operativnim nivoima Uprave granične policije – centralnom, regionalnom i lokalnom. Sektor za logistiku sastoji se od osam odeljenja i Centra za policijsku obuku koji su, između ostalog, odgovorni za utvrđivanje opisa radnih mesta i raspodelu u svim organizacionim jedinicama Ministarstva unutrašnjih poslova. Centar za policijsku obuku predstavlja strukturni deo Sektora za logistiku. Centar ima veće kapacitete i sprovodi obuke za čitavo Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Centar za policijsku obuku osposobljava kandidate kroz:

- osnovnu policijsku obuku u skladu sa modernim principima i standardima obrazovanja odraslih;
- specijalizovanu obuku;
- obuku na rukovodećem nivou;
- stručno usavršavanje policijskih službenika;
- stručno usavršavanje službenika sistema spasavanja;

Centri za policijsku obuku najčešće čine deo sistema policije. Međutim, to samo podrazumeva da je Centar za policijsku obuku zadužen za obuku većeg broja strukturnih subjekata u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova.

Odeljenje za profesionalne standarde i policijske veštine

Odeljenje za profesionalne standarde i policijske veštine je strukturno deo Uprave granične policije, zadužen za obezbeđivanje poštovanja utvrđenih i postignutih standarda ponašanja policije, uzimajući u obzir međunarodne i opšteprihvaćene standarde ponašanja, kao i nacionalne standarde ponašanja, kao i za osvežavanje i razvijanje stečenih policijskih znanja, veština i stavova, kao i kao usvajanje novih u okviru Uprave granične policije.

Mehanizam za kontrolu kvaliteta

Policijski službenici Uprave granične policije, prvi su kontakt stranaca sa našom zemljom i oni moraju biti visoko profesionalni i stručni. S tim u vezi, uspostavljanje mehanizma kontrole kvaliteta jedno je od važnijih područja upravljanja granicom kako bi se osigurao visok nivo efikasnosti, profesionalnosti i stručnosti u oblasti upravljanja granicom. Istovremeno, rezultati utvrđeni kontrolom sprovođenja zakonskih mera od strane službenika trebalo bi da budu smernice za dalje planiranje razvoja svih nadležnih agencija. Posebne aktivnosti treba da budu usmerene na prevenciju i borbu protiv korupcije, a treba koristiti i procene ranjivosti urađene kroz analize rizika.

MEĐUNARODNA SARADNJA

Oficiri za vezu sa zemljama porekla i tranzita neregularnih migracija

Trenutno, u Republici Srbiji ne postoji redovna praksa angažovanja oficira za vezu sa zemljama porekla ili tranzitnim zemljama, iako je dostupna pravni osnov⁹. Saradnja sa trećim zemljama tranzita i porekla nezakonitih migracija nužna je sa stanovišta analize rizika i razmene informacija. Osnovni oblik saradnje uključuje angažovanje savetnika za izdavanje viza i stručnjaka za isprave.

Preporučuje se angažovanje oficira za vezu sa zemljama porekla i tranzita neregularnih migracija, kao podrška radu nadležnih organa za upravljanje granicom i za potrebe pružanja neophodnih informacija. Mesto angažovanja treba da se izabere na osnovu namenske analize. Kreiranje mreže takvih delegiranih stručnjaka bi doprinelo efikasnom radu domaćih agencija. Ova mreža bi kasnije bila integrisana u Mrežu službenika za imigraciju država članica Evropske unije. Zadaci delegiranih oficira za vezu granične policije u svojstvu stručnjaka za isprave su da preispitaju bezbednosne i prateće dokumente u zahtevima za izdavanje viza i, ako je to neophodno, u klasičnim konzularnim slučajevima, da pružaju podršku zaposlenima Ministarstva spoljnih poslova pri utvrđivanju zloupotrebe identiteta, kao i da saraduju i međusobno razmenjuju informacije sa jedinicama koje se bave dokumentacijom pri lokalnim nadležnim organima, da vrše prethodni skrining na aerodromu kod avio-prevoznika koji dolaze u Republiku Srbiju ili druge države, da pripremaju analize i upozorenja kako bi se omogućila brza razmena informacija itd.

Savetnici za vize

Aktivnosti savetnika za vize prvenstveno uključuju pružanje podrške zaposlenima stranih predstavništava u pogledu vizne administracije, pre svega oko procene autentičnosti bezbednosnih isprava i pratećih dokumenata i oko eliminacije slučajeva prevare u vezi sa vizama, davanje saveta/doprinosa u pitanjima koja se tiču viza (u njihovom stalnom mestu rada, u drugom predstavništvu strane države tokom službenog puta, tokom kontrola i provera na međunarodnim aerodromima trećih država itd.

Saradnja sa susednim državama

Republika Srbija ima zaključene sporazume o rešavanju graničnih incidenata sa Mađarskom, Rumunijom, Bugarskom i Albanijom.

- Bilateralnim Sporazumom sa Mađarskom o predupređenju i rešavanju povreda graničnog režima određeni su granični sektori, a za svaki granični sektor formirana je lokalna mešovita komisija, dok je za sprovođenje odredbi Sporazuma obrazovana Glavna mešovita komisija.
- Bilateralnim Sporazumom sa Rumunijom o načinu rešavanja pojedinih pitanja graničnog režima, određeni granični sektora i za svaki granični sektor je formirana Sektorska komisija, dok je za sprovođenje odredbi Sporazuma obrazovana Mešovita komisija.
- Bilateralnim Sporazumom sa Bugarskom o načinu ispitivanja i rešavanja graničnih povreda određeni su granični sektori i za svaki

⁹ члан 20. Закона о полицији

granični sektor formirana je Sektorska mešovita granična komisija, dok je za sprovođenje odredbi Sporazuma obrazovana Centralna mešovita granična komisija.

- Bilateralnim Sporazumom sa Albanijom o merama za sprečavanje i rešavanje incidenata određeni su granični sektori i za svaki granični sektor propisano je formiranje Lokalne mešovite komisije, dok je za sprovođenje odredbi Sporazuma propisano formiranje Glavne mešovite komisije.

Sa susednim državama sa kojima nije završen postupak razgraničenja nema zaključenih bilateralnih sporazuma u vezi sa rešavanjem graničnih incidenata. Ovi sporazumi predstavljaju alat za postupanje u slučajevima koji se tiču povreda državne granice i preporučljivo je da se tako regulišu sledeća pitanja:

- opis nadležnih organa za sprovođenje zadataka koji proističu iz sporazuma
- upućivanje na sporazume o razgraničenju i zadatke vezane za obeležavanje državne granice
- odgovornosti zajedničke komisije za demarkaciju granica
- imenovanje članova sektorskih mešovitih komisija i članova glavnih mešovitih komisija i utvrđivanje njihovih zadataka, prava i obaveza
- zaštita životne sredine i vršenje privrednih aktivnosti u blizini državne granice koji imaju prekogranično dejstvo i
- postupak za rešavanje sporova

Međunarodna policijska saradnja granične policije sa graničnim policijama suseda, sprovodi se kroz realizaciju zajedničkih patrola koje funkcionišu duž granica sa Mađarskom, Rumunijom, Bugarskom, Republikom Severnom Makedonijom, Crnom Gorom i Bosnom i Hercegovinom, a za realizaciju zajedničkih patrola postoje neophodne operativne procedure.

Takođe, sprovedene su odgovarajuće obuke za realizaciju zajedničkih patrola sa graničnom policijom Republike Hrvatske i očekuje na početak njihovog sprovođenja.

Republika Srbija ima zajedničke kontakt centre/kancelarije za policijsku saradnju sa svim susednim zemljama koji su uspostavljeni na osnovu Konvencije o policijskoj saradnji u jugoistočnoj Evropi ili na osnovu bilateralnih sporazuma sa susednima. Zajednički kontakt centri služe kao mehanizam za razmenu informacija i platforma za saradnju policije koja olakšava saradnju i zajednički rad. Međutim, postoji potreba za daljim unapređenjem efikasnosti Zajedničkih kontakt centara u vezi sa aspektima i pitanjima navedenim u nastavku:

- Zahtevi trećih država se ne primaju preko zajedničkih kontakt centara i ne postupa se po takvim zahtevima;
- Radno vreme svih zajedničkih kontakt centara nije 24/7 i
- Neki zajednički kontakt centri ne funkcionišu po principu „jednog prozora“ - Ovo je slučaj sa trilatelarnim kontakt centrom između Republike Srbije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine i koji se nalazi u Trebinju, a zbog velike udaljenosti i velikih finansijskih troškova u Kontakt centru nema stalnog predstavnika Republike Srbije i razmena informacija se obavlja putem elektronske pošte.

Mešovite patrole

statistički podaci za period 2020-2022

Mađarska

U toku 2020. godine sprovedno je ukupno 95 mešovutih patrola, dok je u 2021. godini sprovedeno ukupno 68 mešovutih patrola. Tokom 2022. godine sprovedeno je ukupno 121 mešovutih patrola.

Republika Bugarska

U toku 2020. godine sprovedno je ukupno 46 mešovutih patrola, dok je u 2021. godini sprovedeno ukupno 0 mešovutih patrola. Tokom 2022. godine sprovedeno je ukupno 0 mešovutih patrola.

Republika Severna Makedonija

U toku 2020. godine sprovedno je ukupno 22 mešovitepatrola, dok je u 2021. godini sprovedeno ukupno 26 mešovutih patrola. Tokom 2022. godine sprovedeno je ukupno 32 mešovite patrole.

Rumunija

U toku 2020. godine sprovedno je ukupno 100 mešovutih patrola, dok je u 2021. godini sprovedeno ukupno 128 mešovutih patrola. Tokom 2022. godine sprovedeno je ukupno 238 mešovutih patrola.

Crna Gora

U toku 2020. godine sprovedno je ukupno 45 mešovutih patrola, dok je u 2021. godini sprovedeno ukupno 0 mešovutih patrola. Tokom 2022. godine sprovedeno je ukupno 0 mešovutih patrola.

Bosna i Hercegovina

U toku 2020. godine sprovedno je ukupno 30 mešovutih patrola, dok je u 2021. godini sprovedeno ukupno 0 mešovutih patrola. Tokom 2022. godine sprovedeno je ukupno 0 mešovutih patrola.

Republika Hrvatska

Potpisan je Protokol o obavljanju zajedničkih patrola između Republike Srbije i Republike Hrvatske, ali se još uvek ne sprovodi.

Zajednički kontakt centri

statistički podaci za period 2020-2022

Zajednički kontakt centri uspostavljeni su na bilateralnoj osnovi sa Mađarskom, Republikom Hrvatskom, Republikom Bugarskom, Republikom Rumunijom, Republikom Severnom Makedonijom i Zajednički centar za policijsku saradnju sa Crnom Gorom i Bosnom i Hercegovinom (*na trilateralnoj osnovi*).

Republika Severna Makedonija

U toku 2020. godine razmenjeno je ukupno 428 zahteva, dok je u 2021. godini razmenjeno 405 zahteva. U toku 2022. godine, razmenjeno je ukupno 156 zahteva.

Mađarska

U toku 2020. godine razmenjeno je ukupno 312 zahteva, dok je u 2021. godini razmenjeno 707 zahteva. U toku 2022. godine, razmenjeno je ukupno 239 zahteva.

Republika Bugarska

U toku 2020. godine razmenjeno je ukupno 290 zahteva, dok je u 2021. godini razmenjeno 465 zahteva. U toku 2022. godine, razmenjeno je ukupno 175 zahteva.

Republika Hrvatska

U toku 2020. godine razmenjeno je ukupno 62 zahteva, dok je u 2021. godini razmenjeno 253 zahteva. U toku 2022. godine, razmenjeno je ukupno 38 zahteva.

Rumunija

U toku 2020. godine razmenjeno je ukupno 2.443 zahteva, dok je u 2021. godini razmenjeno 10.643 zahteva. U toku 2022. godine, razmenjeno je ukupno 968 zahteva.

Trilateralni Zajednički kontakt centra sa Crnom Gorom i Bosnom i Hercegovinom

U toku 2020. godine razmenjen je ukupno 916 zahtev, dok je u 2021. godini razmenjeno 2.082 zahteva. U toku 2022. godine, razmenjeno je ukupno 871 zahteva.

Saradnja sa Agencijom Evropske unije za graničnu i obalsku stražu¹⁰

Postojeći Radni aranžman o uspostavljanju operativne saradnje između Republike Srbije i Evropske agencije za graničnu i obalsku stražu, zaključen je u februaru 2009. godine. Na inicijativu Agencije Evropske unije za graničnu i obalsku stražu, pristupljeno je izradi revizije predmetnog Radnog aranžmana.

Sporazum o statusu između Republike Srbije i Agencije Evropske unije za graničnu i obalsku stražu

Sporazum o statusu između Republike Srbije i Agencije Evropske unije za graničnu i obalsku stražu¹¹ potpisan je u Skoplju, Republika Severna Makedonija, dana 19. novembra 2019. godine, dok je na snagu stupio dana 01. maja 2021. godine¹².

Na osnovu predmetnog sporazima, sprovodi se zajednička operacija Srbija Kopno. Operativno područje jeste granica između Republike Srbije i Republike Bugarske. U okviru operacije pripadnici graničnih policija država članica Evropske unije pružaju podršku policijskim službenicima Uprave granične policije, a u cilju suzbijanja iregularnih migracija i prekograničnih krivičnih dela.

Zajednična operacija Srbija Kopno jeste prva zajednička operacija koja se sprovodi u Republici Srbije, a u okviru kojepolicijski službenici iz država članica Evropske unije imaju izvršna ovlašćenja i imunitet od krivičnog gonjenja za dela učinjena u toku vršenja službenog zadatka. U toku 2021 i 2022. godine na mesečnom nivou u proseku je angažovano oko 40 stranih policijskih službenika i to iz Austrije, Poljske,

¹⁰ Фронтекс

¹¹ Уредба (ЕУ) 2019/1896 Европског парламента и Савета од 13. новембра 2019. године о европској граничној и обалској стражи и стављању ван снаге Уредби (ЕУ) бр.1052/2013 и (ЕУ) 2016/1624

¹² Споразум је ратификован у Народној скупштини Републике Србије, дана 25. фебруара 2021. године

Nemačke, Rumunije, Mađarske, Slovenije, Francuske, Hrvatske, Švedske i dr, dok u Regionalni centar granične policije prema Bugarskoj, na mesečnom nivou, Uprava granične policije upućuje 16 policijskih službenika iz drugih regionalnih centara granične policije.

Kontinuirane aktivnosti sa Agencijom Evropske unije za graničnu i obalsku stražu, koje uključuju učešće u zajedničkim povratnim letovima, statističko izveštavanje, analizu rizika, operativne aktivnosti, razvoj liste stručnjaka i opreme dostupne za zajedničke operacije, kao i jačanje saradnje preko Fronteksovih koordinacionih tačaka - *Mali Zvornik, Trbušnica, aerodrom Beograd i Preševo, koja je otvorena u januaru mesecu 2022. godine.*

Oficir za vezu Agencije Evropske unije za graničnu i obalsku stražu imenovan je 2019. godine i nadležan je za partnere Zapadnog Balkana, sa sedištem u Beogradu.

Saradnja sa Agencijom Evropske unije za graničnu i obalsku stražu sprovodi se u sledećim oblastima:

- Koordinacione tačke Kopno 2018, 2019, 2020 i 2021;
- Koordinacione tačke Vazduh 2018, 2019, 2020 i 2021;
- Fleksibilne operativne aktivnosti 2017, 2018, 2019 i 2020;
- Koordinacione tačke Vazduh, Kopno i More 2022;
- Razmena oficira 2022 i
- Srbija Kopno 2021 i 2022.

Cilj zajedničke operacije Koordinacione tačke Vazduh, Kopno i More koja se u prethodnom periodu u Republici Srbiji sprovodila u vidu dve operacije Koordinacione tačke Kopno i Koordinacione tačke Vazduh) je poboljšanje razmene informacija, granične bezbednosti i operativne saradnje, realizacije problemskih nastava, kao i identifikacije potencijalnih pretnji u vazdušnom i drumskom saobraćaju.

U sklopu operacije gostujući oficiri iz Evropske unije borave na aerodromu „Nikola Tesla“ i na drumskim graničnim prelazima Mali Zvornik, Trbušnica i Preševo u svojstvu posmatrača. Period angažovanja u 2022. godini je 26 januara 2022- 25 januar 2023, smene upućenih oficira sprovode se na 3 do 5 meseci.

Fleksibilne operativne aktivnosti - cilj operacije je suzbijanje ilegalnih migracija i drugih oblika prekograničnog kriminala na spoljnim granicama Evropske unije. Uprava granične policije učestvovala je u ovoj aktivnosti sa dva službenika u svojstvu posmatrača u delu operacije koji se odvija na mađarsko-srpskoj granici. U 2020. godini, realizovan je samo jedan period upućivanja i to od 26. februara 2020. godine do 18 marta iste godine, dok tokom 2021. godine i 2022. godine, usled epidemije izazvane virusom *Covid 19* nije bilo angažovanja u ovim operacijama.

Razmena oficira, službenici srednjeg ranga -na aerodromu "Nikola Tesla" boravio je gostujući oficir iz Republike Hrvatske. Takođe, u okviru Razmene oficira dva oficira Uprave granične policije¹³ su bili na Graničnom prelazu Reske i Graničnom prelazu Tompa. Juna meseca 2022. godine u okviru ove operacije upućena su 3 policijska službenika Ministarstva unutrašnjih poslova na aerodrom u Rimu, Italija.

¹³ Један полицијски службеник из Регионалног центра Управе граничне полиције према Босни и Херцеговини и један полицијски службеник из Регионалног центра Управе граничне полиције према Мађарској

Mreža za analizu rizika na Zapadnom Balkanu

Tokom novembra 2008. godine, potpisan je Memorandum o razumevanju o uspostavljanju sistema za razmenu informacija o iregularnim migracijama i učešću u regionalnom sistemu ranog upozorenja između granične policije partnera Zapadnog Balkana, kojim su uspostavljene jedinstvene forme za održavanje razmene statističkih podataka o iregularnim migracijama, u skladu sa pravnim tekovinama Evropske unije. Predmetni Memorandum u primeni je od 2009. godine, od kada se podaci razmenjuju putem interneta, što je stvorilo osnovu za izradu regionalnih analiza rizika od iregularnih migracija.

Iste godine, formirana je Mreža za analizu rizika na Zapadnom Balkanu, kada su uvedeni obrasci za razmenu podataka, usklađeni sa standardima Evropske unije, i započeta je procedura razmene podataka putem bezbedne internet platforme Evropske komisije, na mesečnom nivou, a koja je dostupna na www.circa.europa.eu.

Pored razmene podataka na mesečnom nivou, uspostavljena je razmena podataka i na dnevnom nivou, takođe preko bezbedne internet platforme YORA, u skladu sa definisanim parametrima.

Rezultat ove razmene su dnevni situacioni izveštaji o nezakonitoj migraciji koje izrađuje Agencija Evropske unije za graničnu i obalsku stražu, na osnovu podataka država učesnica i dostavlja ih svim državama učesnicima. Ova vrsta podataka, pored država Zapadnog Balkana, obuhvata i podatke država članica Evropske unije koje se nalaze na istočnomediteranskoj i zapadnobalkanskoj ruti, kao što su Grčka, Bugarska, Hrvatska, Slovenija i Austrija.

Zajedničke operacije

Republika Srbija 2021 godine imenovala je Nacionalnu kontakt tačku za komunikaciju sa Agencijom Evropske unije za graničnu i obalsku stražu, koja se nalazi u Ministarstvu unutrašnjih poslova – Sektoru za međunarodnu saradnju, evropske poslove i planiranje, o svim pitanjima koje se odnose na aktivnosti same Agencije, pri tom, ne dovodeći u pitanje ulogu nacionalnih koordinacionih centara, koji će u to vreme biti uspostavljeni, dostupni u svakom trenutku i dužni da obezbede blagovremenu razmenu informacija između Agencije i nadležnih organa u državi. Mehanizam i procedure za funkcionisanje Nacionalne kontakt tačke u punom kapacitetu 24/7 u ovom trenutku još nisu uspostavljeni.

Republika Srbija aktivno učestvuje zajedničkim operacijama Agencije Evropske unije za graničnu i obalsku stražu, počev od 2018. godine.

Od aktivnosti u okviru Zajedničkih operacija, izdvajaju se sledeće:

- Koordinacione tačke kopno 2018;
- Koordinacione tačke vazduh 2018;
- Zajednička operacija fleksibilne operativne aktivnosti 2019;
- Zajednička operacija fleksibilne operativne aktivnosti 2020;

- Koordinacione tačke vazduh 2019 i
- Koordinacione tačke kopna 2019.

Nacionalne procedure koje se tiču saradnje i odgovornih tela za sva pitanja saradnje sa Agencijom Evropske unije za graničnu i obalsku stražu treba da budu jasne i propisane nacionalnim zakonom. U periodu od novembra 2016. godine do sada u organizaciji SR Nemačke, a u koordinaciji sa Agencijom Evropske unije za graničnu i obalsku stražu, realizovano je 17 čarter letova Zajedničkih operacija povratka, u kojima su obučeni policijski službenici ovog Ministarstva bili angažovani kao službeni pratioci za vraćanje državljana Republike Srbije i tranzit državljana Crne Gore.

Do sada su realizovane četiri specijalističke obuke zajedničkih operacija povratka državljana Republike Srbije za službene pratiocice ovog ministarstva (*Uprave za upravne poslove, Uprave granične policije, Policijske brigade PU za grad Beograd*) u koordinaciji sa Agencijom Evropske unije za graničnu i obalsku stražu koje su održane u Beogradu, u periodu 2016-2021, kao i dve specijalističke obuke za eskort lidere u operacijama povratka. Ukupno je obučeno 80 policijskih službenika ovog Ministarstva.

Međuinstitucionalna saradnja, unutar-sektorska saradnja
razmena informacija između relevantnih službi i nadležnih organa

Kada je reč o normativnom okviru koji reguliše oblast među-institucionalne saradnje, različiti zakoni propisuju zadatke i osnovnu metodologiju saradnje ove vrste, za sve aktere koji učestvuju u saradnji u oblasti upravljanja granicom.

To su sledeći zakoni:

- Zakon o policiji;
- Zakon o državnoj upravi;
- Zakon o graničnoj kontroli;
- Zakon o azilu i privremenoj zaštiti i
- Zakon o strancima;

Međuinstitucionalna saradnja definisana je zakonom i specifičnim sporazumima i uspostavljena je struktura saradnje. Neophodno je uspostaviti brzu razmenu informacija i svest o situaciji između relevantnih agencija kako bi se pružila pomoć oko praćenja i presretanja kretanja kriminalaca i počinitelaca drugih nezakonitih radnji koji putuju preko teritorije države.

Odgovor na nove metode mora da bude garantovan na osnovu dostavljanja informacija na svim nivoima i na osnovu razmene informacija. Aktivnosti granične kontrole i kontrole u unutrašnjosti (*ili u dubini*) moraju da budu koordinirane u smislu prostora i vremena. Potrebno je obezbeđivanje adekvatne tehničke i IKT podrške ovim aktivnostima, kako bi se - na osnovu nasumičnog izbora i analize rizika - omogućilo ostvarivanje funkcionalnosti koja bi predstavljala svojevrsnu mrežu za skrining prekograničnog kriminala i nezakonitih migracija, kao jedan od elemenata modela za kontrolu pristupa, sa četiri nivoa.

Kada se sprovode zajedničke aktivnosti kontrole, nadležni organi treba da se dogovore oko vremena, mesta i cilja predviđene zajedničke akcije. Ovakvim pitanjima se koordinira sa najvišeg nivoa naniže i horizontalno se usklađuju u smislu da centralni nivo nadležnih organa postiže saglasnost o strateškim zadacima, regionalni nivo upravlja rasporedom sprovođenja, a lokalni nivo (*uz potencijalno učesće i regionalnog nivoa*) sprovodi konkretne operacije.

Kod zajedničkih aktivnosti prisutni su predstavnici svih nadležnih organa i koordinirano izvode zadatke za koje su zaduženi. Mesto takve zajedničke akcije može da bude na auto-putevima, gradilištima, popularnim turističkim destinacijama, teritorijama gde se vrše poljoprivredne aktivnosti ili na drugim mestima gde može doći do nezakonitog boravka stranaca.

Strateško planiranje treba da bude podržano namenskom zajedničkom procenom rizika u čijoj izradi učestvuju svi nadležni organi. Na osnovu odluka utvrđenih strateškim planom, regionalne vlasti dogovaraju raspored za naredni period u kome se moraju sprovesti zajedničke akcije. Zajedničke akcije treba planirati na način koji obezbeđuje nepredvidljivost i tajnost, a samim tim i efikasnost.

Redovne zajedničke evaluacije i formulisanje predloga treba da se vrše na svim nivoima kako bi se na vreme reagovalo na promene, obezbeđujući svest o situaciji i sposobnost reagovanja. Postojeći Sporazum o saradnji u integrisanom upravljanju granicom ima određene nedostatke u vezi sa gore navedenim, te se predlaže izmena i dopuna istog.

Međuagencijska saradnja treba da obezbedi i garantuje efikasnu saradnju i komunikaciju, naročito između dve glavne zainteresovane strane po pitanju integrisanog upravljanja granicom, kao što su Uprava granične policije i Uprava carina. Imajući u vidu da ove dve organizacije deluju direktno na granici, specifičnosti njihove bilateralne saradnje treba da budu navedene u zasebnom sporazumu koji se fokusira na integrisano upravljanje granicom.

Kako bi se obezbedio sistem podele dužnosti nadzora kontrole teritorije koji dobro funkcioniše, u saradnji sa drugim nadležnim organima i telima za integrisano upravljanje granicom, treba da postoji jasan pravni osnov o tome šta treba da sprovodi policijski službenik u unutrašnjosti (van graničnog područja). Pošto je glavni akter u oblasti integrisanog upravljanja granicom Uprava granične policije, postoji stvarna potreba za jasnim pravnim instrumentima za izvršavanje takvih dužnosti.

Na dalje, ne postoje sporazumi na regionalnom ili lokalnom nivou¹⁴ između službi koji omogućavaju usklađivanje pravila centralnih sporazuma sa lokalnim uslovima. Saradnja mora biti operativna, zasnovana na potrebama relevantnih nadležnih organa, podržana posebnom analizom rizika.

Zakon o graničnoj kontroli, koji predviđa poseban modalitet granične kontrole u situacijama povećanog rizika, koji bi se aktivirao prilikom događaja koje je teško unapred predvideti, uključujući i angažovanje dodatnih kadrovskih i tehničkih kapaciteta drugih državnih i bezbednosnih organa.

Saradnja između aerodroma/avio-kompanija/službi prihvata i otpreme i granične policije¹⁵ (Aerodromi u Beogradu, Kraljevu i Nišu) nije uređena. Sprovođenje zajedničkih aktivnosti koje se tiču granice vrši se isključivo po ad hoc principu. Odsustvo uređene regulative čini obaveze saradnje netransparentnim, što bi moglo dovesti do nesporazuma i predstavljati izazove u izvršavanju zadataka.

¹⁴ посебни протоколе који би проистекли из Споразума о сарадњи у области интегрисаног управљања границом (ИУГ), односно споразуми који би се закључивали на нивоу Регионалних центара граничне полиције, односно станица граничне полиције и нпр. надлежних царинарница, односно надлежних служби фито-санитарне и ветеринарске инспекције за одређену област коју покрива неки од регионалних центара граничне полиције. Оквир сарадње би био Споразум о сарадњи у области ИУГ и фактички би поступање на регионалном и локалном нивоу требало да буде усклађено са поступањем из Споразума (централни ниво).

¹⁵ Оператери аеродрома – надлежност Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре

Kako saradnja sa operaterima aerodroma/ avio-kompanijama/ službama prihvata i otpreme ima posebnu prirodu u domenu upravljanja granicom u vezi sa vazдушnim granicama, sa ovim kompanijama treba uspostaviti efikasnu saradnju i komunikaciju kako bi se obezbedilo i garantovalo ispunjenje svih neophodnih zahteva šengenskih pravnih tekovina i kako bi se sačuvala bezbednost aerodroma.

Policija u zajednici bi trebala da predstavlja osnovu za postupanje na osnovu obaveštajnih podataka, čime bi se dopunile tradicionalne metode granične kontrole. Angažovanje i osnaživanje pograničnih zajednica kao ključnih saradnika prepoznato je kao dobra praksa. Ovo bi pomoglo u izgradnji uzajamnog poverenja sa nacionalnim graničnim službama, povećanju obaveštajnih podataka i razmene informacija na različite načine, uključujući podizanje svesti javnosti radi poboljšanja komunikacije i saradnje između graničnih službi i lokalnog stanovništva.

Paralelno sa izgradnjom kapaciteta graničnih službi i povećanjem fizičkog prisustva „države“ u pograničnim oblastima, potrebna je poboljšana interakcija sa lokalnim stanovništvom kako bi se jasnije izrazili legitimni naponi u pogledu zakona i reda, te kako bi se zaštitila bezbednost u regionu.

Zadaci međuagencijske saradnje su dobro opisani na najvišem nivou u zakonodavnoj hijerarhiji. Međutim, ne postoji zvaničan dokument o saradnji sa sektorom saobraćaja, posebno sa prevoznicima u sektoru autobusnog i železničkog saobraćaja .

Takođe je jasno da je postojeći način delovanja da iregularni migranti prilaze pograničnom području različitim prevoznim sredstvima, kao što su redovne autobuske linije, vozovi ili taksiji. U cilju poboljšanja postojeće situacije, zaključivanje sporazuma o saradnji između granične policije/policije i autobuskih ili taksi prevoznika je neizbežno i od vitalnog značaja za borbu protiv ilegalne migracije.

Normativni okvir

Relevantne pravne tekovine Evropske unije:

- Uredba (EU) broj 2016/399 Evropskog parlamenta i Saveta od 9. marta 2016. godine, o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje lica preko granica - Zakonik o šengenskim granicama;
- Uredba (EZ) broj1931/2006 Evropskog parlamenta i Saveta od 20. decembra 2006. godine, o utvrđivanju pravila o lokalnom pograničnom saobraćaju na spoljnim kopnenim granicama država članica i o izmeni odredaba Šengenske konvencije;
- Uredba (EU) broj 265/2010 Evropskog parlamenta i Saveta od 25. marta 2010. godine, o izmeni Konvencije o sprovođenju Šengenskog sporazuma i Uredbe (EZ) broj562/2006 u vezi sa kretanjem osoba sa vizom za dugotrajni boravak;
- Uredba Saveta (EZ) broj 333/2002 od 18. februara 2002. godine o jedinstvenom obliku obrazaca za unošenje vize koju države članice izdaju nosiocima putnih isprava koje država članica koja sastavlja obrazac ne priznaje;
- Uredba (EU) 2016/1953 Evropskog parlamenta i Saveta od 26. oktobra 2016.godine o uspostavljanju evropske putne isprave za vraćanje državljana trećih država sa nezakonitim boravkom i stavljanju van snage Preporuke Saveta od 30. novembra 1994. godine;
- Sprovedbena Uredba komisije (EU) 2021/581 od 9. aprila 2021. godine o slikama stanja Evropskog sistema za nadzor granica – *EUROSUR*;
- Uredba Evropske unije broj 603/2013 Evropskog parlamenta i Saveta od 26. juna 2013. godine o uspostavljanju *EURODAC* za upoređivanje otisaka prstiju za pravilnu primenu Uredbe (EU) broj 604/2013 o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje nadležne države članice za razmatranje zahteva za međunarodnu zaštitu koji je jednoj od država podneo državljanin treće zemlje ili lice

bez državljanstva i o zahtevima za upoređivanje sa podacima *EURODAC* od strane nadležnih organa za sprovođenje zakona država članica i Evropola u cilju sprovođenja zakona i izmeni Uredbe broj 1077/2011 o osnivanju Evropske agencije za operativno upravljanje IT sistemima velikih razmera u oblasti slobode, bezbednosti i pravde;

- Uredba (EU) broj 2018/1726 Evropskog parlamenta i Saveta od 14. novembra 2018. godine o Agenciji Evropske unije za operativno upravljanje IT sistemima velikih razmera u oblasti slobode, bezbednosti i pravde (*eu-LISA*), i izmeni Uredbe (EZ) broj 1987/2006 i Odluke Saveta 2007/533/PUP i stavljanju van snage Uredbe (EU) broj 1077/2011;
- Uredba (EZ) broj 767/2008 Evropskog parlamenta i Saveta od 9. jula 2008. godine, o viznom informacionom sistemu (VIS) i razmeni podataka među državama članicama o vizama za kratkotrajni boravak (Uredba o Viznom informacionom sistemu);
- Uredba (EU) 2017/2226 Evropskog parlamenta i Saveta od 30. novembra 2017. godine o uspostavljanju sistema ulaska/izlaska (EES) za registraciju podataka o ulasku i izlasku i podataka o odbijanju ulaska za državljane trećih država koji prelaze spoljne granice država članica i određivanju uslova za pristup EES - u za potrebe izvršavanja zakonodavstva o izmeni Konvencije o sprovođenju Šengenskog sporazuma i Uredbi (EZ) broj 767/2008 i (EU) broj 1077/2011
- Uredba (EU) 2017/2225 Evropskog parlamenta i Saveta od 30. novembra 2017. godine o izmeni Uredbe (EU) 2016/399 u vezi sa korišćenjem sistema ulaska/izlaska;
- Odluka Komisije (EU) 2019/329 od 25. februara 2019. godine o utvrđivanju specifikacije za kvalitet, rezoluciju i upotrebu otisaka prstiju i prikaz lica za biometrijsku proveru i identifikaciju u sistemu ulaska/izlaska – *EES*;
- Uredba (EU) broj 2016/399 Evropskog parlamenta i Saveta od 09. marta 2016. godine o Zakoniku Evropske unije o pravilima kojima se uređuje kretanje lica preko granica;
- Uredba (EU) 2019/816 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. aprila 2019. godine o uspostavljanju centralizovanih sistema za utvrđivanje država članica koje imaju podatke o osuđujućim presudama protiv državljanina trećih država i osoba bez državljanstva (sistem *ECRIS-TCN*) za dopunu Evropskog informacionog sistema kaznene evidencije i izmeni Uredbe (EU) broj 2018/1726;
- Uredba broj 444/2009 Evropskog parlamenta i Saveta od 28. maja 2009. godine o izmeni Uredbe Saveta (EZ) broj 2252/2004 o standardima za bezbedna obeležja i biometrijske podatke u pasošima i putnim ispravama koje izdaju države članice
- Direktiva 2004/82/EZ od 29. aprila 2004. godine, o obavezama avio-prevoznika da prenose podatke o putnicima;
- Odluka Izvršnog odbora od 21. novembra 1994. godine o nabavci zajedničkih ulaznih i izlaznih pečata - *SCH/Com-ex (94)16 rev*;
- Uredba (EU) broj 604/2013, od 26. juna 2013. godine, o kriterijumima i mehanizmima za određivanje države članice odgovorne za ispitivanje zahteva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podneo državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva i
- Uredba (EU) 2019/1896 Evropskog parlamenta i Saveta od 13. novembra 2019. godine o evropskoj graničnoj i obalskoj straži i stavljanju van snage Uredbu (EU) broj 1052/2013 i (EU) broj 2016/1624.

Republika Srbija nastaviće usaglašavanje normativnog okvira sa pravnim tekovinama Evropske unije. Na osnovu člana 7. Šengenskog protokola, a za potrebe pregovora za prijem u članstvo Evropske unije, šengenska pravna tekovina i dalje mere koje donose institucije iz njenog delokruga smatra se pravnom tekovinom koju moraju u potpunosti prihvatiti sve države kandidati za prijem u Evropsku uniju.

Normativni okvir u oblasti granične kontrole Republike Srbije biće potpuno usaglašen sa šengenskom pravnim tekovinama pre pristupanja šengenskom prostoru, nakon neophodnih izmena i dopuna Zakona o graničnoj kontroli, Zakona o strancima i drugih pravnih akata. Odredbe Zakona o graničnoj kontroli biće usaglašene primenom postepenog/faznog pristupa.

Pojedini delovi šengenskih pravnih tekovina će važiti pre prijema u članstvo Evropske unije i donošenja odluke Saveta Evropske unije, nakon provere u procesu šengenske evaluacije, da li su neophodni uslovi za primenu svih relevantnih delova šengenskih pravnih tekovina ispunjeni u Republici Srbiji.

Nakon što se Republika Srbija pridruži šengenskom prostoru, šengenske pravne tekovine će u velikoj meri biti primenjene. Prema odredbama Šengenskog sporazuma, ukidaju se provere na unutrašnjim granicama. S tim u vezi, odredbe koje se odnose na odsustvo granične kontrole na budućim unutrašnjim granicama biće predviđene nacionalnim zakonodavstvom.

Odredbe Zakona o graničnoj kontroli, kao i Zakona o putnim ispravama i podzakonskih akata koji se odnose na putne isprave, overu putnih isprava, specifikacije pečata za overu putnihi isprava, prvu i drugu liniju kontrole, nadzor između graničnih prelaza, posebna pravila za određene kategorije lica, olakšane granične provere, podnošenja zahteva za izdavanje viza, odbijanje ulaska na teritoriju Republike Srbije moraju se uskladiti sa odredbama zakona Evropske unije i Šengena

Odredbe Direktive 2004/82/EZ o obavezama avio-prevoznika da prenose podatke o putnicima prenete su u Zakon o graničnoj kontroli, kojim je propisana obaveza avio-prevoznika da – do kraja prijave na let, na zahtev granične policije – moraju da pruže potpune i tačne podatke o putnicima. Štaviše, odredbe Zakona o strancima predviđaju kazne za prevoznike koji na granični prelaz dovoze putnike koji ne ispunjavaju uslove za ulazak u Republiku Srbiju., dok o dredbe Zakona o strancima koje se odnose na definiciju strane putne isprave treba da budu usklađene sa evropskim i šengenskim pravnim tekovinama.

Zakon o putnim ispravama, Pravilnik o putnim ispravama i Pravilnik o obrascima pasoša, diplomatskog pasoša i službenog pasoša je potrebno uskladiti sa najvažnijim propisama Evropske unije, a koji regulišu oblast bezbednosti putnih dokumenatam odnosno sa Uredbom (broj 444/2009 Evropskog parlamenta i Saveta od 28 maja 2009. godine o izmeni Uredbe Saveta broj 2252/2004 o standardima za bezbedna obeležja i biometrijske podatke u pasošima i putnim ispravama koje izdaju države članice

Najvažniji pravni akti u oblasti upravljanja granicom su sledeći:

- Zakon o graničnoj kontroli;
- Zakon o strancima;
- Zakon o policiji i
- Zakon o azilu i privremenoj zaštiti;

Podzakonski akti

Na osnovu Zakona o graničnoj kontroli usvojeni su sledeći podzakonski akti:

Pravilnici:

- Pravilnik o obliku, sadržini i načinu postavljanja posebnih oznaka, tabli i signalizacije za označavanje blizine državne granice, graničnog prelaza, radnog vremena graničnog prelaza i područja graničnog prelaza;
- Pravilnik o načinu postupanja granične policije prilikom utvrđivanja i rešavanja graničnog incidenta i povrede državne granice;
- Pravilnik o izgledu i sadržini obrasca i načinu najave i odjave lova uz graničnu liniju;
- Pravilnik o izgledu i sadržini obrasca zahteva za izdavanje graničnog odobrenja, graničnog odobrenja i načinu izdavanja graničnog odobrenja;
- Pravilnik o načinu podnošenja zahteva i izdavanja saglasnosti za uređenje prostora uz državnu granicu;
- Pravilnik o načinu podnošenja zahteva i postupku izdavanja saglasnosti za izgradnju, postavljanje objekata, promenu njihove namene, kao i postavljanju instalacija, opreme i uređaja na području graničnog prelaza i davanju prethodne saglasnosti za početak radova na području graničnog prelaza;
- Pravilnik o sadržaju zahteva za izdavanje, načinu izdavanja i oduzimanja, izgledu i sadržaju isprava predviđenih Zakonom o graničnoj kontroli;
- Pravilnik o načinu vršenja nadzora državne granice i načinu izdavanja, izgledu i sadržaju akata koje policijski službenici sačinjavaju prilikom obavljanja poslova nadzora državne granice;
- Pravilnik o načinu vršenja graničnih provera i načinu izdavanja, izgledu i sadržaju akata koje policijski službenici sačinjavaju prilikom obavljanja poslova graničnih provera;
- Pravilnik o sadržaju, izgledu pečata i načinu unosa podataka o prenosu oružja i municije preko državne granice u putnu ispravu;
- Pravilnik o sadržaju i izgledu pečata i posebnih oznaka i načinu unosa podataka o ulasku i izlasku i o odbijanju ulaska i izlaska, kao i o drugim podacima od značaja za graničnu proveru u putnu ispravu;
- Pravilnik o izgledu i sadržaju potvrde o ulasku, odnosno izlasku iz Republike Srbije i posebnog lista.

Uredbe:

- Uredba o uslovima i postupku otvaranja i zatvaranja graničnih prelaza, njihovoj kategorizaciji, radnom vremenu i načinu prelaska preko državne granice;
- Uredba o uslovima za određivanje privremenog graničnog prelaza i
- Uredba o uslovima koje mora da ispunjava granični prelaz u pogledu prostorija, uređaja, opreme, infrastrukture, dovoljnog broja zaposlenih i drugih materijalno tehničkih sredstava neophodnih za funkcionisanje graničnog prelaza .

Na osnovu Zakon o azilu i privremenoj zaštiti usvojeni su sledeći podzakonski akti:

Pravilnici

- Pravilnik o načinu i postupku registracije i izgledu i sadržini potvrde o registraciji stranca koji je izrazio nameru da podnese zahtev za azil;
- Pravilnik o sadržini izgledu obrazaca isprava koje se izdaju tražiocu azila i licu kome je odobren azil ili privremena zaštita;
- Pravilnik o načinu vođenja i sadržini evidencija koje vodi Komesarijat za izbeglice i migracije Republike Srbije;
- Pravilnik o zdravstvenim pregledima tražioca azila prilikom prijema u Centar za azil ili drugi objekat za smeštaj tražilaca azila;
- Pravilnik o kućnom redu u Centru za azil i drugom objektu za smeštaj tražilaca azila;
- Uredba o utvrđivanju Programa za podršku dobrovoljnog povratka stranaca za period 2022-2025 i
- Pravilnik o socijalnoj pomoći za lica koja traže, odnosno kojima je odobren azil

Uredbe:

- Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o merilima za utvrđivanje prioriteta za smeštaj lica kojima je priznato pravo na utočište ili dodeljena supsidijarna zaštita i uslovima korišćenja stambenog prostora za privremeni smeštaj;
- Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o načinu uključivanja u društveni, kulturni i privredni život lica kojima je priznato pravo na utočište.

Ostala pravni akti i dokumenta javnih politika relevantni za postupanje i rad granične policije:

- Strategija integrisanog upravljanja granicom Republike Srbije i Akcioni plan za sprovođenje Strategije integrisanog upravljanja granicom Republike Srbije;
- Strategija reforme javne uprave u Republici Srbiji, za period 2021–2030;
- Akcioni plan za sprovođenje Strategije reforme javne uprave u Republici Srbiji, za period 2021-2025;
- Strategija razvoja Ministarstva unutrašnjih poslova za period 2018–2023;
- Uredba o stručnom osposobljavanju i usavršavanju u Ministarstvu unutrašnjih poslova;
- Uredba o karijernom razvoju policijskih službenika;
- Analiza rizika u Upravi granične policije;
- Analiza rizika u Upravi granične policije - *lokalni nivo*;
- Predloženi opcioni obrazac zasnovan na *CIRAM 2.0* za analizu rizika na lokalnom nivou;
- Memorandum o saradnji u oblasti integrisanog upravljanja granicom;
- Protokol o razmeni podataka i informacija između službi uključenih u sistem integrisanog upravljanja granicom;
- Odluka o obrazovanju Radne grupe za izradu zajedničke analize rizika i
- Analiza rizika službi uključenih u sistem integrisanog upravljanja granicom.

Institucionalni okvir

Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direkcija policije – Uprava granične policije

Uprava granične policije obavlja poslove kontrole državne granice, poslove u vezi sa kretanjem i boravkom stranaca, poslove azila, poslove povratka stranaca, suzbijanja prekograničnog kriminala i iregularnih migracija u skladu sa uspostavljenim sistemom analize rizika. Isto tako, Uprava granične policije obavlja poslove u vezi suzbijanja krijumčarenja opojnih droga, oružja, zabranjenih supstanci, roba čiji je promet ograničen ili kontrolisan, suzbija korišćenje lažnih i falsifikovanih putnih isprava. Uprava granične policije, u skladu sa zakonom o policiji i na osnovu međunarodnih ugovora, obavlja poslove međunarodne saradnje; učestvuje u pripremi propisa, analiza, izveštaja i informacija za nadležne organe Republike i druge organe i organizacije.

Uprava granične policije, na osnovu analize rizika preduzima mere kontrole putnika i prevoznih sredstava na graničnim prelazima i obezbeđuje državnu granicu u cilju: sprečavanja nedozvoljenog prelaženja državne granice, unošenja na teritoriju Republike Srbije minsko-eksplozivnih sredstava, oružja, narkotika, otkrivanja falsifikovanih putnih isprava, kao i podizanja nivoa bezbednosti na međunarodnom plovnom putu na rekama Dunav, Tisa i Sava.

Koncept organizacije Uprave granične policije usklađuje se sa operativnim potrebama i najboljom praksom u državama Evropske unije.

Struktura Uprave granične policije podeljena je na 3 nivoa: centralni, regionalni i lokalni nivo. Na centralnom nivou, nalazi se sedište Uprave granične policije, kao glavnog organa upravljanja, dok na regionalnom nivou postoji 8 regionalnih centara, a na lokalnom nivou postoji 40 stanica granične policije. Takođe, na centralnom nivou postoji 10 jedinica koje su odgovorne za organizaciju i koordinaciju granične kontrole, kao i za logističku podršku:

- Služba za granicu;
- Služba za strance;
- Odeljenje za profesionalne standarde i policijske veštine;
- Odeljenje za operativnu podršku i opremanje;
- Jedinica za sprovođenje kompenzatornih mera;
- Odeljenje za suzbijanje prekograničnog kriminala;
- Odeljenje za poslove prekogranične saradnje i operativne poslove;
- Operativni centar i
- Kancelarija za azil.

Uprava granične policije, u sedištu osigurava svakodnevnu radnu povezanost i punu koordinaciju sa svim organizacionim jedinicama Ministarstva unutrašnjih poslova uključenim u integrisano upravljanje granicom, uzim organizacionim jedinicama na regionalnom i lokalnom nivou kao i drugim državnim organima i institucijama. Na regionalnom nivou postoji 8 regionalnih centara Uprave granične policije i to:

- po jedan na granici sa svakom susednom državom i
- jedan za unutrašnje granične prelaze.

Regionalni centri imaju standardizovanu strukturu, čije unutrašnje organizacione jedinice obavljaju specifične zadatke vezane za graničnu kontrolu i pružaju operativnu podršku organizacionim jedinicama na lokalnom nivou (stanice granične policije). Broj stanica granične policije u jednom Regionalnom centru granične policije kreće se u rasponu od 2 do 7, u zavisnosti od dužine granice i drugih činjenica vezanih za ukupnu situaciju na granici (*migracioni tok, saobraćaj, karakteristike granice itd.*). Na lokalnom nivou, stanice granične policije imaju standardizovanu strukturu koju čine komandir, zamenik komandira, pomoćnik komandira, šef smene i/ili vođe smene (*broj šefova smena i/ili vođa smena zavisi od broja smena, obično imaju 5 smena*), kao i potreban broj policijskih službenika. Veličina Stanice granične policije i broj policijskih službenika takođe zavisi i od broja graničnih prelaza u dodeljenoj zoni odgovornosti i dužine granice koja se obezbeđuje. Stanice granične policije vrše svakodnevne granične provere i nadzor granice. Od 2019. godine, aktivnost granične kontrole i nadzora granice su spojene i obavlja ih ista Stanica granične policije u zavisnosti od zadataka koji su joj dodeljeni. Pre 2019. godine, aktivnosti granične provere i nadzora granice su obavljale zasebno različite stanice granične policije. Na osnovu Zakona o policiji, u slučaju masovnog poremećaja ili kritične situacije na određenim delovima državne granice, službenici granične policije, kao i službenici drugih organa za sprovođenje zakona, mogu na određeno vreme biti angažovani sa uobičajene lokacije na različita područja u Republici Srbiji.

Ministarstvo finansija – Uprava carina

Uprava carina je organ uprave u sastavu Ministarstva finansija zadužen za zaštitu ekonomskih, fiskalnih i finansijskih interesa Republike Srbije, zaštite od nezakonite i ilegalne trgovine, bezbednosti i zaštite ljudi i životne sredine, olakšavanje međunarodne trgovine. Poslovi carinskog nadzora i kontrole uređeni su Carinskim zakonom Republike Srbije i Zakonom o carinskoj službi. .

Svoje poslove i zadatke Uprava carina obavlja preko centrale i 15 podružnih jedinica – carinarnica, u okviru kojih su, kao uže unutrašnje jedinice, organizovane carinske ispostave i carinski referati, koje predstavljaju lokalni nivo.

Kontrolne aktivnosti na centralnom nivou sprovodi Sektor za kontrolu primene carinskih propisa, u čijem sastavu poslove kontrola izvršavaju službenici sledećih odeljenja:

- Odeljenje za analizu i upravljanje rizikom;
- Odeljenje za suzbijanje krijumčarenja;
- Odeljenje za carinske istrage;
- Odeljenje za obaveštajne poslove;
- Odeljenje za zaštitu prava intelektualne svojine;
- Odsek komandni centar i
- Odsek za carinsku kontrolu uz upotrebu službenih pasa;

Granične carinske ispostave i referati sprovode preventivne kontrole, kao i mere naložene sa centralnog i regionalnog nivoa.

Carinski službenici su, između ostalog, ovlašćeni da nose oružje i municiju, zaustavljaju vozila, ulaze u prevozna sredstva, vrše pregled i pretres bilo kog dela vozila, ulaze u poslovne prostorije, kao i da pregledaju te prostorije, robe i dokumentaciju, uzmu uzorak, utvrde identitet osobe tražeći od osobe na uvid pasoš ili neki drugi identifikacioni dokument, privremeno zadrže lice, pretresu lice u skladu sa pravilima, privremeno zadrže robu ili prevozno sredstvo. Carinski službenici mogu da preduzmu i sve druge radnje u cilju sprovođenja carinskog postupka i kontrole pravilne primene carinskih propisa. Ova ovlašćenja regulisana su Zakonom o carinskoj službi.

Mere carinske kontrole su: pregled robe, uzimanje uzoraka, provera podataka navedenih u deklaraciji, kao i proveru verodostojnosti dokumenata, pregled računa i drugih evidencija privrednih subjekata, pregled prevoznih sredstava, putničkog prtljaga i druge robe koju lica nose sa sobom ili na sebi, kao i sprovođenje službenih ispitivanja i drugih sličnih radnji.

Kada drugi nadležni organi, nad istom robom sprovode kontrolu, carinski organ će, u saradnji sa tim organima, nastojati da se ta kontrola vrši, gde god je to moguće, u isto vreme i na istom mestu kao i carinska kontrola („jedinstveni šalter“), uz koordinisanu ulogu carinskog organa. U cilju smanjenja rizika i borbe protiv prevara Uprava carina i drugi organi odgovorni za kontrolu granice, razmenjuju relevantne podatke iz delokruga svojih nadležnosti.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede *Uprava za veterinu i Uprava za zaštitu bilja*

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, obavlja poslove iz svog delokruga, a koji se odnose na kontrolu pošiljaka prilikom uvoza i provoza, preko svojih organizacionih jedinica i to:

- Uprave za veterinu i
- Uprave za zaštitu bilja.

Uprava za veterinu obavlja poslove koji se odnose na inspeksijski nadzor u veterinarskoj oblasti na određenim graničnim prelazima kroz veterinarsko sanitarnu kontrolu pošiljaka, uvoz i provoz životinja, hrane životinjskog porekla, proizvoda životinjskog porekla, sporednih proizvoda životinjskog porekla, reproduktivnog materijala, hrane za životinje, pošiljaka mešovite hrane koja u svom sastavu sadrži proizvode životinjskog porekla, dijagnostičkih preparata i drugih proizvoda koji sadrže elemente životinjskog porekla a kojima se može preneti zarazna bolest životinja preko državne granice na graničnom prelazu za drumski, železnički, rečni ili vazdušni saobraćaj.

Veterinarsko sanitarna kontrola obuhvata kontrolu bezbednosti i kvaliteta proizvoda, hrane i sporednih proizvoda životinjskog porekla, kontrolu uslova transporta životinja, hrane, proizvoda i sporednih proizvoda životinjskog porekla, kontrolu međunarodnih veterinarskih potvrda o zdravstvenom stanju pošiljki, uzimanje uzoraka pošiljki proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, sporednih proizvoda životinjskog porekla i hrane za životinje radi ispitivanja bezbednosti i kvalitativne ispravnosti, izdavanje naloga za pregled pošiljaka pri uvozu nadležnom veterinarskom inspektoratu u mestima carinjenja-carinskim magacinima ili slobodnim zonama ukoliko nije moguće izvršiti kompletan pregled na graničnom prelazu, kontrolu ugroženih i zaštićenih vrsta divlje faune u međunarodnom prometu. Uprava za veterinu, pored navedenog, obavlja i druge poslove iz ove oblasti. Aktivnosti Uprave za veterinu odvijaju se na 17 graničnih prelaza.

Uprava za zaštitu bilja obavlja poslove koji se odnose na inspekcijski nadzor u fitosanitarnoj oblasti na graničnim prelazima i mestima carinjenja i to: kontrolu zdravlja bilja i biljnih proizvoda pri uvozu i provožu sa pretovarom, kontrolu sredstava za zaštitu i ishranu bilja i oplemenjivača zemljišta pri uvozu i provožu sa pretovarom, kontrolu bezbednosti hrane i hrane za životinje biljnog i mešovito g porekla pri uvozu, kontrolu prisustva GMO, kontrolu nivoa radioaktivne kontaminacije kod bilja i sredstava za ishranu bilja i oplemenjivača zemljišta, a sve u cilju sprečavanja unosa proizvoda koji nisu bezbedni za ishranu ljudi odnosno, nisu u skladu sa Zakonom o bezbednosti hrane i sprečavanja unosa štetnih organizama koji nisu prisutni u Republici Srbiji i koji bi mogli naneti velike štete našoj poljoprivrednoj proizvodnji. Aktivnost Uprave za zaštitu bilja se odvija na 21 graničnom prelazu, na 3 pošte carinjenja i u 11 mesta carinjenja.

Ostali organi

Pored gore navedenih nosilaca aktivnosti u sprovođenju integrisanog upravljanja granicom učestvuju i drugi državni organi u okviru svojih nadležnosti:

- Ministarstvo spoljnih poslova;
- Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture;
- Ministarstvo finansija;
- Ministarstvo unutrašnje i spoljne trgovine;
- Republička direkcija za imovinu Republike Srbije i
- Komesarijat za izbeglice i migracije

Infrastruktura

Nadzor granice

Nadzor državne granice obavlja se između graničnih prelaza i na graničnim prelazima van utvrđenog radnog vremena u cilju suzbijanja prekograničnog kriminala, sprečavanja nezakonitih prelazaka državne granice i zaštite njene nepovredivosti, kao i obavljanja drugih poslova određenih zakonom. Prilikom obavljanja poslova nadzora državne granice policijski službenici koriste tehnička sredstva i specijalizovane uređaje. Obavljanje zadataka i planiranje mera u nadzoru državne granice zasnovano je na analizi rizika. Nadzor državne granice je suštinski element granične kontrole i značajan segment rada granične policije i drugih institucija. Nadzor državne granice u Republici Srbiji sprovodi se na

kopnu, rekama, jezerima i kanalima. Jačanje kapaciteta i upravljanja po pitanju nadzora državne granice i borbe protiv prekograničnog kriminala su od ključnog značaja za bezbednost granice.

Za nadzor granice koriste se:

- patrolni čamci;
- cepelin (*taktički Eurostat sistem*);
- pešačke patrole (*sa i bez službenih pasa*);
- mobilni sistem za nadzor državne granice (*vozila sa termovizijskim kamerama*);
- patrolna vozila;
- uređaji za dnevno i noćno osmatranje;
- dronovi i
- ATV vozila.

Osnovna svrha nadzora granice je sprečavanje neovlašćenog prelaska granice, borba protiv prekograničnog kriminala i preduzimanje mera protiv lica koja su prešla granicu na nezakonit način. Kako bi se nadzor državne granice vršio na odgovarajući način, granična linija mora biti jasno označena, a u neposrednoj blizini granice se ne mogu obavljati nikakve druge aktivnosti. Zemljište, sa jasno definisanim područjem uz graničnu liniju, mora se koristiti isključivo za potrebe granične kontrole (instalacije, sistemi nadzora, patroliranje itd.). Zelena granica Republike Srbije nije pod neprekidnim video nadzorom. Ne postoji dostupna stacionarna oprema za nadzor.

Granicu generalno nadgledaju samo patrole. Zbog ograničenih ljudskih resursa, patrolne delatnosti ne sprovode se stalno u svim stanicama granične policije. TETRA radio mreža nije u upotrebi u čitavom pograničnom području zbog ograničene pokrivenosti i specifičnosti terena, a ne postoje drugi načini šifrovane komunikacije. Mobilne patrole nemaju pristup bazama podataka, a policijski službenici Uprave granične policije nisu dovoljno opremljeni sredstvima i alatima za proveru putnih isprava.

Potrebno je razviti tehničke sisteme za nadzor granice ili implementirati druge mere kako bi se obezbedio stalni nadzor i zaštita državne granice. Postavljanje stalne infrastrukture i obezbeđivanje infrastrukture za korišćenje mobilnih uređaja i sistema za nadzor granice posebno na kompleksnom terenu, kao što je planinski, može značajno doprineti ostvarivanju uvida u stanje i eventualna dešavanja na terenu. Republika Srbija treba da preduzme odgovarajuće korake kako bi obezbedila kapacitete za reagovanje u cilju zaštite granice. Važno je povećati broj policijskih službenika koji mogu da izvršavaju sve zadatke određene za nadzor granice.

Potrebno je doneti podzakonski akt (kreirati sistem) u skladu sa standardima Evropske unije i uslovima na terenu, o tome kako će biti organizovan nadzor državne granice na budućim spoljnim kopnenim i rečnim granicama Evropske unije (*pravni, strateški, operativni i taktički aspekti i praktična saradnja sa susednim trećim zemljama*). Spособnosti reagovanja u redovnim i vanrednim situacijama na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou su kritični elementi ovog sistema

Imajući u vidu da većina država članica Evropske unije koristi službene pse za graničnu kontrolu, u tom cilju, u Republici Srbiji, u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova osnovan je Centar za obuku vodiča i dresuru službenih pasa.

Centar za obuku vodiča i dresuru službenih pasa osnovan je u junu 2022. godine u okviru Centra za policijsku obuku u Sektoru za ljududsek resurse. Centar obučava vodiče i pse za izvršavanje poslova i zadataka iz delokruga rada Ministarstva unutrašnjih poslova ali nema u

svom sastavu ”jedinicu za operativno pokrivanje granice. Centar može da pruži stručnu pomoć prilikom projektovanja K9 jedinica i timova u okviru Uprave granične policije

Centar za obuku vodiča i dresuru službenih pasa još uvek nije ”zaživeo” u punom kapacitetu. U ovom trenutku teško je proceniti kada bi taj trenutak mogao da nastupi jer zavisi od više faktora a najviše od prikupljenih donacija za izgradnju istog. U opisu poslova navedenog Centra nalazi se obuka vodiča i pasa i u tom smislu preduzete su aktivnosti za obuku instruktora za navedene zadatke.

U zavisnosti od specifičnosti terena na granici, trebalo bi da se koristi kompleks različitih sistema nadzora koji doprinose obezbeđivanju uvida u situaciju na terenu. Mobilne detektore i sisteme za nadzor treba koristiti na terenu koji je teško pokriti, sa dovoljnim brojem ljudskih resursa, a koji će doprineti obezbeđivanju kapaciteta za efikasno reagovanje na granične incidente.

Prilikom postavljanja sistema nadzora granice na granici treba da postoje analize, procene i utvrđeni prioriteti na unutrašnjim/spoljnim pravcima. Razvoj sistema stacionarnog nadzora granice treba da bude prioritet na spoljnoj granici/spoljnim pravcima. Granične kontrole na unutrašnjim granicama se ne vrše na teritoriji država članica šengenskog prostora.

Uspostavljeni sistem saradnje u vidu zajedničkih patrola, zajedničkih graničnih prelaza, zajedničkih kontakt centara i zajedničkog trilateralnog (Republika Srbija – Bosna i Hercegovina – Crna Gora) centra za saradnju u Trebinju (Bosna i Hercegovina) može se smatrati dobrom praksom za održavanje stabilnosti u regionu i povećanje prevencije i istraga po pitanju prekograničnog kriminala.

Međunarodne operacije poput Operacije specijalnih mera koju su organizovale austrijske, mađarske i srpske vlasti 2021. godine kako bi nadoknadile nedostatak osoblja i tehničke opreme smatraju se dobrim primerom borbe protiv prekograničnih nezakonitih aktivnosti. Ipak, evidentan je nedostatak ljudskih resursa za nadzor granice. Kapaciteti za nadzor granice treba da bude dovoljan da omogući pravovremen odgovor na svakodnevne situacije. U procesu planiranja potrebnih resursa (ljudskih i tehničkih) posebno treba imati u vidu obavezno postojanje mogućnost da se svi zadaci izvršavaju 24/7. Takođe, moraju da postoje jasni planovi za izvođenje procesa rada u okviru nadzora granice tokom perioda najvećeg opterećenja, kao i vanrednih situacija

Takođe, za postojeća savremena sredstva za nadzor granice (tj. *kvadovi, bespilotne letelice*) ili specijalnu opremu (patrolni čamci) za nadzor granice, prisutan je nedostatak obučених policijskih službenika, koji bi specifične uređaje i druge resurse koristili za nadzor granice 24/7. Na primer, u jednoj stanici granične policije odgovornoj za nadzor granice na Dunavu, samo nekoliko policijskih službenika je kvalifikovano za korišćenje ove opreme (tj. *3 upravljača čamca po jedinici, 4 vozača za 2 kvada itd.*). Sva specijalna oprema mora da bude dostupna za upotrebu 24/7.

Prilikom evaluacije aktivnosti nadzora granice utvrđeno je da postoji nedostatak tehničke opreme za nadzor granice. Razvijanje oba segmenta, kroz nabavku opreme i povećanje kapaciteta ljudskih resursa za nadzor granice (i za druge zadatke), trebalo bi da se vrši usklađeno kako bi se obezbedilo efikasno funkcionisanje nadzora granice i bezbednost na granicama.

Ipak, treba da postoje barem minimalni standardi za snabdevanje opremom za službenike (suzavac, lisice itd.) i jedinice (tj. vozila, čamci, uređaji za noćno gledanje/termovizijske kamere itd.) Isti sistemski pristup treba primeniti i za ljudske resurse, koji su neophodni za nadzor granice (*minimalni standardi*).

Na obavljanje aktivnosti nadzora granice mogu uticati različite neočekivane situacije (tj. migracioni tok, izlivanje reka itd.). Najčešće je potrebno primeniti dodatne mere kako bi se prevazišli incidenti ili problemi. U tom smislu treba da postoji plan za krizne situacije koji će imati integrisan i koordiniran pristup za prevazilaženje takvih situacija.

Na svim nivoima treba da postoji normativni okvir za ovakvu vrstu aktivnosti. Na nacionalnom i regionalnom nivou, sve institucije treba da imaju planove za nepredviđene situacije. Planovi za nepredviđene situacije moraju da budu u skladu sa analizom rizika u kojoj je identifikovano koje situacije bi se mogle desiti. Ove planove treba proveravati sprovođenjem redovnih obuka/vežbi.

Direkcija policije i Uprava granične policije bi trebalo da preduzmu odgovarajuće korake kako bi se pripremili za primenu informacionih sistema Evropske unije, kao što su *EUROSUR* i *EURODAC* koji se odnose na situacionu svest na granici i upravljanje iregularnim migracijama. Kao jedan od prvih koraka neophodnih za efikasno upravljanje migracijama i granicom, u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova je potrebno uspostaviti Nacionalni koordinacioni centar koji će biti u kontaktu sa sa Agencijom Evropske unije za graničnu i obalsku stražu 24 sata dnevno, sedam dana u nedelji

Granične provere

Granične provere u Republici Srbiji obuhvataju provere lica i putnih isprava, prevoznih sredstava i predmeta na graničnim prelazima 24/7.

U vezi sa nameravanim prelaskom državne granice, ili neposredno nakon prelaska državne granice, i druge vrste provera lica, dobara, usluga, prevoznih sredstava, životinja i biljaka koje prelaze državnu granicu, a koje su predviđene zakonom.

U Republici Srbiji postoji 104 granična prelaza, od kojih je 78 u funkciji. Vlada Republike Srbije propisuje uslove i postupke otvaranja i zatvaranja graničnih prelaza, njihovu kategorizaciju, radno vreme i način prelaska državne granice. Granični prelazi sa susednim državama otvaraju se u skladu sa međunarodnim sporazumom.

Slobodno kretanje lica je osnovno pravo koje Evropska unija garantuje svojim građanima. Od ključnog je značaja uspostaviti procedure granične provere u skladu sa Zakonikom o šengenskim granicama i u potpunosti primeniti prava slobodnog kretanja za lica koja uživaju pravo slobodnog kretanja prema zakonu Evropske unije i pravilima za državljane trećih država kao predmeta detaljnih provera.

Cilj procene na prvoj liniji je profilisanje i identifikacija putnika za dalju proveru koja se može obaviti na posebnoj lokaciji udaljenoj od prve linije. Neophodna tehnička oprema i ljudski resursi za obavljanje graničnih provera na graničnim prelazima na obe kontrolne linije su obavezni. Nedovoljna oprema i broj raspoloživih službenika mogli bi da izazovu trajnu pretnju po bezbednost granica, što je posebno uočljivo tokom povećanog prometa putnika i saobraćajnih sredstava, a naročito u vreme turističke sezone i praznika i dane vikenda.

Kako bi se postiglo dobro upravljanje granicom u Republici Srbiji u smislu sistematskog vođenja operativne i taktičke analize rizika, neophodno je širenje znanja, profila i upozorenja na lokalni nivo upravljanja granicom. Kako ni jedan sistem ne može odoleti vremenu i izazovima koje ono nosi potrebno je obezbeđivanje stalnog praćenja razvoja kako normativnog okvira tako i tehničkih rešenja koja se mog primeniti za unapređenje postojećih sistema i ostvarivanja adekvatnog odgovora na izazove u oblasti upravljanja granicom.

Efikasnost granične kontrole zavisi **od nacionalne strategije razvoja sistema infrastrukture granične kontrole**. Trebalo bi da postoje jasne odgovornosti operatera, nacionalnih nadležnih organa u pogledu obaveza, zahteva za svaku vrstu graničnih prelaza. Od ključnog je značaja da se usvoji **dugoročni strateški plan za razvoj graničnih prelaza**.

Neophodno je izraditi zahteve za jedinstveni granični prelaz u pogledu prostorija, infrastrukture, zajedničkih standarda za opreme na graničnim prelazima (ili upućivanja na šengenske pravne tekovine), dovoljnog broja materijalno-tehničkih sredstava neophodnih za funkcionisanje graničnog prelaza.

Za sprovođenje efikasne granične kontrole neophodna je odgovarajuća i savremena IKT infrastruktura, tehnička oprema i rešenja, koja stalno treba unapređivati i usklađivati u skladu sa razvojem i unapređenjima koja se sprovode na nivou Evropske unije.

Infrastruktura i oprema na graničnim prelazima u Republici Srbiji trenutno ne ispunjavaju u potpunosti zahteve evropskih i šengenskih pravnih tekovina, kao što su nadzor na ogradi teritorije graničnih prelaza, prostorije za autobuske putnike, kabine, linije, putokazi itd. Potrebno je da postoje odvojene trake za granične provere za lica koja uživaju pravo na slobodno kretanje u skladu sa pravnim tekovinama Evropske unije i za sve putnike iz trećih država na graničnim prelazima. Ne postoje objekti za prvi prijem/privremeni objekti za zadržavanje migranata, osim Aerodroma Nikola Tesla.

Infrastruktura i oprema graničnih prelaza na aerodromima nije u skladu sa zahtevima evropskih i šengenskih pravnih tekovina. Ne postoji jasno razdvajanje spoljnih/internih tokova putnika koje se postiže korišćenjem infrastrukture.. Signalizacija i oznake nisu u skladu sa zahtevima šengenskih pravnih tekovina. Nema jasne podele između različitih saobraćajnih tokova.

Granične provere na graničnim prelazima na reci Dunav moraju se obavljati kao što je opisano u evropskim i šengenskim pravnim tekovinama. Ako postoje drugi međunarodnopravni akti koji se tiču graničnih prelaza moraju biti usklađenja sa evropskim i šengenskim pravnim tekovinama.

Pored omogućavanja pristupa i provera u odnosu na sadržaj nacionalnih baza podataka na svim graničnim prelazima, u cilju pripreme da postane deo operabilnih sistema Evropske unije, Ministarstvo unutrašnjih poslova, prati razvoj u ovoj oblasti koji se odvija na nivou Evropske unije, razmatra opcije o promenama koje mogu biti potrebne u normativnom, organizacionom i tehničkom domenu, kao i analizu mogućih pravaca razvoja u cilju povezivanja na *EUROSUR* mrežu za nadzor spoljnih granica Evropske unije i sa *EURODAC* sistemom za evidentiranje i proveru lica koja traže azil i iregularnih migranata na osnovu otisaka prstiju, kao i sistemima za korišćenje informacija o putnicima koje se dostavljaju unapred (*Advance Passenger Information - API*) i korišćenje podataka iz evidencije podataka o putnicima¹⁶ (*Passanger Name Record - PNR*) u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i krivičnog gonjenja za krivična dela terorizma i drugih teških krivičnih dela API i PNR sistemom, a koje će avio-prevoznici unapred preneti nadležnim državnim organima, informacije o putnicima koje će prevoziti ali i sistema za proveru putnih i identifikacionih dokumenata i podataka o vozilima kroz Interpolove baze podataka, novim informacionim sistemima Evropske unije čiji je razvoj u toku, i to:

- Centralizovanog sistema ulaska i izlaska - *EES* za državljane van Evropske unije koji prelaze spoljne granice Evropske unije radi kratkotrajnog boravka –*EES* i
- Sistem autorizacije Evropske unije za posetioce bez vize koji putuju u Evropsku uniju ili šengenski prostor – *ETIAS*.

Odlukom Vlade Republike Srbije, na sednici održanoj dana 12. juna 2020. godine, osnovano je Koordinaciono telo za pripremu uspostavljanja *API/PNR* sistema u Republici Srbiji, a Ministarstvo unutrašnjih poslova obrazovalo je u Upravi granične policije organizacionu jedinicu po nazivom Odsek za poslove obrade dostavljenih informacija o putnicima.

¹⁶ односно евиденција сваког захтева у вези с путовањем путника која садржи информације потребне за обраду и контролу резервација од стране авио-превозника и оних који обављају резервације, за свако путовање резервирано од стране неке особе или у њено име.

Podaci o falsifikovanim i lažnim putnim ispravama, kao i podaci i informacije vezani za autentične putne isprave isprave treba da budu dostupni na graničnim prelazima, preko računarske mreže uključujući nacionalne izvore i *iFADO* sistem za razmenu informacija vezanih za falsifikovana i lažna identifikaciona dokumenta.

U cilju efikasnog pristupa *EURODAC* sistemu kao i razmene informacija o tražiocima azila i iregularnim migrantima u skladu sa Uredbom Evropske unije 603/2013 Evropskog parlamenta i Saveta od 26. juna 2013. o uspostavljanju *EURODAC* za upoređivanje otisaka prstiju radi efikasne primene Uredbe (EU) broj 604/2013 o uspostavljanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahteva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podneo državljanin treće države ili lice bez državljanstva i zahteva za upoređivanje sa podacima Eurodak-a od strane organa za sprovođenje zakona država članica i Evropoča zarad sprovođenja zahteva, kojom je izmenjena Uredba (EU) broj 1077/2011 o uspostavljanju Evropske agencije za operativno upravljanje velikim informatičkim sistemima u području slobode, bezbednosti i pravde), u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova je neophodno formirati novu organizacionu jedinicu koja će biti nadležna za uspostavljanje i primenu pomenute Uredbe.

Pored navedenog, neophodno je formirati i novu organizacionu jedinicu koja će biti nadležna za primenu Uredbe Saveta (EZ) broj 604/2013 o uvođenju kriterijuma i mehanizama za utvrđivanje države članice koja je zadužena za obradu zahteva za međunarodnu zaštitu koji državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva preda u jednoj od država članica – (Dablinske Uredbe).

Infrastruktura javnih ključeva je vitalna osnova za razvoj sistema za proveru elektronskih isprava za verifikaciju digitalnih sertifikata (javnog ključa) *eMRTD-ja* (biometrijskih putnih isprava) na glavnoj listi i za stvaranje sistema za primanje *CVCA* sertifikata kroz proveru biometrijskih podataka. Skeneri za isprave moraju da imaju rešenje za očitavanje *RFID*.

Da bi se ispunili zahtevi evropskih i šengenskih pravnih tekovina, neophodna su i ključna dalja stalna ulaganja u infrastrukturu i opremanje graničnih prelaza na budućim spoljnim granicama. S tim u vezi, Republička direkcija za imovinu Republike Srbije, već je preduzela pozitivne korake ka modernizaciji i održavanju infrastrukture za granične kontrole na graničnim prelazima.

Spisak specijalizovane opreme za kopneni nadzor državne granice

- putničko civilno (neoznačeno) vozilo – tri vozila regionalnom centru granične policije dva po stanici granične policije - ukupno 96;
- putničko civilno (označeno) vozilo – tri vozila po regionalnom centru granične policije dva po stanici granične policije - ukupno 96;
- terensko patrolno vozilo sa pogonom na sva četiri točka, sa evropskom kukom za vuču, kompletom letnjih i zimskih guma, uređajima za zvučnu i svetlosnu signalizaciju - jedno terensko patrolno vozilo za nadzor kopnene i vodene državne granice na 12 kilometara, kao i jedno vozilo po regionalnom centru granične policije i jedno vozilo po stanici granične policije - ukupno 241;
- kombi (8+1) za transport policijskih službenika – tri vozila po regionalnom centru granične policije - ukupno 28;
- specijalizovani kombi (8+1) za transport migranata – tri vozila po regionalnom centru granične policije – ukupno 28;
- vozilo za sve terene - patrolni kvad sa pogonom na sva četiri točka, sa ugrađenom zvučnom i svetlosnom signalizacijom, uključujući obuku vozača i neophodnu opremu za vozače motora u skladu sa Uredbom o uniformama – jedno vozilo po stanici granične policije – ukupno 36;
- transportna prikolica za kvad – jedna prikolica po stanici granične policije – ukupno 36;
- konpmet od dva drona, sa obukom operatera - 1 komplet po regionalnom centru granične policije – ukupno 16 dronova, odnosno 8 kompleta;

- ručna termalna kamera sa mogućnošću snimanja, fotografisanja i laserskog daljinometra – jedna kamera po patrolnom vozilu i dve kamere po stanici granične policije, za potrebe pešačkih patrola i sprovođenje operativnih i taktičkih aktivnosti – ukupno 441;
- mobilni sistem za video-nadzor – tri po regionalnom centru graničn policije – ukupno 28;
- kamera za teško prohodan teren – 30 komada po regionalnom centru graničn policije – ukupno 280;
- dvogled za dnevno gledanje – jedan dvogled po vozilu (izuzev kombija) i dva dvogleda po stanici granične policije – ukupno 534;
- prenosiva lampa - *LED* reflektor - jedna po patrolnom vozilu – ukupno 369;
- baterijska lampa – dve lampe po vozilu i trideset do regionalnom centru granične policije – ukupno 1.248;
- mobilni uređaj za proveru lica, vozila i isprava u evidenciji Ministarstva unutrašnjih poslova - jedan po patrolnom vozilu, izuzev kvada - ukupno 333;
- mobilni uređaj za otkrivanje falsifikovanih isprava –jedan uređaj po vozilu, izuzev kombija - ukupno 462;
- znak Stop – jedan znak po vozilu – ukupno 504;
- reflektujući prsluk – 4 komada po vozilu – ukupno 2.016;
- uređaj za zaustavljanje vozila u slučaju nužde – 1 uređaj po po patrolnom vozilu – ukupno 369;
- zaštitni prsluk - neprobojni prsluk - 2 komada po patrolnom vozilu – ukupno 738;
- ručna radio-stanica – ukupno 1.008;

Spisak opreme za nadzor vodene državne granice

- terensko patrolno vozilo sa pogonom na sva četiri točka, sa evropskom kukom za vuču, kompletom letnjih i zimskih guma, uređajima za zvučnu i svetlosnu signalizaciju – jedno vozilo po stanici granične policije i jedno po odeljenju policije – ukupno 15;
- patrolna plovila sa ugrađenim zvučnim i svetlosnim signalima, sistemom za radio komunikaciju, sistemom za navigaciju sa organizovanom obukom za kapetane i posadu, i sa neophodnom opremom, uniformama i obučom za rad na vodi u skladu sa Uredbom o uniformama, za izvršavanje aktivnosti nadzora državne granice tokom čitave godine po teškim vremenskim uslovima i u noćnim uslovima;
- veće plovilo sa kabinom, dužine do 12 metara, aluminijumski trup, nosivost do 10 osoba sa opremom, sa brodskim motorima, za upotrebu na reci Dunav tokom cele godine - 2 po stanici granične policije i jedno po odeljenju policije – ukupno 14;
- manje plovilo sa kabinom, dužine do 7 m, aluminijumski trup sa plitkim gazom i centralnom upravljačkom konzolom, kapaciteta do 6 osoba sa opremom, sa obezbeđenom obukom za kapetana i posadu, sa vanbrodskim motorom, za upotrebu na rekama Sava, Drina i Tisa – dva plovila po stanici granične policije – ukupno 14;
- skuter, kapaciteta do 2 osobe sa opremom - -ukupno 15;
- prikolica za transport većeg plovila – ukupno 16;
- prikolica za transport manjeg plovila – ukupno 7;
- prikolica za skuter – ukupno 15;
- oprema, deterdženti i proizvodi za čišćenje plovila – ukupno 15;
- sredstvo za komunikaciju sa Rečnim informacionim sistemom – ukupno 43;

- ručna termalna kamera sa funkcijom snimanja, fotografisanja i laserskim daljinomerom – ukupno 28;
- dvogled za dnevno gledanje – ukupno 28;
- prenosiva lampa - LED reflektor – ukupno 28;
- baterijska lampa – ukupno 56;
- mobilni uređaj koji omogućava proveru lica, vozila i isprava u evidenciji Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije – ukupno 28;
- mobilni uređaj za otkrivanje falsifikovanih isprava – ukupno 28;
- prsluk za spasavanje (reflektujući) – ukupno 310 i
- uniforme i obuća - 1 po članu posade plovila i skutera - ukupno 1.270.

Oprema za granične provere na prvoj liciji

- pečat za overu putnih isprava za svako naznačeno mesto granične provere na prvoj liniji po tri pečata;
- računar za provere bazama podataka granične kontrole za svako naznačeno mesto granične provere na prvoj liniji, jedan računar sa monitorom koji mora da bude opremljen „*filterom za privatnost*“ koji sprečava/otežava neovlašćenim licima da vide podatke prikazane na monitoru. Računar mora da bude povezan na sistem za prepoznavanje registarskih tablica za proveru u nacionalnim bazama podataka i Šengenskom informacionom sistemu, za velike i srednje granične prelaze. Neophodno je da računar za provere u bazama podataka granične kontrole bude opremljen stacionarnim čitačem putnih isprava i štampačem;
- čitač otisaka prstiju;
- kamera za prepoznavanje ličnih karakteristika – lica;
- instrument za proveru isprava, sa varijabilnim ultraljubičastim svetlom, belo plafonsko svetlo, po jedan uređaj za svako mesto određeno za granične provere na prvoj liniji;
- lupa sa uvećanjem od najmanje 10 puta ili monomikroskop sa varijabilnim uvećavanjem - po jedan uređaj za svako mesto određeno za granične provere na prvoj liniji;

Oprema za granične provere na drugoj liniji

- računar za provere u bazama podataka granične kontrole za svaki granični prelaz po jedan računar sa monitorom koji mora da bude opremljen filterom za privatnost koji sprečava/otežava neovlašćenim licima da vide podatke prikazane na monitoru. Računar mora da bude umrežen sa sistemom za proveru u nacionalnim bazama podataka i Šengenskom informacionom sistemu. Za svaki drumski granični prelaz, računar takođe mora da bude umrežen sa sistemom za prepoznavanje registarskih tablica. Neophodno je da računar za provere u bszsms podataka granične kontrole bude opremljen stacionarnim čitačem putnih isprava i štampačem;
- čitač otisaka prstiju;
- instrument za proveru isprava, sa varijabilnim ultraljubičastim svetlom, belo plafonsko svetlo po jedan uređaj (UV lampa) za svako mesto određeno za granične provere na drugoj liniji;

- alati za ručnu proveru isprava i pečata po jedan komplet za svako mesto određeno za granične provere na drugoj liniji;
- konsultovanje sistema za ispitivanje isprava radi provere autentičnosti putnih isprava Po 1 uređaj za svako mesto određeno za granične provere na drugoj liniji;
- stereo mikroskop sa uvećanjem preko 40 puta po jedan uređaj za svako mesto određeno za granične provere na drugoj liniji.
- prenosiva rasveta *LED* reflektor - po jedan komplet za svako mesto određeno za granične provere na drugoj liniji
- detektor otkucaja srca po jedan uređaj za velike granične prelaze
- uređaj za otkrivanje radioaktivnih, eksplozivnih materijala i narkotika. po 1 uređaj za svaki granični prelaz.
- mobilni čitač putnih isprava 6 po velikom graničnom prelazu, zatim, tri po srednjem graničnom prelazu i jedan po malom graničnom prelazu;
- oprema / sistem za pristup i/ili slanje u *EURODAC* , nacionalni AFIS, Vizni informacioni sistem i druge relevantne nacionalne baze podataka za svaku naznačenu lokaciju za graničnu proveru na drugoj liniji.

METODOLOGIJA PROCENE POTREBA ZA RADNIM MESTIMA ZA GRANIČNU KONTROLU

Metodologiju procene potreba za radnim mestima treba da primeni Uprava granične policije, prilikom izračunavanja broja radnih mesta za službenike granične policije koja su potrebna kako bi se obezbedile adekvatne aktivnosti granične kontrole u Republici Srbiji.

Metodologija se primenjuje kako bi se obezbedile:

- granične kontrole na graničnim prelazima;
- aktivnosti nadzora državne granice;
- druge aktivnosti granične kontrole;

Preporučeni broj radnih mesta za graničnu kontrolu mora se izračunati uzimajući u obzir sledeće zahteve:

- zahteve propisane članovima 8, 10, 13, 15, 16. i Aneksom VI Zakonik o šengenskim granicama;
- zahteve propisane Preporukama 63, 103–105 Šengenskog kataloga Evropske unije i najboljim praksama u Odeljku 2 Praktičnog priručnika za policijske službenike granične policije.

Broj radnih mesta za granične provere

Broj radnih mesta za granične provere utvrđuje se prema broju graničnih prelaza, infrastrukturi (broju ulaznih i izlaznih linija, prvoj i drugoj liniji i drugim radnim mestima) i mogućnosti da se obezbede granične provere uz minimalno i optimalno korišćenje radne snage.

Broj radnih mesta za granične provere u jednoj smeni ne sme da bude veći od utvrđenih normi, uzimajući u obzir radno vreme granične policije, gustinu saobraćaja, opremu i faktore kao što su:

- minimalan broj radnih mesta u jednoj smeni treba razmotriti kada je gustina saobraćaja mala, tako da ne prelazi 50% projektovanog broja;
- ako ne postoje indikacije o mogućem povećanju gustine saobraćaja u bliskoj budućnosti.;
- optimalan broj radnih mesta u jednoj smeni treba razmotriti kada je gustina saobraćaja velika i treba da bude jednak projektovanom broju ili uz minimalna odstupanja od projektovanog broja;
- optimalan broj radnih mesta u jednoj smeni treba razmotriti u istim uslovima kao i za minimalan broj kada se sprovede dodatne mere granične kontrole;
- najmanje jedno radno mesto treba da bude razmotreno za vodiča službenog psa tokom jedne smene;
- radna mesta vodiča službenih pasa ne smeju se računati u minimalan ili optimalan broj radnih mesta u jednoj smeni.

Na dalje:

- Na drumskim graničnom prelazu u jednoj smeni treba da postoje dva radna mesta za granične provere na prvoj liniji i jedno radno mesto za granične provere na drugoj liniji;
- Na vazдушnim graničnom prelazu, u jednoj smeni treba da postoji jedno radno mesto za granične provere na prvoj liniji za svaku liniju (radno mesto) i jedno radno mesto za granične provere na drugoj liniji;
- Na železničkim graničnom prelazu, u jednoj smeni treba da postoje najmanje dva radna mesta za granične provere na prvoj liniji. Dodatna radna mesta mogu se opredeliti u skladu sa gustinom saobraćaja
- Ako je lokacija graničnog prelaza ista kao i lokacija stanice granične policije, broj radnih mesta za šefa smene stanice granične policije, dežurnog službenika i/ili službenika za video-nadzor (pomoćnik dežurnog službenika) ne treba računati;
- Ako radno mesto za graničnu proveru na drugoj liniji nije uspostavljeno, granične provere na drugoj liniji vrši smenovođa GP ili službenik sa prve linije sa posebnim znanjima i veštinama u oblasti provera na drugoj liniji;
- Radno mesto pomoćnika dežurnog službenika na GP uspostavlja se ako postoji najmanje 5 podređenih službenika po smeni. Isto pravilo se primenjuje za pomoćnika dežurnog službenika stanice granične policije i
- Ako GP radi 12 sati u toku dana, broj radnih mesta se može smanjiti na 50%.

Broj radnih mesta u stanicama granične policije

Broj radnih mesta u stanicama granične policije određuje se prema dužini segmenta granice dodeljenog stanici granične policije, statističkim podacima o graničnim prekršajima, implementiranom modernom sistemu i opremi za nadzor granice.

Faktori koji opredeljuju adekvatan broj radnih mesta u okviru stanica granične policije:

- dužina granice za jednog službenika tokom smene ne sme da bude veća od 6 km bez primene modernog sistema nadzora granice;
- dužina granice za jednog službenika tokom smene ne sme da bude veća od 3–4 km, ako se granica proteže preko zahtevnog terena bez primene modernog sistema nadzora granice;
- dužina granice za jednog službenika tokom smene ne sme da bude veća od 10 km uz primenu modernog sistema nadzora granice;
- najmanje dve grupe/ dva tima za nadzor granice treba da budu razmotrena tokom jedne smene;
- najmanje jedno radno mesto za operatera video-nadzora tokom smene ako se primenjuje moderan sistem nadzora granice;
- ako statistički podaci o krivičnim delima i prekršajima na granici za period od 1–3 godine pokazuju veći broj takvih dela i projekcija na osnovu analize rizika predviđa povećanje, ukupan broj radnih mesta tokom jedne smene može se povećati za do 10%;
- ako je broj ilegalnih migranata tokom perioda od 1–3 godine visok i projekcija na osnovu analize rizika predviđa povećanje, ukupan broj radnih mesta tokom jedne smene može se povećati za do 10%.
- broj motornih čamaca namenjenih za nadzor granice na rekama i jezerima. Jedan vozač motornog čamca po smeni za upravljanje jednim motornim čamcem;
- radna mesta vozača motornog čamca ne smeju se računati u minimalan ili optimalan broj radnih mesta u jednoj smeni;
- jedno radno mesto pomoćnika komandanta utvrđuje se za najmanje 50 službenika u stanici granične policije.

Broj radnih mesta za druge aktivnosti granične kontrole

Broj radnih mesta za druge aktivnosti granične kontrole (granica, kontrolna organizacija, prevencija i kontrola ilegalnih migracija, prikupljanje obaveštajnih podataka o krivičnim delima, sprovođenje istrage pre suđenja itd.) utvrđuje se u skladu sa sledećim faktorima:

- statističkim podacima o krivičnim delima na granici za period od 1–3 godine i projekcijama na osnovu analize rizika;
- podaci o analizi rizika i faktorima koji se tiču toka ilegalnih migracija na ulasku u i izlasku iz zemlje.

Najmanje jedna grupa za kontrolu i prevenciju ilegalnih migracija treba da bude razmotrena tokom jedne smene na regionalnom nivou.

Proračun i promena broja radnih mesta

Radna mesta vodiča službenog psa i vozača motornog čamca ne smeju se računati u broj radnih mesta službenika za nadzor granice u jednoj smeni.

Potreba za radnim mestima treba da bude izražena na nivou Uprave granične policije od strane stanice granične policije i jedinica sa regionalnog nivoa, u skladu sa Metodologijom i situacijom na granici.

Izračunavanje broja radnih mesta kod rada u smenama mora da uzima u obzir perioda tokom kojih službenici ne mogu da izvršavaju svoje dužnosti zbog praznika, bolovanja, poslovnih putovanja, obuka itd. Zbog ovih okolnosti, broj radnih mesta može se povećati za do 10%.

Minimalni i maksimalni broj radnih mesta za graničnu kontrolu u Republici Srbiji

Minimalan broj radnih mesta za graničnu kontrolu je 5.808, a maksimalan – 6.389.

Kriterijumi i norme za evaluaciju potreba za radnim mestima

Br.	Naziv radnog mesta i ključne funkcije	Kriterijumi za evaluaciju potreba za radnim mestima	Norme radnih mesta	Napomene**
Stanica granične policije				
1.	<p style="text-align: center;">komandir</p> <p>Upravlja aktivnostima SGP (organizuje i koordinira aktivnosti SGP i graničara, planira mere za obezbeđivanje granične kontrole)</p>	biće otvoreno jedno radno mesto u SGP	1 po stanici granične policije	
2.	<p style="text-align: center;">zamenik komandira</p> <p>U odsustvu komandira SGP, upravlja radom SGP i odgovoran je za organizaciju i funkcionisanje SGP</p>	biće otvoreno jedno radno mesto u SGP	1 po stanici granične policije	
3.	<p style="text-align: center;">pomoćnik komandira</p> <p>Stara se za uniformisane prakse i pomaže komandantu SGP u izvršavanju zadataka i dužnosti koje se tiču javnog mira i reda, kontrola preusmeravanja/prevencije, dužnost 24/7, granična kontrola i nadzor granice.</p>	<p>biće otvoreno najmanje jedno radno mesto u SGP.</p> <p>broj radnih mesta direktno zavisi od broja službenika u SGP.</p> <p>Biće otvoreno jedno radno mesto na 50 službenika.</p>	1 po stanici granične policije	
4.	<p style="text-align: center;">šef smene</p>	rad u smenama.	1 po stanici	

Br.	Naziv radnog mesta i ključne funkcije	Kriterijumi za evaluaciju potreba za radnim mestima	Norme radnih mesta	Napomene**
	Izvršava dužnosti višeg službenika u Stanici granične policije		granične policije	
5.	<p>šef smene na graničnom prelazu</p> <p>izvršava dužnosti višeg službenika na graničnom prelazu</p>	<p>radno mesto se uspostavlja ako postoji najmanje 5 podređenih službenika po smeni.</p> <p>rad u smenama.</p>	1 po graničnom prelazu	
6.	<p>dežurni službenik</p> <p>U skladu sa smernicama šef smene usmerava i koordinira rad policijskih službenika</p>	<p>Rad u smenama.</p>	1 po stanici granične policije	
7.	<p>pomoćni dežurni službenici</p> <p>Pomaže dežurnom službeniku na graničnom i u skladu sa smernicama šefa smene usmerava i koordinira rad policijskih službenika, takođe vrši video-nadzor</p>	<p>Radno mesto se uspostavlja ako postoji najmanje 5 podređenih službenika po smeni i/ili sistem za video-nadzor.</p> <p>Rad u smenama.</p>	1 po stanici granične policije	
8.	<p>dežurni službenik granične policije</p> <p>U skladu sa smernicama šefa smene, usmerava i koordinira rad policijskih službenika</p>	<p>Rad u smenama.</p>	1 po graničnom prelazu	

Br.	Naziv radnog mesta i ključne funkcije	Kriterijumi za evaluaciju potreba za radnim mestima	Norme radnih mesta	Napomene**
9.	<p>pomoćni dežurni službenici granične policije</p> <p>Pomaže dežurnom službeniku na graničnom prelazu i u skladu sa smernicama smenovođe usmerava i koordinira rad policijskih službenika</p>	<p>Radna mesta se uspostavljaju ako postoji najmanje 5 podređenih službenika po smeni i/ili sistem za video-nadzor.</p> <p>Rad u smenama.</p>	1 po graničnom prelazu	
10.	<p>Policijski službenik granične policije</p> <p>Sprovodi funkcije operatera video-nadzora</p>	<p>Radno mesto se uspostavlja ako je instaliran stacionarni sistem nadzora granice sa radnom pozicijom operatera u operativnom prostoru SGP.</p> <p>Potreba za radnim mestima direktno zavisi od broja radnih pozicija instaliranih za operatore, strukture sistema za nadzor granice i obima aktivnosti.</p> <p>Rad u smenama.</p>	x* po stanici granične policije	<i>Standardne norme ne mogu da se primene na određena radna mesta jer potreba za takvim radnim mestima zavisi direktno od faktora koji su utvrđeni Metodologijom</i>
11.	<p>Policijski službenik granične policije - vodič službenog psa</p> <p>sprovodi aktivnosti kada je neophodno koristiti službene pse i svakodnevno brine, obučava i adekvatno koristi psa tragača</p>	<p>Rad u smenama.</p> <p>Biće otvoreno najmanje jedno radno mesto po smeni u SGP.</p>	1 po stanici granične policije	
12.	<p>Policijski službenik granične policije koji voze motorne čamce</p> <p>upravlja motornim čamcem i vrši pregled motornih čamaca i stara se o njihovoj ispravnosti.</p>	<p>Radno mesto će biti formirano samo u SGP u kojoj postoje motorni čamci.</p> <p>Rad u smenama.</p> <p>Biće otvoreno najmanje jedno radno mesto po smeni za svaki dostupni motorni čamac.</p>	1 po stanici granične policije	<i>Standardne norme ne mogu da se primene na određena radna mesta jer potreba za takvim radnim mestima zavisi direktno od faktora koji su utvrđeni Metodologijom</i>

Br.	Naziv radnog mesta i ključne funkcije	Kriterijumi za evaluaciju potreba za radnim mestima	Norme radnih mesta	Napomene**
13.	policijski službenik granične policije sprovodi graničnih provera	Za granične provere na prvoj liniji u jednoj smeni treba da postoje dva radna mesta za svaku liniju. Ukupan broj radnih mesta direktno zavisi od broja ulaznih/izlaznih linija. Rad u smenama.	x* po graničnom prelazu	<i>Standardne norme ne mogu da se primene na određena radna mesta jer potreba za takvim radnim mestima zavisi direktno od faktora koji su utvrđeni Metodologijom</i>
14.	policijski službenik granične policije sprovođenje granične kontrole na drugoj liniji na graničnim prelazima	Rad u smenama. Biće otvoreno najmanje jedno radno mesto po smeni na GP.	1 po GP	
15.	policijski službenik granične policije sprovođenje nadzora granice	Rad u smenama.	x* po stanci granične policije	<i>Standardne norme ne mogu da se primene na određena radna mesta jer potreba za takvim radnim mestima zavisi direktno od faktora koji su utvrđeni Metodologijom</i>

** Objašnjenja i pojašnjenja data su u Metodologiji

Obezbeđivanje efikasnog nadzora spoljnih granica na osnovu situacione slike i upotrebe savremene tehničke opreme

MERA 1	OPŠTI REZULTAT
<p>Unapređivanje normativnog okvira za nadzor spoljne granice i njegovo usklađivanje sa šengenskim pravnim tekovinama</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Normativni okvir Republike Srbije usklađen sa pravnim tekovinama Evropske unije i šengenskim pravnim tekovinama - Usvojen Zakon o izmenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli - Usvojen Zakon o izmenama i dopunama Zakona o putnim ispravama - Definisana politika i planski okvir Republike Srbije

Broj	AKTIVNOSTI	NADLENI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
1.1.1.1	<p>Izraditi Nacrt Zakona o izmena i dopunama Zakona o graničnoj kontroli, u cilju definisanja odredbi koje se odnose na nadzor granice između graničnih prelaza, pojas uz graničnu liniju, kao i analizu rizika.</p> <p><i>Napomena:</i> <i>definisano u okviru Akcionog plana za sprovođenje Strategije</i></p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije</p> <p>Sekretarijat</p>	IV kvartal 2024. godine	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</p> <p>Napomena: <i>procena vrednosti investicije biće naknadno</i></p>	Izrađen Nacrt Zakon o izmena i dopuna Zakona o graničnoj kontroli	

	<i>integrisanog upravljanja granicom</i>			<i>određena</i>		
1.1.1.2	<p>Usvojiti Zakon o izmenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli u cilju definisanja odredbi koje se odnose na nadzor granice između graničnih prelaza, pojas uz graničnu liniju, kao i analizu rizika</p> <p>Napomena: <i>definisano u okviru Akcionog plana za sprovođenje Strategije integrisanog upravljanja granicom</i></p>	<p>Narodna skupština Republike Srbije</p>	I kvartal 2025. godine	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</p> <p>Napomena: <i>procena vrednosti investicije biće naknadno određena</i></p>	Usvojen Zakon o izmena i dopuna Zakona o graničnoj kontroli	
1.1.1.3	<p>Izraditi Instrukciju o organizaciji sistema nadzora državne granice i kapacitetima za reagovanje, u skladu sa Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije</p> <p>Sektor za logistiku</p> <p>Sekretarijat</p>	IV kvartal 2025. godine	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</p> <p>Napomena: <i>procena finansijskih efekata sprovođenja dokumenta biće predstavljena u okviru istog</i></p>	<p>Izrađena Instrukcija o organizaciji sistema nadzora državne granice i kapacitetima za reagovanje, u skladu sa Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli</p>	

1.1.1.4	Usvojiti Zakon o izmenama i dopunama Zakona o putnim ispravama, u skladu sa Uredbom broj 444/2009 Evropskog parlamenta i Saveta od 28. maja 2009. godine, o izmeni Uredbe Saveta (EZ) broj 2252/2004 o standardima za bezbedna obeležja i biometrijske podatke u pasošima i putnim ispravama koje izdaju države članice.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	IV kvartal 2025. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Zakon i putnim ispravama usaglašen sa najvažnijim propisama Evropske unije, a koji regulišu oblast bezbednosti putnih dokumenata	
1.1.1.5	Izmeniti podzakonska akta koja proizilaze iz Zakona o putnim ispravama, u skladu sa pravnim tekovinama Evropske unije <i>Veza – prethodna aktivnost</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava za upravne poslove Sekretarijat	II kvartal 2026. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih Napomena: <i>Procena vrednosti investicije biće naknadno određena</i>	Izmenjen Pravilnik o putnim ispravama Izmenjen Pravilnik o obrascima pasoša, diplomatskog pasoša i službenog pasoša	

Uspostavljen sistem za prevazilaženje kriznih situacija pri sprovođenju nadzora granice usklađen sa pravnim tekovinama Evropske unije i šengenskim pravnim tekovinama		<ul style="list-style-type: none"> - Uspostavljen sistem za prevazilaženje kriznih situacija pri sprovođenju nadzora granice usklađen sa pravnim tekovinama Evropske unije i šengenskim pravnim tekovinama - Funkcionisanje sistema za prevazilaženje kriznih situacija pri sprovođenju nadzora granice 				
Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
1.1.2.1	Izmena normativnog okvira u oblasti upravljanja kriznim situacijama tokom sprovođenja nadzora granice	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sekretarijat	IV kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Usvojen normativni okvir u oblasti upravljanja kriznim situacijama tokom sprovođenja nadzora granice	
1.1.2.2	Priprema i sprovođenje analize rizika/priprema planova reagovanja na krizne situacije tokom sprovođenja nadzora granice	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sekretarijat	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti zaposlenih <i>Procena vrednosti investicije biće naknadno određena</i>	Izvršena analiza rizika i pripremljeni scenariji/planovi reagovanja na krizne situacije tokom sprovođenja nadzora granice	
1.1.2.3	Odrediti organizacione jedinice iz postojećeg sastava Ministarstva unutrašnjih poslova za upravljanje kriznim situacijama tokom sprovođenja nadzora granice	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sekretarijat	IV kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Određene organizacionih jedinica za reagovanje u kriznim situacijama tokom sprovođenja nadzora granice	

1.1.2.4	Usvajanje Plana za reagovanje u kriznim situacijama tokom sprovođenja nadzora granice	Ministarstvo unutrašnjih poslova Komesarijat za izbeglice i migracije	IV kvartal 2023.godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih Napomena: Procena troškova – nakon usvajanja plana	Usvojen Plana za reagovanje u kriznim situacijama tokom sprovođenja nadzora granice	
1.1.2.5	Jačanje kapaciteta Ministarstva unutrašnjih poslova u oblasti upravljanja kriznim situacijama tokom sprovođenja nadzora granice.	Ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor za logistiku Direkcija policije Uprava granične policije	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Sprovedene obuke Broj polaznika obuke	
1.1.2.6	Sprovođenje Plana za reagovanje u kriznim situacijama tokom sprovođenja nadzora granice	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije	Kontinuirano, počev od IV kvartala 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Broj izvedenih vežbi na osnovu usvojenog Plana	

MERA 3

OPŠTI REZULTAT

Unapređenje sistema nadzora državne granice

- Sistem nadzora državne granice Republike Srbije usklađen sa pravnim tekovinama Evropske unije i šengenskim pravnim tekovinama i
 - Definisana lista i nabavljena oprema prema propisanim standardima

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
1.1.3.1	Unapređenje tehničkih sistema za nadzor državne granice, koji obezbeđuju stalni nadzor i zaštitu državne granice	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih Napomena: <i>Procena vrednosti investicije biće naknadno određena</i>	Sprovedena analiza i utvrđeni prioriteta za unapređenje tehničkih sistema za nadzor državne granice	
1.1.3.2	Definisati listu standardne i posebne opreme koja je potrebna za nadzor državne granice, sa prioriteta za nabavku	Ministarstvo unutrašnjih poslova Republička direkcija za imovinu Republike Srbije	IV kvartal 2023. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Definisana lista i standardi opreme, sa prioriteta za nabavku	
1.1.3.3	Nabavka specijalističke opreme za sprovođenje nadzora državne granice, na osnovu utvrđenih prioriteta i liste standardne i posebne	Ministarstvo unutrašnjih poslova Republička	Kontinuirano, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih	Sprovedeni postupci nabavke opreme Nabavljena	

	potrebne opreme	direkcija za imovinu Republike Srbije		<i>zaposlenih</i> <u>Procena vrednosti investicije</u> <u>51.602.000,00</u> <u>evra</u> <u>IPA 2024 -</u> <i>oprema za stacionarni nadzor – nabavka planirana preko projekta</i> <u>IPA 2022 -</u> <i>oprema za mobilni nadzor, vrednosti ood 5.500.000 evra – nabavka planiorana preko projekta</i>	oprema Sprovedena obuka	
--	-----------------	---------------------------------------	--	--	----------------------------	--

MERA 4	OPŠTI REZULTAT
Obezbeđivanje neophodnih kapaciteta za reagovanje u režimu 24/7	– Stvoreni preduslovi za efikasno reagovanje u režimu 24/7

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
1.1.4.1	Proširiti pokrivenost TETRA signalom u operativnoj zoni	Ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije Sektor za logistiku	Kontinuirano, pre prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> procena vrednosti investicije – <u>1.500 evra po po jednoj TETRA IPA 2021</u> vrednosti od <u>24.000 evra</u> za nabavku tetra terminal i tetra kolskom opremom	Proširena pokrivenost TETRA signalom Obezbeđena potpuna pokrivenost TETRA signalom	
1.1.4.2	Unaprediti sisteme za praćenje lokacija i upravljanje patrolama u realnom vremenu na granici i aktiviranje GPS funkcije na radio terminalima	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	Kontinuirano, pre prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih IPA 2025/podrška donatora	Unapređen sistem za upravljanje patrolama u realnom vremenu na granici i aktivirane GPS funkcije na radio terminalima. Nabavljena oprema koja	

		Sektor za logistiku			ispunjava <i>GPS</i> funkciju Sprovedena obuka	
1.1.4.3	Jačanje kapaciteta Centra za obuku vođača i dresuru službenih pasa za rad u oblasti granične kontrole	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije - Policijska brigada i (27) policijske uprave	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> Procena vrednosti investicije <u>6.394.000,00 evra</u> <i>Sredstva predpristupne pomoći Evropske unije/Donator</i>	Broj pasa dresiran za rad u oblasti granične kontrole Broj obučanih vođača	
1.1.4.4	Sprovoditi graničnu kontrolu uz pomoć službenih pasa i vođača službenih pasa	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Policijska brigada (27) policijske uprave	Kontinuirano, počev od II kvartala 2023. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <i>Veza-prethodna aktivnost</i>	obučeni policijski službenici za vođače službenih pasa Povećan broj policijskih službenika na radnom mestu vođač službenog psa, broj obuka	

					<p>vodiča slubenih pasa, broj sprovedenih kontrola, kao i obebeđeni i obučeni psi, odnosno broj dresura.</p> <p>Broj sprovedenih kontrola.</p>	
--	--	--	--	--	--	--

GRANIČNE PROVERE

CILj 2

Olakšavanje prelaska granice za lica i prevozna sredstva uz potreban nivo granične kontrole

MERA 1	OPŠTI REZULTAT
<p>Unapređivanje normativnog okvira za granične provere i njegovo usklađivanje sa šengenskim pravnim tekovinama</p>	<p>– Unapređen normativni okvir kroz usvajanje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli i Zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima sa pripadajućim podzakonskim aktima</p>

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELj REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
------	------------	----------------	-----	--	----------------------	--------------------

1.2.1.1	Izraditi listu minimalno potrebne opreme za granične provjere, na prvoj i drugoj liniji, u skladu sa zahtevima i standardima Evropske unije	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije	IV kvartal 2023. godine i kontinuirano za ažuriranje liste	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Izrađena lista minimalno potrebne opreme za rad na graničnim proverama	
1.2.1.2	Usvojiti Plan reorganizacije funkcija i odgovornosti Uprave granične policije, a koji će obezbediti odsustvo granične kontrole na unutrašnjim granicama.	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za logistiku	Nakon ulaska Republike Srbije u šengenski prostor	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Usvojen Plan reorganizacije Uprave granične policije	
1.2.1.3	Izraditi i usvojiti podzakonski akt za razvoj infrastrukture graničnih prelaza, za potrebe graničnih procera i carinski postupak uključujući i procenu finansijskih sredstava neophodnih za razvoj infrastrukture na granici	Ministarstvo unutrašnjih poslova Republička direkcija za imovinu Republike Srbije Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture Ministarstvo finansija – Uprava carina Ministarstvo poljoprivrede,	IV kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Usvojen podzakonski akt za razvoj infrastrukture graničnih prelaza, za potrebe graničnih provjera i carinski postupak uključujući i procenu finansijskih sredstava neophodnih za razvoj infrastrukture na granici	

		šumarstva i vodoprivrede – Uprava za veterinu i Uprava za zaštitu bilja				
1.2.1.4	Usvojiti Zakon o izmenama i dopunama Zakona o strancima u delu koji propisuje uslove za ulazak stranih državljana u Republiku Srbiju, u skladu sa odredbom člana broj 6. Zakonika o šengenskim granicama	Ministarstvo unutrašnjih poslova	IV kvartal 2025. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Usvojen Zakon o izmenama i dopunama Zakona o strancima	
1.2.1.5	Izmeniti i usvojiti Pravilnik o graničnim proverama u skladu sa članom 8. Zakonika o šengenskim granicama	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sekretarijat	Nakon usvajanja Zakona o izmenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Izmenjen i usvojen Pravilnik o graničnim proverama u skladu sa članom 8. Šengenskog zakonika	
1.2.1.6	Izraditi i usvojiti Zakon o izmenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli, u delu koji se odnosi na uvođenje mere odstupanja od režima granične provere u skladu sa članom 9 Zakonika o šengenskim	Ministarstvo unutrašnjih poslova	IV kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Izmenjen i usvojen Zakon o izmenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli	

	granicama Veza: <i>aktivnost 1.1.1 i 1.1.2 Akcionog plana za ulazak Republike Srbije u šengenski prostor</i>					
1.2.1.7	Izmeniti i usvojiti Pravilnik o overi putnih isprava, u skladu sa članom 11 Zakonika o šengenskim granicama	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sekretarijat	Nakon usvajanja Zakona o izmenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> <i>- redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Izmenjen i usvojen Pravilnik o overi putnih isprava	
1.2.1.8	Usvojiti izmene i dopune Pravilnika o izgledu obrasca o odbijanju zahteva za izdavanje vize na graničnom prelazu i o izgledu obrasca o odbijanju zahteva za produženje roka važenja vize u skladu sa aneksom VI Zakonika o vizama Uredba (EZ) broj 810/2009	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sekretarijat	Nakon usvajanja Zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> <i>- redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Izmenjen i usvojen Pravilnik o izgledu obrasca o odbijanju zahteva za izdavanje vize na graničnom prelazu i o izgledu obrasca o odbijanju zahteva za produženje roka važenja vize	
1.2.1.9	Usvojiti Pravilnik o odbijenoj, poništenoj ili ukinutoj vizi a u skladu sa aneksom VI Zakonika o vizama, kao i članom 34 Zakonika o vizama	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije	IV kvartal 2025. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> <i>- redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Izmenjen i usvojen Pravilnik u vezi sa odbijenom, poništenom ili oduzetom vizom	

	Uredba (EZ broj 810/2009)	Sekretarijat			na graničnim prelazima	
1.2.1.10	Izmeniti i usvojiti Pravilnik o izgledu obrasca o odbijanju ulaska u Republiku Srbiju, o izgledu obrasca o odobrenju ulaska u Republiku Srbiju i načinu unosa podatka o odbijanju ulaska u putnu ispravu stranca..	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sekretarijat	Nakon usvajanja Zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> <i>- redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Izmenjen i usvojen Pravilnik o izgledu obrasca o odbijanju ulaska u Republiku Srbiju, o izgledu obrasca o odobrenju ulaska u Republiku Srbiju i načinu unosa podatka o odbijanju ulaska u putnu ispravu stranca	
1.2.1.11	Izmeniti i usvojiti Pravilnik u vezi sa specifikacijama datumara u skladu sa Odlukom Izvršnog odbora od 21. novembra 1994. godine o nabavci zajedničkih ulaznih i izlaznih pečata (SCH/Com-ex (94)16 rev.)	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sekretarijat	Nakon usvajanja Zakona o izmenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> <i>- redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Pravilnik u vezi sa specifikacijama datumara izmenjen i usvojen	

MERA 2	OPŠTI REZULTAT
<p>Unapređenje procedura graničnih provera i omogućavanje neometanog prelaska granice</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Usvojeni podzakonski akti kojima je unapređena procedura graničnih provera - Obezbeđena efikasna primena podzakonskih akata kojima je unapređena procedura graničnih provera

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
1.2.2.1	Izmeniti i usvojiti Pravilnik u vezi sa uključivanjem bezbednosnih kodova u pečate za overu putnih isprava, a prema preporuci broj 51. Šengenskog kataloga	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sekretarijat	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> <i>- redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Usvojen Pravilnik u vezi sa uključivanjem bezbednosnih kodova u pečate za overu putnih isprava	
1.2.2.2	Imenovati Nacionalnu kontakt tačku odgovornu za razmenu informacija o bezbednosnim kodovima pečata za overu putnih isprava, a u skladu sa preporukom broj 51 Šengenskog kataloga	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za logistiku Odeljenje za međunarodnu saradnju i saradnju sa Evropskom	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> <i>- redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Imenovana Nacionalna kontakt tačke odgovorna za razmenu informacija o bezbednosnim kodovima pečata za overu putnih isprava	

		unijom				
1.2.2.3	Stvoriti uslove za registraciju i čuvanje datumara, u skladu sa preporukom broj 51. Šengenskog kataloga, na svim graničnim prelazima	Ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor za logistiku Direkcija policije Uprava granične policije	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> <i>- redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> Napomena: <i>Procena vrednosti investicije biće naknadno određena</i>	Stvoreni uslovi za registraciju i čuvanje datumara, u skladu sa preporukama Šengenskog kataloga	
1.2.2.4	Definisati nove i/ili revidirati i unaprediti postojeće procedure provere vozila na graničnim prelazima, koje se preduzimaju na osnovu analize i profila rizika, na nesistematskoj osnovi	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> <i>- redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> Napomena: <i>Procena vrednosti investicije biće naknadno određena</i>	Definisane nove i/ili unapređene postojeće procedure koje se odnose na provere vozila na graničnim prelazima Nesmetano sprovođenje procedura provere vozila na graničnim prelazima, na nesistematskoj osnovi	

1.2.2.5	<p>Analiza potrebe za određivanjem državnog organa odgovornog za kontrolu zračenja na graničnim prelazima</p>	<p>Direktorat za radijacionu i nuklearnu sigurnost i bezbednost Republike Srbije</p> <p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p> <p>Ministarstvo finansija – Uprava carina</p> <p>Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Uprava za veterinu i Uprava za zaštitu bilja</p>	<p>Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije</p>	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> <i>- redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> Napomena: <i>Procena vrednosti investicije biće naknadno određena</i></p>	<p>Sprovedena analiza</p> <p>Doneta Odluka, u zavisnosti od rezultata analize i određen državni organ odgovoran na kontrolu zračenja na graničnim prelazima</p>	
---------	---	--	---	--	---	--

Prilagođavanje postojeće i izgradnja nove nedostajuće infrastrukture na graničnim prelazima, za efikasno sprovođenje graničnih provera	<ul style="list-style-type: none"> - Izvršeno prilagođavanje postojeće i izgradnja nove nedostajuće infrastrukture na graničnim prelazima, potrebne za efikasno vršenje graničnih provera - Efikasno vršenje graničnih provera, korišćenjem prilagođenih i novoizgrađenih infrastrukturnih sadržaja
---	---

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
1.2.3.1	Izvođenje radova ¹⁷ na izgradnji objekata za lica kojima je odbijen ulazak u zemlju	Republička direkcija za imovinu Republike Srbije Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja, i infrastrukture	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih Napomena Procena vrednosti investicije: 200.000 evra, po graničnom prelazu – <u>ukupno 15.400.000 evra</u>	Izgrađeni objekti u upotrebi na svim graničnim prelazima za lica kojima je odbijen ulazak u Republiku Srbiju	

¹⁷ У складу са Законом о планирању и изградњи

1.2.3.2	Obezbeđivanje kapaciteta za sprovođenje tranzitne procedure i postupka azila na graničnim prelazima	Republička direkcija za imovinu Republike Srbije Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja, i infrastrukture	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije	<i>Budžetirano i okviru aktivnosti broj 1.2.3.1</i>	Kapaciteti za sprovođenje tranzitne procedure i postupka azula obezbeđeni	
1.2.3.3	Izvođenje radova na izgradnji i adaptaciji infrastrukture graničnih prelaza prema preporuci 35. Šengenskog kataloga	Republička direkcija za imovinu Republike Srbije Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja, i infrastrukture	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih Napomena: <i>Procena vrednosti investicije biće naknadno određena</i>	Izgrađena i unapređena infrastruktura graničnih prelaza Preporuka: <i>600 pešaka po liniji 400 putničkih vozila po liniji</i>	
1.2.3.4	Izvođenje radova ¹⁸ na adaptaciji kabina za graničnu proveru i/ili monitora u skladu sa listom potreba	Republička direkcija za imovinu Republike Srbije Ministarstvo	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske	<i>Nema troškova za period 2023-2025</i> <u>Procena vrednosti investicije:</u> Budžet Direkcije	Unapređena infrastruktura graničnih prelaza Kabine za graničnu proveru	

¹⁸ У складу са Законом о планирању и изградњи

		unutrašnjih poslova	unije	za imovinu Republike Srbije 1.000 evra u dinarskoj protivvrednosti, po graničnom prelazu – <u>ukupno 77.000 evra</u>	i monitori prekriveni odgovarajućim zaštitnim folijama	
1.2.3.5	Izvođenje radova na prilagođavanju infrastrukture na drumskim graničnim prelazima, u skladu sa preporukom broj 59 Šengenskog kataloga.	Republička direkcija za imovinu Republike Srbije Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja, i infrastrukture Ministarstvo finansija – Uprava carina Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Uprava za veterinu i Uprava za zaštitu bilja	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025 - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</u> <u>Procena vrednosti investicije:</u> 200.000 evra, po drumskom graničnom prelazu (52 drumskih graničnih prelaza) – <u>ukupno 10.400.000 evra</u>	Unapređena infrastruktura drumskih graničnih prelaza Razdvojeni tokovi putnika koji dolaze sa prostora Šengena i drugih putnika	

1.2.3.6	Izvođenje radova na postavljanju i unapređenju infrastrukture na aerodromskim graničnim prelazima, za razdvajanje šengenskih i nešengenskih tokova putnika, odnosno mere fizičkog i tehničkog razdvajanja putnika koji dolaze iz zone Šengena i drugih putnika (<i>tranzitna zona i odvoreni nivoi saobraćaja</i>)	Republička direkcija za imovinu Republike Srbije Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja, i infrastrukture Ministarstvo finansija – Uprava carina Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Uprava za veterinu i Uprava za zaštitu bilja	Nakon pristupanja Republike Srbije prostoru Šengena	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih Napomena: <i>Procena vrednosti investicije biće naknadno određena</i>	Unapređena infrastruktura graničnih prelaza Odvojeni nivoi saobraćaja za putnike koji dolaze sa prostora Šengena i drugih putnika Razdvojeni objekti	
1.2.3.7	Izvođenje radova na prilagođavanju infrastrukture na železničkim graničnim prelazima, prema preporuci broj 67 Šengenskog kataloga.	Republička direkcija za imovinu Republike Srbije Ministarstvo unutrašnjih	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Prilagođena infrastruktura na železničkim graničnim prelazima	

		poslova Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja, i infrastrukture		<u>Procena vrednosti investicije:</u> 230.000 evra, po jednom kilometru – <u>ukupno 18.400.000 evra</u> <u>Napomena:</u> <i>moгуće finansiranje iz sredstava pretpristupne pomoći Evropske unije</i>		
1.2.3.8	Izvođenje radova na unapređenje infrastrukture i nabavka opreme za graničnu proveru putnika u autobuskom saobraćaju, prema preporuci broj 65 Šengenskog kataloga.	Republička direkcija za imovinu Republike Srbije Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja, i infrastrukture Ministarstvo finansija – Uprava carina Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>Procena vrednosti investicije biće naknadno određena</i>	Definisana i unapređena infrastruktura za 600 pešaka putnika koji putuju autobusom, po liniji Nabavljena oprema	

		vodoprivrede – Uprava za veterinu i Uprava za zaštitu bilja				
1.2.3.9	Izvođenje radova na prilagođavanju infrastrukture na graničnim prelazima za vodni saobraćaj, u skladu sa preporukom broj 81 Šengenskog kataloga.	<p>Republička direkcija za imovinu Republike Srbije</p> <p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p> <p>Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja, i infrastrukture</p> <p>Ministarstvo finansija – Uprava carina</p> <p>Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Uprava za veterinu i Uprava za zaštitu bilja</p>	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</p> <p><u>Procena vrednosti investicije:</u> <u>400.000 evra</u>, po jednom kilometru</p>	Prilagođena infrastruktura na graničnim prelazima za vodni saobraćaj	

Obezbeđivanje minimalno potrebne savremene tehničke opreme za sprovođenje graničnih provera	– Obezbeđena oprema za obavljanje graničnih provera
--	---

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
1.2.4.1	Nabavka opreme neophodne za proveru lica u vozovima na graničnim prelazima za železnički saobraćaj	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo finansija – Uprava carina Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Uprava za veterinu i Uprava za zaštitu bilja	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evopske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Procena vrednosti investicije:</u> 600.000 evra	Nabavljena oprema za 120 službenika	
1.2.4.2	Izvođenje radova na instalaciji stacionarnih uređaja za proveru vozova u cilju otkrivanja skrivenih lica ili krijumčarenja robe.	Republička direkcija za imovinu Republike Srbije Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evopske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Nabavljena stacionarna oprema za otkrivanje skrivenih lica i sprečavanje krijumčarenja	

		<p>Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja, i infrastrukture</p> <p>Ministarstvo finansija – Uprava carina</p> <p>Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Uprava za veterinu i Uprava za zaštitu bilja</p>		<p><u>Procena vrednosti investicije:</u> ukupno 18.000.000 evra</p>	robe	
1.2.4.3	Izvođenje radova na uspostavljanju video-nadzora na železničkim graničnim prelazima	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p> <p>Ministarstvo finansija – Uprava carina</p> <p>Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Uprava za veterinu i Uprava za zaštitu bilja</p>	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</p> <p>Napomena - procena vrednosti investicije biće naknadno određena</p>	Uspostavljen nadzor na železničkim graničnim prelazima u	

1.2.4.4	Nabavka opreme potrebne za sprovođenje granične kontrole , na osnovu propisanih standarda, za otkrivanje sakrivenih lica, oružja, radioaktivnih i eksplozivnih materijala i droge	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Direktorat za radijacionu i nuklearnu sigurnost i bezbednost Republike Srbije	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Procena vrednosti investicije:</u> ukupno 25.300.000 evra <u>Napomena:</u> <i>moгуće finansiranje iz sredstava pretpristupne pomoći Evropske unije</i> <i>moгуće finansiranje uz podršku bilateralnih donatora</i>	Nabavljena oprema Sprovođenje granične kontrole uz pomoć nabavljene opreme Broj otkrivenih sakrivenih lica Količina otkrivene drige, radioaktivnih i eksplozivnih materijala	

1.2.4.5	Unaprediti postojeći IT sistem i obezbediti automatsku evidenciju lica u nacionalnu bazu podataka, pri ulasku i izlasku, u skladu sa nacionalnim normativnim okvirom	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za infomaciono komunikacione tehnologije	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025 - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</u> <u>Procena vrednosti investicije</u> <u>1.500.000 evra za softver i</u> <u>2.000.000 evra za hardver</u> <u>Napomena:</u> <i>moгуće finansiranje iz sredstava pretpristupne pomoći Evropske unije</i>		
1.2.4.6	Nabavka uređaja za očitavanje putnih isprava i otisaka prstiju na svim graničnim prelazima, prema kategorijama graničnih prelaza	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za infomaciono komunikacione tehnologijeSektor za	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025 - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</u> <u>Procena vrednosti investicije</u>	Nabavljena oprema	

		logistiku		<p>opremu 29.681.000 evra, za opremu</p> <p><u>IPA 2021</u> <i>odobrena je nabavka 25 ID checker ukupne vrednosti <u>125.000</u> evra.</i></p> <p><u>IPA 2022</u> <i>predložena nabavka 56 mobilnih čitača dokumenata, ukupne vrednost <u>224.000 evra.</u></i> Moguće aplicirati za bilateralna donatorska sredstva.</p>		
1.2.4.7	Unapređenje sistema sa funkcijom za verifikaciju biometrijskih podataka i instalacija sistema za očitavanje i proveru putnih isprava	Ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor za infomaciono komunikacione tehnologije Direkcija policije Uprava granične policije	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <i>budžetirano u okviru aktivnosti broj 1.2.4.6</i>	Instalirana oprema u upotrebi	

1.2.4.8	Stvaranje preduslova za sprovođenje provera na osnovu otisaka prstiju za nosioce viza	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za infomaciono komunikacione tehnologije	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <i>budžetirano u okviru aktivnosti broj 1.2.4.6</i>	Nabavljena i instalirana oprema u upotrebi	
---------	---	--	--	---	--	--

1.2.4.9	Nabavka mobilne opreme za patrole (uključujući plovila) za proveru putnih isprava, UV, lupa sa uvećanjem najmanje 10 puta ili monomikroskop sa promenljivim zumom, a koja će imati pristup bazama podataka i specimenima putnih isprava (vize, informacije o graničnim pečatima itd)	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije Sektor za logistiku	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <i>budžetirano u okviru aktivnosti broj 1.2.4.6</i>	Nabavljena oprema u upotrebi	
---------	--	--	--	---	------------------------------	--

1.2.4.10	Izvođenje radova na instalaciji i ugradnji sistema video-nadzora za područja graničnih prelaza za drumski saobraćaj, u skladu sa preporukom broj 60 i broj 61. Šengenskog kataloga.	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za logistiku Sektor za infomaciono komunikacione tehnologije	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Procena vrednosti investicije:</u> ukupno <u>26.000.000 evra</u> <u>Napomena:</u> <i>moгуće finansiranje iz sredstava pretpriступne pomoći Evropske unije</i>	Nabavljena oprema Nabavljena oprema u upotrebi	
1.2.4.11	Stvoriti preduslove za pristup sistemu video nadzora aerodroma za službenike granične policije.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena -</u> <i>procena vrednosti investicije biće naknadno određena</i>	Obezbeđen pristup aerodromskim sistemima video-nadzora	

UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA I SPROVOĐENJE OBUKA

CILJ 1

Jačanje kapaciteta i kompetencija ljudskih resursa koji učestvuju u upravljanju granicom

MERA 1	OPŠTI REZULTAT
Obezbediti potreban broj adekvatno obučenog kadra za efikasno upravljanje granicom	– Adekvatno osposobljeni policijski službenici za efikasno upravljanje granicom

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
1.3.1.1	Izraditi Metodologiju za procenu potrebnog broja policijskih službenika za sprovođenje granične kontrole	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprave granične policije Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	IV kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Izrađena i usvojena Metodologiju za procenu potrebnog broja policijskih službenika za sprovođenje granične kontrole Definisana broj policijskih službenika	

1.3.1.2	Jačanje kapaciteta Uprave granične policije povećanjem broja policijskih službenika	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za logistiku	Kontinuirano, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Broj novozaposlenih/zaposlenih na godišnjem nivou u skladu sa potrebama Ministarstva i Pravilnikom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova i Internim akdrovskim planom zaposlenih u Ministarstvu unutrašnjih poslova	
1.3.1.3	Jačanje kapaciteta Uprave granične policije povećanjem broja policijskih službenika koji će biti upućeni za učešće u aktivnostima koje sprovodi Agencija Evropske unije za graničnu i obalsku stražu	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za logistiku	Kontinuirano, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena - Podrška Agencije Evropske unije za graničnu i obalsku stražu</u>	30 zaposlenih policijskih službenika Uprave granične policije, po godini	
1.3.1.4	Izraditi Plan obuke učenja engleskog jezika policijskih službenika nadležnih za poslove u vezi sa državnom granicom	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za	IV kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Izrađen Plan obuke učenja engleskog jezika policijskih službenika nadležnih za poslove u vezi sa državnom granicom Definisan broj policijskih	

		logistiku			službenika koji će pohađati obuku	
1.3.1.5	Sprovesti Plan obuke učenja engleskog jezika policijskih službenika nadležnih za poslove u vezi sa državnom granicom	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za logistiku	Kontinuirano, počev od I kvartala 2025. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Broj obučanih policijskih službenika, prema usvojenom Planu	
1.3.1.6	Sprovesti program obuke za trenere u oblasti granične kontrole, u skladu sa šengenskim pravnim tekovinama i sprovođenje obuka.	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za logistiku	Kontunuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Povećan broj obučanih policijskih službenika	

MERA 2	OPŠTI REZULTAT
Razvoj obuka za ljudske resurse i sistema za unapređenje kompetencija	<ul style="list-style-type: none"> – Razvijene obuke za ljudske resurse i sistem unepređenja kompetencija – Razvijeni, izrađeni odnosno ažurirani planovi i programi obuka

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
1.3.2.1	Ažurirati Program obuke trenera u vezi sa graničnom kontrolom na osnovu modularnog sistema obuke, uključujući mogućnosti učenja na daljinu	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za logistiku	IV kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Ažurira program Broj sprovedenih obuka Broj obučenih službenika	
1.3.2.2	Ažurirati Program obuke u skladu sa zajedničkim standardima Agencije Evropske unije za graničnu i obalsku stražu	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za logistiku	Kontinuirano, počev od I kvartala 2025. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Programi obuke u skladu sa opštim standardima obuka Agencije Evropske unije za graničnu i obalsku stražu Broj sprovedenih obuka Broj obučenih službenika	
1.3.2.3	Analiza potreba za obukama za planiranje i određivanje prioriteta programa obuke koji se odnose na šengenske pravne tekovine.	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za logistiku	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Analiza potreba sprovedena Definisani prioriteta u skladu sa rezultatima analize	

1.3.2.4	Ažurirati Plan obuke za policijske službenike Uprave granične policije, u zavisnosti od rezultata analize	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za logistiku	Kontinuirano, jednom godišnje	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Ažuriran Plan obuke za policijske službenike Uprave granične policije Broj sprovedenih obuka Broj obučених službenika	
1.3.2.5	Definisati sveobuhvatni Plan obuke za službenike svih graničnih službi, kao i predstavnike institucija za sprovođenje Strategije integrisanog upravljanja granicom	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo finansija – Uprava carina Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Uprava za veterinu i Uprava za zaštitu bilja	Kontinuirano, najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Usvojen Plan obuke Broj sprovedenih obuka Broj obučених službenika	

Poboljšanje upravljanja ljudskim resursima za efikasnu graničnu kontrolu	<ul style="list-style-type: none"> – Planski dokumenti Uprave granične policije na raspolaganju svim zaposlenim – Usaglašene aktivnosti koje se odnose na upravljanje ljudskim resursima u Ministarstvu unutrašnjih poslova sa planskim dokumentima čiji je nosilac Ministarstvo unutrašnjih poslova – Usvojene izmene i dopune Pravilnika o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova – Otvorena nova radna mesta za poslove analize rizika i poslove suzbijanja iregularnih migracija
---	--

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
1.3.3.1	Stvaranje preduslova za integrisanje planskih dokumenata Uprave granične policije u interne komunikacione tokove, kako bi isti bili na raspolaganju svim zaposlenima	Ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije Direkcija policije Uprave granične policije	IV kvartal 2023. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Dokumenti otpremljeni na interne alate za komunikaciju	
1.3.3.2	Usaglašavanje aktivnosti /mera iz planskih dokumenata koja regulišu stanje i planiranje ljudskih kapaciteta, u godišnje planske dokumente organizacionih jedinica Uprave granične policije, na	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za logistiku	Kontinuirano od 2025. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Usaglašnje aktivnosti i ujednačeni dokumenti	

	svim nivoima					
1.3.3.3	Revidirati opis poslova radnih mesta za nadzor i granične provere po organizacionim nivoima Uprave granične policije, u skladu sa šengenskih mehanizmom evaluacije	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za logistiku	IV kvartal 2028. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Izmenjen opis poslova radnih mesta u Upravi granične policije	
1.3.3.4	Izmena Pravilnika o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova, u cilju otvaranja radnih mesta u oblasti analize rizika na lokalnom nivou, izmenom opisa postojećih radnih mesta	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za logistiku	IV kvartal 2026. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Broj policijskih službenika rapoređenih na radna mesta sa izmenjenim opisom	
1.3.3.5	Otvaranje novih radnih mesta ili izmena opisa poslova radnih mesta za uključivanje funkcije analize rizika na granici u Ministarstvu finansija – Uprava carina i Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Upravi za veterinu i Upravi za zaštitu bilja	Ministarstvo finansija – Uprava carina Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Uprava za zaštitu bilja i Uprava za veterinu	IV kvartal 2026. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Uspostavljena radna mesta Obuhvaćene funkcije analize rizika	

1.3.3.6	Sprovesti proceduru razdvajanja analitičkih i statističkih funkcija u okviru Odeljenja za analizu rizika pri Upravi granične policije	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za logistiku	IV kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Izmenjen Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova	
1.3.3.7	Jačanje kapaciteta Ministarstva unutrašnjih poslova kroz povećanje broja zaposlenih policijskih službenika koji obavljaju poslove vezane za suzbijanje iregularnih migracija/poslove povratka u područnim policijskim upravama/regionalnim centrima granične policie/prihvatištima za strance Veza: revidirani AP za Poglavlje 24- Pravda, sloboda i bezbednost	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Sektor za logistiku	Kontinuirano, u skladu sa Planom	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> - redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Broj policijskih službenika u područnim policijskim upravama i regionalnim centrima granične policije i prihvatilištima za strance	

4. MEĐUNARODNA I MEĐUAGENCIJSKA SARADNJA

CILJ 1

Obezbediti nesmetanu i pouzdanu međunarodnu i među-agencijsku saradnju

MERA 1	OPŠTI REZULTAT
<p>Sprovesti organizacione i normative aktivnosti u cilju postizanja efikasne granične kontrole</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Efikasno vršenje granične kontrole - Upućeni oficiri za vezu - Izmenjeni i potpisani sporazumi i memorandumima o saradnji

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
1.4.1.1	Sprovođenje Strategije integrisanog upravljanje granicom u Republici Srbiji, i pratećeg Akcionog plana	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo finansija – Uprava carina Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Uprava za veterinu i Uprava za zaštitu bilja	U skladu sa rokovima definiisanim u dokumentu	<u>Napomena:</u> <i>budžetirano u okviru AP za sprovođenje Strategije za integrisano upravljanje granicom u Republici Srbiji</i>	Izveštaj o sprovođenju aktivnosti iz Akcionog plana za sprovođenje Strategije integrisanog upravljanja granicom	
1.4.1.2	Analiza potreba za upućivanjem oficira za vezu u diplomatsko – konzularna predstavništva Republike Srbije u državama porekla i/ili država tranzita migranata, u funkciji savetnika i stručnjaka za dokumente i profilisanje	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo spoljnih poslova	Za analizu IV kvartal 2024. godine Upućivanje – kontinuirano počev od I kvartala 2025.	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Analiza sprovedena Usvojena odluka u zavisnosti od rezultata analize	

	lica koja podnose zahteve za vize		godine			
1.4.1.3	Potpisati sporazume sa svim susednim državama, koji se odnose na rešavanje povrede državne granice	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Potpisani sporazumi sa susednim državama	
1.4.1.4	Ažurirati bilateralne sporazume o Zajedničkim kontakt centrima	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Ažurirani sporazumi Proširena nadležnost u oblasti razmene informacija	
1.4.1.5	Unaprediti saradnju kroz zaključivanje memoranduma o razumevanju u oblasti razmene informacija subjekata integrisanog upravljanja granicom	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo finansija – Uprava carina Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Uprava za veterinu i Uprava za zaštitu bilja	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Zaključeni memoradnumi o razumevanju Broj razmenjenih informacija	

		Ministarstvo građninarstva, saobraćaja i infrastrukture				
--	--	--	--	--	--	--

1.4.1.6	Izmeniti i revidirati Sporazum o saradnji o integrisanom upravljanju granicom.	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo finansija – Uprava carina Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Uprava za veterinu i Uprava za zaštitu bilja	IV kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Potpisan Sporazum o saradnji o integrisanom upravljanju granicom	
1.4.1.7	Potpisati Memorandume o saradnji između operatera aerodroma, avio-kompanija i Ministarstva unutrašnjih poslova	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture	IV kvartal 2025. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Potpisani Memorandumi o saradnji između operatera aerodroma, avio-kompanija i Ministarstva unutrašnji poslova	

1.4.1.8	Potpisati Memorandum o razumevanju između Ministarstva unutrašnjih poslova i aktera transportnog sektora (<i>autobuske ili taksi kompanije</i>).	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo građevinarstva saobraćaja i infrastrukture	IV kvartal 2025. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Potpisan Memorandum o razumevanju između Ministarstva unutrašnjih poslova i aktera transportnog sektora	
---------	--	--	-------------------------	--	---	--

5. NOVI EVROPSKI INFORMACIONI SISTEMI

CILj 1

Unapređenje upravljanja granicom kroz pripremu za implementaciju novih IT sistema

MERA 1	OPŠTI REZULTAT
Stvaranje preduslova za povezivanje na buduće evropske informacione sisteme u oblasti granične kontrole	<ul style="list-style-type: none"> - Uspostavljena saradnja sa glavnim akterima <li style="padding-left: 20px;">- Izmenjen normativni okvir - Potpisani i ratifikovani memorandumi o saradnji

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
------	------------	----------------	-----	--	----------------------	--------------------

1.5.1.1	Formirati Radnu grupu za pripremu i planiranje aktivnosti vezanih za povezivanje na <i>iFADO</i> sistem (<i>Internet False and Authentic Documents Online</i>).	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Sekretarijat Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	IV kvartal 2023. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Formirana Radna grupa Definisani zadaci radne grupe	
1.5.1.2	Pokrenuti inicijativu za učešće na sastancima međunarodnih <i>iFADO</i> radnih grupa, u svojstvu posmatrača	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo spoljnih poslova	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Zaključak Vlade Zaključci sa sastanaka međunarodnih <i>iFADO</i> radnih grupa	
1.5.1.3	Sprovoditi aktivnosti i zadatke definisane u Rešenju o formiranju Radne grupe za pripremu i planiranje aktivnosti vezanih za povezivanje na <i>iFADO</i> sistem	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Izveštaj o sprovedenim aktivnostima i realizovanim zadacima	
1.5.1.4	Pokrenuti inicijativu za učešće na sastancima ključnih aktera u cilju uspostavljanja <i>API</i> sistema	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Zaključak Vlade Zaključci sa sastanka međunarodnih <i>API</i> radnih grupa	

1.5.1.5	Sprovoditi aktivnosti i zadatke definisane Odluci o formiranju Koordinacionog tela za <i>API</i> ¹⁹ i <i>PNR</i> u cilju pripreme uspostavljanja <i>API</i> sistema	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Izveštaj o sprovedenim aktivnostima i realizovanim zadacima	
1.5.1.6	Pokrenuti inicijativu za učešće sastancima ključnih aktera u cilju uspostavljanja <i>PNR</i> sistema	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Zaključci sa sastanka međunarodnih <i>PNR</i> radnih grupa.	
1.5.1.7	Sprovoditi aktivnosti i zadatke definisane Odlukom Vlade o formiranju Koordinacionog tela za <i>API</i> i <i>PNR</i> u cilju pripreme za uspostavljanja <i>PNR</i> sistema.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Izveštaj o sprovedenim aktivnostima i realizovanim zadacima	
1.5.1.8	Formirati Radnu grupu zaduženu za planiranje aktivnosti i definisanje procedura koje je neophodno uspostaviti u cilju povezivanja i razmenu podataka u okviru sistema <i>EURODAC</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Sekretarijat	I kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Formirana radna grupa Definisani zadaci i obaveze Radne grupe	

¹⁹ Advance Passenger Information

1.5.1.9	Učešće članova Radne grupe na međunarodnim sastancima radnih grupa Evropske komisije i Strateškog komiteta za imigraciju, granice i azil	Radna grupa	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Zaključci sa međunarodnih sastanaka	
1.5.1.10	Pokrenuti inicijativu za dobijanje statusa posmatrača u okviru EUAA – Evropske agencije za podršku azili – <i>Dablin mreže</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Odeljenje za međunarodnu saradnju i saradnju sa Evropskom unijom	II kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih		
1.5.1.11	Usvojiti izmene relevantnih pravnih akata neophodnih za stvaranje pravnog osnova za povezivanje na sistem <i>EURODAC</i> <i>Veza: aktivnost 2.2.6 revidirani Akcioni plan za Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbednost</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Radna grupa - predsedavajući Sekretarijat	IV kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Usvojen Zakon	

1.5.1.12	Zaključiti Memorandume o razumevanju u cilju razmene informacija sa relevantnim akterima u razmeni u okviru mreže <i>EUROSUR</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo finansija – Uprava carina	IV kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Zaključeni Memorandumi	
1.5.1.13	Izraditi Mapu puta za povezivanje na sistem <i>EURODAC</i> , u skladu sa pravnim tekovinama Evropske unije u ovoj oblasti, kao i procedure radi razmene podataka u okviru sistema <i>EURODAC</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Radna grupa - predsedavajući Direkcija policije Uprava granične policije	III kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Usvojena Mapa puta za povezivanje na sistema <i>EURODAC</i>	
1.5.1.14	Stvaranje tehničkih preduslova za razvoj nacionalnog sistema i izgradnja relevantnih interfejsa za nacionalni <i>AFIS</i> i/ili druge podsisteme, u zavisnosti od potreba	Ministarstvo unutrašnjih poslova Radna grupa - predsedavajući Direkcija policije	Kontinuirano, najkasnije, dve godine pre prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>Procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Dobijena detaljna tehnička specifikacija vezano za <i>EURODAC sistem (ICD euLISA)</i> Sistem usklađen dobijenim specifikacijama	

1.5.1.15	Stvaranje preduslova za razvoj nacionalnog sistema i izgradnja relevantnih interfejsa za nacionalni AFIS i/ili druge podsisteme, u zavisnosti od potreba	Ministarstvo unutrašnjih poslova Radna grupa - predsedavajući Direkcija policije	Najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Dobijena detaljna tehnička specifikacija vezano za EURODAC sistem (ICD euLISA)	
1.5.1.16	Stvaranje tehničkih preduslova za povezivanje sa centralnim sistemom posredstvom relevantnog interface za EURODAC	Ministarstvo unutrašnjih poslova Radna grupa - predsedavajući Direkcija policije Uprava granične policije	Najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>Procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Sprovedena analiza sa identifikovanim potrebama za prilagođavanje nacionalnih sistema Izvršena potrebna prilagođavanja nacionalnih sistema u skladu sa dobijenim ICD	
1.5.1.17	Formirati novu organizacionu jedinicu koja će biti nadležna za uspostavljanje i primenu sistem EURODAC u skladu sa Uredbom 603/2013	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za logistiku	Dve godine pre prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>Procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Formirana organizaciona jedinica u Ministarstvu unutrašnjih poslova, nadležna za primenu Uredbe 603/2013 Izmenjen Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova	

1.5.1.18	Formirati novu organizacionu jedinicu koja će biti nadležna za primenu Uredbe (EU) broj 604/2013	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Sektor za logistiku	Dve godine pre prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>Procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Formirana organizaciona jedinica u Ministarstvu unutrašnjih poslova, nadležna za primenu Uredbe 604/2013 Izmenjen Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova	
1.5.1.19	Jačanje kapaciteta kroz obuke policijskih službenika za testiranje i rad u sistemu <i>EURODAC</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Radna grupa - predsedavajući Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za logistiku	Dve godine pre prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>Procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Broj obučениh policijskih službenika	
1.5.1.20	Formirati Radnu grupu zaduženu za pripremu i planiranje aktivnosti u oblasti povezivanja na sistem <i>EUROSUR</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Radna grupa - predsedavajući Direkcija policije Uprava granične policije	I kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Formirana radna grupa Definisani zadaci i obaveze Radne grupe	

1.5.1.21	Pokrenuti inicijativu za dijalog sa Agencijom Evropske unije za graničnu i obalsku stražu u cilju podrške za uspostavljanje mreže <i>EUROSUR</i> i razmenu podataka	Ministarstvo unutrašnjih poslova Odeljenje za međunarodnu saradnju i saradnju sa Evropskom unijom	I kvartal 2024. godine i kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>Procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i> Projekat: <i>Regionalna podrška Evropske unije sistemima upravljanja osetljivim migracijama na Zapadnom Balkanu – Faza3</i> <i>Podrška Evropske unije regionalnoj bezbednosti na Zapadnom Balkanu</i>	Zaključci sa sastanaka i postupanje po zaključcima	
1.5.1.22.	Izraditi finalnu verziju Mape puta za povezivanje na <i>EUROSUR</i> mrežu, u skladu sa pravnim tekovinama Evropske unije u ovoj oblasti, kao i procedure radi	Ministarstvo unutrašnjih poslova Radna grupa - predsedavajući Direkcija policije Uprava granične policije	I kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Usvojena Mapa puta za priključivanje na <i>EUROSUR</i> mrežu	

	razmene podataka u okviru <i>EUROSUR</i> mreže u saradnji sa Agencijom Evropske unije za graničnu i obalsku stražu					
1.5.1.23	Usvojiti izmene relevantnih pravnih akata neophodnih za stvaranje pravnog osnova za povezivanje na <i>EUROSUR</i> mrežu	Ministarstvo unutrašnjih poslova Radna grupa - predsedavajući Sekretarijat	najkasnije – do povezivanja na <i>EUROSUR</i> mrežu.	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Usvojen Zakon	
1.5.1.24	Zaključiti Memorandume o razumevanju u cilju razmene informacija sa relevantnim akterima u razmeni u okviru mreže <i>EUROSUR</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo finansija – Uprava carina	IV kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Zaključeni Memorandumi	
1.5.1.25	Jačanje kapaciteta za obradu podataka u okviru sistema <i>EUROSUR</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Radna grupa - predsedavajući	Kontinuirano, a najkasnije do povezivanja na sistem <i>EUROSUR</i>	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>Procena vrednosti investicija biće naknadno</i>	Postojeći sistemi unapređeni za obradu podataka koji su potrebni za dalji unos u <i>EUROSUR</i>	

				<i>određena Moguće finansiranje uz podršku bilateralnog donatora</i>		
1.5.1.26	Stvaranje tehničkih preduslova za povezivanje na <i>EUROSUR</i> <i><u>Veza:</u> prethodna aktivnost</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Radna grupa - predsedavajući	Najkasnije do povezivanja na sistem <i>EUROSUR</i>	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>Procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Tehnički preduslovi obezbeđeni u saradnji sa Agencijom Evropske unije za graničnu i obalsku stražu	
1.5.1.27	Uspostaviti Nacionalni koordinacioni centar u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova Napomena: <i>Mapa puta za uspostavljanje <i>EUROSUR</i> mreže, preporuke - Tvinig projekta <i>EUROSUR/EURODAC</i></i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za logistiku	IV kvartal 2025. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>Procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Formiran Nacionalni koordinacioni centar u Ministarstvu unutrašnjih poslova Izmenjen Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova	
1.5.1.28	Jačanje kapaciteta Ministarstva unutrašnjih poslova kroz zapošljavanje i obuke zaposlenih koje će biti zaduženi za rad na sistemu <i>EUROSUR</i> i <i>EURODAC</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije – Uprava granične policije Sektor za logistiku	Kontinuirano, a najkasnije do povezivanja na sistem <i>EUROSUR</i>	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>Procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Broj zaposlenih/preraspoređenih policijskih službenika Broj obučanih policijskih službenika	

1.5.1.29	Formirati Radnu grupu za početak pripreme i planiranja aktivnosti vezanih za povezivanje na sistem <i>EES</i> (sistem ulaska-izlaska).	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije – Uprava granične policije Sekretarijat	I kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>Procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Formirana radna grupa Definisani zadaci i obaveze Radne grupe	
1.5.1.30	Pokrenuti inicijativu za uspostavljanje saradnje sa <i>EES</i> međunarodnim radnim grupama	Ministarstvo unutrašnjih poslova Odeljenje za međunarodnu saradnju i saradnju sa Evropskom unijom	II kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>Procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Zaključci sa sastanaka međunarodnih <i>EES</i> radnih grupa	

1.5.1.31	Jačanje kapaciteta vezano za razvoj spremnosti za pristupanje i korišćenje <i>EES</i>	Radna grupa	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>Procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i> <u>Napomena:</u> <i>moгуće finansiranje iz sredstava pretpristupne</i>	Izveštaj o sprovedenim aktivnostima i realizovanim zadacima	
----------	---	--------------------	--------------	--	---	--

				<i>pomoći Evropske unije</i>		
1.5.1.32	Formirati Radnu grupu za početak pripreme i planiranje aktivnosti za povezivanje na Evropski sistem putnih informacija i ovlašćenja - <i>ETIAS</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Sekretarijat	IV kvartal 2023. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Formirana radna grupa Definisani zadaci i obaveze Radne grupe	
1.5.1.33	Jačanje kapaciteta vezano za razvoj spremnosti za pristupanje i korišćenje - <i>ETIAS</i>	Radna grupa	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih Podrška Evropske unije	Zaključci sa sastanaka međunarodnih <i>ETIAS</i> radnih grupa	
1.5.1.34	Jačanje kapaciteta vezano za razvoj spremnosti za pristupanje i korišćenje Evropskog sistema putnih informacija i ovlašćenja - <i>ETIAS</i>	Radna grupa	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> moguće finansiranje iz sredstava pretpristupne pomoći Evropske unije	Izveštaj o sprovedenim aktivnostima i realizovanim zadacima	

1.5.1.35	Formirati Radnu grupu za početak pripreme i planiranje aktivnosti za povezivanje sa <i>ECRIS-TCN - Evropski informacioni sistem krivične evidencije, koji uključuje državljane trećih država</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo pravde	II kvartal 2023. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>Procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Formirana radna grupa Definisani zadaci i obaveze Radne grupe	
1.5.1.36	Učešće članova Radne grupe sastancima međunarodnih <i>ECRIS-TCN</i> radnih grupa	Radna grupa	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Zaključci sa sastanaka međunarodnih <i>ECRIS-TCN</i> radnih grupa	
1.5.1.37	Jačanje kapaciteta u cilju pripreme i planiranje aktivnosti za povezivanje sa <i>ECRIS-TCN</i>	Radna grupa	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>moгуće finansiranje iz sredstava pretpristupne pomoći Evropske unije</i>	Izveštaj o sprovedenim aktivnostima i realizovanim zadacima	

POGLAVLJE 2- POVRATAK I READMISIJA

OPŠTI PREGLED

Uspostavljanje efikasnog sistema upravljanja migracijama, sa akcentom na suzbijanju iregularnih migracija, kao i uspostavljanju efikasnog povratka lica, odnosno readmisije lica koja ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uslove za boravak na teritoriji Republike Srbije, jedan je od strateških ciljeva Republike Srbije, koji se ostvaruje kroz koordinaciju državnih organa i organizacija, od momenta ulaska stranca do njegovog udaljenja ili daljih postupanja u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom Republike Srbije.

U tom smislu, efikasna implementacija politike readmisije i povratka je prioritet kada se radi o sistemskom odgovoru Republike Srbije na ove fenomene.

Usklađivanje normativnog okvira Republike Srbije u oblasti migracija je jedna od aktivnosti propisanih revidiranim Akcionim planom za Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbednost, u okviru potpoglavlja 1 - Migracije, gde je definisana aktivnost vezana za harmonizaciju Zakona o strancima sa relevantnim Direktivama Evropske unije u oblasti migracija.

Pored navedenog, aktivnostima koji su deo ovog akcionog plana, usklađivanje nacionalnog zakonodavstva biće izvršeno i u skladu sa odredbama šengenskih pravnih tekovina. Usvojanje izmena i dopuna Zakona o strancima u skladu sa propisanim aktivnostima pratiće i usvajanje potrebnih podzakonskih akata neophodnih za sprovođenje Zakona.

Strategija za borbu protiv ilegalnih migracija u Republici Srbiji sa akcionim planom za period 2018-2020 je istekla. Vlada Republike Srbije je u julu mesecu 2021. godine usvojila Konačni izveštaj o sprovođenju Strategije za borbu protiv iregularnih migracija u Republici Srbiji, sa preporukama aktivnosti koje je potrebno sprovesti u budućnosti i nastaviti aktivnosti u ovoj oblasti.

U cilju daljeg strateškog delovanja na suzbijanju iregularnih migracija na teritoriji Republike Srbije, u okviru izrade Strategije za integrisano upravljanje granicom biće propisane aktivnosti koje se odnose na suzbijanje iregularnih migracija na granici, kao i na teritoriji cele Republike Srbije.

Prilikom izrade nacrtu Strategije za integrisano upravljanje granicom poseban akcenat stavljen je na efikasnu registraciju iregularnih migranata, njihovu obradu, ali i definisanje zadataka koje treba da preuzmu različiti akteri, odnosno Ministarstvo unutrašnjih poslova, kao i drugi državni organi koji se bave upravljanjem migracijama.

U tom smislu, aktivnosti su usmerene na stvaranje uslova za uspostavljanje efikasnog sistema upravljanja migracijama, uključujući povratak lica koja treba da budu vraćena u zemlju porekla, odnosno prethodnog ulaska, imajući u vidu prelazna merila iz poglavlja 24, potpoglavlje Migracije.

Vlada Republike Srbije, na godišnjem nivou, usvaja Plan reagovanja u slučaju povećanog priliva migranata na teritoriju Republike Srbije.

Plan reagovanja se zasniva na zaštiti granica i sprečavanju krijumčarenja migranata, pristupu azilu za sva lica koja ispunjavaju uslove za međunarodnu zaštitu, prijemu i pomoći ugroženim migrantima, posebno deci i maloletnicima bez pratnje, prinudnom i asistiranom dobrovoljnom povratku u zemlju porekla i podršci lokalnim zajednicama pod visokim migracionim pritiskom.

Uz podršku Evropske unije, kroz projekat „Podrška Evropske unije upravljanju migracijama u Republici Srbiji” obuhvaćena je većina ključnih oblasti delovanja (*hitni prijem, zdravstvena zaštita, obrazovanje, zaštita maloletnika bez pratnje, zaštita granica i asistirani dobrovoljni povratak*), dok je podrška lokalnim zajednicama je uglavnom obezbeđen iz republičkog budžeta.

Iregularni migranti ulaze na teritoriju Republike Srbije uglavnom iz preko Grčke, Republike Severne Makedonije i Bugarske i ilegalno prelaze državnu granicu na različite načine, a u najvećem broju slučajeva peške, između dva granična prelaza, skrivajući se u drumskim i železničkim vozilima, izbegavajući granične kontrole, koristeći falsifikovana i tuđa lična dokumenta, (*varalice*) i ulaze na teritoriju Republike Srbije, a zatim nakon ulaska na teritoriju Republike Srbije, pokušaju da ilegalno napuste teritoriju Republike Srbije, uglavnom u pravcu Mađarske i Republike Hrvatske.

Oblast readmisije u Republici Srbiji

Republika Srbija primenjuje multilateralni sporazum o readmisiji sa Evropskom unijom, sa 18 protokola za primenu ovog sporazuma i 11 bilateralnih sporazuma sa protokolima za sprovođenje. Relevantne pravne tekovine Evropske unije u ovoj oblasti:

- Direktiva 2008/115/EZ Evropskog parlamena i Saveta od 16. decembra 2008. godine, o zajedničkim standardima i postupcima u državama članicama za vraćanje državljana trećih država koja nezakonito borave;
- Preporuka Komisije (EU) 2017/432 od 7. marta 2017. godine, o efikasnijem povratku prilikom implementacije Direktive 2008/115 Evropskog parlamenta i Saveta, kao i Preporuka Komisije (EU) 2017/2338 od 16. novembra 2017. godine za uspostavljanje zajedničkog Priručnika o vraćanju.

Oblast migracija je u Republici Srbiji normativno uređena u više zakonskih propisa i to:

- Zakon o strancima;
- Zakon o graničnoj kontroli;
- Zakon o azilu i privremenoj zaštiti;
- Zakon o zapošljavanju stranaca i
- Zakon o upravljanju migracijama.

Na osnovu Zakona o strancima usvojeni su sledeći pravilnici i podzakonski akti:

Pravilnici:

- Pravilnik o kućnom redu i pravilima boravka u prihvatilištima;

- Pravilnik o izgledu obrasca o odbijanju ulaska u Republiku Srbiju, o izgledu obrasca o odobrenju ulaska u Republiku Srbiju i načinu unosa podatka o odbijanju ulaska u putnu ispravu stranca, sa propisanim obrascima i to: *Odluka o odbijanju ulaska u Republiku Srbiju i Odluka o odobrenju ulaska u Republiku Srbiju*;
- Pravilnik o izgledu pečata zabrane ulaska i načinu unošenja zabrane ulaska u putnu ispravu stranca;
- Pravilnik o izgledu obrasca za odbijanje zahteva za vizu na graničnog prelazu i o izgledu obrasca za odbijanje zahteva za produženje vize, sa sledećim obrascima: *Odluka o odbijanju zahteva za izdavanje vize na graničnom prelazu i Odluka o odbijanju zahteva za produženje roka važenja vize*;
- Pravilnik o bližim uslovima i načinu sprovođenja prinudnog udaljenja stranca iz Republike Srbije;
- Pravilnik o bližim uslovima za odobrenje stalnog boravka, izgledu zahteva za odobrenje stalnog boravka, izgledu i načinu unošenja nalepnice stalnog boravka u stranu putnu ispravu, sa sledećim: *Zahtev za odobrenje stalnog boravka, nalepnica stalnog boravka i Zahtev za odobrenje privremenog boravka i izdavanje nalepnice za privremeni boravak*;
- Pravilnik o bližim uslovima za odobrenje privremenog boravka, izgledu zahteva za odobrenje privremenog boravka, izgledu i načinu unošenja nalepnice privremenog boravka u stranu putnu ispravu, sa sledećim: *Zahtev za odobrenje privremenog boravka, nalepnica za privremeni boravak*;
- Pravilnik o izgledu i načinu unošenja obaveznog boravka u putnu ispravu stranca, sa obrascem nalepnice obaveznog boravka
- Pravilnik o izgledu obrasca i postupku izdavanja putnog lista za stranca, sa obrascem putnog lista za stranca;
- Pravilnik o izgledu obrasca prijave boravišta i načinu prijavljivanja boravišta stranca, adrese stanovanja, promene adrese stanovanja, prijave i odjave prebivališta stranca, sa sledećim obrascima: *Prijava boravišta stranca, adrese stanovanja, promene adrese stanovanja, prijave i odjave prebivališta stranca*;
- Pravilnik o vizama, sa sledećim: *Obrazac za unošenje vize, zahtev za izdavanje vize, pečat zahteva za vizu, nalepnica vize, rešenje o odbijanju zahteva za vizu, rešenje o ukidanju ili poništavanju vize*;
- Pravilnik o izgledu obrasca i postupku izdavanja lične karte za stranca i privremene lične karte za stranca;
- Pravilnik o bližim uslovima i načinu sprovođenja predloga za izricanje zabrane ulaska stranca i nadzora i kontrole stranca prilikom ulaska i kretanja preko teritorije Republike Srbije;
- Pravilnik o izgledu obrasca prijave za izdavanje posebne lične karte, izgledu posebne lične karte i postupku izdavanja lične karte.

Uredbe:

- Uredba o bližim uslovima za odbijanje ulaska stranca u Republiku Srbiju;

Usvajanjem navedenih podzakonskih akata, kojim se bliže uređuje postupanje policijskih službenika u obalasti legalnih i iregularnih migracija, Republika Srbija je stvorila preduslove za ujednačenu primenu Zakona o strancima.

S druge strane, propisivanjem transparentnih procedura, stvoreni su uslovi za pravnu sigurnost stranih državljana, kao i približavanje nacionalnog zakonodavstva sa tekovinama Evropske unije u ovoj oblasti. Na osnovu Zakona o upravljanju migracijama Vlada Republike

usvaja program za podršku dobrovoljnog povratka stranaca. Trenutno je na snazi Uredba o utvrđivanju Programa za podršku dobrovoljnog povratka stranaca za period od 2022-2025.

Normativni okvir u Republici Srbiji u oblasti povratka i readmisije je delimično usklađen sa direktivama Evropske unije u oblasti legalnih i iregularnih migracija, kao i u skladu sa šengenskim standardima. Aktivnosti propisane ovim akcionim planom omogućiće izmene i dopune postojećih zakonskih i podzakonskih propisa iz oblasti regulisanja položaja strnaca u Republici Srbiji, koje će, kako je navedeno biti usmerene na harmonizaciju sa relaventnim Direktivama Evropske unije , kao i Šengenskim Zakonikom.

Na dalje, na snazi je Multilateralni sporazum o readmisiji zaključen sa Evropskom unijom (*sa 18 protokola o sprovođenju*). Očekuje se potpisivanje protokola o sprovođenju sa Republikom Litvanijom i Protokola sa Republikom Poljskom.

Takođe, na snazi je **11 bilateralnih sporazuma** sa protokolima za sprovođenje sa sledećim državama:

- Bosna i Hercegovina;
- Republika Hrvatska;
- Crna Gora;
- Republika Severna Makedonija;
- Republikom Albanijom;
- Moldavija;
- Kraljevina Norveška;
- Kanada;
- Ruska Federacija;
- Švajcarska i
- Danska.

U toku su pregovori i izrada teksta sporazuma sa Republikom Ukrajinom i Republikom Azerbejdžan.

Sporazum između Republike Srbije i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Severne Irske o readmisiji lica koja nezakonito borave potpisan 26. januara 2022. godine u Londonu, Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britacije i Severne Irske.

INSTITUCIONALNI OKVIR

Oblast upravljanja migracijama u Republici Srbiji je multisektorska, a nadležnosti u ovoj oblasti su podeljene na više državnih organa.

Institucionalni okvir u oblasti migracija u Republici Srbiji čine relevantne institucije uključene u migracioni sistem na osnovu zakona i dokumenata javnih politika, i to su:

- Ministarstvo unutrašnjih poslova
- Ministarstvo spoljnih poslova
- Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja

- Ministarstvo pravde
- Komeserijat za izbeglice i migracije

Pored toga, organizacije civilnog društva i međunarodne organizacije takođe su akteri koji su uključeni u oblasti upravljanja migracijama.

U okviru Ministarstva unutrašnjih poslova, u Upravi granične policije formirana je Služba za strance.

Služba za strance, zajedno sa Službom za granicu, koja takođe funkcioniše u okviru Uprave granične policije predstavlja jedan od nosilaca upravljanja migracijama u Republici Srbiji.

U okviru Službe za strance formirana su tri odeljenja i to:

- Odeljenje za strance;
- Odeljenje za prihvrat i smeštaj stranaca i
- Odeljenje za suzbijanje iregularnih migracija.

Odeljenje za strance je nadležno za poslove koji se odnose na legalne migracije na centralnom nivou, sa nadležnostima vezanim za koordinaciju i uspostavljanje ujednačene prakse nad radom područnih policijskih uprava, linije rada stranaca kada je u pitanju ova oblast.

Odeljenje za prihvrat i smeštaj stranaca zaduženo je za koordinaciju rada tri prihvatilišta za strance i to u:

- Padinskoj Skeli;
- Dimitrovgradu i
- Plandištu.

Prihvatilište za strance je objekat Ministarstva unutrašnjih poslova koji je namenjen za smeštaj stranaca kojima odbijen ulazak u Republiku Srbiju, odnosno za strance koje je potrebno prinudno udaljiti na osnovu rešenja o vraćanju ili rešenja o otkazu boravka u Republici Srbiji, a koji se ne mogu odmah vratiti u zemlju porekla. Prihvatilišta za strance funkcioniše kao objekat pod pojačanim policijskim nadzorom. U prihvatilište za strance mogu se, pod ulovima propisanim zakonom i podzakonskim aktima, smestiti porodice, žene, muškarci, pri čemu se vodi računa o standardima smeštaja vezanih za posebne potrebe lica koja se smeštaju. Prilikom smeštaja i boravka različitih kategorija lica u prihvatilištima za strance vodi se računa o vremenu kada se ugrožene kategorije lica nalaze u dnevnom boravku, odnosno na svežem vazduhu, kako ne bi došlo do situacije da u isto vreme samac i lica iz ove ranjive kategorije budu na istom mestu, imajući u vidu potrebu zaštite njihovih prava i običajnih pravila.

Prinudno udaljenje sprovode policijski službenici područne policijske uprave, odnosno prihvatilišta za strance u skladu sa nadležnostima propisanim odredbama Zakona o strancima.

Projektom MADAD, koji se finansira iz fondova Evropske unije i čije je sprovođenje produženo do marta 2023. godine, planirano je proširenje postojećih kapaciteta Prihvatilišta za strance u Padinskoj Skeli izgradnjom još jednog dodatnog objekta koji će biti povezan sa

postojećim i proširen za još 60 smeštajnih jedinica. Ukupan smeštajni kapacitet po završetku objekta biće ukupno 110 smeštajnih jedinica. Ukupan iznos sredstava koji su projektom MADAD određeni za proširenje kapaciteta ovog objekta je 556.000 evra.

Imajući u vidu potrebu Ministarstva unutrašnjih poslova za proširenje kapaciteta Republike Srbije za povećanjem broja smeštajnih kapaciteta za smeštaj lica koje je potrebno prinudno udaljiti, budući da su opredeljena sredstava iz fondova Evropske unije, zbog povećanja cena materijala i radne snage nedovoljna za završetak radova, u budžetu Ministarstva unutrašnjih poslova za 2022. godinu za završetak radova u Prihvatilištu za strance u Padinskoj Skeli, kao doprinos Republike Srbije u ovaj projekat izdvojeno je ukupno 24.000.000 dinara (oko 200.000 evra).

Pored prihvatilišta za strance u Padinskoj Skeli funkcionišu još dva prihvatilišta za strance i to u:

- **Dimitrovgradu** - u blizini bugarske granice;
- **Plandištu** –u blizini rumunske granice.

Trenutni smeštajni kapacitet Prihvatilišta za strance u Padinskoj Skeli je 50 lica, dok je u druga dva objekta smeštajni kapacitet po 100 mesta u svakom objektu.

Odeljenje za suzbijanje iregularnih migracija je odgovorno za kontrolu i suzbijanje iregularnih migracija na centralnom nivou. Odeljenje preduzima aktivnosti u cilju prikupljanja informacija u vezi sa iregularnim migracijama (kao što su modus operandi, rute, mesta sastajanja iregularnih migranata, itd.).

S tim u vezi, Odeljenje za suzbijanje iregularnih migracija preduzima sve aktivnosti u cilju sistematskog odgovora u pogledu kontrole i sprečavanja iregularnih migracija, te kao takvo učestvuje u međunarodnim aktivnostima i koordinira rad organizacionih jedinica nadležnih za kontrolu iregularnih migracija. migracije u okviru svoje nadležnosti na lokalnom nivou.

U okviru područnih policijskih uprava (ukupno 27) formirane su **organizacione jedinice nadležne za obavljanje poslova vezanih za statusna pitanja stranaca i suzbijanje iregularnih migracija**

- Uprava za strance u okviru PU za grad Beograd
- Odeljenje za strance i suzbijanje iregularnih migracija u Policijskim upravama u Nišu i Novom Sadu
- Odseci za strance i suzbijanje iregularnih migracija u ostalim područnim policijskim upravama) na lokalnom nivou.

Na navedenim poslovima u okviru navedenih policijskih angažovano je oko **250 policijskih službenika**.

U okviru aktivnosti Tvining projekta sprovedena je analiza vezana za kapacitete ljudskih resursa koji obavljaju poslove vezane za strane državljane na teritoriji Republike Srbije (uključujući legalne i iregularne migracije, kao i poslove u vezi povratka stranaca).

Analizom ljudskih resursa u Ministarstvu unutrašnjih poslova na lokalnom nivou, kao i objektima za prihvata i smeštaj stranaca, od strane eksperata koji su bili angažovani u tvining projektu utvrđen je nedovoljan broj policijskih službenika koji su angažovani u područnim policijskim upravama i Prihvatilištima za strance, a koji su nadležni za obavljanje poslova vezanih za suzbijanje iregularnih migracija na teritoriji Republike Srbije, na lokalnom i centralnom nivou, kao i poslove vezane za vraćanja iregularnih migranata u zemlju porekla ili prethodnog ulaska.

Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direkcija policije – Uprava za upravne poslove je organ zadužen za zaključivanje i implementaciju sprovođenje Sporazuma o readmisiji na centralnom nivou.

Uprava za upravne poslove , Odeljenje za putne isprave i readmisiju sastoji se od:

- Odseka za sprovođenje Sporazuma o readmisiji i
- Odseka za realizaciju transfera, tranzita i migracije i operativnu saradnju.

U procesu implementacije sporazuma nadležni organ dostavlja odgovore na zahteve inostranih nadležnih organa i upućuje zahteve inostranim nadležnim organima, realizuje vraćanje državljanina Republike Srbije, vraćanje i tranzit državljanina trećih država i lica bez državljanstva i obezbeđuje pratnju u operacijama povratka.

U delu obaveza koje proističu iz Zakona o upravljanju migracijama, u cilju unapređenja aktivnosti na polju borbe protiv iregularnih migracija, dostavljaju se statistički podaci Komesarijatu za izbeglice i migracije. Odsek za sprovođenje Sporazuma o readmisiji i Odsek za realizaciju transfera, tranzita i migracije i operativnu saradnju prati proces u vezi sa reintegracijom povratnika po osnovu Sporazuma o readmisiji i ispunjavaju se sve obaveze preuzete Strategijom.

U skladu sa Pravilnikom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova, u navedenim odsecima sistematizovano je 19 radnih mesta za policijske službenike. Uprava za upravne poslove blisko saraduje sa Upravom granične policije po pitanjima readmisije.

Regionalni centri granične policije prema Republici Hrvatskoj, Crnoj Gori, Bosni i Hercegovini i Republici Severnoj Makedoniji nadležni su za sprovođenje readmisije u ubrzanom postupku u skladu sa Sporazumima o readmisiji sa Republikom Hrvatskom, Crnom Gorom, Bosnom i Hercegovinom i Republikom Severnom Makedonijom.

U skladu sa Zakonom o upravljanju migracijama, Komesarijat za izbeglice i migracije predlaže Vladi Republike Srbije prioritete migracione politike na osnovu kontinuiranog praćenja podataka relevantnih za upravljanje migracijama. Komesarijat se stara o reintegraciji povratnika po osnovu sporazuma o readmisiji, pomoći dobrovoljnom povratku stranaca koji ilegalno borave na teritoriji Republike Srbije, kao i o zbrinjavanju ugroženih kategorija iregularnih migranata.

U Komesarijatu za izbeglice i migracije, u okviru Sektora za prihvatanje, zbrinjavanje, readmisiju i trajna rešenja formirano je Odeljenje za koordinaciju poslova u centrima za azil i prihvatnim centrima u kome je sistematizovano tri radna mesta koja se staraju da se u centrima koordinisano sprovode mere koje za cilj imaju dobrovoljni povratak stranaca.

Kako bi se realizovao što veći broj dobrovoljnih povrataka, sva lica smeštena u centrima za prihvatanje migranata, kao i lica iz privatnog smeštaja koja su u nezakonitom boravku, kada su dostupna, kontinuirano i sistemski se informišu o mogućnostima dobrovoljnog povratka, evidentiraju se potencijalni povratnici, obezbeđuje se savetovanje u cilju donošenja informisane odluke o povratku, vode evidencije o broju lica koja su se dobrovoljno vratila u zemlju porekla.

Licima koja su se uključila u program asistiranog dobrovoljnog povratka, Komesarijat obezbeđuje podršku pre napuštanja zemlje u vidu smeštaja i ishrane, zdravstvene zaštite, uključivanja dece u školu do polaska, procenu posebnih potreba i drugu podršku u skladu sa Uredbom o utvrđivanju programa za podršku dobrovoljnog povratka stranaca, dok samo putovanje organizuje Međunarodna organizacija za migracije

(IOM). U skladu sa ovom Uredbom, Komesarijat sa Međunarodnom organizacijom za migracije – IOM, sprovodi **program asistiranog dobrovoljnog povratka** kroz projekte finansirane iz nacionalnog budžeta i IPA fondova, kao i sredstvima bilateralnih donatora.

Iako Komesarijat ima veliko iskustvo u organizovanju dobrovoljnog povratka, ono je ograničeno na zemlje regiona, te je neophodno dalje podizanje kapaciteta zaposlenih u Komesarijatu za izbeglice i migracije, prvenstveno kroz obuke za kvalitetno savetovanje potencijalnih povratnika. Pored ovoga, neophodno je razviti kapacitete za evaluaciju programa reintegracije, kako bi se sredstva koristila efikasno, a reintegracioni paketi motivisali potencijane povratnike da se uključe u program.

Neophodno je da ove aktivnosti budu usklađene sa metodologijom i alatima koje razvija Agencija Evropske unije za graničnu i obalsku stražu – Fronteks, u skladu sa svojim novim mandatom u oblasti dobrovoljnog povratka i Strategijom Evropske unije za dobrovoljni povratak i reintegraciju.

Ovo se pre svega odnosi na Evropski okvir za savetovanje o povratku, kao i upoznavanje sa primenom RIAT sistema i radom Zajdničke službe za reintegraciju.

Takođe, Komesarijat će nastaviti saradnju sa novim mehanizmom za povratak i reintegraciju - *Return and Reintegration Facility* -RRF koji će nastaviti da sprovodi pojedine aktivnosti koje je ranije sprovodio ERRIN - *European Return and Re-integration Network*.

Nadležni organi za postupak readmisije

Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direkcija policije – Uprava za upravne poslove je organ zadužen za sprovođenje Sporazuma o readmisiji na centralnom nivou.

Uprava za upravne poslove Direkcije policije Ministarstva unutrašnjih poslova, Odeljenje za putne isprave i readmisiju, Odsek za sprovođenje Sporazuma o readmisiji i Odsek za realizaciju transfera, tranzita, migracije i operativnu saradnju je centralizovani organ nadležan za zaključivanje i implementaciju sporazuma o readmisiji.

Uprava za upravne poslove sastoji se od 4 odeljenja i to:

- Odeljenja za državljanstvo, prebivalište i lične karte;
- Odeljenja za oružje;
- Odeljenja za putne isprave i readmisiju;
- Odeljenja za registraciju vozila i vozačke dozvole;

U okviru Odeljenja za putne isprave i readmisiju se nalaze 4 odseka, od kojih su dva:

- Odsek za sprovođenje Sporazuma o readmisiji i
- Odsek za realizaciju transfera, tranzita i migracije i operativnu saradnju.

U okviru Uprave za upravne poslove je Odeljenje za putne isprave i readmisiju, a u okviru Odeljenja su:

- Odsek za sprovođenje Sporazuma o readmisiji
- Odsek za transfere, tranzit, migracije i operativnu saradnju

U skladu sa Pravilnikom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova u navedenim odsecima sistematizovano je 19 radnih mesta za policijske službenike. Uprava za upravne poslove sprovodi odredbe Sporazuma o readmisiji u sledećim aspektima:

- dostavlja odgovore na zahteve inostranih nadležnih organa i upućuje zahteve inostranim nadležnim organima i
- realizuje vraćanje državljana Republike Srbije, vraćanje i tranzit državljana trećih država i lica bez državljanstva i obezbeđuje pratnju u operacijama povratka.

U cilju jačanja mehanizma suzbijanja iregularnih migracija u Republici Srbiji i readmisije iregularnih migranata, ukoliko su ispunjeni uslovi i raspolaze se sa neophodnom dokazima i *prima facie* dokazima da su lica ušla sa teritorije susednih država, regionalni centri granične policije prema susednim državama, Policijska uprava za grad Beograd i sve Područne policijske uprave dostavljaju predloge za pokretanje postupka readmisije Upravi za upravne poslove, Odseku za sprovođenje Sporazuma o readmisiji, za sve otkrivene kategorije iregularnih migranata.

Policijski službenici Uprave za upravne poslove i Uprave granične policije obučeni su na specijalističkim obukama sprovedenim od strane Agencije Evropske unije za graničnu i obalsku stražu - Fronteks i angažuju se u operacijama povratka državljana Republike Srbije. Pored toga, planirano je sprovođenje obuke o pratnji i prihvatu državljana trećih država u matične zemlje ili zemlje boravka.

U delu obaveza koje proističu iz Zakona o upravljanju migracijama, u cilju unapređenja aktivnosti na polju borbe protiv iregularnih migracija, dostavljaju se statistički podaci Komesarijatu za izbeglice i migracije u cilju izrade Migracionog profila. Sa Komesarijatom za izbeglice i migracije, Odsek za sprovođenje Sporazuma o readmisiji i Odsek za realizaciju transfera, tranzita i migracije i operativnu saradnju prati proces u vezi sa reintegracijom povratnika po osnovu Sporazuma o readmisiji i ispunjavaju se sve obaveze preuzete Strategijom

Uprava za upravne poslove blisko saraduje sa Upravom granične policije po pitanjima readmisije.

Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direkcija policije – Uprava granične policije, na regionalnom nivou, nadležna je za sprovođenje readmisije i ubrzane procedure u skladu sa Sporazumima o readmisiji i to sa: Hrvatskom, Crnom Gorom, Bosnom i Hercegovinom i Severnom Makedonijom.

Uprava granične policije sprovodi odredbe Sporazuma o readmisiji u sledećim aspektima:

- prijem i vraćanje državljana Republike Srbije i državljana trećih država, kao i tranzita preko teritorije Republike Srbije, po osnovu Sporazuma o readmisiji;
- tretman iregularnih stranih državljana u Republici Srbiji, obezbeđivanje smeštaja i skloništa, ako su u postupku readmisije, *u slučajevima kada je zahtev za readmisiju podnela Uprava za upravne poslove u ime Republike Srbije, lica su smeštena u Prihvatište za strance kojim upravlja Uprava granične policije, kako bi bili dostupni za primopredaju po okončanju postupka;*

- po uočavanju i otkrivanju iregularnih migranata, koji su ilegalno i neposredno ušli na teritoriju Republike Srbije, Uprava granične policije podnosi predlog za pokretanje postupka readmisije sa raspoloživom dokumentacijom. Ovaj predlog se dostavlja Upravi za upravne poslove, koja prosleđuje zahtev nadležnom stranom subjektu;
- sprovođenje skraćenih procedura readmisije (odlučivanje po zahtevima, davanje odgovora i preuzimanje državljanstva trećih država i lica bez državljanstva) u nadležnosti je Regionalnih centara granične policije na granicama sa Bosnom i Hercegovinom, Crnom Gorom, Severnom Makedonijom i Hrvatskom.

U okviru područnih policijskih uprava (ukupno 27) formirane su *organizacione jedinice nadležne za obavljanje poslova vezanih za statusna pitanja stranaca i suzbijanje iregularnih migracija* -

- Uprava za strance u okviru Policijske uprave za grad Beograd;
- Odeljenje za strance i suzbijanje iregularnih migracija u Policijskim upravama u Nišu i Novom Sadu i
- Odseci za strance i suzbijanje iregularnih migracija u ostalim područnim policijskim upravama) na lokalnom nivou.

Na navedenim poslovima u okviru navedenih policijskih angažovano je oko **250 policijskih službenika**.

Sporazumi o readmisiji pružaju dovoljnu osnovu za efektivno izvršenje deportacija, prijem Republike Srbije u članstvo Evropske unije otvoriće mogućnost primene sporazuma o readmisiji koje je Evropska unija potpisala sa drugim trećim zemljama, uključujući i institucionalni sistem Evropske unije koji stoji iza njih.

Maloletna lica bez pratnje

Najveći broj maloletnih lica bez pratnje je smešten je u objekte Komesarijata za izbeglice i migracije, koji su posebno određeni za te namene. Jedan broj maloletnih lica bez pratnje, zbog svojih posebnih psihofizičkih potreba smešten je u objekte Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja.

Za maloletna lica bez pratnje Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja koristi kapacitete specijalizovanih ustanova socijalne zaštite i to: **u Beogradu i Nišu:**

- **Zavod za vaspitanje dece i omladine, Beograd** – Centar za smeštaj maloletnih stranaca bez pratnje roditelja/staratelja;
- **Zavod za vaspitanje dece i omladine, Niš** – Centar za smeštaj maloletnih stranaca bez pratnje roditelja/staratelja i
- **Centar za zaštitu odojčadi, dece i omladine Zvečanska, Beograd** - Dom za decu i omladinu Jovan Jovanović Zmaj, Beograd.

U ove ustanove **smeštaju se maloletnici sa visokim stepenom rizika, na osnovu procene centra za socijalni rad**, kojima se pružaju specijalizovane usluge socijalne zaštite za zaštitu dece u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima i standardima za pružanje usluga socijalne zaštite i to:

- Prihvatište - zadovoljavanje osnovnih potreba korisnika kojima je potrebno neodložno osigurati bezbednost u kriznim situacijama. Usluga je usmerena ka proceni potreba za drugim uslugama i započinjanju procesa pomoći korisniku za uspostavljanje stabilnog porodičnog ili nezavisnog života, prevazilaženje krizne situacije i održivih rešenja u budućnosti. Usluga je još usmerena na uspostavljanje osećanja sigurnosti kao osnove za dalji napredak i osnaživanje korisnika, radi podizanja njihove sposobnosti za bezbedan život i uključivanje u zajednicu.
- Domski smeštaj/mala domska zajednica - obezbeđivanje privremenog bezbednog i stimulativnog okruženja, u okolnostima kada to nije moguće obezbediti u porodičnoj sredini, kako bi im se pružila podrška i priprema za održiv nezavisan život. Rad sa decom i mladima usmeren je ka zadovoljavanju njihovih kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih potreba, razvijanju sposobnosti, znanja i praktičnih veština neophodnih u svakodnevnom životu, uspostavljanju samopoštovanja i poverenja u odnosima sa drugima.
- Uredbom o mreži ustanova socijalne zaštite utvrđeno je da ove dve ustanove socijalne zaštite pružaju uslugu smeštaja maloletnim strancima bez pratnje roditelja/staratelja, a u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti. Od početka Migrantske krize ove ustanove stavljene su na raspolaganje za smeštaj maloletnih migranata bez pratnje, kojima je u skladu sa porodičnim zakonom obezbeđena i starateljska zaštita.

Od 2018. godine Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja je dodatno omogućilo da deo smeštajnih kapaciteta Centra za zaštitu odojčadi, dece i omladine Beograd – Zvečanska - Dom „Jovan Jovanović Zmaj“ bude obezbeđen za smeštaj maloletnih migranata bez pratnje. Početni kapacitet ovih ustanova bio je 22 mesta, a u 2022. godini kapacitet za smeštaj maloletnika bez pratnje iznosi ukupno 42 mesta, i to:

- Zavod za vaspitanje dece i omladine Beograd, kapaciteta 15 mesta, odnosno 10 dečaka i 5 devojčica;
- Zavod za vaspitanje dece i omladine Niš, kapaciteta 15 mesta, odnosno 10 dečaka i 5 devojčica i
- Dom „Jovan Jovanović Zmaj“, kapaciteta 12 mesta.

Pored navedenog postoji i jedno prihvatilište u Beogradu kojem rukovodi nevladina organizacija, koje pružaju slične usluge smeštaja maloletnicima bez pratnje, kapaciteta 15 mesta, dok je drugo prihvatilište u Loznici, kapaciteta 15 mesta, funkcionisalo u periodu 2018-2022. godine. U planu je proširenje kapaciteta državnih ustanova socijalne zaštite za oko 30% u narednom periodu.

U periodu od 2015 – 2021. godine u ustanovama socijalne zaštite i prihvatilištima kojima rukovode nevladine organizacije bilo je smešteno preko 1000 maloletnika bez pratnje (oko 10% ukupno smeštenih na teritoriji Republike Srbije), dok je ostatak bio smešten u centrima za azil i prihvatnim centrima.

Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja već 2015. godine donelo je Instrukciju o postupanju centara za socijalni rad i ustanova socijalne zaštite za smeštaj korisnika u obezbeđivanju zaštite i smeštaja maloletnih migranata bez pratnje, kojom se utvrđuju procedure i mere zaštite maloletnih migranata bez pratnje, kao najranjivije kategorije unutar migrantske populacije.

U ovim objektima za smeštaj maloletnih stranaca bez pratnje na dan 20.06.2022. godine smešteno je 26 maloletnika bez pratnje.

Asistirani dobrovoljni povratak maloletnika

Bez obzira na smeštaj, asistirani dobrovoljni povratak se sprovodi uvek isključivo u saradnji sa Organom starateljstva i samo kada je to procenjeno kao najbolji interes deteta. U skladu sa Uredbom o utvrđivanju Programa za podršku dobrovoljnog povratka stranaca, za organizovanje povratka maloletnika neophodno je pribaviti pisanu saglasnost od strane Organa starateljstva, kao i pisanu saglasnost porodice ili osobe koja će o maloletniku voditi računa po povratku, uz prisustvo službe za socijalnu zaštitu dece i mladih moraju biti uključeni u proces donošenja odluke o dobrovoljnom povratku.

Objekti za privremeni prihvata migranata

Migrantska kriza koja je pogodila Republiku Srbiju od maja 2015. godine, uz značajne oscilacije u pogledu intenziteta i pravca kretanja, zahtevala je hitno reagovanje i obezbeđenje dovoljnog smeštajnog kapaciteta za lica u tranzitu, ali i pripremu dovoljnog smeštajnog kapaciteta u slučaju dužeg boravka u zemlji. U tom cilju, Komesarijat za izbeglice i migracije, kao nadležni organ za prihvata, otpočeo je otvaranje objekata namenjenih za smeštaj migranata.

U skladu sa Planom reagovanja u slučajevima povećanog priliva migranata, kao i dogovorom sa Sastankom lidera zapadno-balkanske rute u oktobru 2015. godine, Komesarijat za izbeglice i migracije obezbeđuje smeštaj ovim licima u okviru redovnih kapaciteta centara za azil i prihvatnih centara otvorenih za ove namene. Situacija je zahtevala uspostavljanje objekata za smeštaj migranata na mestima pojačanog okupljanja migranata u blizini granice prema zemljama ulaska, odnosno izlaska, što je u velikoj meri zavisilo od politika država na ruti prema migrantima.

Prvi prihvatni centar otvoren je u Preševu, kao glavnom ulazu u Republiku Srbiju, koji sada može da zbrine oko 1.200 ljudi u hitnim slučajevima, oslanjajući se na centar u Bujanovcu, sa kapacitetom do 400 ljudi. Da bi se obezbedili planirani kapaciteti, otvoreni su objekti u Dimitrovgradu (90 osoba), Bosilegradu (110 osoba), Pirotu (200 osoba) i na teritoriji Bele Palanke - centar „Divljana“ (300 osoba). U istu svrhu, krajem maja 2017. godine, otvoren je centar u Vranju (230 osoba).

Zatvaranjem zapadnobalkanske rute u martu 2016. godine, veliki broj migranata našao se na teritoriji Republike Srbije bez mogućnosti da nastavi put ka zemljama krajnjeg odredišta, što je povećalo pritisak na gradove na izlaznim tačkama.

Na teritoriji opštine Šid otvoreni su prihvatni centri *Šid*, kapaciteta 185 mesta, *Adaševci*, kapaciteta 400 mesta i *Principovac*, kapaciteta 220 mesta. Ovi centri, u slučaju povećanog priliva, imaju mogućnost proširenja kapaciteta aktiviranjem „rab sala“ (PC „Adaševci“ 600 mesta i PC „Principovac“ 280), a ukupan maksimalni kapacitet ova 3 centra u opštini Šid iznosi 1705 mesta.

Privremeni centri na krajnjem severu zemlje koji obezbeđuju smeštaj migrantima su i u Subotici (130 mesta) i Somboru (120 mesta), a u tu svrhu otvoren je objekat u Kikindi (280 mesta). Kako je u prethodnom periodu povećan pritisak na ove opštine i kako se veliki broj migranata našao na ulicama i u napuštenim objektima na teritoriji ovih opština, obezbeđeni su dodatni kapaciteti za kraće boravke, a nakon puštanja u rad „rab holova“ (PC Sombor 270 i PC Kikinda 270), maksimalni kapacitet ova tri centra je 1260 mesta.

U skladu sa Planom reagovanja na povećan priliv migranata koji je vlada usvojila dana 4. septembra 2015. godine i koji se od tada redovno ažurira na godišnjem nivou na osnovu postojećeg stanja i projekcija, Komesarijat za izbeglice i migracije je nastavio da povećava kapacitete u centrima za azil.

Povećani su i kapaciteti u pet redovnih centara za smeštaj tražilaca azila, sa 810 na 1.970 mesta, i to:

- Krnjača - 1.000 mesta;
- Banja Koviljača - 120 mesta;
- Tutin - 200 mesta;
- Sjenica - 400 mesta i
- Bogovađa- 250 mesta

U cilju izmeštanja migranata iz beogradskih parkova i napuštenih objekata na staroj železničkoj stanici u centru grada, Komesarijatu za izbeglice i migracije omogućeno je korišćenje stare kasarne u Obrenovcu.

U vreme puštanja u upotrebu, u januaru 2017. godine u ovom centru bilo je smešteno preko 1.000 lica. U međuvremenu, nakon završetka rekonstrukcije, Odlukom vlade Republike Srbije, **ovaj objekat je određen za novi Centar za azil**, maksimalnog kapaciteta 650 lica.

U zavisnosti od migratornog pritiska, kao i od pravaca ulaska i izlaska, pojedini centri se zatvaraju i stavljaju u stanje pripravnosti, dok se ne ukaže potreba za njihovim ponovnim otvaranjem.

Komesarijat za izbeglice i migracije u svakom od centara pruža neophodne usluge:

- Smeštaj – standardi smeštaja u prihvatnim centrima podrazumevaju minimalne *SPHERE* standarde u humanitarnom delovanju, a u vreme smanjenog migratornog pritiska, i u centrima za azil, standardi u većini centara ispunjavaju EUAA indikatore prihvata. To uključuje prostorije za spavanje i zajedničke prostore, trpezariju i prostore za razna zanimanja, obrazovne i neformalne aktivnosti, pristup javnom prevozu, prodavnici i javnim službama poput pošte. Obezbeđeni su toaleti i kupatila sa toplom vodom u skladu sa navedenim standardima. Svi objekti su opremljeni odgovarajućim sredstvima za komunikaciju.
- Primarna zdravstvena i socijalna zaštita - U većini centara postoji organizovana primarna zdravstvena služba, kao i prisustvo lokalnog centra za socijalni rad. Postoje odvojeni centri za porodice, maloletna lica bez pratnje i samce.
- Prehrambeni i neprehrambeni proizvodi - u svim centrima obezbeđena su tri obroka, od kojih su dva kuvana. Neprehrambeni proizvodi, kao što su proizvodi za ličnu higijenu, se redovno dele, a odeća u skladu sa raspoloživosti.
- Usluge prevoda, informacije o kućnom redu, žalbenom mehanizmu, pristupu azilu, potpomognutom dobrovoljnom povratku i drugim relevantnim službama.
- Identifikacija osoba sa posebnim potrebama i upućivanje u slučaju potrebe, obrazovne, psihosocijalne i rekreativne aktivnosti obezbeđene su u skladu sa strukturom smeštenih lica.

Zbog stalnog migratornog pritiska na prihvatni sistem, pored budžetskih sredstava, najveći deo sredstava potrebnih za nesmetan rad prihvatnih centara obezbeđuje se iz *IPA fondova kroz posebne mere*.

Komesarijat za izbeglice i migracije prati uslove smeštaja u saradnji sa UNHCR-om kroz skup utvrđenih indikatora. Izveštaji o stanju smeštajnih kapaciteta redovno se objavljuju na sajtu UNHCR-a i Komesarijata. Ovo omogućava transparentnu i objektivnu analizu trenutnog stanja u pogledu uslova prihvata.

U smeštajnim objektima Komesarijata za izbeglice i migracije, na dan 11. decembra 2022. godine nalazi se ukupno 5.539 lica.

Metodologija procene potreba za radnim mestima za kontrolu iregularnih migracija

Metodologiju procene potreba za radnim mestima za kontrolu iregularnih migracija treba da primenjuju Uprava granične policije i Direkcija policije prilikom izračunavanja broja radnih mesta za službenike granične policije, kao i policijskih službenika u područnim policijskim upravama, a koja su potrebna kako bi se obezbedilo direktno sprečavanje i kontrola iregularnih migracija u Republici Srbiji, kao i drugih poslova vezanih za konontrolu kretanja i boravka stranaca.

Preporučeni broj radnih mesta za kontrolu migracija mora se izračunati uzimajući u obzir sledeće zahteve

- zahteve pripisane propisane članovima 14. 15.i 16.. Zakonika o šengenskim granicama;
- zahteve koji proističu iz Šengenskog kataloga o vraćanju i readmisiji i najboljim praksama i
- zahteve koji proističu iz Praktičnog priručnika za policijske službenike granične policije i najboljim praksama iz zemalja Evropske unije.

Broj radnih mesta u Prihvatalištim za strance utvrđuje se na osnovu statističkih podataka o broju smeštenih lica u periodu od tri godine, smeštajnim kapacitetima računajući površinu objekata, kao i broja prihvatilišta za strance u koje se smeštaju iregularni migranti, uzimajući u obzir i potrebe maloletnih lica i lica sa posebnim potrebama. Neophodno je obezbediti bezbednost ovih lica 24/7 i spremnost za vršenje aktivnosti prinudnog povratka.

Takođe, uz poštovanje odredbi Zakona o radu Republike Srbije, potrebno je razmotriti mogućnost premeštanja policijskih službenika iz jednog objekta u drugi. Preporučeni broj policijskih službenika u Prihvatalištim za strance je 146.

- **Padinska Skela** – 62 - 12 policijskih službenika na rukovodećim radnim mestima (upravnik prihvatilišta, komandir jedinice za obezbeđenje, 5 oficira granične policije odgovornih za prijem i povratak, planiranje, kontrolu i koordinaciju aktivnosti i 5 šefova smena jedinice za obezbeđenje), 10 policijskih službenika u jednoj smeni (8 policajaca za obezbeđenje prostorija i lica, 2 službenika za brzo reagovanje) množenjem sa 5 smena (jedna od njih je rezervna);
- **Dimitrovgrad** – 42 - 12 policijskih službenika na rukovodećim radnim mestima (upravnik prihvatilišta, komandir jedinice za obezbeđenje, 5 oficira granične policije odgovornih za prijem i povratak, planiranje, kontrolu i koordinaciju aktivnosti i 5 šefova smena jedinice za obezbeđenje), 6 službenika u jednoj smeni (4 policajaca za obezbeđenje prostorija i migranata, 2 službenika za brzo reagovanje) množenjem sa 5 smena (jedna od njih je rezervna);

- **Plandište** – 42 - 12 policijskih službenika na rukovodećim radnim mestima (upravnik prihvatilišta, komandir jedinice za obezbeđenje, 5 oficira granične policije odgovornih za prijem i povratak, planiranje, kontrolu i koordinaciju aktivnosti i 5 šefova smena jedinice za obezbeđenje), 6 službenika u jednoj smeni (4 policajaca za obezbeđenje prostorija i migranata, 2 službenika za brzo reagovanje) množenjem sa 5 smena (jedna od njih je rezervna).

Faktori koji opredeljuju broj radnih mesta u okviru područnih policijskih uprava:

- U područnim policijskim upravama potrebno je računati broj predmeta po kojima postupaju policijski službenici u područnim policijskim upravama kada je u pitanju obavljanje poslova iz nadležnosti kretanja i boravka stranaca. U proseku, jedan policijski službenik treba da postupa po 60–70 predmeta godišnje, u poslovima koji se odnose na kretanje i boravak stranaca, računajući i poslove vezane za suzbijanje iregularnih migracija.
- Prilikom izračunavanja broja sistematizovanih policijskih službenika na lokalnom nivou, neophodno je imati u vidu princip primenjen u šengen zoni, kojim je uspostavljen standard da na 8-10 hiljada stranih državljana, koji borave na teritoriji Republike Srbije treba da bude pokriveno postupanjem jednog policijskog službenika.
- Broj stranih državljana koji se uzima u obzir prilikom vršenja procene potrebnog broja policijskih službenika se odnosi na sve strane državljanke koji su ušli u Republiku Srbiju, računajući i strance koji su izvršili prijavu kratkotranog boravka, strance na privremenom ili stalnom boravku, kao i iregularne migrante koji se zateknu na teritoriji Republike Srbije, računajući prosek u poslednje tri godine.

Potrebno je uzeti u obzir konstantno povećanje broja stranaca koji u Republici Srbiji borave po osnovu kratkotrajnog boravka, boravka po osnovu izdate vize „D“ ili „C“, privremenog ili stalnog boravka, prilikom izračunavanja i planiranja radnih mesta za policijske službenike koji će obavljati poslove vezane za kretanje i boravak stranaca. U tom smislu u svakoj područnoj policijskoj upravi prilikom računanja potrebnog broja policijskih službenika treba uzeti u obzir najmanje dve pozicije:

- Poziciju policijskog službenika koji obavlja svakodnevne poslove u vezi kretanja i boravka stranaca - uvid u javne isprave, provera legalnog boravka i identiteta lica, uzimanje otisaka prstiju i fotografisanje i slično;
- Poziciju policijskog službenika specijalizovanog za obavljanje poslova u okviru nadležnosti propisanih odredbama Zakona o strancima, kojima su obrađeni kako poslovi vezani za legalne migracije, tako i poslovi vezani za povratak i suzbijanje iregularnih migracija.
- Ukoliko se u zoni odgovornosti područnih policijskih uprava nalaze prihvatni centri, centri za azil ili prihvatilišta za strance, potrebno je razmotriti mogućnost da se u okviru sistematizacije radnih mesta područne policijske uprave u liniji rada stranaca sistematizuje još najmanje jedno dodatno radno mesto sa zadacima koji se odnose na poslove suzbijanja iregularnih migracija.
- Ako je broj iregularnih migranata tokom perioda od 1–3 godine visok i projekcija na osnovu analize rizika predviđa povećanje, **ukupan broj radnih mesta može se povećati za do 10%**. U ovom slučaju, dodatna radna mesta treba da se rasporede na jedinice sa najvećim opterećenjem.

Napomena: Izračunavanje broja radnih mesta kod rada u smenama mora da uzima u obzir period tokom kojih policijski službenici ne mogu da izvršavaju svoje dužnosti zbog praznika, bolovanja, poslovnih putovanja, obuka itd. Zbog ovih okolnosti, broj radnih mesta može se povećati za do 20%. Radna mesta moraju biti utvrđena i popunjena najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije.

CILJ 1

Primena odredbi Evropske unije o vraćanju stranaca uz garantovanje osnovnih prava i sloboda

MERA 1	OPŠTI REZULTAT
<p>Obezbediti brz i efikasan povratak državljana trećih država koji ilegalno borave u zemlje porekla i tranzita ili prethodnog ulaska</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Usklađen normativni okvir Republike Srbije sa pravnim tekovinama Evropske unije u oblasti povratka <ul style="list-style-type: none"> - Zaključeni sporazumi - Nabavljena oprema - Ojačani administrativni kapaciteti - Broj lica vraćenih po osnovu sporazuma o readmisiji - Broj lica vraćenih preko asistiranog dobrovoljnog povratka <ul style="list-style-type: none"> - Broj prinudno vraćenih lica

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
2.1.1.1	Sprovođenje mera koje za cilj imaju informisanje potencijalnih povratnika i lica u iregularnom položaju sa	<p>Komesarijat za izbeglice i migracije</p> <p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p>	Kontinuirano	<p>Budžet Komesarijata za izbeglice i migracije</p> <p>3.000.000 dinara namenska</p>	Broj zaposlenih u centrima za azil koji su osposobljeni za davanje informacija o	

	mogućnostima asistiranog dobrovoljnog povratka	Ministartvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja		<i>kontribucija na godišnjem nivou</i> Projekat: <i>Regionlna podrška Evropske unije sistemima upravljanja osetljivim migracijama na ZB-faza 3</i>	asistiranom dobrovoljnom povratku	
2.1.1.2	Organizovanje efektivnog savetovanja o povratku i reintegraciji u skladu sa Okvirom Evropske unije za savetovanje o povratku	Komesarijat za izbeglice i migracije	IV kvartal 2024. godine i kontinuirano	Budžet Komesarijata za izbeglice i migracije 2.000.000 dinara namenska kontribucija na godišnjem nivou Projekat <i>Regionlna podrška Evropske unije sistemima upravljanja osetljivim migracijama na Zapadnom Balkanu"-faza 3</i>	Broj obučениh savetnika za povratak	
2.1.1.3	Započanje/nastavak pregovora sa nadležnim organima država porekla iregularnih migranata u cilju zaključivanja sporazuma o readmisiji,	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo spoljnih poslova	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Sprovedene aktivnosti Izveštaji sa sastanaka	

	odnosno bilateralnih aranžmana kojima se reguliše povratak lica					
2.1.1.4	Usvojiti Zakon o izmenama i dopunama Zakona o strancima, u cilju dalje harmonizacije zakonodavstva sa Direktivom 2008/115/EZ Evropskog parlamena i Saveta od 16. decembra 2008. godine, o zajedničkim standardima i postupcima u državama članicama za vraćanje državljana trećih država koja nezakonito borave	Ministarstvo unutrašnjih poslova	IV kvartal 2025. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Usvojen Zakon o izmenama i dopunama Zakona o strancima Nacionalno zakonodavstvo usklađeno sa predmetnom Direktivnom 2008/115/EZ Evropskog parlamena i Saveta od 16. decembra 2008. godine, o zajedničkim standardima i postupcima u državama članicama za vraćanje državljana trećih država koja nezakonito borave	

2.1.1.5	Nabavka specijalizovanih vozila za prevoz iregularnih migranata u organizacionim jedinicama Ministarstva unutrašnjih poslova, nadležnim za obavljanje poslova suzbijanja iregularnih migracija i poslova readmisije.	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Uprava za upravne poslove Sektor za logistiku	Kontinuirano, najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025 – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</u> <u>Napomena:</u> <i>Procena vrednosti investicije</i> 37.000 evra po vozilu – <u>ukupno 3.024.000 evra</u> IPA 2021 <i>Individualna mera za unapređenje upravljanja migracionim tokovima na Zapadnom Balkanu <u>nabavka 12 specijalizovanih vozila za prevoz migranata, ukupne vrednosti od 420.000 evra</u></i>	Nabavljena oprema Po jedno specijalizovano transportno vozila za svaku od 27 policijskih uprava 3 vozila za Prihvatišta za strance	
---------	--	---	---	---	--	--

2.1.1.6	Usvajanje međuresornih standardnih operativnih procedura za procenu starosti iregularnih migranata i tražilaca azila	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p> <p>Ministarstvo za rad zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja</p> <p>Ministarstvo zdravlja</p> <p>Komesarijat za izbeglice i migracije</p> <p>Ministarstvo za brigu o porodici i demografiju</p>	Najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Usvojene Standardne operativne procedure	
2.1.1.7	Unapređenje saradnje sa diplomatsko konzularnim predstavništvima migraciono visoko rizičnih država u cilju efikasnijeg pribavljanja dokumentacije u cilju realizaciju prinudnog povratka iregularnih migranata	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p> <p>Napomena: <i>Ista aktivnost predviđena revidiranim AP za Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbednost – aktivnost broj 1.4.11</i></p>	Kontinuirano	<i>Budžetirano u okviru revidiranog AP za Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbednost</i>	Broj lica vraćenih u državu porekla ili državu prethodnog boravka	
2.1.1.8	Uspostavizi mehanizam za praćenje i ocenu uspešnosti programa Asistirano dobrovoljnog povratka	Komesarijat za izbeglice i migracije	I kvartal 2026. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih	Izveštaj o sprovođenju Programa za podršku stranaca za period 2022-	

				<i>zaposlenih</i>	2025	
2.1.1.9	Uspostaviti saradnju sa relevantnim telima nadležnim za dobrovoljni i prinudni povratak, na nacionalnom nivou i nivou Evropske unije, kao i sa drugim relevantnim međunarodnim organizacijama i mehanizma	Komesarijat za izbeglice i migracije Ministarstvo unutrašnjih poslova	Kontinuirano	Projekat: Regionalna podrška Evropske unije sistemima upravljanja osetljivim migracijama na Zapadnom Balkanu – faza 3	Broj održanih sastanaka	

<p style="text-align: center;">Unapređenje uslova smeštaja u prihvatilištima za strance i prihvatnim centrima za iregularne migranate koje je potrebno vratiti u zemlju porekla ili prethodnog ulaska</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Unapređeni smeštajni kapaciteti - Broj lica kojima je pružena medicinska zaštita - Broj korisnika u objektima za smeštaj
--	--

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
2.1.2.1	Uspostavljanje stalne medicinske nege u prihvatilištima za strance	Ministarstvo zdravlja Ministarstvo unutrašnjih poslova	IV kvartal 2025. godine Počev od 2026. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicije</i> <u>80.000,00 evra²⁰</u>	Omogućena medicinska pomoć u centrima za zadržavanje Zaposlena tri lekara i tri medicinske sestre/tehničara Nabavljena oprema	
2.1.2.2	Završetak radova na proširenju smeštajnih kapaciteta Prihvatilišta za strance u Padinskoj Skeli i nabavka opreme u skladu sa sa zahtevima standarda CPT - <i>Evropski odbor za</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova	I kvartal 2023. godine	<u>IPA 2021</u> <u>300.000 evra</u> , za opremu - <i>Individualna mera za unapređenje upravljanja migracionim tokovima na</i>	Povećan broj smeštajnih jedinica na 110	

²⁰ U navedenu procenu je uračunata prosечna zarada doktora i asistenta (neopходna су три доктора и три асистента) и цена коштања опреме за опремање ординације за доктора, сале за сутне интервенције и сале за основне лекарске прегледе. Цена опреме је тржишна, у периоду обрачуна (четврти квартал 2021. године).

	<i>sprečavanje torture i nehumanog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja</i>			<i>Zapadnom Balkanu</i> <u>Napomena:</u> <i>mogućnost finansiranja uz podršku bilateralnog donatora</i>		
2.1.2.3	Obezbeđivanje adekvatnih kapaciteta za smeštaj iregularnih migranata potencijalnih povratnika	Komesarijat za izbeglice i migracije	kontinuirano	Budžet Komesarijata za izbeglice 4.000.000 dinara na godišnjem nivou za smeštaj lica u nekoj od faza asistiranog dobrovoljnog povratka IPA III - Individualna mera za jačanje kapaciteta za upravljanje mešovitim migracionim tokovima na Zapadnom Balkanu	Procenat popunjenosti smeštajnih kapaciteta Procenat smeštajnih kapaciteta koji ispunjavaju standarde smeštaja	

POGLAVLJE 3 - ŠENGENSKI INFORMACIONI SISTEM

OPŠTI PREGLED

Šengenski informacioni sistem predstavlja jedan je od ključnih evropskih *IT* sistema, koji podržava bezbednosnu politiku u šengenskom prostoru i pruža upozorenja o licima i/ ili predmetima od bezbednosnog interesa, istovremeno podržavajući provere na spoljnim granicama i

saradnju organa za sprovođenje zakona i pravosudnih organa država članica Evropske unije i država šengenskog prostora. Priprema Republike Srbije za pristupanje Šengenskom informacionom sistemu odvijaće se fazno. Tokom prve faze, Republika Srbija nastaviće da prati razvoj na nivou Evropske unije u ovoj oblasti i procenjuje stepen usaglašenosti svoje pravne, organizacione i tehničke mogućnosti u pogledu pristupanja šengenskom prostoru.

Ove aktivnosti će se koordinirati uspostavljanjem mehanizma za koordinaciju i praćenje sprovođenja Akcionog plana za ulazak Republike Srbije u šengenski prostor, uz saradnju svih državnih organa i institucija uključujući razvoj spremnosti i pripremu za povezivanje sa Šengenskim informacionim sistemom.

Tokom druge faze, Republika Srbije uskladiće nacionalno zakonodavstvo sa važećim pravnim aktima vezanim za funkcionisanje Šengenskog informacionog sistema i proceniti potrebna prilagođavanja i izraditi i/ili prilagoditi relevantne procedure za postupanje.

Nakon toga, a najverovatnije nakon pristupanja (opciono, odnosno kada se steknu svi potrebni preduslovi i omogući pristup detaljnim tehničkim specifikacijama), Republika Srbija dobiće mogućnost pristupa tehničkom usaglašavanju, odnosno prilagođavanju i/ili razvoju postojećeg aplikativnog okruženja i razvoju IKT infrastrukture u skladu sa relevantnom tehničkom dokumentacijom, npr. dokumenata vezanih za detaljan opis i za kontrolu interfejsa - *ICD- Interface Control Document*, koje će obezbediti centralni nadležni organ na nivou Evropske unije za upravljanje razvojem i implementacijom centralnog Šengenskog informacionog sistema agencija *eu-LISA*.

Na osnovu dobijene detaljne tehničke dokumentacije, uslediće sveobuhvatna analiza potrebnih unapređenja postojećih sistema i prilagođavanja u skladu sa tehničkom dokumentacijom i razvoj rešenja za omogućavanje povezivanja sa Šengenskim informacionim sistemom.

Nakon toga, uz ostvarivanje svih tehničkih preduslova i iskazane spremnosti sprovede se proces testiranja, kojim će se potvrditi da li je nacionalni sistem spreman za povezivanje sa centralnim sistemom i omogućavanjem funkcionalnosti Šengenskog informacionog sistema.

Republika Srbija je sprovodi aktivnosti na usaglašavanju nacionalnog zakonodavstva u skladu sa šengenskim pravnim tekovinama, a koje će dalje biti prilagođeno u pogledu povezivanja na Šengenski informacioni sistem.

Usvajanje normativnog okvira o šengenskom informacionom sistemu i podzakonskih akata biće usklađeno sa ostvarivanjem svih preduslova od strane, u skladu sa nadležnostima, identifikovanih institucija, koje će biti krajnji korisnici šengenskog informacionog sistema, a što podrazumeva i usaglašavanje razvoj relevantnih nacionalnih IKT sistema, kao što su nacionalni sistem izdavanja naloga za hapšenje, nacionalni vizni informacioni sistem, nacionalni sistem za kontrolu i evidentiranje prelazaka državne granice, sistemi koji se odnose na evidentiranja statusa stranaca, kao i drugi sistemi koji se koriste za podršku procesa rada, a koji su u velikoj meri su razvijeni.

Posebno je važno imati u vidu da će se nakon donošenja odluke o modelu arhitekture koji će se koristiti za pristup Šengenskom informacionom sistemu i dobijanja detaljnije tehničke specifikacije od strane nadležnih tela Evropske unije, moći pristupiti analizi i proceni potrebnih izmena, usaglašavanja i razvoja interfejsa za povezivanje sa šengenskim informacionim sistemom. U skladu sa sa globalnim procesom digitalizacije u svim aspektima, nacionalnog strateškog i normativnog okvira,.

IKT infrastruktura će se kontinualno razvijati u cilju razvoja spremnosti za ostvarivanje povezivanja sa eksterim sistemima i obezbeđivanja pravovremene dostupnosti podataka i informacija svim krajnjim korisnicima.

IKT infrastruktura za Nacionalni šengenski informacioni sistem mora biti definisana, razvijena i dobro isplanirana, uzimajući u obzir dostupnu infrastrukturu, kao i Strategiju razvoja informacionog društva i informacione bezbednosti u Republici Srbiji za period od 2021-2026).

U skladu sa šengenskim normativnim okvirom, sa organizacionog aspekta Neneophodno je formirati dve nove kancelarije i to:

- Nacionalnu kancelariju za Šengenski informacijski sistem i
- Nacionalnu kancelariju *SIRENE*.

Nacionalna kancelarija za Šengenski informacijski sistem, potrebno je da prati i obezbeđuje tehničke predušlove za pristup i funkcionisanje IKT infrastrukture za povezivanje sa Šengenskim informacijskim sistemom Republike Srbije. U skladu sa sprovedenom analizom i polazeći od navedenog domena nadležnosti, preporuka je da se ista formira u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova.

Nacionalna kancelarija za *SIRENE* formiraće se u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova – Direkcije policije - Uprave za međunarodnu operativnu policijsku saradnju, imajući u vidu domen nadležnosti i iskustvo u ostvarivanju međunarodne razmene podataka i informacija.

U okviru mehanizma za implementaciju Akcionog plana potrebno je uz aktivno učešće svih relevantnih institucija sprovesti praćenje razvoja predmetnih sistema na nivou Evropske unije, identifikaciju i planiranje potrebnih unapređenja posebno u domenima koji se odnose na obezbeđivanje resursa za prikupljanje, obradu i rad sa biometrijskim podacima, planiranje i obezbeđivanje bezbednog okruženja za rad koje će biti praćeno odgovarajućom dokumentacijom u skladu sa standardima u oblasti informacione bezbednosti i zaštite ličnih podataka, uz kontinualne napore za obezbeđivanja što većeg stepena interoperabilnosti sistema na nacionalnom nivou u cilju bezbedne i efikasne razmene podataka između institucija na nacionalnom nivou, a kao osnov za dalji razvoj i usaglašavanja sa IT sistemima valikih razmera koji se koriste na nivou Evropske unije.

Imajući u vidu da je Šengenski informacijski sistem, sistem koji se najčešće koristi i ima značajan broj krajnjih korisnika, **preporučuje se da ovaj sistem bude prvi sistem, za koji će biti obezbeđeni predušlovi i sprovedeno potpuno usaglašavanje i razvoj, kako bi se ostvarili potrebni predušlovi da Republika Srbija bude povezana na centralni sistem, neposredno nakon prijema u članstvo Evropske unije**

NORMATIVNI OKVIR

Relevantne pravne tekovine Evropske unije u ovoj oblasti:

Uredbe o Šengenskom informacijskom sistemu su direktno primenljive u nacionalnom zakonodavstvu, da se relevantni nacionalni zakoni moraju izmeniti u slučaju da Uredba daje ovlašćenje državama članicama da uređuju konkretno pitanje. Predlaže se da se puno pravno usklađivanje postigne pre ulaska u Evropsku uniju, kako bi se ostavilo dovoljno vremena za stvaran tehnički i IT razvoj nakon prijema u članstvo Evropske unije.

- Uredba (EZ) broj 1160/2005 Evropskog parlamenta i Saveta od 6. jula 2005. godine o izmeni Konvencije o sprovođenju Šengenskog sporazuma od 14. juna 1985. godine o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama u vezi pristupa šengenskom informacijskom sistemu od strane službi država članica odgovornih za izdavanje potvrda o registraciji vozila;
- Uredba (EZ) broj 1986/2006 Evropskog parlamenta i Saveta od 20. decembra 2006.godine, o pristupu drugoj generaciji Šengenskog informacijskog sistema od strane službi država članica odgovornih za izdavanje potvrda o registraciji vozila;
- Uredba (EZ) broj 1987/2006 Evropskog parlamenta i Saveta od 20. decembra 2006. godine, o uspostavljanju, radu i upotrebi druge generacije Šengenskog informacijskog sistema ;

- Uredba (EU) 2018/1860 Evropskog parlamenta i Saveta od 28. novembra 2018. godine, o upotrebi Šengenskog informacionog sistema za vraćanje državljana trećih država sa nezakonitim boravkom;
- Uredba (EU) 2018/1861 Evropskog parlamenta i Saveta od 28. novembra 2018. godine, o uspostavljanju, radu i upotrebi Šengenskog informacionog sistema u oblasti granične kontrole i o izmeni Konvencije o sprovođenju Šengenskog sporazuma i o izmeni i stavljanju van snage Uredbe (EZ) broj 1987/2006;
- Uredba (EU) 2018/1862 Evropskog parlamenta i Saveta od 28. novembra 2018. godine, o uspostavljanju, radu i upotrebi Šengenskog informacionog sistema u oblasti policijske i pravosudne saradnje u kaznenim stvarima, izmeni i stavljanju van snage Odluke Saveta 2007/533/PUP i stavljanju van snage Uredbe (EZ) broj 1986/2006 Evropskog parlamenta i Saveta i Odluke Komisije 2010/261/EU (*prerađen Šengenski informacioni sistem*);
- Uredba Saveta (EU) broj 1053/2013 od 7. oktobra 2013. godine, o uspostavljanju mehanizma evaluacije i praćenja za proveru primene šengenskih pravnih tekovina i stavljanju van snage Odluke Izvršnog odbora od 16. septembra 1998. godine, o uspostavljanju Stalnog odbora za ocenu i sprovođenje Šengena;
- Odluka Saveta 2007/533/PUP, od 12. juna 2007. godine, o uspostavljanju, radu i upotrebi druge generacije Šengenskog informacionog sistema Odluka Komisije (EU) 2020/2165 od 9. decembra 2020. o utvrđivanju pravila o primeni Uredbe (EU) 2018/1861 Evropskog parlamenta i Saveta u pogledu minimalnih standarda kvaliteta podataka i tehničkih specifikacija za unos fotografija i daktiloskopskih podataka u Šengenski informacioni sistem u oblasti graničnih provera i vraćanja (saopšteno pod brojem dokumenta C(2020) 8599);
- Odluka Komisije (EU) 2021/31 od 13. januara 2021. godine, o utvrđivanju pravila o primeni Uredbe (EU) 2018/1862 Evropskog parlamenta i Saveta u pogledu minimalnih standarda kvaliteta podataka i tehničkih specifikacija za unos fotografija, profila DNK-a i daktiloskopskih podataka u Šengenski informacioni sistem u oblasti policijske saradnje i pravosudne saradnje u kaznenim stvarima i o stavljanju van snage Sprovedbene odluke Komisije (EU) 2016/1345 (saopšteno pod brojem dokumenta C(2020) 9228);
- Odluka Komisije broj 2007/170/EZ od 16. marta 2007. godine, kojom se utvrđuju zahtevi mreže za Šengenski informacioni sistem II (1. stub);
- Odluka Komisije broj 2007/171/EZ od 16. marta 2007. godine, kojom se utvrđuju zahtevi mreže za Šengenski informacioni sistem II (3. stub);
- Odluka Komisije 2013/115/EU od 26. februara 2013. godine, o priručniku *SIRENE* i drugim sprovedbenim merama za drugu generaciju Šengenskog informacionog sistema;
- Odluka Komisije 2013/115/EU od 26. februara 2013. godine, o priručniku *SIRENE* i drugim sprovedbenim merama za drugu generaciju Šengenskog informacionog sistema;
- Uredba (EU) 2017/458 Evropskog parlamenta i Saveta od 15. marta 2017. godine, o izmeni Uredbe (EU) 2016/399 u pogledu jačanja kontrola proverom u relevantnim bazama podataka na spoljnim granicama;
- Uredba (EU) 2019/817 Evropskog parlamenta i Saveta od 20. maja 2019. godine, o uspostavljanju okvira za interoperabilnost između informacionih sistema EU u oblasti granica i viza i izmenama i dopunama uredbi (EZ) broj 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 i (EU) 2018/1861 Evropskog parlamenta i Saveta i odluka Saveta 2004/512/EZ i 2008/633/PUP;

- Uredba (EU) 2019/818 Evropskog parlamenta i Saveta od 20. maja 2019. godine, o uspostavljanju okvira za interoperabilnost između informacionih sistema EU u oblasti policijske i pravosudne saradnje, azila i migracija i izmeni uredbi (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 i (EU) 2019/816;
- Sprovedbena odluka Saveta (EU) 2017/818 od 11. maja 2017. godine, o utvrđivanju Preporuke za produžetak privremene granične kontrole unutrašnjih granica u izuzetnim okolnostima koje ugrožavaju celokupno funkcionisanje šengenskog prostora;
- Uredba (EU) 2022/1190 Evropskog parlamenta i Saveta, od 06. jula 2022. godine, o izmeni Uredbe (EU) 2018/1862 u pogledu unosa u Šengenski informacioni sistema upozorenja o informacijama o državljanima trećih zemalja u interesu Evropske unije

Najvažniji nacionalni pravni akti, koji će biti deo normativnog okvira u oblasti Šengenskog informacionog sistema su sledeći:

- Zakon o policiji;
- Zakonik o krivičnom postupku;
- Zakon o uređenju sudova;
- Zakon o javnom tužilaštvu;
- Zakon o graničnoj kontroli;
- Zakon o upravljanju migracijama;
- Zakon o informacionoj bezbednosti;
- Zakon o azilu i privremenoj zaštiti i
- Zakon o strancima.

NAPOMENA: Određeni zakoni i propisi o pitanjima zaštite podataka u vezi sa sprovođenjem Šengenskog informacionog sistema navedeni su u poglavlju Zaštita podataka u Akcionom planu za ulazak Republike Srbije u šengenski prostor.

INSTITUCIONALNI OKVIR

Ministarstvo unutrašnjih poslova

Vodeća institucija u oblasti Šengenskog informacionog sistema je Ministarstvo unutrašnjih poslova, a koje će na dalje, preuzeti odgovornosti za povezivanje na Šengenski informacioni sistema, imajući u vidu da je na osnovu ostvarenog uvida u stanje od strane eksperata iz EU data preporuka da Nacionalna kancelarija za Šengenski informacioni sistem bude formirana u okviru Sektora za informaciono - komunikacione tehnologije Ministarstva unutrašnjih poslova.

U okviru Ministarstva unutrašnjih poslova – Direkcije policije - Uprave za međunarodnu operativnu policijsku saradnju biće formirana Nacionalna kancelarija za *SIRENE*, što će omogućiti međunarodnu razmenu podataka sa jednog mesta. U slučaju ovog rešenja, međunarodna

razmena podataka će biti pod jednim krovom i saradnja na razmeni podataka sa relevantnim agencijama Evropske unije i drugim međunarodnim agencijama, kao što je Evropol i Interpol biće obezbeđena.

Uprava granične policije direktno je odgovorna za proveru ispunjenosti zahteva za ulazak stranih državljana na teritoriju Republike Srbije u okviru granične kontrole. Za obavljanje poslova granične kontrole koristi se sistem za proveru lica i vozila koji je razvijen sopstvenim resursima Ministarstva unutrašnjih poslova, a u kojem je integrisana mogućnost provere prema Interpolovim bazama podataka.

Provere u Šengenskom informacionom sistemu biće sastavni deo procedure granične provere, pa je stoga, od strane eksperata iz Evropske unije predloženo da se priprema i povezivanje sa Viznom i Šengenskom informacionom sistemima i sistemom za evidentiranje ulaska-izlaska i provere dužine boravka - *EES* treba da bude usklađeno, kao i da sprovođenje navedenih sistema treba da ima prioritet u odnosu na druge.

Ostali akteri

Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti

Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, koji prati i nadgleda zakonitost obrade i prenosa podataka na nacionalnom nivou, biće zadužen da prati i nadgleda zakonitost obrade i prenosa podataka koji se vrše u vezi sa Viznim i Šengenskom informacionim sistemom, bilo po prijemu obaveštenja ili po službenoj dužnosti, kontroliše izveštaje o prigovorima na zakonitost obrade i prenosa podataka, kao i o zahtevima za korišćenje pravnih sredstava u vezi sa odbijanjem rukovaoca da pruži informacije o licima na koje se podaci odnose.

Ministarstvo spoljnih poslova

Ministarstvo spoljnih poslova odgovorno je za izdavanje viza i sprovođenje vizne politike. Provera u Šengenskom informacionom sistemu biće integrisana u postupke podnošenja zahteva za izdavanje viza u konzulatima i u Ministarstvu spoljnih poslova, za šta je potrebno aktivno učešće za sagledavanje svih potrebnih preduslova i planiranju potrebne inostrane strukture za realizaciju.

Vrhovno javno tužilaštvo i sudovi

Sudovi i Vrhovno javno tužilaštvo kao odgovorni za izdavanje Evropskog naloga za hapšenje. Oni treba da imaju mogućnost pretraživanja Šengenskom informacionom sistemu, pa je stoga potrebno pozvati obe institucije da se pridruže Mehanizmu za koordinaciju u okviru priprema za Šengenski informacioni sistem.

Uprava carina

Uprava carina će u skladu sa domenom nadležnosti koristi podatke iz Šengenskog informacionog sistema za potrebe kriminalnih istraga, pa stoga Uprava carina, Ministarstva finansija treba da aktivno učestvuje u identifikaciji potrebnih unapređenja/ prilagođavanja svojih sistema i IKT infrastrukture, kao i da bude deo Mehanizmu za koordinaciju u okviru priprema za Šengenski informacioni sistem i sprovođenje Šengenskog informacionog sistema.

INFRASTRUKTURA

Nacionalna kancelarija za Šengenski informacioni sistem i Nacionalna kancelarija *SIRENE* moraju imati obezbeđene resurse za nesmetano funkcionisanje, kancelarijski prostor u Ministarstvu unutrašnjih poslova, dok članovi operativnog tima biti smešten u okviru IT operativnih centara koji već funkcionišu u režimu rada 24/7.

Policijski službenici koji će biti raspoređeni u okviru Nacionalne kancelarije *SIRENE*, moraju biti smešteni zajedno sa policijskim službenicima u prostorijama Uprave za međunarodnu operativnu policijsku saradnju-

Primarna i sekundarna/ rezervna lokacija

Na osnovu analize infrastrukture neophodne za funkcionisanje Šengenskog informacionog sistema, potrebno je **utvrditi primarnu i sekundarnu/ rezervnu lokaciju za nacionalni deo Šengenskog informacionog sistema**, imajući u vidu dostupne IT operativne centra Ministarstva unutrašnjih poslova, ali i na nivou države. Predmetna odluka biće doneta na osnovu analize, imajući u vidu razvoj, ali i operativne potrebe ostalih IT sistema EU, kao što su *EES, ETIAS, API/PNR*.

Tehnička infrastruktura

Krajnji korisnici Šengenskog informacionog sistema koristiće višenamensku opremu, poput čitača isprava, čitača otisaka prstiju, koji će biti dostupni za korišćenje na fiksnim i mobilnim stanicama za proveru, mobilnu opremu. Pri dizajniranju novih procedura i infrastrukture za granične službe, organe za izdavanje viza i imigraciju ili organe za sprovođenje zakona, ovo treba uzeti u obzir i u postupku nabavke, odnosno da oprema koja se nabavlja treba da zadovolji kriterijume i da ima odgovarajuće performanse za sve različite potrebe.

CILJ 1

Obezbeđivanje povezivanja na Šengenski informacijski sistem i neometanog funkcionisanja sistema
--

MERA 1	OPŠTI REZULTAT
Stvaranje normativnih i organizacionih preduslova za povezivanje na Šengenski informacijski sistem	<ul style="list-style-type: none"> - Izmenjen normativni okvir u skladu sa šengenskim pravnim tekovinama - Određene institucije koje će imati pristup Šengenskom informacionom sistemu <ul style="list-style-type: none"> - Definisana nadležnost sudske vlasti i tužilaštava - Stvoreni preduslovi za povezivanje na Šengenski informacijski sistem u smilu administrativnih i organizacionih reformi <ul style="list-style-type: none"> - Formirana Nacionalna kancelarija za Šengenski informacijski sistem - Obučeni službenici Nacionalna kancelarija za Šengenski informacijski sistem

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
3.1.1.1	Formirati Radnu grupu nadležne za povezivanje na Šengenski informacijski sistem ²¹	Vlada Republike Srbije Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo pravde Ministarstvo finansija Vrhovno javno tužilaštvo	II kvartal 2023. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Formirana Radna grupa Definisani zadaci i obaveze Radne grupe	
3.1.1.2	Definisati institucije koje će imati pristup Šengenskom informacionom sistemu, u skladu sa nacionalnim normativnim okvirom <i>Veza – prethodna aktivnost</i>	Radna grupa - predsedavajući	IV kvartal 2023. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Definisane institucije, koje će, u skladu sa nacionalnim normativnim okvirom imati pristup Šengenskom informacionom sistemu	

²¹ Radna grupa koju formira ministar unutrašnjih poslova 23. Stav 2. Zakona o državnoj upravi, kao i člana 28. Uredbe o načelima za unutrašnje uređenje i sistematizaciju radnih mesta u ministarstvima, posebnim organizacijama i službama Vlade.

3.1.1.3	Izraditi Mapu puta za sprovođenje nacionalnog Šengenskog informacionog sistema	Radna grupa - predsedavajući	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>Troškovi sprovođenja Mape puta biće definisani po usvajanju iste</i>	Usvojena Mapa puta sa detaljnim planom aktivnosti	
3.1.1.4	Izmena normativnog okvira neophodnog za uspostavljanje Šengenskog informacionog sistema	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Usvojen relevantan Zakon	
3.1.1.5	Izmena normativnog okvira u cilju povezivanja nacionalnih IT sistema na Šengenski informacioni sistem	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Usvojene izmene i dopune relevantanih pravnih akata	
3.1.1.6	Izmena normativnog okvira, u smislu definisanja pravnog osnova za korišćenje arhitekture	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Usvojen relevantan Zakon	

	Šengenskog informacionog sistema sa nacionalnom kopijom.					
3.1.1.7	Izmena normativnog okvira neophodnog za uspostavljanje specijalizovane jedinice u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova, odgovorne za funkcionisanje Nacionalnog šengenskog informacionog sistema – Nacionalne kancelarije za Šengenski informacioni sistem	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Usvojen relevantan Zakon Formirana organizaciona jedinica odgovorna za funkcionisanje Nacionalnog šengenskog informacionog sistema	
3.1.1.8	Formirati Nacionalnu kancelariju za Šengenski informacioni sistem i angažovati odgovarajući broj zaposlenih	Ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije Sektor za logistiku	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Izmenjen Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova Formirana Nacionalna kancelarija za Šengenski informacioni sistem	

					Obezbeđen objekat i IKT infrastruktura	
					Broj zaposlenih službenika Kancelarije za Nacionalni šengenski informacijski sistem	
3.1.1.9	Jačanje kapaciteta Nacionalne kancelarije za Šengenski informacijski sistem kroz obuke službenika za engleski jezik	Ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor za logistiku Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	Kontinuirano do prijema u članstvo Evropske unije, na godišnjem nivou	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Sprovedena obuka Broj obučanih službenika	
3.1.1.10	Pokrenuti inicijativu za učešće u radu tehničke radne grupe Evropske unije za praćenje razvoja Šengenskog informacijskog sistema	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Kontinuirano na godišnjem nivou	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <i>Bilateralni donator</i>	Odobren status posmatrača Uzeto učešće na sastancima Zaključci sa sastanaka	
3.1.1.11	Stvaranje preduslova na povezivanje nadležnih organa na Nacionalni	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Usvojeno rešenje	

	šengenski informacijski sistem	spoljnih poslova Ministarstvo finansija		<p><u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i></p>		
3.1.1.12	Definisati Standardne operativne procedure za razmenu informacija u okviru Nacionalnog šengenskog informacionog sistema	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i></p>	Usvojene Standardne operativne procedure	
3.1.1.13	Definisati nadležnosti sudova, tužilaštva i Kancelarije SIRENE, a u cilju upravljanja procedurom za <i>Evropski nalog za hapšenje</i>	Ministarstvo pravde Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i></p>	Definisane i opisane uloge nadležnih organa u cilju upravljanja procerama u vezi Evropskog naloga za hapšenje	

3.1.1.14	Formirati Kancelariju <i>SIRENE</i> i angažovati odgovarajući broj zaposlenih	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava kriminalističke policije Sektor za logistiku	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Izmenjen Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova Formirana Kancelarija <i>SIRENE</i> Broj zaposlenih službenika Kancelarije <i>SIRENE</i>	
3.1.1.15	Definisati proceduru za <i>SIRENE</i> uz podršku sistema za upravljanje slučajevima.	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava kriminalističke policije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i> <u>Napomena:</u> <i>Predloženo kroz IPA 2019 Fasiliti „Podrška Srbiji u ostvarivanju ciljeva Poglavlja 24 – Pravda, sloboda i bezbednost“</i>	Procedura definisana i uspostavljena Ažuriran sistem upravljanja slučajevima	

3.1.1.16	Uspostaviti sve neophodne mere bezbednosti za lokaciju Kancelarije <i>SIRENE</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava kriminalističke policije	Najkasnije, do formiranja Kancelarije <i>SIRENE</i>	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Bezbednosne mere u skladu sa zahtevima	
3.1.1.17	Stvaranje preduslova za automatski proces brisanja upozorenja	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava kriminalističke policije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Uspostavljen sistem Sprovedena procedura	
3.1.1.18	Sprovođenje aktivnosti nakon specifičnih pogodaka i procena trenutnih procedura i uloge Kancelarije <i>SIRENE</i> nakon pogodaka.	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava kriminalističke policije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Definisana procedura Sprovedene aktivnosti	

3.1.1.19	Definisati proceduru i poslovne procese, odnosno procese rada Nacionalne kancelarije <i>SIRENE</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije	I kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Definisani poslovni procesi i procedure	
3.1.1.20	Unaprediti infrastrukturu kroz uvođenje aplikacije za podršku razmeni informacija Kancelarije <i>SIRENE</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Aplikacija dizajnirana i uvedena Apliacija u primeni	
3.1.1.21	Usvojiti program obuke za zaposlene Kancelarije <i>SIRENE</i> i krajnje korisnike	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Sektor za logistiku	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije Kontinuirano – za sprovođenje obuka	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Usvijen Program obuke Broj polaznika obuke i obučениh zaposlenih i krajnjih korisnika	

3.1.1.22	Sprovoditi program obuke <i>Kurs za trenere</i> za zaposlene Kancelarije SIRENE i krajnje korisnike u Ministarstvu unutrašnjih poslova	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za logistiku	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Broj polaznika obuke i obučenog osoblja	
----------	--	--	--------------	--	---	--

MERA 2	OPŠTI REZULTAT
Obezbeđivanje spremnosti nacionalnih IT sistema za povezivanje na Šengenski informacijski sistem i druge relevantne IS	<ul style="list-style-type: none"> - Unapređeni nacionalni informacijski sistemi - Povezan Nacionalni šengenski informacijski sistem sa centralnim Šengenskim informacijskim sistemom - Ojačani administrativni kapaciteti

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
------	------------	----------------	-----	--	----------------------	--------------------

3.1.2.1	Sprovesti analizu neophodnu za uspostavljanje nacionalnih informacionih sistema sa strukturom podataka za sve kategorije upozorenja iz Šengenskog informacionog sistema	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	Nakon dobijanja detaljne tehničke specifikacije od strane Evropske komisije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i> Podrška agencije <u>EU-LISA, za nabavku ICD</u>	Sprovedena analiza nakon dobijanja detaljnih tehničkih specifikacija -ICD Identifikovana potrebna usaglašavanja, potrebni resursi	
3.1.2.2	Unaprediti nacionalne informacione sisteme kako bi se postigla kompatibilnost sa Šengenskim informacionim sistemom	Ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	<i>Nakon dobijanja detaljne tehničke specifikacije od strane Evropske komisije</i>	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i> <u>Napomena:</u> <i>Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije - <u>deo se predlaže za</u></i>	Izrađen plan realizacije na osnovu sprovedene analize Nacionalni IT sistemi kompatibilni sa Šengenskim informacionim sistemom	

				<u><i>finansiranje iz IPA 2023</i></u>		
3.1.2.3	Primena algoritma za pretraživanje, prema fonetskim zvucima za dizajniranje ili upotrebu i prema tabeli za transliteraciju	Ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>		
3.1.2.4	Razvoj nacionalnog <i>interface</i> za Šengenski informacioni sistem	Ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Obezbeđen <i>interface</i> za Šengenski informacioni sistem	
3.1.2.5	Unapređenje nacionalnog sistema za upravljanje biometrijskim podacima - <i>AFIS</i> u skladu	Ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor za	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti	Unapređen sistem	

	Šengenskim informacionim sistemom u oblasti biometrijskih podataka <i>Veza aktivnost 1.5.1.14</i>	informaciono - komunikacione tehnologije		<i>postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i> <u>Napomena:</u> <i>Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i>		
--	--	--	--	---	--	--

3.1.2.6	Stvaranje preduslova i priprema za upotrebu podataka o otiscima prstiju preko Šengenskog informacionog sistema	Ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	<i>Nakon dobijanja detaljne tehničke specifikacije od strane Evropske komisije</i>	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> <i>– redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Definisana i uspostaljena infrastruktura	
3.1.2.7	Stvaranje preduslova za beleženje biometrijskih podataka sa odgovarajućim nivoom kvaliteta.	Ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor za informaciono -	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> <i>– redovne aktivnosti postojećih</i>	Uspostavljena procedura beleženje biometrijskih podataka sa odgovarajućim	

		komunikacione tehnologije		zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	nivoom kvaliteta	
3.1.2.8	Definisanje nivoa pristupa i procedura za pristup preko Šengenskom informaciono sistemu, za sve korisnike	Ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Definisane uloge korisnika Uspostavljena procedura	
3.1.2.9	Povezivanje Nacionalnog šengenskog informacionog sistema i sistema za automatsko prepoznavanje tablica - ANPR	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Sistemi povezani	

3.1.2.10	Stvaranje preduslova za upotrebu mobilnih uređaja za granične provjere u okviru Šengenskog informacionog sistema	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> procena vrednosti investicija biće naknadno određena	Omogućena upotreba mobilnih uređaja za granične provjere u okviru Šengenskog informacionog sistema	
3.1.2.11	Izvršiti povezivanje Nacionalnog šengenskog informacionog sistema sa centralnim Šengenskim informacionim sistemom	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> procena vrednosti investicija biće naknadno određena	Povezani sistemi i obezbeđena funkcionalnost	
3.1.2.12	Pripremiti se za proces testiranja funkcionalnosti Šengenskog informacionog sistema, na nacionalnom nivou i nivou Evropske unije	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> procena vrednosti	Scenarija pripremljena	

				<i>investicija biće naknadno određena</i>		
3.1.2.13	Obezbediti resurse za testno okruženje i školsko okruženje za (<i>hardware i software</i>) šengenski informacijski sistem	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Definisana infrastruktura Testni sistem	
3.1.2.14	Sprovesti procenu spremnosti ,za povezivanje sa Šengenskim informacionim sistemom	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Sprovedeno ispitivanje	
3.1.2.15	Priprema programa obuke i platforme za obuku za korišćenje Šengenskog	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti	Usvojen program obuke Pripremljena	

	informativnog sistema	Sektor za logistiku		<p><i>postojećih zaposlenih</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i></p>	platforma za obuku	
3.1.2.16	Jačanje kapaciteta kroz obuke za zaposlene nadležnih organa koji imaju pristup Šengenskom informativnom sistemu.	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p> <p>Ministarstvo spoljnih poslova</p> <p>Ministarstvo pravde</p> <p>Ministarstvo finansija</p>	<p>Kontinuirano</p> <p>Na godišnjem nivou, najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije</p>	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u></p> <p><i>– redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i></p>	Broj obučanih službenika	

3.1.2.17	Priprema mrežne infrastrukture za povezivanje povezivanje sa Šengenskim informacionim sistemom i omogućavanje pristupa za korisnike.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Obezbeđeni preduslovi u saradnji sa EuLisom za povezivanje na komunikacionu infrastrukturu	
3.1.2.18	Priprema za povezivanje sa novim EU IT sistemima velikih razmera	Ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Povezani sistem u funkciji Stvoren osnov za planiranje daljih aktivnosti	

MERA 3	OPŠTI REZULTAT
Obezbeđivanje spremnosti IKT infrastrukture za pristup nadležnih organa	<ul style="list-style-type: none"> - Obezbeđen pristup DKP za korišćenje ŠIS - Ojačani kapaciteti nadležnih državnih organa - Obezbeđena adekvatna infrastruktura

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
3.1.3.1	Stvaranje uslova za povezivanje i pristup diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Srbije za korišćenje Šengenskog informacionog sistema	Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> procena vrednosti investicija biće naknadno određena	Obezbeđen pristup diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Srbije Nacionalnom šengenskom informacionom sistema	
3.1.3.2	Stvaranje preduslova u Ministarstvu pravde za pristup i korišćenje Šengenskog informacionog sistema - priprema tehničkih preduslova na osnovu analize	Ministarstvo pravde Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> procena vrednosti investicija biće naknadno određena	Sprovedena analiza za pristup i korišćenje Šengenskog informacionog sistema Obezbeđen pristup Ministarstva pravde šengenskom informacionom sistemu, na osnovu rezultata analize	

3.1.3.3	Priprema nacionalnog sistema za izdavanje naloga za hapšenje za postupanje sa upozorenjima koja dolaze iz Šengenskog informacionog sistema (<i>unapređenje funkcionisanja nacionalnih sistema za postupanje sa upozorenjima na lica i objekte</i>).	Ministarstvo pravde Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Definisan postupak izdavanja naloga za hapšenje Unapređeni kapaciteti Uspostavljen sistem	
3.1.3.4	Uspostavljanje informacionog sistema za korisnike institucija Ministarstva pravde, koje će biti povezane na Šengenski informacioni sistem, i omogućavanje korišćenja aplikacija veb servisa..	Ministarstvo pravde Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>		
3.1.3.5	Stvaranje preduslova koji će korisnicima obezbediti mogućnost unosa i dostavljanja upita u evidencijama upozorenja u	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Obezbeđen pristup sistemu u smislu unosa i slanja upita u evidencije	

	Šengenskom informacionom sistemu, na brz i efikasan način.			<u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>		
3.1.3.6	Definisati i/ ili izmeniti procedure i relevantne aplikacija koje obezbeđuju funkcionalnost, a cilju primene Šengenskog informacionog sistema	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Usvojene procedure Uvedene/izmenjene aplikacije	
3.1.3.7	Stvaranje tehničkih i drugih preduslova za pristup Uprave carina Nacionalnom šengenskom informacionom sistemu.	Ministarstvo finansija – Uprava carina Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Obezbeđen pristup Uprave carina šengenskom informacionom sistema	
3.1.3.8	Uspostaviti vezu između centralnom informacionog sistema Uprave carina i Nacionalnog informacionog sistema	Ministarstvo finansija – Uprava carina Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti</i>	Veza uspostavljena i u funkciji	

				<i>investicija biće naknadno određena</i>		
3.1.3.9	Jačanje kapaciteta postojećih i obezbeđivanje rezervnih telekomunikacionih veza za postojeće veze u Upravi carina, za sve udaljene lokacije	Ministarstvo finansija – Uprava carina Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Ojačani kapaciteti postojećih veza Obezbeđene rezervne veze Utvrđene procedure	
3.1.3.10	Jačanje komunikacione infrastrukture i servera u Upravi carina.	Ministarstvo finansija – Uprava carina Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Unapređena infrastruktura	

MERA 4	OPŠTI REZULTAT
Uspostavljanje nacionalne infrastrukture za Šengenski informacionu sistem, u skladu sa normativnim i infrastrukturnim zahtevima	- Uspostavljena nacionalna infrastruktura za ŠIS

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
3.1.4.1	Analiza potreba za nacionalnom i tehničkom kopijom Šengenskog informacionog sistema	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih</i>	Sprovedena analiza Usvojena odluka, u zavisnosti od rezultata	

			unije	<i>zaposlenih</i>	analize	
3.1.4.2	Analiza potreba i procena rešenja i odluka o povezivanju sa centralnog Šengenskog informacionog sistema i načina razvija nacionalnog sistema	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Sprovedena analiza Usvojena odluka, u zavisnosti od rezultata analize	

3.1.4.3	Projektovati i razviti arhitekturu za Nacionalni šengenski informacioni sistem	Radna grupa - predsedavajući <i>Videti aktivnost 3.1.1.1</i>	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i> <u>Napomena:</u> <i>Mogućnost</i>	Arhitektura Nacionalnog šengenskog informacionog sistema projektovana i razvijena	
---------	--	--	--	--	---	--

				<i>finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i>		
3.1.4.4	Odrediti pristupne tačke za Nacionalni šengenski informacijski sistem (<i>data centres</i>) i smestiti iste na dve geografski razdvojene lokacije	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Uspostavljena infrastruktura Uspostavljene pristupne tačke	

3.1.4.5	Projektovati i razviti potpuno redundantne sisteme za Šengenski informacijski sistem, na dve lokacije	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Sistem razvijen	
---------	---	---	--	--	-----------------	--

				<p><u>Napomena:</u> <i>možnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije, u zavisnosti od potreba</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>deo predložen za finansiranje iz IPA 2023</i></p>		
--	--	--	--	---	--	--

3.1.4.6	Definisati komunikacionu infrastrukturu za bezbedno mrežno povezanje na sistem, za sve korisnike Šengenskog informacionog sistema	<p>Svi korisnici sistema</p> <p><i>Veza aktivnost 3.1.1.2</i></p>	Nakon realizacije aktivnosti broj 3.1.1.2, a najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>možnost finansiranja iz predpristupnih</i></p>	Uspostavljena infrastruktura	
---------	---	--	--	--	------------------------------	--

				<i>sredstava Evropske unije, u zavisnosti od potreba</i>		
3.1.4.7	Stvaranje preduslova za bezbedno povezivanje na mrežu i bezbednog kanala komunikacije za plovila	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije – Uprava granične policije Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Omogućen bezbedan pristup mreži	
3.1.4.8	Stvaranje preduslova za bezbednu komunikaciju kanala integrisanih u TETRA sistem, uz povećanje pokrivenosti i brzine.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Obezbeđen bezbedan pristup kanalima integrisanih u TETRA sistem	
3.1.4.9	Definisati rezervne veze za komunikaciju za Nacionalni šengenski informacioni sistem	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti</i>	Uspostavljena infastukrura Definisane rezervne veze	

				<i>investicija biće naknadno određena</i>		
3.1.4.10	Obezbediti sekundarni kanal za upotrebu mobilnih uređaja (<i>telefonska konekcija poput LTE, 4/5G - primer.</i>) za provere na daljinu.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena, u zavisnosti od dostupnosti uređaja TETRA</i>	Uspostavljena infastukrura	
3.1.4.11	Uspostavljanje infrastrukture za servere za Nacionalni šengenski informacioni sistem (<i>primarna i sekundarna lokacija data centra</i>) sa sposobnošću proširenja.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Uspostavljena infastukrura	
3.1.4.12	Definisati proceduru za prebacivanje sa primarnog na sekundarni data centar.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Procedura definisana	

				<u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	
3.1.4.13	Testiranje funkcionalnosti u skladu sa procedurom prebacivanja sa primarnog na sekundarni data centar	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Testiranje sprovedeno Funkcionalnost potvrđena
3.1.4.14	Definisati potrebne performanse za poslovne procese Šengenskog informacionog sistema, uključujući i upozorenja i analizu potreba za reorganizacijom	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Definisane poslovni procesu Sprovedena analiza Doneta odluka, u zavisnosti od rezultata analize
3.1.4.15	Definisati rešenja za rezervne kopije (<i>diskovi, trake i slično</i>)	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti</i>	Doneta odluka

				<i>investicija biće naknadno određena</i>		
3.1.4.16	Dizajnirati i instalirati nacionalni <i>interface</i> na dve lokacije	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Dizajnirani i instaliran <i>interface</i> na dve lokacije	
3.1.4.17	Stvaranje preduslova za povezivanje viznog informacionog sistema Republike Srbije i Nacionalnog šengenskog informacionog sistema	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i> <u>Napomena:</u> <i>Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i>	Povezani sistemi	

3.1.4.18	Obezbediti IT podršku i održavanje IT sistema za Nacionalni šengenski informacijski sistem i službe za podršku korisnicima dostupnih 24/7	Ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i> <u>Napomena:</u> <i>Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i>	Obezbeđena podrška Sistemi se redovni održavaju	
----------	---	---	--	--	--	--

MERA 5	OPŠTI REZULTAT
Sprovođenje neophodnih mera koje se odnose na bezbednost Nacionalnog šengenskog sistema	<ul style="list-style-type: none"> - Osiguran odgovarajući nivo bezbednosti Šengenskog informacionog sistema - Ojačani administrativni kapaciteti

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
------	------------	----------------	-----	--	----------------------	--------------------

3.1.5.1	Analiza pitanja i planova koji se odnose na bezbednost za Nacionalni šengeski informacijski sistem	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Sprovedena analiza Usvojeni planovi, u zavisnosti od rezultata analize	
3.1.5.2	Sprovođenje bezbednosnih mera za primarnu i sekundarnu lokaciju	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Kontinualno	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> procena vrednosti investicija biće naknadno određena	Sprovedene bezbednosne mere	
3.1.5.3	Definisati procedure za i implementirati sistem, za proveru autentičnosti uključujući i izmenu normativnog okvira (relevantnih propisa).	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> procena vrednosti investicija biće naknadno određena	Utvrđena procedura Usvojeno zakonodavstvo	

3.1.5.4	Sprovođenje bezbednosnih mera kod svih nadležnih organa koji imaju pristup Nacionalnom šengenskom informacionom sistemu	Svi korisnici sistema <i>Veza aktivnost 3.1.1.2</i>	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Sprovedene bezbednosne mere	
3.1.5.5	Jačanje kapaciteta nadležnih organa, kroz obuke zaposlenih o bezbednosnim zahtevima	Svi korisnici sistema <i>Veza aktivnost 3.1.1.2</i>	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Sprovedena obuka Broj obučenih	
3.1.5.6	Definisati i obezbediti resurse za primenu mera zaštite od ometanja radio frekvencija	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti</i>	Uspostavljene mere zaštite	

				<i>investicija biće naknadno određena</i>		
3.1.5.7	Definisanje nadležnog organa za vođenje evidencija kako bi se obezbedila zakonitost aktivnosti obrade podataka.	Svi korisnici sistema <i>Veza aktivnost 3.1.1.2</i>	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Imenovan nadležni državni organ	
3.1.5.8	Izrada planova za dnevno poslovanje/kontinuitet poslovanja/oporavak od katastrofe.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Izrađeni i usvojeni planovi	
3.1.5.9	Pružiti informacije o obradi podataka o ličnosti u Šengensom informacionom sistemu o pravima lica na koje se podaci odnose, uključujući prava na podnošenje prigovora/žalbe licu za zaštitu podataka u i	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Pružene informacije	

	nacionalnim sudovima.					
3.1.5.10	Sprovoditi politika radi unapređenja postupanja sa zahtevima lica na koja se podaci odnose, u vezi sa obradom podataka u Šengenskom informacionom sistemu	Svi korisnici sistema <i>Veza aktivnost 3.1.1.2</i>	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Sprovedene politike Definisana procedura	
3.1.5.11	Definisati procedure za službenika za zaštitu podataka pri organu, odnosno instituciji za pristupanje informacijama u evidenciji i podacima u Nacionalnom šengenskom informacionom sistemu.	Svi korisnici sistema <i>Veza aktivnost 3.1.1.2</i>	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Definisana procedura	
3.1.5.12	Definisati zahteve za sve obrađivače podataka koji učestvuju u pružanju usluga u	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti	Doneta odluka o zahtevima	

	svojevlastu spoljnih saradnika			<i>postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>		
3.1.5.13	Imenovati službenika za zaštitu podataka pri nadležnim organima koji mogu da pristupaju podacima iz Šengenskog informacionog sistema	Svi korisnici sistema <i>Veza aktivnost 3.1.1.2</i>	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Imenovana jedinica/pozicija	
3.1.5.14	Sprovođenje postojećih mera, procedura i zakona koje se tiču bezbednosti podataka u okviru Nacionalne kancelarije za Šengenski informacioni sistem, i na glavnoj i pomoćnoj lokaciji za (<i>politika korišćenja lozinki, odobrenje pristupa, korisnički profili, praćenje interne bezbednosti podataka</i>).	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Sprovedene bezbednosne mere, procedure i zakoni	

POGLAVLJE 4 - VIZNA POLITIKA

OPŠTI PREGLED

Sistem izdavanja viza u Republici Srbiji delimično je usklađen sa Zakonikom o vizama Evropske unije²². Neophodno je preduzeti dalje konkretne korake na usaglašavanju procedura i režima za izdavanje viza, u skladu sa pravnim tekovinama Evropske unije.

Republika Srbija doneće Plan harmonizacije viznog režima i isti usklađivati sa viznim režimom koji je na snazi u Evropskoj uniji

Takođe je potrebno obratiti pažnju na jednostrane odluke Vlade Republike Srbije o bezviznim režimima za državljane država čiji državljani putuju u države Evropske unije sa vizom. Državljanima na koje se primenjuje bezvizni režim u državama članicama Evropske unije takođe treba da imaju isti tretman i u Republici Srbiji.

Republika Srbija izvršiće reviziju svojih sporazuma sa susednim državama o lokalnom prekograničnom saobraćaju, u skladu sa relevantnim pravnim tekovinama Evropske unije Srbija je u procesu usaglašavanja procedura za izdavanje viza i ove aktivnosti treba da se nastave i u budućnosti.

Nacionalni vizni informacioni sistem

Republika Srbija je uspostavila Nacionalni vizni informacioni sistem koji se koristi u diplomatskim misijama i konzulatima širom sveta. Sistem je osmišljen 2012. godine i potrebna mu je modernizacija i dodavanje novih funkcionalnosti.

Korišćenje Viznog informacionog sistema treba da unapredi upravljanje opštom viznom politikom, konzularnu saradnju, konsultacije centralnih konzulata i tako spreči pojavu pretnji po internu bezbednost i trgovinu vizama, čime se olakšava borba protiv prevara i kontrola spoljnih granica.

Iako Nacionalni vizni informacioni sistem koristi isključivo Ministarstvo spoljnih poslova, u budućnosti će i drugim državnim institucijama koje se bave izdavanjem viza biti odobren pristup Nacionalnom viznom informacionom sistemu u cilju izvršavanja njihovih dužnosti.

Izdavanje šengenskih viza

Nakon što postane punopravna članica šengenskog prostora, Republika Srbija će početi sa izdavanjem **šengenskih viza**, u jedinstvenom obliku.

²² *Visa code EU*

Nacionalni vizni informacijski sistem će se koristiti za izdavanje viza i omogućiti pristup informacijama o svim vizama koje su prethodno izdate strancima. Policijski službenici Uprave granične policije dobiće mogućnost da, pored provere informacija o izdatim vizama, porede i otiske prstiju.

Nakon pristupanja Republike Srbije šengenskom prostoru, oprema za izdavanje viza za vizne usluge u Republici Srbiji i inostranstvu moraće da bude obnovljena.

Potrebno je izvršiti procenu da li je dostupna oprema dovoljna, i sprovesti nabavku i instalaciju opreme za čuvanje u mrežnoj infrastrukturi, u koju će biti preneti serveri na Nacionalni vizni informacijski sistem.

Kako bi se obezbedio adekvatan proces izdavanja viza, posebnu pažnju treba obratiti na obuke službenika za korišćenje IT servisa, detekciju lažnih putnih i drugih isprava, detekciju i sprečavanje trgovine ljudima i iregularnih migracija i obuke o aspektima osnovnih prava - dostojanstveno postupanje sa podnosiocima zahteva za izdavanje viza, zaštita podataka o ličnosti i zabrana diskriminacije.

Republika Srbija mora redovno da organizuje obuke, obezbeđuje sredstva za nabavku odgovarajuće opreme i za razvoj postojeće infrastrukture za potrebe sprovođenja usaglašenog zakonodavstva.

NORMATIVNI OKVIR

Relevantne pravne tekovine Evropske unije u ovoj oblasti:

- Uredba (EZ) broj 810/2009 Evropskog parlamenta i Saveta od 13. jula 2009. godine, kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama - Zakonik o vizama;
- Uredba Evropske unije broj 2018/1806 Evropskog parlamenta i Saveta, od 14. novembra 2018. godine, o popisu trećih država čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku spoljnih granica i država čiji su državljani uzuzeti do tog zahteva;
- Uredba (EZ) broj 1931/2006 Evropskog parlamenta i Saveta od 20. decembra 2006. godine, o utvrđivanju pravila o lokalnom pograničnom saobraćaju na spoljnim kopnenim granicama država članica i o izmeni odredaba Šengenske konvencije;
- Uredba (EZ) broj 1683/95, 29. maja 1995. godine, o utvrđivanju jedinstvenog obrasca za vize;

Zakonodavstvo kojim se uređuju vize mora da bude usklađeno sa relevantnim šengenskim pravnim tekovinama.

Najvažniji pravni akti u oblasti vizne politike su sledeći:

- Zakon o strancima;
- Zakon o putnim ispravama;
- Pravilnik Ministarstva spoljnih poslova o vizama;
- Uputstvo Ministarstva spoljnih poslova za vođenje konzularnih predstavništava Republike Srbije, u skladu sa Zakonom u strancima Republike Srbije;
- Uputstvo ministarstva spoljnih poslova o korišćenju pečata u konzularnim predstavništvima;

- Dopuna uputstva Ministarstva spoljnih poslova o vođenju konzularnih predstavništava Republike Srbije u skladu sa Zakonom o strancima Republike Srbije.

Odluke Vlade za sledeće države:

- Bahrein;
- Katar;
- Kuvajt;
- Oman;
- Burundi;
- Gvineja Bisao;
- Indija;
- Indonezija;
- Jamajka i
- Jermenija.

Sporazumi sa državama koje su na „crnoj listi“ u Evropskoj uniji, pored 10 prethodno navedenih država, uključuje i sledeću listu

- Kuba;
- Tunis;
- Bolivija;
- Belorusija;
- Ruska Federacija;
- Turska;
- Kazahstan;
- Mongolija;
- Kina;
- Kirgiska Republika;
- Surinam;
- Azerbejdžanska Republika;

Ministarstvo spoljnih poslova

Ministarstvo spoljnih poslova odgovorno je za izdavanje viza i sprovođenje vizne politike u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Republike Srbije, Upravom granične policije, sa njihovim regionalnim policijskim jedinicama i graničnim prelazima.

Vize Republike Srbije izdaju se u svim diplomatskim misijama i konzularnim predstavništvima širom sveta, a na graničnim prelazima u izuzetnim slučajevima, kako je propisano Zakonom o strancima. U skladu sa Zakonom o strancima produženje vize je u nadležnosti područnih policijskih uprava prema mestu boravišta stranca.

Diplomatsko-konzularno predstavništvo, nakon podnošenja zahteva za izdavanje vize, pribavlja prethodnu saglasnost Ministarstva unutrašnjih poslova.

Prethodna saglasnost Ministarstvo unutrašnjih poslova dostavlja, na osnovu rezultata procene nadležnog organa po mestu dolaska stranca, rezultata procene državnog organa nadležnog za zaštitu bezbednosti Republike Srbije i drugih operativnih saznanja kojima u konkretnom slučaju raspolaže.

Nadležni organ po mestu dolaska stranca obavlja razgovor sa pozivarem i utvrđuje okolnosti dolaska stranca u Republiku Srbiju, vrši provere kroz evidencije koje se vode u skladu sa zakonom i preduzima druge radnje u skladu sa zakonom i propisima donetim na osnovu zakona, radi utvrđivanja činjenica neophodnih za procenu osnovanosti zahteva za vizu.

Ministarstvo unutrašnjih poslova

Ministarstvo unutrašnjih poslova odgovorno je za kontrolu zakonitosti procedure izdavanja vize, kao i za pružanje neophodnih informacija i za konsultacije sa službenicima za izdavanje viza. Uprava granične policije direktno je odgovorna za proveru ispunjenosti zahteva za ulazak stranih državljana na teritoriju Republike Srbije u okviru granične kontrole.

INFRASTRUKTURA

Kako bi se obezbedili najviši standardi procedura za izdavanje viza, u Republici Srbiji moraju da se sprovedu organizacione i tehničke mere, uz adekvatan organizacioni okvir, u cilju jačanja kapaciteta, kada dođe do povećanog broja zahteva za izdavanje viza. Republika Srbija izdaje oko 15.000 nacionalnih viza svake godine.

Članstvo u Evropskoj uniji i šengenskom prostoru imaće ogroman uticaj na broj izdatih viza na godišnjem nivou. Imajući navedenu činjenicu u vidu, neophodno je obezbediti odgovarajuću tehničku infrastrukturu. Stoga, treba razmotriti usvajanje određenih politika ili pravila koja će važiti u prostorijama u kojima se izdaju vize, a posebno u pogledu sledećih kategorija:

- bezbednost prostorija i zaposlenih;
- obezbeđivanje odgovarajućeg prostora za čekanje;
- uvođenje sistema za upravljanje zakazanim terminima;
- informisanje javnosti;
- verovatna saradnja sa eksternim pružaocima usluga i komercijalnim posrednicima;
- postupanje sa praznim viznim nalepnicama i
- zaštita podataka o ličnosti.

Neophodno je ispuniti odgovarajuće zahteve za izdavanje viza na graničnim prelazima na budućim spoljnim granicama Evropske unije i definisati ustanove koje će biti odgovorne za produženje viza u državi.

Biometrijski podaci

Biometrijski podaci predstavljaju ključan alat za postizanje najvišeg nivoa bezbednosti i njihova upotreba je rasprostranjena u državama Evropske unije.

Kako bi obezbedila isti nivo bezbednosti, Republika Srbija preduzeće konkretne korake za uvođenje **biometrijskih identifikatora** (*otisci 10 prstiju*) u vize.

Uvođenje biometrijskih identifikatora predstavlja dugotrajan proces pa je stoga neophodno započeti proces uvođenja ovih procedura pre prijema u članstvo Evropske unije i prostoru šengena. Prikupljanje biometrijskih podataka zahteva dodatne ljudske i finansijske resurse, pa je stoga potrebno razmotriti mogućnost saradnje sa eksternim pružaocima usluga.

Spisak opreme za pregled isprava za mesta za proveru viza

- terminal za konsultovanje Šengenskog i Viznog informacionog sistema i nacionalnih baza podataka -*računar*;
- integrisani čitač pasoša;
- instrument za ispitivanje isprava, sa varijabilnim ultraljubičastim svetlom, belo plafonsko svetlo, emitovano svetlo;
- lupa sa uvećanjem najmanje desat puta ili monomikroskop sa varijabilnim uvećavanjem;
- čitač otisaka prstiju i
- kamera za verifikaciju lica.

CILJ 1

Usklađivanje vizne politike prilagođavanjem zahtevima pravnih tekovina EU i šengenskim pravnim tekovinama

MERA 1	OPŠTI REZULTAT
Unapređenje normativnog okvira za viznu politiku i proces sprovođenja	<ul style="list-style-type: none"> - Usvojen Plan harmonizacije viznog režima - Bilateralni sporazimi o ukidanju viznog režima usklađeni - Izmenjen normativni okvir i ojačani kadrovski i administrativni kapaciteti

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
4.1.1.1	Izraditi Plan harmonizacije viznog režima Republike Srbije sa viznim režimom koji je na snazi u državama članicama Evropske unije	Ministarstvo spoljnih poslova	IV kvartal 2023. godine	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u></p> <p><i>– redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i></p>	<p>Usvojen Plan harmonizacije viznog režima</p> <p>Vizni režim Republike Srbije u skladu sa viznim režimom koji je na snazi u državama članicama Evropske unije</p>	
4.1.1.2	Uskladiti bilateralne sporazume o ukidanju viznog režima koji će biti zaključeni i doneti odluke o viznom režimu prema trećim zemljama u skladu sa Uredbom Saveta (EZ) broj 2018/1806	Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u></p> <p><i>– redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno</i></p>		

				<i>određena</i>		
4.1.1.3	Revidirati bilateralne sporazuma sa susednim zemljama o lokalnom graničnom saobraćaju radi usaglašavanja sa Uredbom EU 1931/2006.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Potvrđeni bilateralni sporazumi Usklađenost sa relevantnom Uredbom Evropske unije	
4.1.1.4	Uspostaviti proceduru priznavanja stranih putnih isprava, u cilju pripreme spiska takvih isprava i stavljanja na raspolaganje službenicima diplomatsko konzularnim predstavništvima i graničnih prelaza putem Viznog informacionog sistema.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Uspostavljena procedura se odvija neometano	
4.1.1.5	Uskladiti naknade za troškove izdavanja viza, u skladu sa Zakonikom o vizama Evropske unije	Ministarstvo finansija Ministarstvo	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti</i>	Usklađena i utvrđena naknada za troškove izdavanja viza	

		spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova		<i>postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>		
4.1.1.6	Predvideti izuzetke od obaveznog putnog zdravstvenog osiguranja, u skladu sa članom broj 35 Zakonikom o vizama Evropske unije	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo zdravlja	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> <i>– redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Definisani izuzeci od obaveze posedovanja putnog zdravstvenog osiguranja Postignuta usaglašenost sa Zakonom	
4.1.1.7	Analiza opcije izdavanja viza pomorcima u tranzitu na spoljnim granicama u skladu sa članom 36. Zakonikom o vizama Evropske unije.	Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> <i>– redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Postignuta usaglašenost sa Zakonom	

4.1.1.8	Ukinuti nadnadu za viznu nalepnicu u visini od 2 evra	Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo finansija	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Ukinuta taksa	
4.1.1.9	Revidirati takse za izdavanje vize i izuzetaka za oslobađanje od obaveze plaćanja takse u skladu sa novim izmenama člana 16. Zakonika o vizama Evropske unije	Ministarstvo finansija Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> procena vrednosti investicija biće naknadno određena	Taksa revidirana Postignuta usaglašenost sa Zakonom	
4.1.1.10	Izmena normativnog okvira u oblasti administrativnih taksi Veza: aktivnost 4.1.1.8 i 4.1.1.9	Ministarstvo finansija Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova	IV kvartal 2023. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Usvojen Zakon o izmenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama	
4.1.1.11	Revidirati postojeće procedure u cilju postizanja prihvatljivosti i njihove usklađenosti sa članom 19 Zakonika o vizama Evropske unije	Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih		

				<u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>		
4.1.1.12	Ukinuti upotrebu pečata kojim se potvrđuje prihvatljivost u slučajevima kada postoji funkcionalan Vizni informacijski sistem.	Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Unapređena procedura Ukinuta upotreba pečata	
4.1.1.13	Stvaranje preduslova koji će omogućiti nesmetan unos zahteva u Vizni informacijski sistem, po prijemu potvrde o prihvatljivosti	Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Unapređena procedura Obezbeđen nesmetan unos podataka u sistem	
4.1.1.14	Analiza uloga državnih organa nadležnih u procesu pružanja konsultantskih usluga, uz jasno definisanje funkcija za izdavanje viza.	Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti</i>	Definisane uloge i funkcije nadležnih državnih organa	

				<i>investicija biće naknadno određena</i>		
4.1.1.15	Stvaranje preduslova za uvođenje aktivnosti na poništavanju, povlačenju i ukidanju viznih nalepnica kao različitih kategorija sa različitim procedurama i pravnim posledicama, u skladu sa članom 34. Zakonika o vizama	Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Zahtevi usaglašeni sa Zakonikom o vizama Evropske unije	
4.1.1.16	Uskladiti naknadu za produženje vize i izuzetaka od primene takve naknade u skladu sa članom 33. Zakonika o vizama	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo finansija	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Zahtevi usaglašeni sa Zakonim o vizama	
4.1.1.17	Stvaranje preduslova za korišćenje Viznog informacionog sistema za produžavanje viza	Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih	VIS u upotrebi za produženje viza	

				<p><i>zaposlenih</i> <u>Napomena -</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i></p>		
4.1.1.18	Definisati pravni osnov za saradnju sa eksternim pružaocima usluga	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p> <p>Ministarstvo spoljnih poslova</p>	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</p> <p><u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i></p>	Pravni osnov za saradnju sa pružaocima usluga	
4.1.1.19	Jačanje kapaciteta kroz obuke službenika diplomatsko konzularnih predstavništava Republike Srbije, o procedurama izdavanja viza, otkrivanju lažnih pratećih dokumenata i putnih isprava, trgovini ljudima i iregularnim migracijama, a u pogledu ostvarivanja osnovnih prava	<p>Ministarstvo spoljnih poslova</p> <p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p>	Kontinuirano	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</p> <p><u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena, na bazi procene 30 evra po polazniku obuke, po danu obuke</i></p>	<p>Sprovedena obuka</p> <p>Broj polaznika obuka</p> <p>Broj obučenih službenika</p>	

4.1.1.20	Jačanje kapaciteta kroz obuke službenika diplomatsko konzularnih predstavništava Republike Srbije o specifičnim regionalnim pitanjima.	Ministarstvo spoljnih poslova	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena, na bazi procene 30 evra po polazniku po danu obuke</i>	Sprovedena obuka Broj polaznika obuka Broj obučenog službenika	
4.1.1.21	Nabavka opreme za pregled isprava za mesta za proveru viza	Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih Procena vrednosti investicije 31.100 evra	Nabavljena oprema Oprema isporučena diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Srbije Napomena: spisak opreme naveden u uvodnom delu Poglavlja 4 – Vizna politika	
4.1.1.22	Stvaranje preduslova koji će pripisati obavezu posedovanja putnog zdravstvenog osiguranjam u slučaju izdavanja vize za više ulazaka, a u skladu sa članom broj 15, stav 2	Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u>	Pripisana obaveza posedovanja putnog zdravstvenog osiguranjam u slučaju izdavanja više viza	

	Zakonika o vizama			<i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>		
4.1.1.23	Izmeniti Pravilnik o vizama, tako da format i izgled viznih nalepnica bude u skladu sa Uredbom Evropskog saveta (EZ) br. 1683/95 od 29. maja 1995. godine.	Ministarstvo spoljnih poslova Zavod za izradu novčanica i kovanog novca - Topčider	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Izmenjen Pravilnik	

MERA 2	OPŠTI REZULTAT
Obezbeđivanje odgovarajućeg infrastrukturnog okruženja i tematskih alata za neometano sprovođenje vizne politike	<ul style="list-style-type: none"> - Obezbeđena adekvatna infastruktura - Vizna politika funkcionise bez prepreka

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
------	------------	----------------	-----	--	----------------------	--------------------

4.1.2.1	Stvaranje preduslova da za dostupnost informacija o prepoznavanju dokumenata u drugim državama u okviru Viznog informacionog sistema, u skladu sa članom broj 25 Viznog kodeksa	Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Usvojen Plan harmonizacije viznog režima Vizni režim Republike Srbije u skladu sa viznim režimom koji je na snazi u državama članicama Evropske unije	
4.1.2.2	Završetak instalacije elektronskog sistema za zakazivanje za podnosioc zahteva za izdavanje vize	Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Unapređen sistem za elektronsko zakazivanje Ažuriran sistem za e-zakazivanje	
4.1.2.3	Stvaranje preduslova koji će omogućiti lično podnošenja zahteva za izdavanje viza ili podnošenja zahteva preko eksternog pružaoca usluga, u smislu uvođenja biometrijskih identifikatora.	Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Unapređena procedura Nabavljena oprema	

4.1.2.4	Jačanje kapaciteta, u smilu omogućavanja ubrzanog procesa uvođenja biometrijskih identifikatora (<i>10 otisaka prstiju</i>) kroz primenu odgovarajuće infrastrukture (skeneri otisaka prstiju, softver, hardver, mere za zaštitu i čuvanje podataka itd.).	Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicije</i> <u>2.000.000 evra</u>		
4.1.2.5	Analiza potreba za regrutovanjem lokalnog osoblja za rad u diplomatsko - konzularnim predstavništvima i uspostavljanja funkcionalnog razdvajanja	Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Usvojena odluka, u zavisnosti od rezultata analize	
4.1.2.6	Nabavka opreme sa neophodnim tehničkim sredstvima za kontrolu dokumenata, za potrebe diplomatsko-konzularnih predstavništava	Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija</i> <u>2.954.000 evra</u>	Nabavljena oprema u funkciji Sprovedena obuka Broj obučениh zaposlenih	
4.1.2.7	Stvaranje preduslova za pristup Viznom informacionom sistemu svih institucija koje pružaju usluge	Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Obezbeđen pristup Viznom informacionom sistemu svih institucija sa	

	savetovanja i preduslova da se aktivnosti savetovanja sprovede uz primenu Vznog informacionog sistema			<u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	savetodavnom ulogom Savetovanje se sprovodi u skladu sa Vznim informacionim sistemom	
4.1.2.8	Stvaranje preduslova za automatsko ažuriranje nacionalne baze podataka, neposredno po unosu podataka u Vizni informacioni sistem	Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Unapređena procedura Ažuriran Vizni informacioni sistem	
4.1.2.9	Analiza potreba za uvođenjem mrežnih obrazaca za podnošenje zahteva, a koji će biti kompatibilni sa Vznim informacionim sistemom, koji podnosioc zahteva popunjava putem interneta, uz mogućnost sekundarnog podnošenja zahteva od strane eksternih pružalaca usluga (dodavanje fotografije i otisaka prstiju) sa bezbednim zaštićenim	Ministarstvo spoljnih poslova	IV kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Unapređena procedura Ažuriran Vizni informacioni sistem	

	prenosom podataka Vizni informaci sistem.					
--	---	--	--	--	--	--

4.1.2.10	Izvođenje radova na rekonstrukciji i adaptaciji prostorija za izdavanje viza, kako bi se obezbedili uslovi za sprovođenje najboljih praksi iz država šengenskog prostora i nabavka neophodne bezbednosne opreme(<i>sistem video nadzora, detektore pokreta, protivpožarne alarme, detektore metala, zaseban ulaz u odeljak za izdavanje viza ili organizacione mere koje sprečavaju mešanje tokova kretanja zaposlenih i podnosioca zahteva</i>).	Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Unapređena procedura Unapređena infrastruktura Prostorije za zadržavanje u funkciji za primenu najboljih praksi država članica šengenskog prostora Nabavljena oprema	
----------	---	--------------------------------------	--	--	---	--

4.1.2.11	Stvaranje preduslova za zaštitu privatnosti razgovora u prostorijama za razgovor sa podnosiocima zahteva za izdavanje viza u DKP Republike Srbije, imajući u vidu potrebu za prijemom većeg broja zahteva direktno u prostorijama konzularnog predstavništva.	Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Unapređena procedura Unapređena infrastruktura	
4.1.2.12	Jačanje kapaciteta kroz dodavanje novih funkcionalnosti u Vizni informacioni sistem, kroz uvođenje biometrijskih identifikatora, povezivanje aplikacija, grupisanje aplikacija, uvođenje sistema za razmenu poruka za konsultantske usluge, integracija spiska priznatih putnih isprava, automatska provera nacionalne „crne liste“ i drugih nacionalnih registara, produženje vize, registracija poništenja i ukidanje vize.	Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Ažuriran VIS Unapređena procedura	

4.1.2.13	Definisati proceduru za proveru komunikacije između Nacionalnog viznog informacionog sistema i Centralnog Viznog informacionog sistema(<i>slanje podataka ka C.VIS, pretraga podataka u C.VIS, pretraga otisaka u C.VIS, povezivanje aplikacija, grupisanje aplikacija, sistem za razmenu poruka za konsultantske usluge - VIS Mail</i>), kroz saradnju sa eu-LISA	Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> <i>– redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Uspostavljena saradnja sa eu – LISA (<i>dobijanje detaljne tehničke specifikacije – ICD</i>) Definisana procedura Uspostavljena komunikacija Nacionalnog viznog informacionog sistema i Centralnog Viznog informacionog sistema se nesmetano odvija	
4.1.2.14	Kreirati rezervna rešenja za Vizni informacioni sistem (rezevni serveri, planovi delovanja i slično), a u slučaju pada sistema	Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> <i>– redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće</i>	Rezervna rešenja u funkciji za slučaj pada sistema	

				<i>naknadno određena</i>		
4.1.2.15	Stvaranje preduslova za objavljivanje informacije o vizama, procedurama zakazivanja, trajanju obrade, naknadama, žalbenom postupku na internet stranici Ministarstva spoljnih poslova, diplomatsko – konzularnih predstavništava, kao i u čekaonicama za izdavanje viza i spoljnim stranama objekata za izdavanje viza	Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Unapređena procedura Povećan broj izvora informacija	
4.1.2.16	Redovna kontrola ažurnosti internet stranice Ministarstva spoljnih poslova	Ministarstvo spoljnih poslova	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i>	Internet stranica Ministarstva spoljnih poslova ažurirana Dostupne pravovremene informacije	

POGLAVLJE 5 - POLICIJSKA SARADNJA

OPŠTI PREGLED

Zbog svog položaja, Republika Srbija ostaje jedna od najvažnijih tranzitnih država za iregularne kopnene migracije ka Evropskoj uniji. Sve veća mobilnost ka Evropskoj uniji stvara dodatna izazove, naročito u oblasti sprečavanja kriminala i borbe protiv kriminaliteta i bezbednosnih pretnji. Krijumčarenje iregularnih migranata je i dalje aktuelno, ali zbog ograničenja uvedenih zbog pandemije *COVID-19* zabeleženo je smanjenje mobilnosti.

Zakonom o policiji, u okviru člana 22. definisano je da je za obavljanje policijskih i drugih unutrašnjih poslova u Republici Srbiji nadležna Direkcija policije Ministarstva unutrašnjih poslova.

U sastav Direkcije policije ulaze organizacione jedinice u sedištu, odnosno uprave, jedinice, centri specijalna i posebne jedinice policije i van sedišta Policijska uprava za grad Beograd, područne policijske uprave i policijske stanice.

Specijalna jedinica policije je Specijalna antiteroristička jedinice. Posebne jedinice Direkcije policije su:

- Žandarmerija;
- Helikopterska jedinica;
- Jedinica za zaštitu i
- Jedinica za obezbeđenje određenih ličnosti i objekata

Posebne organizacione jedinice u Policijskoj upravi za grad Beograd su:

- Policijska brigada
- Interventna jedinica 192

Odredbama člana 24. Zakona o policiji definisano je da Direkcija policije:

- izrađuje stratešku procenu javne bezbednosti;
- donosi Strateški plan policije;
- učestvuje u izradi Kadrovskog plana;
- učestvuje u izradi programa stručnih obuka i usavršavanja;
- usklađuje i usmerava rad policijskih uprava i organizacionih jedinica u sedištu;
- sprovodi kontrolno instruktivnu delatnost rada policijskih uprava i organizacionih jedinica u sedištu;
- neposredno učestvuje u obavljanju određenih složenijih poslova iz delokruga policijskih uprava;
- obezbeđuje sprovođenje međunarodnih ugovora o policijskoj saradnji i drugih međunarodnih akata za koje je nadležna;
- obavlja poslove međunarodne operativne policijske saradnje;
- stvara potrebne uslove za održavanje i podizanje osposobljenosti i spremnosti Policije za delovanje u stanju povećanog rizika, vanrednim situacijama, vanrednom i ratnom stanju;

- radi na rešavanju statusnih pitanja građana i izdavanju javnih isprava iz svog delokruga i
- U policijskim poslovima doprinosi bezbednosno-policijskoj i nastavno-naučnoj aktivnosti.

Strateška procena javne bezbednosti

Zakon o policiji predviđa da Direkcija policije razvija Stratešku procenu javne bezbednosti i Strateški plan policije.

Ministarstvo unutrašnjih poslova je, u skladu sa Zakonom o policiji, izradio novu Stratešku procenu javne bezbednosti, za period 2022-2025, kao i Strateški plan policije za period 2022-2025 U navedenim dokumentima, kao prioriteta, definisani su sledeći:

- Sprečavanje i suzbijanje organizovanog kriminala;
- Sprečavanje i suzbijanje korupcije;
- Sprečavanje i suzbijanje terorizma i nasilnog ekstremizma koji vodi u terorizam;
- Sprečavanje i suzbijanje krivičnih dela izvršenih na javnom prostoru ("ulični kriminal");
- Sprečavanje i suzbijanje ugrožavanja bezbednosti učesnika u saobraćaju povećanjem broja uređaja za automatsku detekciju prekršaja i unapređenjem poslova obrade detektovanih prekršaja;
- Sprečavanje i suzbijanje nasilja u porodici;
- Sprečavanje i suzbijanje nasilja na sportskim priredbama i školama;
- Sprečavanje i suzbijanje iregularnih migracija;

Strateška procena javne bezbednosti²³ je kriminalističko-obaveštajna informacija, zasnovana na primeni Policijsko- obaveštajnog modela u Republici Srbiji²⁴

Prioriteti rada Policije identifikovani su Strateškom procenom javne bezbednosti.

Strateška procena javne bezbednosti je kriminalističko-obaveštajna informacija, zasnovana na primeni Policijsko- obaveštajnog modela u Republici Srbiji.

Javna bezbednost u smislu izrade Strateške procene javne bezbednosti je usklađeno stanje bezbednosti građana, imovine i zajednice, koje se obezbeđuje sprovođenjem poslova državne uprave iz nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, Direkcije policije, a odnose se na:

- zaštitu života, lične i imovinske bezbednosti građana;
- sprečavanje i suzbijanje kriminaliteta;

²³ Доступно на <http://www.mup.gov.rs/wps/wcm/connect/98632591-2b0d-4cba-9cd1-e7ff993705a6/Strateska+procena+javne+bezbednosti+konacno+za+internet+%282%29.pdf?MOD=AJPERES&CVID=mC0sekj>

²⁴ члан 34 Закона о полицији

- održavanje javnog reda i mira;
- obezbeđivanje određenih ličnosti, objekata i skupova;
- kontrola i regulisanje saobraćaja na javnim putevima;
- obezbeđivanje i kontrolu prelaženja;
- državne granice;
- stvaranje i održavanje bezbednog okruženja za nesmetan život i rad ljudi;
- funkcionisanje organizacija i institucija i
- podršku vladavini prava

Stanje javne bezbednosti prati se i procenjuje na osnovu dva ključna pokazatelja:

- Objektivne prirode: statistički podaci o pojavnim oblicima, nosiocima i posledicama ugrožavanja bezbednosti i o preduzetim aktivnostima i rezultatima rada policije u pojedinim oblastima javne bezbednosti.
- Subjektivne prirode: podaci iz istraživanja osećaja (percepcije) građana i njihovih zajednica i organizacija o sopstvenoj bezbednosti, o rezultatima rada i o očekivanjima od policije u pojedinim oblastima javne bezbednosti.

Strateška procena javne bezbednosti za period 2022- 2025 prikazuje:

- stanje i kretanje javne bezbednosti iz nadležnosti Direkcije policije;
- identifikuje ključne bezbednosne pretnje i rizike;
- predlaže strateške prioritete u radu policije i za svaki od prioriteta daje projekciju kretanja i preporuke u pogledu kriminalističko-obaveštajnog i operativnog rada, mera prevencije, unapređenje kapaciteta (*normativnih, kadrovskih i tehničkih*) i
- unapređenje saradnje na nacionalnom i međunarodnom nivou.

Strateškom procenom javne bezbednosti definisani su prioriteti rada Policije:

- organizovani kriminal;
- suzbijanje proizvodnje i krijumčarenja droga s težištem na marihuanu i sintetičke droge;
- suzbijanje korupcije;
- borba protiv zloupotreba informaciono-komunikacionih tehnologija;
- borba protiv terorizma i nasilnog ekstremizma koji vodi ka terorizmu;
- unapređenje stanja javnog reda i mira suprotstavljanjem nasilju, s posebnim osvrtom na nasilje na sportskim priredbama u školama i na javnim mestima;
- unapređenje stanja bezbednosti saobraćaja na državnim putevima uključujući i prolazak državnih puteva kroz naselja i
- iregularna migracija i krijumčarenje ljudi;

Strateški plan policije

Direkcija policije u skladu sa nadležnostima, mestom i ulogom Policije u društvu, misijom i vizijom Ministarstva unutrašnjih poslova, u skladu sa Strateškom procenom javne bezbednosti donosi Strateški plan policije

Strateški plan policije čini skup aktivnosti, kojima se, u skladu sa principima i standardima Policijskog-obaveštajnog modela, na efikasan način usmerava rad policije u suprotstavljanju najtežim bezbednosnim problemima.

Prioriteti rada Policije identifikovani su Strateškom procenom javne bezbednosti. U skladu sa mestom i ulogom Policije u društvu, svesni zahteva građana, stanja i trendova kriminala u Republici Srbiji, Evropi i svetu, Strateškom procenom javne bezbednosti definisani su prioriteti, a Strateškim planom policije aktivnosti koje će Direkcija policije preduzimati u cilju efikasnog suprotstavljanja definisanim bezbednosnim prioritetima.

Cilj Direkcije policije je da ovim strateškim planom usmeri rad policije na najteže bezbednosne probleme, u saradnji sa drugim državnim organima i subjektima društva, doprinese vladavini prava, da svakom građaninu Republike Srbije obezbedi jednaku zaštitu bezbednosti, poštovanje prava i sloboda garantovanih Ustavom i zakonima Republike Srbije

Strateška procena pretnje od teškog i organizovanog kriminala - *SOCTA*

Strateška procena pretnji od teškog i organizovanog kriminala je strateški dokument Vlade Republike Srbije, izrađen u skladu s odlukom da je suprotstavljanje teškom. Utemenjena je na metodologiji Evropola i u skladu je s obavezama Republike Srbije definisanim u Akcionom planu za Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbednost. Strateška procena pretnje od teškog i organizovanog kriminala - sastavni deo Strateške procene javne bezbednosti i osnovu za reviziju i analizu oblasti borbe protiv organizovanog kriminala.²⁵

Oblasti koje su sastavni deo Strateške procena pretnje od teškog i organizovanog kriminala – *SOCTA* su sledeće:

- Organizovane kriminalne grupe;
- Droge - neovlašćena proizvodnja, krijumčarenje i stavljanje u promet;
- Krijumčarenje ljudi;
- Trgovina ljudima;
- Oružje i eksplozivne materije;
- Imovinski kriminal;
- Ekonomski kriminal;
- Visokotehnološki kriminal i
- Ekološki kriminal.

²⁵ Република Србија ефикасно примењује ЕУ SOCTA методологију како би развила стратешки приказ ризика и претњи повезаних са ситуацијом у погледу организованог криминала на својој територији и користи SOCTA како би дефинисала и поступала по приоритетима у својој безбедној политици.

Izrada Srednjoročnog pregleda Procene pretnje od teškog i organizovanog kriminala - *SOCTA* predstavlja primenu evropskih standarda u borbi protiv teškog i organizovanog kriminala sa koracima i dinamikom predviđenom politikom Evropske unije u ovoj oblasti - *European Union Policy Cycle*.

Dokument *SOCTA 2019* objavljen je krajem 2019. godine, sa ciljem analize aktuelnih tendencija i procene stanja u oblasti organizovanog i teškog kriminala i karakteristika i načina delovanja organizovanih kriminalnih grupa, kao i definisanja oblasti organizovanog i teškog kriminala koje predstavljaju najveću bezbednosnu pretnju, sa sažetom pretpostavkom o budućem razvoju. Dokument ukazuje i na prirodu, aktuelni obim, stanje, karakteristike i stepen organizovanosti učinilaca krivičnih dela u ovoj oblasti.

Srednjoročni pregled sledi metodologiju i strukturu *SOCTA 2019* dokumenta, sa razlikom da je fokusiran na identifikovanje promena i pojavu novih bezbednosnih pretnji u oblasti teškog i organizovanog kriminala nastalih nakon sačinjavanja *SOCTA 2019*.

Rezultati srednjoročnog pregleda čine objektivnu osnovu za potvrđivanje dosadašnjih i eventualni izbor novih prioriteta, kao i za dalje donošenje strateških i operativnih odluka sa ciljem efikasnije organizacije rada u suprotstavljanju teškom i organizovanom kriminalu.

Realizovane aktivnosti iz oblasti borbe protiv teškog i organizovanog kriminala pokazuju odlučnost u primeni strateškog pristupa u planiranju, razvoju i unapređenju punih kapaciteta za suprotstavljanje glavnim bezbednosnim rizicima i opasnostima na nacionalnom nivou naznačenih u *SOCTA* dokumentu.

Oblasti kriminalnog delovanja prepoznate u okviru revidiranog SOCTA dokumenta

- Proizvodnja, ilegalna trgovina i krijumčarenje droga;
- Krijumčarenje ljudi;
- Trgovina ljudima;
- Oružje;
- Imovinski kriminal;
- Ekonomski kriminal;
- Visokotehnoški kriminal;
- Ekološki kriminal i
- Organizovane kriminalne grupe.

NORMATIVNI OKVIR

Normativni okvir Republike Srbije, koji uređuje oblast policijske saradnja biće usklađen sa sa šengenskim pravnim tekovinama – odnosno Konvencijom između vlada država Ekonomske unije Beneluksa, SR Nemačke i Republike Francuske o postepenom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama.

Relevantne pravne tekovine Evropske unije u ovoj oblasti:

- **Sporazum** između vlada država Evropske unije Benaluksa, SR Nemačke i Francuske Republike o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama;
- **Okvirna Odluka Saveta Evropske unije 2006/960** od 18. decembra 2006. godine, o pojednostavljenju razmene informacija i obaveštajnih podataka između tela zaduženih za izvršavanje zakona u državama članicama Evropske unije – tzv *Švedska inicijativa*;
- **Okvirna Odluka Saveta 2009/905/PUP** o akreditaciji pružalaca forenzičkih usluga koji obavljaju laboratorijske poslove;
- **Odluka Saveta 2008/615/PUP** od 23. juna 2008. godine o produblivanju prekogranične saradnje, posebno u suzbijanju terorizma i prekograničnog kriminala – tzv *Prumska odluka*;
- **Sprovedbena Odluka Komisije (EU) 2015/2198** od 29. januara 2015. godine o zameni Priloga o Sprovedbenoj odluci 2013/115/EU o usvajanju priručnika *SIRENE* i drugih sprovedbenih mera za drugu generaciju Šengenskog informacionog sistema II.

Normativni okvir u Republici Srbiji koji reguliše predmetnu oblast:

- Zakon o policiji
- Krivični zakonik
- Zakon o krivičnom postupku
- Zakon o zaštiti podataka o ličnosti
- Zakon o tajnosti podataka
- Zakon o uzajamnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima
- Zakon o organizaciji sudova
- Zakon o javnom tužilaštvu
- Zakon o organizaciji i nadležnosti državnih organa u borbi protiv organizovanog kriminala, terorizma i korupcije
- Zakon o organizaciji i nadležnosti državnih organa u postupku za ratne zločine
- Zakon o oduzimanju imovine proistekle iz krivičnih dela
- Zakon o sprovođenju krivičnih sankcija
- Zakon o potvrđivanju Sporazuma o operativnoj i strateškoj saradnji između Republike Srbije i Evropske policijske kancelarije koji je stupio na snagu zajedno sa Memorandumom o razumevanju o tajnosti i bezbednosti podataka između Republike Srbije i Evropol.
- Zakon o potvrđivanju Sporazuma o izmeni Sporazuma o operativnoj i strateškoj saradnji između Republike Srbije i Evropske policijske kancelarije – Evropol.
- Zakon o potvrđivanju Konvencije Saveta Evrope o izručivanju sa dodatnim protokolima.
- Zakon o potvrđivanju Konvencije Saveta Evrope o pružanju uzajamne pravne pomoći u krivičnim stvarima sa prvim i drugim dodatnim protokolom.
- Zakon o potvrđivanju Konvencije Saveta Evrope o transferu osuđenih lica.
- Zakon o potvrđivanju Konvencije o Centru za sprovođenje zakona u jugoistočnoj Evropi.
- Sporazum o uspostavljanju zajedničkog tela za promovisanje međunarodne saradnje u oblasti borbe protiv kriminala.
- Bilateralni sporazum između Evropol i Republike Srbije o uspostavljanju bezbedne linije za komunikaciju.

- Zakon o potvrđivanju Konvencije o policijskoj saradnji u Jugoistočnoj Evropi.
- Uputstvo o smernicama za međunarodnu operativnu policijsku saradnju.
- Uputstvo za rad zajedničkog tela za promovisanje međunarodne saradnje u oblasti sprečavanja kriminala.
- Uputstvo o ponašanju policijskih službenika Ministarstva unutrašnjih poslova pri korišćenju Interpolovih baza podataka.
- Priručnik o formi i sadržaju podataka o ličnosti.

Republika Srbija je zaključila 57 bilateralnih sporazuma o međunarodnoj pomoći u krivičnim stvarima sa 32 države (*najčešće se koriste sporazumi sa susednim državama i drugim nadležnostima u regionu*), uključujući i sporazume o izručenju državljana zaključene sa sledećim državama:

- Albanija
- Austrija
- Argentina
- Belgija
- Belorusija
- Bosna i Hercegovina
- Crna Gora
- Danska, Francuska
- Holandija
- Hrvatska
- Italija
- Kazahstan
- Republika Severna Makedonija
- SR Nemačka
- Sjedinjene Američke Države
- Slovačka, Slovenija
- Španija
- Švajcarska i
- Turska.

Republika Srbija je zaključila bilateralni sporazum o uspostavljanju Zajedničkih kontakt centara sa sledećim državama:

- Hrvatska
- Mađarska
- Rumunija

- Bugarska
- Severna Makedonija
- Crna Gora i
- Bosne i Hercegovina

INSTITUCIONALNI OKVIR

Ministarstvo unutrašnjih poslova

U Republici Srbiji, za obavljanje policijskih poslova odgovorna je Direkcija policije Ministarstva unutrašnjih poslova.²⁶ Policijski poslovi u Republici Srbiji organizovani su na **tri nivoa**:

- Centralni nivo – Direkcija policije;
- Regionalni nivo – područne policijske uprave (ukupno 27 policijskih uprava);
- Lokalni nivo – policijske stanice (ukupno 134 policijske stanice);

MEĐUNARODNA POLICIJSKA SARADNJA

Ministarstvo unutrašnjih poslova - Direkcija policije – Uprava kriminalističke policije predstavlja centralnu jedinicu, odgovornu za oblast međunarodne operativne policijske saradnje u Republici Srbiji, kao i razmenu kriminalističko-obaveštajnih podataka posredstvom kanala Interpola, Evropola i Seleka.

Međunarodna operativna policijska saradnja se odvija i putem oficira za vezu u međunarodnim organizacijama, čija su radna mesta sistematizovana u okviru Uprave za međunarodnu operativnu policijsku saradnju. Trenutno, srpska policija ima oficira za vezu u sedištu Evropola u Hagu i oficira za vezu u sedištu Seleka u Bukureštu, a jedan policijski službenik je sekundiran u sedištu Interpola u Lionu.

Saradnja sa agencijom Interpol - razmena informacija

Posredstvom kanala Interpola, na godišnjem nivou, razmeni se oko 120.000 podataka, od čega se oko 50.000 podataka razmeni sa policijama država članica Evropske unije.

²⁶ Закон о полицији

U pogledu saradnje posredstvom kanala Evropola, broj poruka se iz godine u godinu povećava. Broj razmenjenih poruka putem kanala Evropola u periodu od 2016. Godine je sledeći:

godina	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Primljene poruke	3.750	4.337	4.841	5.556	4.713	4.924	2.175
Poslate poruke	1.682	2.089	2.448	2.896	2.382	2.615	1.877
Ukupno	5.432	6.426	7.289	8.452	7.095	7.539	4.052

Saradnja sa Selekom – razmena informacija

godina	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Primljene poruke	186	191	157	261	250	207	96
Poslate poruke	66	83	19	82	110	95	77
Ukupno	252	274	176	343	360	302	173

Jedinstvena tačka za kontakt

Jedinstvena tačka za kontakt (the Single Point Contact - SPOC), predstavlja mogućnost dobijanja podataka tipa „*sve na jednom mestu*“ u oblasti policijske saradnje, koja funkcioniše po principu 24 sata 7 dana u nedelji i u okviru koje će se, po pridruživanju Republike Srbije Evropskoj uniji, formirati Kancelarija *SIRENE*, a u okviru koje je već formirana nacionalna kontakt tačka za saradnju sa Evropolom i nacionalni centralni biro Interpola, gde se ostvaruje saradnja sa nacionalnim i stranim oficirima za vezu i gde postoje kontakt tačke za druge kanale.

U skladu sa **Smernicama o međunarodnoj operativnoj policijskoj saradnji**, Jedinstvena tačka kontakta vrši izbor kanala za razmenu informacija, savetuje nadležne organizacione jedinice o najprikladnijim kanalima koje u određenim situacijama treba koristiti, kontroliše upotrebu kanala i stara se da ne dođe do situacije da zahtevi budu duplirani. Istovremeno, Jedinstvena kontakt tačka upozorava strane partnere na duplo korišćenje kanala sa njihove strane.

Analitički projekti/fokalne tačke

U pogledu implementacije potpisanih radnih aranžmana za pridruživanje analitičkim grupama Evropola, a u skladu sa izmenama u organizacionoj strukturi Evropola, „*Fokalne tačke*“ su promenile naziv u **Analitički projekti**, dok je procedura pridruživanja pojednostavljena, s obzirom da ona više ne iziskuje potpisivanje radnih aranžmana o pridruživanju, već je dovoljno da sve države koje su članice određenog analitičkog projekta daju saglasnost o prijemu novog člana.

Nacionalna kontakt tačka za saradnju sa Evropolom ima direktan pristup većini nacionalnih bazama podataka i predstavlja kontakt tačku za *EMPACT-EU* i učestvovala je u koordinaciji rada u više od 30 međunarodnih policijskih akcija na nacionalnom nivou, od stupanja na snagu Operativnog sporazuma sa Evropolom. Takođe, učestvuje u koordinaciji postupka pridruživanja Analitičkim projektima²⁷.

Republika Srbija se do sada pridružila ukupno 18 analitičkih projekata Evropola, od čega 3 u oblasti borbe protiv terorizma i 15 u oblasti borbe protiv teškog i organizovanog kriminala .

U skladu sa pravilima Evropola, Ministarstvo unutrašnjih poslova trenutno je pridruženo sledećim analitičkim projektima:

- **Twins** - seksualno zlostavljanje dece putem interneta
- **Migrant Smuggling** - iregularna migracija
- **Phoenix** - trgovina ljudima
- **Cyborg** - visokotehnološki kriminal
- **Synergy** - sintetičke droge
- **Cola** - kokain
- **Hydra** - radikalne islamističke i ekstremističke grupe
- **Travellers** - strani teroristički borci

²⁷ претходно Фокалним тачкама Европола

- **Soya** - falsifikovanje novca
- **Weapons and Explosives** - nedozvoljena trgovina oružjem
- **Smoke** - krijumčarenje duvanskih proizvoda
- **Cannabis** - kanabis
- **Heroin** - heroin
- **EnviCrime** - ekološki kriminal
- **Furtum** - imovinski delikti
- **Check the Web** - džihadistička propaganda na internetu
- **Copy** – teški i organizovani kriminal, a u vezi sa kršenjem prava intelektualne svojine, falsifikovanja proizvoda i piraterije (pridruženi 2021. godine) i
- **High Risk OCGs** – visokorizične organizovane kriminalne grupe .

Statistički pokazatelji – 2020. godina

- **Twins** - seksualno zlostavljanje dece putem interneta - 4
- **Migrant Smuggling** - iregularna migracija- 148
- **Phoenix** - trgovina ljudima - 22
- **Cyborg** - visokotehnološki kriminal – 5
- **Synergy** - sintetičke droge - 10,
- **Cola** - kokain - 51
- **Hydra** - radikalne islamističke i ekstremističke grupe– 1
- **Travellers** - strani teroristički borci – 0
- **Soya** - falsifikovanje novca - 5
- **Weapons and Explosives** - nedozvoljena trgovina oružjem - 63
- **Smoke** - krijumčarenje duvanskih proizvoda - 1
- **Cannabis** – kanabis - 43
- **Heroin** – heroin - 26
- **EnviCrime** - ekološki kriminal - 5
- **Furtum** - imovinski delikti - 100,
- **Check the Web** - džihadistička propaganda na internetu – 6
- **Copy** – teški i organizovani kriminal, a u vezi sa kršenjem prava intelektualne svojine, falsifikovanja proizvoda i piraterije -
- **High Risk OCGs** - visokorizične organizovane kriminalne grupe

Statistički pokazatelji – 2021. godina

- **Twins** - seksualno zlostavljanje dece putem interneta - 5
- **Migrant Smuggling** - iregularna migracija- 293
- **Phoenix** - trgovina ljudima - 25
- **Cyborg** - visokotehnološki kriminal - 2
- **Synergy** - sintetičke droge - 3
- **Cola** - kokain - 40
- **Hydra** - radikalne islamističke i ekstremističke grupe -8
- **Travellers** - strani teroristički borci - 2
- **Soya** - falsifikovanje novca - 4
- **Weapons and Explosives** - nedozvoljena trgovina oružjem - 67
- **Smoke** - krijumčarenje duvanskih proizvoda - 7
- **Cannabis** – kanabis - 41
- **Heroin** – heroin - 16
- **EnviCrime** - ekološki kriminal - 10
- **Furtum** - imovinski delikti - 118
- **Check the Web** - džihadistička propaganda na internetu - 3
- **Copy** – teški i organizovani kriminal, a u vezi sa kršenjem prava intelektualne svojine, falsifikovanja proizvoda i piraterije - 4
- **High Risk OCGs** - visokorizične organizovane kriminalne grupe - 50

Ukupan broj doprinosa po godinama

Godina	Težak i organizovani kriminal	Terorizam
2014. godina	145	1
2015. godina	489	35

2016. godina	554	59
2017. godina	614	45
2018. godina	641	25
2019. godina	644	25
2020. godina	554	9
2021. godina	775	17

Ministarstvo unutrašnjih poslova učestvuje, u svojstvu posmatrača, na sastancima šefova nacionalnih jedinica Evropola - HENU. Nacionalna jedinica u saradnji sa Ministarstvom zdravlja i Upravom kriminalističke policije redovno dostavlja podatke o novoidentifikovanim psihoaktivnim supstancama, putem aplikacije *SIENA*. Aktivnost koja se takođe sprovodi u kontinuitetu odnosi se na učešće u zajedničkim istražnim timovima u raznim oblastima kriminala, vezano za koje je sa Tužilaštvom sa organizovani kriminal uspostavljen mehanizam obaveštavanja o broju i statusu formiranih zajedničkih istražnih timova.

Na dalje, neophodan je nastavak jačanja kapaciteta kroz obuke, kako bi se pojasnile procedure i predstavile najbolje prakse koje bi pomogle u poštovanju procedura na strani krajnjih korisnika iz regionalnih i lokalnih policijskih jedinica. Analize situacije su pokazale da postoje pisane procedure o međunarodnoj saradnji, ali da ih je potrebno poboljšati.

**Okvirna Odluka Saveta Evropske unije o pojednostavljenju razmene informacija i obaveštajnih podataka između tela zaduženih za izvršavanje zakona u državama članicama Evropske unije
Švedska inicijativa**

Policija u Srbiji još uvek nije sprovela Okvirnu Odluku Saveta EU o pojednostavljenju razmene informacija i obaveštajnih podataka između tela zaduženih za izvršavanje zakona u državama članicama Evropske unije – tzv *Švedsku inicijativu*, u punom obimu. Međutim, policija ima veoma sličnu nacionalnu proceduru za postupanje sa veoma hitnim zahtevima za razmenu informacija. Ovo je naročito primenljivo kada se razmena informacija sprovodi posredstvom kanala *SIENA* agencije Evropol. Takođe, potrebno je napomenuti da je Republika Srbija postigla

delimičnu usaglašenost sa pravnim okvirom Evropske unije u pogledu Prumske odluke. Institucije funkcionišu na optimalnom nivou u granicama svojih nadležnosti i kapaciteta.

U oblasti operativne policijske saradnje neophodno je uspostaviti organizacione, normativne i tehničke preduslove za uspostavljanje strukture koja će obavljati funkciju „SIRENE“ Kancelarije, kao i da se omogući da se u razmeni informacija poštuju u što je većoj meri odredbe tzv. *Švedske inicijative*.

Obuku o korišćenju aplikacije *SIENA* su završili svi zaposleni drugih organizacionih jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova kojima je omogućen direktan pristup aplikaciji *SIENA*, kako bi se podstaklo širenje ove aplikacije na nadležne organe u skladu sa Zakonom o potvrđivanju Sporazuma o operativnoj i strateškoj saradnji između Republike Srbije i Evropola.

Od najvećeg je značaja da se nastavi jačanje administrativnih kapaciteta zaposlenih, kroz obuke do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije. Kako bi se povećali kapaciteti i kvalitet zaposlenih koji učestvuju u međunarodnoj operativnoj policijskoj saradnji, neophodno je uspostaviti visoke standarde i prijemne zahteve za zaposlene. Procedura izbora treba da se zasniva na radnom iskustvu, veštinama i sposobnostima (kompetencijama), kao i na teorijskom znanju.

Centri za policijsku saradnju se uspostavljaju na osnovu bilateralnih sporazuma sa susednim državama i izvršavaju svoje aktivnosti u skladu sa lokalnim potrebama i situacijom. Operativna ovlašćenja su predviđena bilateralnim sporazumima i prvenstveno su orijentisana ka funkcijama granične kontrole, koje su uređene šengenskim pravnim tekovinama. Postoje razne obuke, uključujući i obuke koje se realizuju u saradnji sa susednim državama, kako bi se obezbedilo da službenici razumeju zahteve i mogućnost reagovanja u skladu sa bilateralnim sporazumima. Situaciona analiza je pokazala da rezultati analize kriminalnih rizika nisu poznati svim zaposlenim zajedničkih kontakt centara, pa se stoga preporučuje redovno informisanje zaposlenih u zajedničkim kontakt centrima o informacijama koja se tiču informisanosti o situaciji u ovoj oblasti.

Zaposleni u jedinstvenoj kontakt tački i centrima za policijsku saradnju moraju da raspoložu zadovoljavajućim poznavanjem stranih jezika; međutim, pre prijema u članstvo Evropske unije obuke za policijske službenike, uključujući osnovne i dodatne obuke, biće usmerene ka poboljšanju znanja stranih jezika, u prvom redu engleskog jezika i jezika susednih država, a posebno za zaposlene koji obavljaju poslove na prometnim turističkim mestima i zaposlene koji učestvuju u prekograničnim operacijama i razmeni informacija, kako bi se izbegle prepreke i povećala efikasnost saradnje.

Odeljenje za međunarodnu saradnju u okviru Kabineta ministra unutrašnjih poslova odgovoran je za uspostavljanje i ažuriranje bilateralnih i multilateralnih sporazuma. Pre prijema u članstvo Evropske unije, neophodno je dodatno ojačati poverenje sa susednim državama kako bi se izbegle prepreke za efikasnu prekograničnu saradnju.

Jačanje mogućnosti u pogledu procene pretnji na strani organa za sprovođenje zakona u Republici Srbiji treba da bude obezbeđeno uz odgovarajuće finansijske i ljudske resurse, a radi proširenja zajedničkih operacija, prvenstveno u pograničnim oblastima.

U ovom trenutku postoje planovi na nivou Evropske unije za uspostavljanje Zakonika o policijskoj saradnji za države članice šengenskog prostora. Zakonik bi mogao da definiše najbolje prakse i neke minimalne pravne i tehničke zahteve, kao i zahteve u pogledu ljudskih resursa za organe za sprovođenje zakona koji učestvuju u međunarodnoj policijskoj saradnji u krivičnim stvarima.

Prumska odluka

Republika Srbija je ostvarila delimični stepen usklađenosti sa pravnim tekovinama Evropske unije, kada je reč o Prumskoj odluci. Institucije postupaju na optimalnom nivou u skladu sa svojim kapacitetima i ovlašćenjima.

Obezbeđena je podrška procesima rada Ministarstva unutrašnjih poslova sa aspekta informaciono-komunikacionih tehnologija kroz **Jedinstveni informacioni sistem Ministarstva unutrašnjih poslova**. Delovi ovog sistema obuhvataju i podatke i informacije koji mogu biti predmet međunarodne policijske saradnje, posebno u domenu Prumske odluke.

Uspostavljeni sistem *AFIS* u Ministarstvu unutrašnjih poslova podržava upotrebu standardnog NIST formata, koji je izuzetno značajan za razmenu daktiloskopskih podataka. Imajući u vidu da potpuna implementacija Prumske odluke zahteva i ispunjavanje tehničkih preduslova, neophodno je dalje unapređenje i prilagođavanje postojeće IKT infrastrukture.

S obzirom da je u okviru Prumske odluke predviđena i razmena podataka o javnom redu, terorizmu, izvođenju zajedničkih operacija i drugih vidova prekogranične saradnje, preko *SPOC*-a, za gorenavedene oblasti su definisane nacionalne kontaktne tačke u skladu sa nacionalnim zakonima i podzakonskim propisima.

Jedan od preduslova za punu implementaciju Prumske odluke je pristupanje i korišćenje komunikacione mrežne infrastrukture i servisa za prenos podataka između državnih administracija Evropske unije *TESTA*-ng: *The Trans European Services for Telematics between Administrations / new generation*.²⁸ Imajući u vidu da se radi o automatizovanoj razmeni DNK podataka, daktiloskopskih podataka i podataka o registraciji vozila, potrebno je, saglasno normativnom okviru Evropske unije sa kojim se usaglašavamo, obezbediti 24/7 podršku rada i dostupnosti servisa i sistema koji su vezani za razmenu podataka u okviru policijske saradnje.

Za uspostavljanjem veze i omogućavanjem korišćenja ove komunikacione infrastrukture imaju potrebe i drugi državni organi i institucije Republike Srbije. Na nacionalnom nivou postoji inicijativa koja se odnosi na određivanje i imenovanje državnog tela koje će biti nacionalna kontakt tačka za vezu *TESTA*-ng mrežom, a kako bi se omogućila razmena elektronskih podataka između administracija u Evropskoj uniji na bezbedan, pouzdan i efikasan način.

Ona je posvećena pružanju podrške zahtevima za razmenu podataka između administracija, uz garanciju adekvatnog nivoa učinka i bezbednosti, omogućavajući efikasnu saradnju između javnih administracija, a da jedan od načina na koji bi se moglo odgovoriti na ove potrebe je ostvarivanjem učešća u *ISA2* programu, ili programu koji će nastaviti realizaciju ciljeva ovog programa, a koji podržava razvoj digitalnih rešenja koja omogućavaju javnoj administraciji, poslovnom sektoru i građanima u Evropi korišćenje interoperabilnih javnih servisa, bez obzira na granice i sektor javne uprave.

U okviru priprema za implementaciju Prumske odluke, analizom je utvrđeno da je neophodno uspostaviti pristup sistemu *EUROCARIS* - za vozila, daktiloskopskim podacima kroz poboljšani *AFIS* sistem, kao i pristup sistemu - za razmenu DNK profila²⁹ (). U prethodnom periodu kroz realizaciju aktivnosti podržanih instrumentima Kancelarije Evropske unije za tehničku pomoć i razmenu informacija - *TAIEX*, ostvarena je saradnja sa predstavnicima država članica Evropske unije i razmenjena su iskustva i dobre prakse u ovoj oblasti. Od strane EU eksperata iz Hrvatske i Austrije dadesu preporuke na osnovu kojih će se i dalje intenzivno raditi na jačanju kapaciteta, kao i praćenju razvoja koji se ostvaruje u ovoj oblasti na nivou Evropske unije.

²⁸ Претходно познат као: *sTESTA* -

НАПОМЕНА: у току је припрема за нову верзију комуникационе инфраструктуре на нивоу Европске уније

²⁹ *CODIS* систем или аустријско-немачки модел

Na osnovu analize stanja, odlučeno je da će se nastaviti sa postepenom implementacijom Prumske odluke i za to su utvrđeni tehnički i informatički preduslovi.

Postoji delimična usaglašenost sa propisima Evropske unije u pogledu razmene rezultata analize DNK. Usvojen je Zakon o nacionalnom DNK registru, a Vlada Republike Srbije je usvojila Uredbu o načinu vođenja nacionalnog DNK registra i bližim uslovima za razmenu i prenošenje podataka 05.11.2021. godine. U toku 2021. godine pokrenuta je inicijativa, formirana radna grupa i održana javna rasprava o Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o nacionalnom DNK registru. Očekuje se da će se rad na ovom zakonu nastaviti u 2022. godini.

Analiza je pokazala da je neophodno da se u celosti i kompletno uspostavi nacionalni DNK registar i formira nacionalna fokalna tačka u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova za buduću razmenu podataka o DNK. Potrebno je uspostaviti i nacionalne kontakt tačke za baze podataka daktiloskopskih podataka i podataka o registrovanim motornim vozilima.

Prethodni preduslov je uspostavljanje „**lanca praćenja dokaza**“, nad tragovima i materijalima na kojima se nalaze daktiloskopski i DNK podaci izolovani na mestu zločina za celu teritoriju Republike Srbije u skladu sa međunarodnim standardom ISO 17020 i nacionalnim propisima, čime će se ojačati i kapaciteti srpske policije u borbi protiv organizovanog kriminala i aktivnosti u okviru međunarodne policijske saradnje.

Shodno navedenom, potrebno je u potpunosti usaglasiti normativni pravni okvir sa pravnim tekovinama Evropske unije, kako bi se pripremile sve pravne pretpostavke za implementaciju tehničkih sistema za razmenu podataka putem TESTA-ng mreže, na osnovu direktnih pregovora sa DG DIGIT ili pristupanje ISA2 programu, što bi u konačnosti dovelo do uključivanja u transevropsku sigurnu mrežu za automatizovanu razmenu u domenu Prumske odluke.

Kroz analizu normativnog i institucionalnog okvira i informaciono-tehničkih kapaciteta, utvrđeno je da je potrebno unaprediti nacionalni informacioni sistem za ukradena motorna vozila i podatke o vlasnicima vozila u cilju jačanja kapaciteta za razmenu podataka sa internacionalnim i EU bazama podataka u pogledu unosa/poništanja podataka o ukradenim motornim vozilima, kako bi se zaštitili pravi vlasnici i sprečilo krijumčarenja motornih vozila sa prekograničnim implikacijama.

INFRASTRUKTURA

Nadležni organi u Republici Srbiji izvršavaju svoje dužnosti u okviru međunarodne operativne policijske saradnje preko Uprave za međunarodnu operativnu policijsku saradnju i ove aktivnosti se najčešće izvršavaju kroz razmenu informacija, prvenstveno putem Interpolovih kanala.

Sa druge strane, Centri za policijsku saradnju ima koordinacionu ulogu i prosleđuje primljene zahteve ka nadležnim organima u Republici Srbiji.

Nadležni organi u Srbiji već koriste bezbedne kanale Evropolu za razmenu informacija *SIENA* i neophodno je preduzeti dalje korake za povezivanje na Evropolov informacioni sistem u budućnosti.

Republika Srbija ostvaruje aktivnu saradnju sa susednim državama. Postoje jasna pravila na granicama. Oblici saradnje su definisani bilateralnim sporazumima. Na nivou Ministarstva unutrašnjih poslova postoji posebna jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova redovno prati sporazume .

Ne postoji direktan pristup informacijama (*Sharepoint*) između centara za policijsku saradnju. Nadležni organi u Republici Srbiji već sprovode projekte koji imaju za cilj da se centrima za policijsku saradnju omogući direktan pristup nacionalnim bazama podataka. Ograničen daljinski pristup centara za policijsku saradnju relevantnim bazama podataka organa za sprovođenje zakona mora da bude ukinut pre prijema u članstvo Evropske unije.

Pre prijema u članstvo Evropske unije ili neposredno nakon pre prijema u članstvo, bilateralni i multilateralni sporazumi moraju se revidirati, prvenstveno u pogledu mera za deljenje informacija. Po potrebi, neophodno je izvršiti ažuriranje u skladu sa zakonima i propisima koji su na snazi u Evropskoj uniji.

Većina prikazanih mehanizama za procese rada još uvek zavisi od birokratije. Dokumenti se štampaju, overavaju i potpisuju, ne postoji elektronski proces rada/aplikacija (*sistem za upravljanje slučajevima - CMS*) koji omogućava nadležnim organima da uštede ljudske resurse, integrišu automatizam, veštačku inteligenciju ili da pruže opštu sliku o međunarodnoj policijskoj saradnji.

Novorazvijeni Sistem za upravljanje slučajevima – CMS treba da bude sposoban za primanje, slanje i distribuciju poruka. Sistem procesa rada mora da zadovoljava evropska pravila o zaštiti podataka (GDPR) i bezbednosti (*SIRENE*, Evropol). Sistem mora da ima integrisan mehanizam za kontrolu kvaliteta podataka i količine informacija. Neophodno je naglasiti da je takođe nužan jasan mehanizam identifikacije slučajeva i korisničkih profila.

CILJ 1

Unaprediti policijsku saradnju u skladu sa zahtevima Evropske unije

MERA 1	OPŠTI REZULTAT
Sprovođenje organizacionih, tehničkih i pravnih mera u cilju unapređivanja policijske saradnje i usaglašavanja sa instrumentima policijske saradnje u okviru Evropske unije i efikasne razmene strateških i operativnih podataka	<ul style="list-style-type: none"> - Puna harmonizacija sa pravnim tekovinama Evropske unije, u oblasti međunarodne operativne policijske saradnje - Unapređeni ljudski i tehnički kapaciteti potrebni za nesmetanu razmenu podataka i međunarodnu policijsku saradnju - Definisane procedure i uspostavljeni svi sistemi za nesmetanu i bezbednu razmenu operativnih i strateških podataka - Efikasna i nesmetana međunarodna policijska saradnja i razmena informacija o prekograničnom kriminalu putem bezbednih mreža Postojanje svih pravnih akata koji

	<p>akata koji definišu postupke međunarodne operativne policijske saradnje i koji su usklađeni sa pravnim tekovinama Evropske unije</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izveštaji o analizama sa preporukama - Izveštaji o sprovedenim obukama <ul style="list-style-type: none"> - Ažurirani nastavni planovi - Ažurirane standardne operativne procedure za postupanje u oblasti sprovođenja međunarodne policijske saradnje <ul style="list-style-type: none"> - Izmenjena sistematizacija i broj zaposlenih - Unapređena oprema i savremeni informacioni sistemi - Povezanost na bezbedne mreže za razmenu podataka - Statistički podaci o broju razmenjenih informacija
--	---

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
5.1.1.1	Revidirati bilateralne i multilateralne sporazume u oblasti razmene informacija	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p> <p>Vlada Republike Srbije</p> <p>Narodna skupština Repulike Srbije</p>	Kontnuirano, a najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u></p> <p><i>– redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i></p>	Bilateralni i multilateralni sporazumi ratifikovani	

5.1.1.2	Stvaranje preduslova za uvođenje bezbednog kanala komunikacije za prekogranične operacije i praćenja GPS uređaja u inostranstvu	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije Sektor za logistiku	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i> <u>Napomena:</u> <i>Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije ili bilateralnih donatora</i>	Uveden bezbedan kanal za komunikaciju Nabavljena oprema	
5.1.1.3	Jačanje saradnje sa susednim državama, kroz sprovođenje zajedničkih aktivnosti, u cilju izgradnje i jačanja poverenja između organa za sprovođenje zakona i izbegavanja prepreka za efikasnu saradnju	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo pravde	Kontinuirano, najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Broj zajedničkih sastanaka Broj održanih konferencija Broj zajedničkih obuka Zajednički projekti	

5.1.1.4	Stvaranje preduslova za modernizaciju postojeće informacione infrastrukture, u cilju pristupa Jedinstvene tačke za kontakt i centara za policijsku saradnju sistemu za praćenje procesa rada (<i>case management system</i>)	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i> <u>Napomena:</u> <i>Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i>	Unapređena infrastruktura Uveden IT sistem	
5.1.1.5	Revizija Smernica za međunarodnu operativnu policijsku saradnju, u delu koji se odnosi na obuku pripadnika područnih policijskih uprava	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava kriminalističke policije Uprava kriminallističke policije Sektor za logistiku	IV kvartal 2024. godine – za izmenu Smernica Kontinuirano, počev od I kvartala 2025. godine, za sprovođenje obuka	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Ažurirane Smernice o međunarodnoj operativnoj policijskoj saradnji Usvojen Plan obuka Broj obučanih policijskih službenika	

5.1.1.6	Jačanje kapaciteta kroz obuke iz oblasti međunarodne operativne policijske saradnje, u skladu sa preporukama iz sprovedene GAP analize u pogledu neophodnih ljudskih resursa, pravnog i institucionalnog okvira za efikasnu međunarodnu policijsku saradnju, kao i u pogledu raspoloživosti, dostupnosti i reciprociteta podataka u cilju implementacije tzv. <i>Švedske inicijative</i> , koja je sprovedena od strane švedskih eksperata	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava kriminalističke policije Sektor za logistiku	Kontinuirano	<i>Budžetirano u okviru revidiranog AP za Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbednost</i> <i>Veza: Aktivnost 6.1.1.8- revidirani Akcioni plan za Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbednost</i>	Obučeno 100 % zaposlenih Sproveden Plan obuke za korišćenje baza podataka i kanala Interpola i Evropola, u vezi sa sistemima za razmenu podataka sa međunarodnim i evropskim agencijama, kao i standarda o zaštiti i tajnosti podataka o ličnosti	
5.1.1.7	Jačanje administrativnih i tehničkih kapaciteta, u cilju obezbeđenja preduslova za sprovođenje Prumske odluke, odnosno, uspostavljanje tehničkih preduslova na celoj teritoriji Republike Srbije za pouzdano prikupljanje i upotrebu forenzičkih materijalnih dokaza); Uspostaviti tehničke preduslove za razmenu podataka o registrovanim vozilima	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava kriminalističke policije Uprava za upravne poslove Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije, Sektor za logistiku	Kontinuirano, do prijema Republike Srbije u članstvo Evropske unije i nakon prijema u članstvo	<i>Budžetirano u okviru revidiranog AP za Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbednost</i> <i>Predloženo za IPA 2019 Fasiliti</i> , <i>„Podrška Srbiji u ostvarivanju ciljeva Poglavlja 24 – pravda, sloboda i bezbednost“ i Švedsku bilateralnu pomoć</i>	Izrađen detaljni projektni predlog. Uspostavljena pravilna obrada „lanca praćenja dokaza“ Usvojene procedure i podzakonski akti (<i>Pravilnik, uputstva, instrukcije, SOP</i>). Uspostavljen ili nadograđen AFIS sistem koji odgovara	

	<i>Veza: Aktivnost 6.1.1.12-revidirani Akcioni plan za Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbednost</i>	Sekretarijat Radna grupa			Prumskom režimu rada; Uspostavljeni tehnički preduslovi za razmenu podataka o registrovanim vozilima. Obučeno 100% službenika	
5.1.1.8	<p>Uspostaviti nove akreditovane forenzičke metode i održavati uspostavljene, u skladu sa Prumskom odlukom i povezanim dokumentima Evropske unije i međunarodnim standardima ISO/IEC 17025 i 17020 (u skladu sa Okvirnom odlukom Saveta 2009/905/ PUP, zaključci Saveta o viziji za evropsku forenziku do 2020. godine)</p> <p>Veza: Aktivnost 6.1.1.13-revidirani Akcioni plan za Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbednost</p>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava kriminalističke policije	<p><i>U skladu sa rokovima definisanim u okviru aktivnosti broj 6.1.1.3 revidiranog AP za Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbednost</i></p> <p>Kontinuirano, svake godine nadzorna poseta, svake četvrte reakreditacija novih i uspostavljenih metoda</p>	<i>Budžetirano u okviru revidiranog AP za Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbednost</i>	<p>Potvrde – Sertifikati o akreditaciji uspostavljenih taksativno određenih forenzičkih metoda rada i korelacija sa međunarodnim standardom i objava na sajtu ATS - Akreditaciono telo Srbije</p> <p>Sertifikati ili izveštaji referentnih laboratorija ili tela, koji potvrđuju kompetencije i uspešnost testova kvaliteta</p> <p>Izveštaji o međunarodnim aktivnostima i zvanični izveštaj ENFSI</p>	

5.1.1.9	<p>Izmena normativnog okvira za razmenu daktiloskopskih podataka i priprema tehničkih preduslova za omogućavanje razmene podataka i informacija, u skladu sa Prumskom odlukom</p> <p>Veza: Aktivnost 6.1.1.16-revidirani Akcioni plan za Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbednost</p>	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije / podnošenja zahteva za učešće u Prumu i Testa ng sistemu	<p><i>Budžetirano u okviru aktivnosti broj 6.1.1.16 revidiranog AP za Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbednost</i></p> <p><u>Napomena -</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i> <i>Procena vrednosti investicija biće nadnadno određena</i></p>	Izmenjen normativni okvir i usklade sa Mapom puta za dostizanje tehničkih preduslova i definisano neophodno poboljšanje postojećeg sistema za Prum	
5.1.1.10	Izrada analize za procenu potrebe za izmenu normativnog okvira radi implementacije Švedske inicijative – Okvirne odluke Saveta 2006/960, o pojednostavljanju razmene informacija i obaveštajnih podataka, između tela zaduženih za sprovođenje zakona u državama članicama Evropske unije	Ministarstvo pravde Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> <i>– redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i></p> <p><u>Predviđeno kao aktivnost u okviru IPA 2019 Fasiliti ,</u> <i>„Podrška Srbiji u ostvarivanju ciljeva Poglavlja 24 – pravda, sloboda i</i></p>	Izrađena analiza	

				<i>bezbednost“</i>		
5.1.1.11	Jačanje kapaciteta kroz obuke za učenje engleskog jezika za zaposlene Jedinственe tačke za kontakt i centara za policijsku saradnju	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Sektor za logistiku	Kontinuirano, a najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Obučeno 20 službenika Uprave za međunarodnu operativnu policijsku saradnju Obučeno 20 službenika centara za policijsku saradnju ukupno 40 službenika godišnje	
5.1.1.12	Stvaranje preduslova za integraciju Nacionalne kancelarije SIRENE u Jedinственu kontakt tačku, kao i prihvatanje odgovornosti za sva obaveštenja primljena od agencije Interpol	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava kriminalističke policije Sektor za logistiku	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Izmenjen Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova	
5.1.1.13	Stvaranje preduslova za nesmetanu razmenu informacija između policije i carine	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije i nakon	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih	Stvoreni preduslovi za razmenu informacija između Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva finansija	

		finansija – Uprava carina		<i>zaposlenih</i> Napomena: <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	– Uprave carina Broj razmenjenih informacija	
5.1.1.14	Ažurirati Program obuke za policijske službenika Jedinствene kontakt tačke – Uprave za međunarodnu operativnu policijsku saradnju i sprovođenje obuka na godišnjem nivou	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava kriminalističke policije Sektor za logistiku	II kvartal 2024. godine Kontinirano, počev od I kvartala 2025. godine – za sprovođenje obuka	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih Napomena: <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena bezbednost“</i>	Usvojen izmenjen program obuke za policijske službenike Jedinствene kontakt tačke Broj obučanih policijskih službenika na godišnjem nivou	
5.1.1.15	Analiza potreba za sprovođenjem prekograničnih operacija na teritoriji susednih država	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava kriminalističke policije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih Napomena: <i>procena vrednosti investicija biće nadnadno određena, u zavisnosti od rezultata analize</i>	Sprovedena analiza Usvojena odluka, u zavisnosti od rezultata analize	

5.1.1.16	Analiza potreba za izmenom bilateralnih sporazuma za sprovođenje potera na plovnim putevima	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće nadnadno određena, u zavisnosti od rezultata analize</i>	Sprovedena analiza Usvojena odluka, u zavisnosti od rezultata analize Bilaterlani sporazumi potvrđeni, u zavisnosti od rezultata analize	
5.1.1.17	Kontinuirano uništavanje oduzetih psihoaktivnih kontrolisanih supstanci Veza: <i>Revidirani Akcioni plan za Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbednost</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova po nalogu nadležnih sudova i u saradnji sa Ministarstvom zdravlja	Kontinuirano	Procena vrednosti investicije: <i>5 evra po kilogramu</i>	Količina uništenih oduzetih psihoaktivnih kontrolisanih supstanci	
5.1.1.18	Sprovođenje Operativnih akcionih planova za kanabis, kokain i heroin u okviru <i>EMPACT</i> projekta.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih		
5.1.1.19	Jačanje saradnje sa Evropskim centrom za praćenje droga i zavisnosti od droga – <i>EMCDDA</i> Veza: <i>Revidirani Akcioni</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo zdravlja	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Broj zajedničkih sastanaka Izrađen Nacionalni izveštaja sa kontinuirano se dostava Evropskom	

	<i>plan za Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbednost</i>	Kancelarija za borbu protiv droga Vlade Republike Srbije		Projekat IPA 7 <i>IPA 7 - Instrument for Pre- accession Assistance - 7</i>	centrom za praćenje droga i zavisnosti od droga – <i>EMCDDA</i> , dva puta godišnje Softverski sistem prilagođen standardima Evropskog centra za praćenje droga i zavisnosti od droga - <i>EMCDDA</i>	
5.1.1.20	Jačanje saradnje sa Kancelarijom Organizacije Ujedinjenih nacija za drogu i kriminal - <i>UNODC</i>	Ministarstvo zdravlja Kancelarija za borbu protiv droga Ministarstvo unutrašnjih poslova	Kontinuirano	<i>Troškovi pokriveni od strane UNODC</i>	Broj konferencija i održanih sastanaka Broj učešća u Međunarodnim zajedničim vežbama (<i>International Colaborative Exercises</i>) za proveru kompetencija laboratorija Nacionalnog centra za kriminalističku forenziku za analizu psihoaktivnih supstanci.	

POGLAVLJE 6 - ZAŠTITA PODATAKA O LIČNOSTI

OPŠTI PREGLED

Zaštita podataka je najrelevantnija kada je reč o obradi podataka u okviru Viznog informacionog sistema i Šengenskog informacionog sistema, imajući u vidu da brojni nacionalni nadležni organi treba da imaju pristup velikom broju podataka o ličnosti (uključujući posebne vrste podataka o ličnosti) koje se nalaze u navedenim sistemima.

Organi vlasti mogu da koriste sisteme u različitim svojstvima i različite svrhe, u skladu sa svojim nadležnostima, što može da dovode do potencijalnog rizika od zloupotrebe sistema koja može da ima bitne posledice po lica čiji podaci se obrađuju

Šengenskom evaluacijom, procenjuje se kako države članice sprovode i primenjuju šengenske pravne tekovine, a posebno u vezi Viznog informacionog sistema i Šengenskog informacionog sistema, i to u kontekstu zahteva u pogledu zaštite podataka.

Takođe se razmatra i uloga nacionalnog organa za zaštitu podataka u nadzoru nad zaštitom podataka koju sprovode nadležni organi koji upravljaju i koriste Vizni informacioni sistem, kao i Šengenski informacioni sistem

Šengenskim pravnim tekovinama utvrđuju se normativni, organizacioni i tehnički zahtevi koji moraju da se ispune kako bi se licima na koja se podaci odnose pružila osnovna prava na zaštitu podataka o ličnosti, uz obezbeđivanje bezbednosti podataka.

Opšti zahtevi koji se tiču zaštite podataka su u Republici Srbiji u najvećoj meri usklađeni sa pravnim tekovinama Evropske unije o zaštiti podataka, imajući u vidu da je Zakon o zaštiti podataka o ličnosti u primeni, počev od avgusta meseca 2019. godine.

Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti uređeno je pravo na zaštitu fizičkih lica, a u vezi sa obradom podataka o ličnosti i slobodni protok takvih podataka, načela obrade, prava lica na koje se podaci odnose, obaveze rukovalaca i obrađivača podataka o ličnosti, kodeks postupanja, prenos podataka o ličnosti u druge države i međunarodne organizacije, nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, pravna sredstva, odgovornost i kazne u slučaju povrede prava fizičkih lica u vezi sa obradom podataka o ličnosti, kao i posebni slučajevi obrade.

Pored navedenog, predmetnim Zakonom, uređeno je i pravo na zaštitu fizičkih lica u vezi sa obradom podataka o ličnosti koju vrše nadležni organi u svrhe sprečavanja, istrage i otkrivanja krivičnih dela, gonjenja učinilaca krivičnih dela ili izvršenja krivičnih sankcija, uključujući sprečavanje i zaštitu od pretnji javnoj i nacionalnoj bezbednosti, kao i slobodni protok takvih podataka.

Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, kao nezavisni organ za zaštitu podataka, određen je Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, te su odobreni resursi potrebni za realizaciju zadataka Poverenika, kojem su dodeljene neophodne opšte kompetencije i ovlašćenja.

NORMATIVNI OKVIR

Relevantne pravne tekovine Evropske unije u ovoj oblasti su:

- **Uredba 2016/679 Evropskog parlamenta i Saveta** od 27. aprila 2016. godine o zaštiti fizičkih lica u odnosu na obradu podataka o ličnosti i o slobodnom kretanju takvih podataka i o stavljanju Direktive 95/46/EZ van snage (*Opšta uredba o zaštiti podataka*);
- **Direktiva (EU) 2016/680 Evropskog parlamenta i Saveta** od 27. aprila 2016. o zaštiti pojedinca u vezi sa obradom ličnih podataka od strane nadležnih tela u svrhu, sprečavanja, istrage, otkrivanja ili gonjenja krivičnih dela ili izvršenja krivičnih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka i stavljanju van snage Okvirne odluke Saveta 2008/977/ PUP.

U oblasti sprovođenja, opšti zahtevi koji prositiču iz gorenavedenih, primenjivi su na sve aktivnosti obrade podataka o ličnosti u pogledu normativnog okvira za Vizni informacioni sistem i Šengenski informacioni sistem. U skladu sa gore navedenim, pre svega je neophodno sprovesti analizu i utvrditi opštu usaglašenost sa zakonima Evropske unije o zaštiti podataka i spremnost nadležnih organa i tela u Republici Srbiji (*za koje je planirano da učestvuju u svojstvu rukovaoca, obrađivača ili nacionalnog nadzornog tela organa za obradu podataka*) u pogledu upravljanja zaštitom podataka.

Normativni okvir u Republici Srbiji u oblasti zaštite podataka o ličnosti:

- Ustav Republike Srbije
- Zakon o zaštiti podataka o ličnosti
- Zakon o informacionoj bezbednosti
- Zakon o evidencijama i obradi podataka u oblasti unutrašnjih poslova

Ustav Republike Srbije

- Ustav Republike Srbije garantuje pravo na zaštitu podataka o ličnosti.

Zakon o zaštiti podataka o ličnosti

- Zakon o zaštiti podataka o ličnosti u primeni je od avgusta meseca 2019. godine u velikoj meri usklađen je sa Opštom uredba Evropske unije o zaštiti podataka i sadrži ključne elemente Direktive Evropske unije 680/2016.
- Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti je ustanovljen Zakonom o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja („Sl. glasnik RS“, br. 120/2004), dok je Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. glasnik RS“, br. 97/2008) bilo predviđeno da Poverenik nadzire sprovođenje zaštite podataka, a Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. glasnik RS“, broj 87/18) je propisano da, u cilju zaštite osnovnih prava i sloboda fizičkih lica u vezi sa obradom, poslove praćenja primene ovog zakona u skladu sa propisanim ovlašćenjima vrši Poverenik, kao nezavisan državni organ.
- Zakon o zaštiti podataka o ličnosti predviđa zahteve u pogledu (javne) raspoloživosti opštih izjava/obaveštenja o privatnosti (informacije o upravljanju podacima), kao i zadatke i pozicije lica za zaštitu podataka

Zakonom o informacionoj bezbednosti

- Zakonom o informacionoj bezbednosti utvrđeni su dodatni zahtevi u pogledu bezbednosti podataka za organe koji učestvuju u aktivnostima obrade podataka u okviru Šengenskog i Viznog informacionog sistema. Kao dodatan skup mera za obezbeđivanje bezbednosti podataka, nadležne organe podržava i Nacionalni centar za prevenciju bezbednosnih rizika u IKT sistemima Republike Srbije – *CERT*.

- Nacionalni centar za prevenciju bezbednosnih rizika u IKT sistemima Republike Srbije osnovan je u okviru Regulatorne agencije za telekomunikacije i poštanske usluge, u skladu sa Zakonom o informacionoj bezbednosti.

Zakon o evidencijama i obradi podataka u oblasti unutrašnjih poslova

- Zakon o evidencijama i obradi podataka u oblasti unutrašnjih poslova³⁰ uređuje ključne zahteve u pogledu bezbednosti podataka, svrhu obrade podataka, periode čuvanja, kategorije podataka o ličnosti i prava lica na koje se podaci odnose. Zadaci Ministarstva unutrašnjih poslova u pogledu upravljanja podacima zasebno su uređeni uvođenjem kriterijuma koji su specifični za ovaj sektor.
- Ovim Zakonom su takođe utvrđeni zadaci posebne organizacione jedinice čiji zadatak je sprovođenje mera za zaštitu podataka u okviru Sekretarijata Ministarstva unutrašnjih poslova
- Zadatak vođenja elektronskih evidencija o obradi podataka takođe je definisan Zakonom o evidencijama i obradi podataka u oblasti unutrašnjih poslova (član 17.), međutim, njegov sadržaj nije u skladu sa članom 48. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, te je potrebno usklađivanje

Zakon o policiji

- Zakon o policiji predstavlja osnovni propis, međutim, iz perspektive zakonodavstva o zaštiti podataka, njime se utvrđuje da policija može da obrađuje podatke o ličnosti i čuva evidencije za potrebe izvršavanja svojih aktivnosti (član 252.), uz upućivanje na Zakon o evidencijama i obradi podataka u oblasti unutrašnjih poslova. Policija ima skup važećih podzakonskih akata kojima se uređuju dodatni potrebni zadaci i procedure.

Ostali pravni akti

Postoje zasebni Zakoni o graničnoj kontroli, Zakon o strancima, Zakon o azilu i privremenoj zaštiti i Zakon o izbeglicama. Svaki od ovih zakona ima odgovarajuća podzakonska akta.

Pojedinci mogu da koriste svoje pravo na pristup svojim podacima o ličnosti u vezi sa podacima prikupljenim tokom provere na graničnim prelazima, pa stoga lica na koje se podaci odnose mogu da traže određene informacije u skladu sa pravilima Evropske unije ukoliko dostave zahtev na adresu Ministarstva unutrašnjih poslova.

³⁰ Службени гласник Републике Србије, бр. 24/2018

Nacionalna sektorska pravila o obradi podataka, uključujući zadatke i nadležnosti rukovalaca podacima, moraju biti utvrđena tokom drugog koraka prihvatanja šengenskih pravnih tekovina. Do pristupanja Šengenu, zakoni u Republici Srbiji moraju biti usklađeni na sledeći način:

- u skladu sa Opštom uredbom Evropske unije o zaštiti podataka;
- u skladu sa zahtevima Direktive (EU) 680/2016 o zaštiti pojedinaca u vezi sa obradom podataka o ličnosti od strane nadležnih organa koji su implementirani u okviru Zakona o zaštiti podataka o ličnosti Republike Srbije, uključujući zahteve direktive u pogledu vođenja evidencija;
- stave van snage sve zakone koji nisu usaglašeni i da uvrste neophodne administrativne, organizacione i tehničke mere u specifične nacionalne zakone kako bi se obezbedila usaglašenost sa:
 1. Uredbom (EU) broj 1861/2018 Evropskog parlamenta i Saveta (u daljem tekstu: Uredba o Šengenskom informacionom sistemu iz 2018 godine) i
 2. Uredbom (EZ) broj 767/2008 Evropskog parlamenta i Saveta o viznom informacionom sistemu (VIS) i razmeni podataka između država članica o vizama za kratkotrajni boravak (u daljem tekstu: Uredba o VIS) i Uredbom (EU) 2021/1134 o reformi VIS; Evropskog parlamenta i Saveta od 7. jula 2021. o izmeni uredbi (EZ) broj 767/2008, (EZ) broj 810/2009, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/860, (EU) 2018/1861, (EU) 2019/817 i (EU) 2019/1896 Evropskog parlamenta i saveta i o stavljanju van snage odluka Saveta 2004/512 EZ i 2008/633/PUP u svrhu reforme viznog informacionog sistema.

Potrebno je definisati dodatne zahteve, u prvom redu, u pogledu imenovanja, zadataka i nadležnosti rukovaoca podacima za kancelariju za Nacionalni šengenski informacioni sistem u Republici Srbiji i Nacionalne kancelarije *SIRENE*.

Od ključnog značaja je i utvrđivanje svih nadležnih organa koji su ovlašćeni da pristupaju podacima kojima se upravlja u okviru Šengenskog informacionog sistema II. Zakonom su utvrđeni delokrug, svrhe obrade i ograničenja pristupa podacima za takve organizacije.

Pored opštih zahteva, obrada podataka o ličnosti u okviru Viznog informacionog sistema i Šengenskog informacionog sistema, treba da bude uređena nacionalnim zakonodavstvom u skladu sa šengenskim pravnim tekovinama, do trenutka ulaska Republike Srbije u šengenski prostor.

Potrebno je normativno urediti kako bi se:

- odredili rukovaoci i obrađivači podataka iz nacionalnog Šengenskog informacionog sistema i Viznog informacionog sistema;
- odredila lica za zaštitu podataka koji kod rukovaoca ili obrađivača preduzimaju određene mere i aktivnosti u cilju zakonite obrade podataka o ličnosti u SIS i VIS i sarađuju sa licem za zaštitu podataka;
- definisali uslovi za zakonitu obradu takvih podataka i kako bi se obezbedilo ograničavanje svrhe obrade, ukoliko je to potrebno (*npr. u smislu čuvanja, ograničenja pristupa, vođenja dnevnika i evidencija, vršenja samonadzora aktivnosti obrade podataka o ličnosti*);
- imenovali nadležni organi, čiji zaposleni su ovlašćeni da unose, menjaju, brišu ili koriste podatke u nacionalnom Šengenskom informacionom sistemu i Viznom informacionom sistemu, uz dostavljanje spiska ovih organa Evropskoj komisiji

Takođe, nacionalnim zakonima moraju se imenovati nadležni organi koji su ovlašćeni da pristupaju podacima u Vizni informacioni sistem, u svrhe sprečavanja, otkrivanja i istrage terorističkih dela i drugih teških krivičnih dela.

Zakoni u Republici Srbiji takođe moraju da predviđaju formalna ovlašćenja nacionalnog nadzornog organa za zaštitu podataka,(Poverenika), kao i da obezbede da svaki nadležni organ koji ima pravo da pristupa podacima u sistemima VIS/ŠIS2 saraduje, po potrebi, sa Poverenikom.

Do trenutka pristupanja šengenskom prostoru, rukovaoci podataka u nacionalnom Šengenskom informacionom sistemu i Viznom informacionom sistemu, izmenju ostalog, **odgovorni su za sledeće:**

- razmatranje i izmenu administrativnih mera, uključujući podzakonske akte o politikama privatnosti i merama za zaštitu podataka;
- vođenje registara i dnevnika o aktivnostima obrade podataka;
- obezbeđivanje transparentnosti aktivnosti obrade podataka i uvođenje procedura koje licima na koje se podaci odnose omogućavaju da koriste svoja prava, uključujući i dostupnost i sadržaj obaveštenja o privatnosti;
- sprovođenje kontinuiranih obuka za zaposlene nadležnih nacionalnih organa u vezi sa zaštitom podataka, uključujući i bezbednost podataka;
- dodeljivanje ovlašćenja službenicima za zaštitu podataka u cilju sprovođenja internog nadzora i pružanja podrške redovnom samonadzoru, koji službenici moraju biti obavešteni o bezbednosnim incidentima koji utiču na podatke o ličnosti i koji učestvuju u istragama curenja podataka radi sprovođenja procene rizika.

Na dalje, od ključnog značaja je i utvrđivanje nadležnih organa i drugih organizacija koje su ovlašćene da pristupaju podacima kojima se upravlja u okviru Šengenskog informacionog sistema, a Zakonom su utvrđeni delokrug, legitimne svrhe obrade i ograničenja pristupa podacima za takve organizacije.

Pri utvrđivanju svih aktivnosti obrade podataka za podatke okviru Viznog i Šengenskog informacionog sistema, na nacionalnom nivou, potrebno je poštovati sva načela obrade podataka pri utvrđivanju aktivnosti obrade. Takođe je potrebno sprovesti pravila korišćenja podataka za Šengenski informacioni sistem, za postupke koji su u toku.

Pravila o upozorenjima i dopunskim podacima i o njihovim periodima čuvanja ne smeju se posmatrati isključivo kao pitanja zaštite podataka, već takođe moraju da budu u skladu sa principima „ograničenja čuvanja“ pri obradi podataka, uz usvajanje preciznih perioda čuvanja.

Za potrebe praćenja legitimnosti obrade i kontrole podataka, Nacionalna kancelarija za Šengenski informacioni sistem, vodi evidencije o svakom pristupu, unosu, izmeni, pretraživanju i brisanju podataka koji su uneti u sistem. Nacionalnim zakonom treba da bude uređen potreban sadržaj podataka u takvim evidencijama, kao i ovlašćenja nadležnih organa i organizacija koji imaju pravo da pristupaju ovim evidencijama u vezi sa ispunjenjem njihovih legitimnih zadataka i dužnosti prema nacionalnom zakonu. (npr. sudovi, tužilaštva i nadzorni organ).

Prava lica na koje se podaci odnose u vezi sa njihovim podacima koji se obrađuju u Šengenski informacioni sistem i potencijalnim ograničenjima obrade takođe treba da budu uređena nacionalnim zakonom, imajući u vidu opšta pravila nacionalnih proceduralnih zakona i opštih zakona Evropske unije o zaštiti podataka. Lica na koje se podaci odnose treba da imaju pravo da zahtevaju informacije o tome da li postoje podaci o njima u okviru Šengenskog informacionog sistema, pri čemu pružanje ovih informacija može da bude odbijeno isključivo u skladu sa

nacionalnim pravnim odredbama, npr. iz razloga nacionalne bezbednosti, sprečavanja krivičnog dela ili krivičnog gonjenja, obezbeđivanja bezbednosti zatvorskog sistema i zaštite prava drugih lica.

Pravo na ispravku netačnih podataka i na brisanje nezakonito čuvanih podataka treba takođe da bude obuhvaćeno relevantnim nacionalnim zakonom. Takođe treba utvrditi se može dostaviti zahtev, na primer bilo kojoj državnoj kancelariji, policijskoj upravi ili stranom predstavništvu, ili obaveza dostavljanja zahteva direktno rukovaocu, dok Poverenik postupa po eventualno podnetoj pritužbi lica koje smatra da je obrada podataka o njegovoj ličnosti izvršena suprotno odredbama ovog zakona.

INSTITUCIONALNI OKVIR

Rukovaoci i obrađivači podataka iz Šengenskog i Viznog informacionog sistema imenuju se zakonom,, pa stoga izmene postojećeg normativnog okvira mogu da dovedu do toga da Ministarstvo unutrašnjih poslova, a kao rukovalac podataka, ima i dodatne zadatke.

U okviru Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije postoji i posebna organizaciona jedinica za zaštitu podataka u Sekretarijatu Ministarstva - u Odeljenje za obradu podataka, pritužbe i saradnju sa nezavisnim telima

Lice za zaštitu podataka saraduje sa nadležnim organima koji su ovlašćeni da sprovedu procedure usklađenosti u vezi sa obradom podataka. Lice za zaštitu podataka o ličnosti učestvuje u ispitivanjima koja se tiču rukovanja podacima o ličnosti i odgovara na zahteve u vezi sa navedenim temama. Zadaci lica za zaštitu podataka moraće biti prošireni tako da obuhvataju aktivnosti u vezi sa procenom rizika u vezi sa N.ŠIS i N.VIS, redovan nadzor zaposlenih koji imaju pristup sistemima ŠIS/VIS, kao i nadzor aktivnosti obrade podataka.

Lice za zaštitu po Zakonu nije ovlašćeno da vrši nadzor zaposlenih koji imaju pristup nekim podacima niti nad aktivnostima obrade podataka, odnosno, nije nadležno za vršenje internog nadzora (ni po Opštoj uredbi), niti da odgovara na zahteve lica. U tom smislu ukazujemo da rukovalac sam određuje na koji način će vršiti obradu i poštovati načelo „integriteta i poverljivosti“ i ostalih načela propisanih Zakonom, a što je saglasno stavu 2. člana 5. Zakona – „odgovornost za postupanje“, što bi moglo da podrazumeva i određivanje nekog lica koje će obavljati te ili neke druge radnje

Odsek za obradu podataka i evidencije nadležan je za poslove vezane za zaštitu podataka o ličnosti koji se prikupljaju i obrađuju u Ministarstvu unutrašnjih poslova i preduzima sve neophodne mere za zaštitu podataka o ličnosti.

Nadležnosti Odseka za obradu podataka i evidencije:

- obezbeđuje ostvarivanje svih prava koja lica imaju u vezi sa obradom podataka o ličnosti (prava na obaveštenje, uvid, kopiju kao i prava povodom izvršenog uvida);
- koordinira radom i daje smernice za postupanje svih zaposlenih koji postupaju i odlučuju po zahtevima za ostvarivanje prava građana u vezi sa obradom podataka o ličnosti;

- predlaže mere za jednoobrazno i jedinstveno vođenje evidencija;
- koordinira radom svih organizacionih jedinica – „*rukovalaca evidencija*” i prikuplja informacije o obradi podataka o ličnosti i evidencijama, odnosno zbirkama podataka;
- učestvuje u pripremi i izradi pravnih propisa koji se odnose na obradu podataka o ličnosti koja se vrši od strane Ministarstva i preduzima neophodne mere za njihovo sprovođenje;
- učestvuje u postupku ili samostalno pokreće postupak kontrole zaštite podataka o ličnosti po prijavi građana, organa državne uprave, drugih organa i organizacija i pravnih lica, na zahtev Sektora unutrašnje kontrole policije, ovlašćenog lica ili Komisije za rešavanje pritužbi i disciplinskog starešine, odnosno Disciplinske komisije u disciplinskom postupku;
- predlaže mere koje za cinj imaju zakonitu primenu propisa u vezi sa zaštitom podataka o ličnosti, u saradnji sa nadležnom organizacionom jedinicom;
- učestvuje u postupku nadzora koji u domenu obrade podataka o ličnosti od strane Ministarstva sprovodi Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti;
- saraduje sa Poverenikom u pogledu sprovođenja zakona i pribavljanja mišljenja u vezi sa obradom podataka o ličnosti;
- obaveštava rukovodioce organizacionih jedinica o kršenju propisa koji se odnose na obradu podataka o ličnosti, a predstavljaju povrede službene dužnosti;
- predlaže i preduzima mere za obeležavanje, zaštitu i sprečavanje neovlašćenog pristupa podacima o ličnosti, a posebno u pogledu zaštite naročito osetljivih podataka o ličnosti;
- učestvuje u edukaciji zaposlenih vezano za oblast zaštite podataka o ličnosti;
- podnosi ministru izveštaje o stanju zaštite podataka i predlaže mere za unapređenje i
- dostavlja Povereniku godišnji izveštaj.

Bezbednošću informacionog sistema bavi se Odeljenje za informacionu bezbednost u okviru Sektora za analitiku, telekomunikacije i informacione tehnologije Ministarstva unutrašnjih poslova, koje će učestvovati kada se javi potreba za saradnjom u slučaju curenja podataka ili zloupotrebe informacionih sistema, kao i pri sprovođenju procene uticaja na zaštitu podataka.

Za međunarodnu razmenu podataka zadužena je posebna jedinica u okviru Uprave kriminalističke policije pri Ministarstvu unutrašnjih poslova.

Centar za policiju obuku u okviru Sektora za logistiku organizuje specifične obuke, ali lice za zaštitu podataka Ministarstva unutrašnjih poslova, takođe učestvuje u temama koje se tiču zaštite podataka i bezbednosti podataka.

Nezavisni državni organ treba da prati zakonitost obrade podataka o ličnosti koju sprovode države članice po osnovu Uredbe o Viznom informacionom sistemu i Uredbe o Šengenskom informacionom sistemu, iz 2018. godine, uključujući razmenu dopunskih informacija.

Neophodno je obezbediti potpunu nezavisnost u pogledu budžeta, zaposlenih i proceduralnih zakona kako bi nadzorni organi izvršavali ovaj zadatak u skladu sa *GDPR/LED-om*.

Skupština je imenovala Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti. Na osnovu godišnjeg izveštaja Poverenika za 2020. godinu, nadležnom organu za zaštitu podataka u Republici Srbiji data su neophodna ovlašćenja i obezbeđeni su resursi za izvršavanje opštih zadataka utvrđenih Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.³¹

Jedan od zahteva takođe uključuje i imenovanje *nacionalnog nadzornog organa za potrebe sprpvpednje nadzora nadležnih organa koji upravljaju sistemima i koriste sisteme ŠIS2 i VIS*, iako ovaj nadležni organ izvršava svoje zadatke u svojstvu opšteg nadzornog organa za zaštitu podataka.

Nadzorni organ, Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti u Republici Srbiji, dužan je da prati i nadgleda zakonitost obrade i prenosa podataka koji se sprovode u vezi sa Viznim informacionim sistemom i Šengenskim informacionim sistemom, bilo po prijemu zahteva ili po službenoj dužnosti, kao i da da istražuje izveštaje o prigovorima na zakonitost obrade i prenosa podataka i o zahtevima za korišćenje pravnih sredstava u vezi sa odbijanjem rukovaoca da pruži informacije o licima na koje se podaci odnose.

Nadzorni organ za zaštitu podataka treba da ima potpunu nezavisnost, da raspolaže dovoljnim ljudskim i finansijskim kapacitetima (odgovarajućim stručnjacima iz oblasti prava i informacionih tehnologija za potrebe nadzora), kao i ovlašćenja i mogućnost prenosa ovlašćenja za izvršavanje ovog specifičnog zadatka u vezi sa N.ŠIS i N.VIS. Nacionalni nadzorni organ takođe mora redovno da saraduje sa drugim nacionalnim i evropskim nadzornim organima.

Moraju se obezbediti prava lica na koje se podaci odnose u pogledu njihovih podataka o ličnosti koji se čuvaju u sistemima ŠIS2 i VIS, i sva naknadna pravna sredstva pred nacionalnim sudovima, kao i uzajamno priznavanje presuda. Takođe je neophodno na godišnjem nivou prikupljati statističke podatke o ostvarivanju prava lica na koje se podaci odnose.

Lice za zaštitu podataka treba da bude imenovano u okviru svih nadležnih organa koji imaju pristup podacima u okviru Viznog informacionog sistema i Šengenskog informacionog sistema, pri čemu su nadležni organi dužni da obezbede da lice za zaštitu podataka adekvatno i blagovremeno učestvuje u svim pitanjima koja se odnose na zaštitu podataka o ličnosti.

Lice za zaštitu podataka može biti imenovano za više nadležnih državnih organa, uzimajući u obzir njihovu organizacionu strukturu i veličinu. Međutim, lice za zaštitu podataka treba da budu direktno dostupno licima na koje se podaci odnose, i zaposlenih koji učestvuju u obradi podataka iz Šengenskog iformacionog sistema i Viznog informacioog sistema, uz mogućnost da direktno polažu račune najvišem rukovodstvu ili rukovodiocu nadležnog organa koji ih je imenovao.

Prema Smernicama o službenicima za zaštitu podataka , a koje je usvojila Radna grupa za zaštitu podataka u skladu sa članom 29. Direktive 95/46/EZ „lice za zaštitu podataka, uz podršku tima, kada je to potrebno, mora da ima mogućnost efikasne komunikacije sa licima na koje se podaci odnose i mogućnost saradnje sa relevantnim nadzornim organima.

Dostupnost lica za zaštitu podataka (bilo fizički u istim prostorijama u kojima su zaposleni, putem kontakt centra ili drugih sredstava komunikacije) je od ključnog značaja kako bi se obezbedilo da lica na koje se podaci odnose mogu da stupe u kontakt sa licem za zaštitu podataka.

Imajući u vidu navedeno, kontakt podaci *lica za zaštitu podataka* treba da budu objavljeni na internetu i stavljeni na raspolaganje podnosiocima zahteva za izdavanje viza i drugim licima u vezi sa aktivnostima obrade podataka iz Šengenskog informacionog sistema i Viznog

³¹ У циљу обезбеђивања делотворног вршења законом прописаних овлашћења, неопходна финансијска средства за рад, просторије за рад, као и неопходне техничке, организационе и кадровске услове за рад Повереника обезбеђују се у складу са законом којим се уређује буџет и законима којима се уређује државна управа и положај државних службеника.

informativnog sistema. Ovaj zahtev takođe važi za sve članove operativnog zaposlenihj nadležnih organa, s obzirom na to da će se njihove aktivnosti neprestano beležiti u elektronskom dnevniku obrade podataka u sistemu.

Lice za zaštitu podataka ima pravo i podstiče se da sprovodi redovne interne nadzore i da učestvuje u obukama o zaštiti podataka, procenama rizika i procenama uticaja na zaštitu podataka na dokumentovan način (načelo odgovornosti). Lica za zaštitu podataka takođe moraju biti obavješteni o odlivanju podataka koje može da utiče na bilo koje podatke o ličnosti, kako bi mogli da pruže podršku pri postupanju sa odlivanjem podataka o ličnosti (dobra praksa je da takođe učestvuju u istragama) u skladu sa njihovim zadacima koji su utvrđeni GDPR-om i predviđeni Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Lica za zaštitu podataka takođe moraju da raspolažu resursima i ovlašćenjima neophodnim za sprovođenje ovih zadataka, kao i da održavaju svoj nivo stručnosti i visok nivo znanja o zaštiti i bezbednosti podataka.

Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti

Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti je nezavisan i samostalni organ vlasti ustanovljen na osnovu zakona, koji je nadležan za nadzor nad sprovođenjem zakona i obavljanje drugih poslova propisanih zakonom.

Poverenik ima zamenika za zaštitu podataka o ličnosti. Na sedište Poverenika, izbor Poverenika i zamenika Poverenika, prestanak njihovog mandata, postupak njihovog razrešenja, njihov položaj, stručnu službu Poverenika, kao i na finansiranje i podnošenje izveštaja, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje slobodan pristup informacijama od javnog značaja, ako Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti nije drugačije određeno.

U vršenju svojih ovlašćenja i poslova, Poverenik je potpuno nezavisan, slobodan je od svakog neposrednog ili posrednog spoljnog uticaja i ne može da traži niti prima naloge od bilo koga. Pored navedenog, Poverenik se ne može baviti drugom delatnošću ni drugim poslom, uz naknadu ili bez naknade, niti može obavljati drugu javnu funkciju ili vršiti drugo javno ovlašćenje, niti politički delovati.

U cilju obezbeđivanja delotvornog vršenja zakonom propisanih ovlašćenja, neophodna finansijska sredstva za rad, prostorije za rad, kao i neophodne tehničke, organizacione i kadrovske uslove za rad Poverenika obezbeđuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžet i zakonima kojima se uređuje državna uprava i položaj državnih službenika.

Poverenik samostalno vrši izbor zaposlenih između kandidata koji ispunjavaju zakonom propisane uslove za rad u državnim organima i njima potpuno samostalno rukovodi.

Kontrolu nad trošenjem sredstava za rad Poverenika vrši Državna revizorska institucija, u skladu sa zakonom, na način koji ne utiče na nezavisnost Poverenika.

Nadležnosti Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti:

- sprovodi nadzor i obezbeđuje primenu Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, a u skladu sa svojim ovlašćenjima;
- stara se o podizanju javne svesti o rizicima, pravilima, merama zaštite i pravima u vezi sa obradom, a posebno ukoliko se radi o obradi podataka o maloletnom licu;
- daje mišljenje Narodnoj skupštini, Vladi Republike Srbije, ali i drugim organima i organizacijama, u skladu sa propisom, o zakonskim i drugim merama koje se odnose na zaštitu prava i sloboda fizičkih lica u vezi sa obradom;
- stara se o podizanju svesti rukovodaca i obrađivača u vezi sa njihovim obavezama propisanim Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti;

- na zahtev lica na koje se podaci odnose, pruža informacije o njihovim pravima propisanim Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti;
- postupa po pritužbama lica na koje se podaci odnose, utvrđuje da li je došlo do povrede ovog zakona i obaveštava podnosioca pritužbe o toku i rezultatima postupka koji vodi u skladu sa članom 82. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti;
- saraduje sa nadzornim organima drugih država, u vezi sa zaštitom podataka o ličnosti, a posebno u razmeni informacija i pružanju uzajamne pravne pomoć;
- sprovodi inspekcijski nadzor nad primenom Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti i shodnom primenom zakona kojim se uređuje inspekcijski nadzor, i podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka ako utvrdi da je došlo do povrede ovog zakona, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prekršaji;
- prati razvoj informacionih i komunikacionih tehnologija, kao i poslovne i druge prakse od značaja za zaštitu podataka o ličnosti;
- izrađuje standardne ugovorne klauzule iz člana 45. stav 11. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti;
- sačinjava i javno objavljuje liste iz člana 54. stav 5. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti;
- daje pismeno mišljenje iz člana 55. stav 4. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti;
- vodi evidenciju lica za zaštitu podataka o ličnosti iz člana 56. stav 11. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti
- podstiče izradu kodeksa postupanja u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti i daje mišljenje i saglasnost na kodeks postupanja u skladu u skladu sa Zakonom;
- obavlja poslove u skladu Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, a koji se odnose na kontrolu primene kodeksa postupanja
- podstiče izdavanje sertifikata za zaštitu podataka o ličnosti i odgovarajućih žigova i oznaka u i propisuje kriterijume za sertifikaciju u skladu Zakonom;
- sprovodi periodično preispitivanje sertifikata u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti
- propisuje i objavljuje kriterijume za akreditaciju sertifikacionog tela i obavlja poslove u skladu Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti;
- odobrava odredbe ugovora ili sporazuma u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti;
- odobrava obavezujuća poslovna;
- vodi internu evidenciju o povredama ovog zakona i merama koje se u vršenju inspekcijskog nadzora preduzimaju;

Infrastruktura

Kako bi se licima na koja se podaci odnose omogućilo da koriste pravo na pristup i zatraže kopiju svojih podataka o ličnosti, svi nadležni organi koji imaju pristup sistemima Viznom informacionom sistemu i Nacionalnom šengenskom informacionom sistemu moraju obezbediti odgovarajuće resurse za svoje službenike za zaštitu podataka.

Navedeno ključuje neophodne alate, kao što je primera radi softver za zamučivanje ili maskiranje za potrebe pružanja kopija snimaka nadzornih kamera, nosača podataka/DVD koji se pružaju bez nadoknade prvi put po prijemu zahteva za dostavljanje kopije.

Statistički podaci o zahtevima lica na koja se podaci odnose, registri obrade podataka i izveštaji o internim nadzorima koje sprovodi Lice za zaštitu podataka mogu se voditi u elektronskom sistemu za upravljanje evidencijama ili u štampanoj formi. Uvođenje specifičnog analitičkog

softvera bi efikasno pojednostavilo procedure analize evidencija; međutim, korišćenje takvih automatskih alata nije predviđeno zakonodavstvom kao direktan zahtev.

CILJ 1

Obezbeđivanje pouzdane i efikasne zaštite podataka o ličnosti kroz korišćenje Šengenskog informacionog sistema i viznog informacionog sistema i uvođenje potrebne infrastrukture za bezbednost podataka

MERA 1	OPŠTI REZULTAT
<p>Unapređenje normativnog okvira i aktivnosti obrade podataka iz Šengenskog informacionog sistema i Viznog informacionog sistema, kao i unapređenje pratećih procesa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Unapređen normativni okvir, usaglašen sa pravnim tekovinama Evropske unije. <li style="text-align: center;">- - Usvojen Zakon o izmenama i dopunama Zakona o o evidencijama i obradi podataka u oblasti unutrašnjih poslova, a koji je na dalje usaglašen sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti <li style="padding-left: 40px;">- Unapređeno postupanje i aktivnosti obrade podataka iz Šengenskog i Viznog informacionog sistema - Određeni i definisani nadležni organi koji će imati pristup podacima u nacionalnom Viznom informacionom sistemu i Šengenskom informacionom sistemu, kao i organ nadzora nad obradom podataka o ličnosti u okviru nacionalnog Viznog informacionog sistema i Šengenskog informacionog sistema <ul style="list-style-type: none"> - Imenovani rukovaoci podacima za nacionalni Vizni informacioni sistem - Definisane i usvojene procedure u pogledu prava lica na koja se podaci odnose u vezi sa Šengenskim informacionim sistemom - Utvrđen period čuvanja podataka, za svaku svrhu obrade za čuvanje podataka o ličnosti

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELj REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
6.1.1.1	Izmena normativnog okvira, u pogledu funkcionisanju Šengenskog informacionog sistema i Viznog informacionog sistema, kao u u vezi sa direktno primenjivim zahtevima	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo spoljnih poslova Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i> <u>Napomena:</u> <i>Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i> <u>Napomena:</u> <i>Moguća podrška Kancelarija za tehničku pomoć i razmenu informacija iz Brisela, Kraljevina Belgija - TAIEX</i>	Izmenjen normativni okvir Usvojeni relevantni zakoni	
6.1.1.2	Usvajanje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o evidencijama i obradi podataka u oblasti	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti	Usvojen Zakon o izmenama i dopunama Zakona o evidencijama	

	unutrašnjih poslova, u okviru člana 35 i člana 36 o sprovođenju operacija obrade podataka iz Šengenskog informacionog sistema i Viznog informacionog sistema	Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti		<i>postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>		
6.1.1.3	Imenovati rukovaoca podacima za nacionalni Vizni informacioni sistem, kao i diplomatsko konzularna predstavništva Republike Srbije, za izdavanje viza na granicama	Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti <i>postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Imenovani rukovaoci podacima za Vizni informacioni sistem Imenovani rukovaoci u okviru diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Srbije	
6.1.1.4	Definisati nadležne organe koji će imati pristup podacima u nacionalnom Viznom informacionom sistemu i Šengenskom informacionom sistemu, primenom načela ograničenja svrhe	Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti <i>postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Određeni državni organi koji će imati pristup podacima u nacionalnom Viznom informacionom sistemu Usvojene procedure	

6.1.1.5	Imenovati državni organ koji će biti odgovoran za nadzor nad obradom podataka o ličnosti u okviru nacionalnog Viznog informacionog sistema i Šengenskog informacionog sistema	Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova Poverenih za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Određen državni organ odgovoran za nadzor nad obradom podataka o ličnosti u okviru nacionalnog Viznog informacionog sistema i Šengenskog informacionog sistema	
6.1.1.6	Definisati i uspostaviti procedure za ostvarivanje prava lica na koja se podaci odnose u vezi sa Šengenskim informacionim sistemom, a u u okviru nacionalnog zakonodavstva (da li se zahtev upućuje nadležnim organima za SIS ili nadležnim organima za zaštitu podataka, ili i jednim i drugim).	Ministarstvo unutrašnjih poslova Poverenih za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i> <u>Napomena:</u> <i>Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i> <u>Napomena:</u> <i>Moguća podrška Kancelarija za</i>	Usvojena procedura	

				<i>tehničnu pomoć i razmenu informacija iz Brisela, Kraljevina Belgija - TAIEX</i>		
6.1.1.7	Definisati kriterijum za utvrđivanje perioda čuvanja podataka u nacionalnom Viznom i Šengenskom informacionom sistemu, posebno	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i> <u>Napomena:</u> <i>Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i> <u>Napomena:</u> <i>Moguća podrška Kancelarija za tehničnu pomoć i razmenu informacija iz Brisela, Kraljevina Belgija - TAIEX</i>	Usvojen Zakon Definisani kriterijumi	

6.1.1.8	Definisati period čuvanja podataka, za svaku svrhu obrade za čuvanje podataka o ličnosti, u situacijama kada je to moguće <u>Veza</u> – prethodna aktivnost	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> procena vrednosti investicija biće naknadno određena	Usvojen Zakon Definisan period čuvanja podataka, na osnovu kriterijuma	
---------	--	--	--	--	---	--

MERA 2	OPŠTI REZULTAT
Utvrđivanje nadležnosti nacionalnog nadzornog organa za zaštitu podataka u vezi sa Šengenskim informacionim sistemom i Viznim informacionim sistemom	<ul style="list-style-type: none"> - Izmenjen normativni okvir u skladu sa pravnim tekovinama Evropske unije - Odrede nadležni državni orga koji će biti ovlašćen za pristup i nadzor nad aktivnostim obrade podataka o ličnosti podataka iz Šengenskog i Viznog informacionog sistema - Određen nadzorni organ za sprovođenje redovnog nadzora nad zaštitom podataka u organima za sprovođenje zakona - Ojačani administrativni i tehnički kapaciteti

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
6.1.2.1	Definisati i odrediti nadzorni okgan koji će biti ovlašćen za pristup i nadzor nad aktivnostima obrade	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih	Imenovan nadležni državni organ ovlašnjen za pristup aktivnostima i nadzor nad aktivnostima	

	podataka iz Šengenskog i Viznog informacijskog sistema <i>veza sa aktivnošću 6.1.1.4</i>	spoljnih poslova		<i>zaposlenih</i>	obrade podataka iz Šengenskog i Viznog informacijskog sistema	
6.1.2.2	Imenovati nadzorni organ koji će sprovesti redovan nadzor nad zaštitom podataka u organima za sprovođenje zakona, uključujući i posebnu svrhu obrade <i>veza sa aktivnošću 6.1.1.4</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Imenovan nadležni organ za sprovođenje redovnog nadzora	
6.1.2.3	Izmena normativnog okvira kako bi se nadzornom organu dodelila ovlašćenja za sprovođenje redovnog postupka nadzora obrade podataka u okviru Šengenskog i Viznog informacijskog sistema <i>(pravo na ulazak u sve prostorije za, uključujući prostorije sa rezervnim kopijama, ukoliko</i>	Ministarstvo pravde Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Usvojene izmene relevantnog zakona	

	<i>postoje, u cilju pristupa svim bazama podataka i donošenja obavezujućih odluka).</i>					
6.1.2.4	Uspostaviti saradnju između nadležnih organa za sprovođenje zakona i organa za sprovođenje nadzora koji sprovode redovne revizije aktivnosti obrade podataka u okviru Šengenskog i Viznog informacionog sistema	Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> procena vrednosti investicija biće naknadno određena	Utvrđena procedura	
6.1.2.5	Usvojiti Zakon o izmenama i dopunama Zakona o evidencijama, u okviru člana 17, koji se odnosi na sadržaj evidencija, a u cilju isaglašavanja predmetnog Zakona sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti (član 48) Veza: aktivnost 6.1.1.2	Ministarstvo unutrašnjih poslova Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	Veza: aktivnost 6.1.1.2	Usvojen Zakon o izmenama i dopunama Zakona o evidencijama	

6.1.2.6	Stvaranje preduslova za direktan pristup organa za sprovođenje nadzora Viznom i Šengenskom informacionom sistemu i njihovima evidencijama, u prostorijama nadležnih ministarstava, u cilju sprovođenja nesmetanog nadzora.	veza aktivnost 6.1.1.4	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i> <u>Napomena:</u> <i>Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i>	Utvrđena procedura Obezbeđen direktan pristup evidencijama u okviru Viznog i Šengenskog informacionom sistemu	
6.1.2.7	Stvaranje preduslova za nesmetano sprovođenje odluka nadzornog organa, donetih na osnovu prethodno izvršenog nadzora	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo spoljnih poslova Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i> <u>Napomena:</u> <i>Mogućnost</i>	Utvrđena procedura Usvojen propis	

				<p><i>finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>Moguća podrška Kancelarija za tehničku pomoć i razmenu informacija iz Brisela, Kraljevina Belgija - TAIEX</i></p>		
6.1.2.8	<p>Jačanje kapaciteta kroz obezbeđenje adekvatnog broja eksperata za normativnu materiju i informacione tehnologije, koji se posebno bave nadzorom nad obradom podataka iz nacionalnog Viznog i Šengenskog informacionog sistema</p>	<p>Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti</p> <p>Ministarstvo spoljnih poslova</p> <p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p>	<p>Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije</p>	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i></p>	<p>Broj eksperata za normativnu materiju i informacione tehnologije</p>	
6.1.2.9	<p>Stvaranje preduslova za pridruživanje informacionom sistemu unutrašnjeg tržišta Evropske unije, a u cilju nesmetane razmene informacija i jačanja saradnje</p>	<p>Ministarstvo unutrašnje i spoljne trgovine</p> <p>Ministarstvo spoljnih poslova</p> <p>Poverenik za informacije od</p>	<p>Neposredno nakon prijema u članstvo Evropske unije</p>	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti</i></p>	<p>Definisana procedura</p> <p>Omogućen pristup informacionom sistemu unutrašnjeg tržišta Evropske</p> <p>Broj razmenjenih informacija</p>	

		javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti Ministarstvo unutrašnjih poslova		<i>investicija biće naknadno određena</i>	
6.1.2.10	Uspostaviti saradnju sa Službenikom za zaštitu podataka Evropske unije ³² i nacionalnim organima drugih država članica Evropske unije, a u cilju ostvarivanja prava lica na koje se podaci odnose na pristup, ispravljanje i brisanje njihovih podataka iz Viznog i Šengenskog informacionog sistema	Ministarstvo spoljnih poslova Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti Ministarstvo unutrašnjih poslova	Nakon ulaska Republike Srbije u šengenski prostor	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Uspostavljena saradnja i definisana procedura

MERA 3
OPŠTI REZULTAT
Unapređenje komunikacije i modaliteta ostvarivanja prava lica na koja se podaci odnose

- Obaveštenja o privatnosti dostupna na engleskom jeziku
- Objavljene i ažurne sve relevantne informacije vezane za Šengenski informacioni sistem
- Objavljene i ažurne informacija o obradi podataka o ličnosti u Šengenskom informacionom sistemu

³² Уредба Европске уније 2018/1725

- Objavljene i dostupne informacije o pravima lica na koja se podaci odnose, uključujući pravo na podnošenje zahteva rukovaocu, pritužbe Povereniku i/ili tužbe nadležnom sudu
- Uspostavljen Jedinostveni registar po vrstama i broju lica na koja se podaci odnose, uključujući i o žalbama na odluke o zahtevima

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
6.1.3.1	Stvaranje preduslova za dostupnost obaveštenja o privatnosti, kao i sadržaja predmetnih obaveštenja na internet stranicama koje sadrže podatke koje se odnose na izdavanje viza	Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> procena vrednosti investicija biće naknadno određena	Obaveštenja o privatnosti definisana u sadržinskom smislu, jasna za razumevanje i jedinstvena, i dostupna na internet stranicama koje sadrže podatke koje se odnose na izdavanje viza	
6.1.3.2	Stvaranje preduslova za objavljivanje adekvatnog prevoda na engleski jezik obaveštenja koja se odnose na obradu podataka o ličnosti, kao i kontakt podataka lica za zaštitu podataka, na internet stranici nadležnih državnih organa	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo spoljnih poslova Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> procena vrednosti investicija biće naknadno određena	Obaveštenja na engleskom jeziku jasna i jednostavna za razumevanje, objavljena na internet stranicama nadležnih organa	

6.1.3.3	Kontinuirano informisanje građana o Šengenskom informacionom sistemu	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Kontinuirano, do prijema u članstvo Evropske unije i nakon prijema u članstvo Evropske unije	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</p> <p><u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i></p>	Informacije dostupne javnosti	
6.1.3.4	Obezbediti adekvatne informativne brošure, sa vezom ka internet stranici o Šengenskom informacionom sistemz	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</p> <p><u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i></p>	Broj odštampanih brošura	

6.1.3.5	Obezbediti dostupnost informacija o obradi podataka o ličnosti u Šengenskom informacionom sistemu, kao i o pravima lica na koja se podaci odnose, uključujući pravo na podnošenje zahteva rukovaocu, pritužbe Povereniku i/ili tužbe nadležnom sudu	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Informacije dostupne i ažurne	
	Odrediti zaposlene (lica za zaštitu podataka) koji će postupati po zahtevima lica na koja se podaci odnose, u vezi sa obradom podataka u Šengenskom informacionom sistemu i Viznom informacionom sistemu	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Izmenjen Pravilnik unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta	
6.1.3.6	Jačanje kapaciteta u posledu postupanja sa zahtevima lica na koja se podaci odnose u vezi sa obradom podataka u Šengenskom informacionom sistemz	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće</i>	Uspostavljeni Jedinostveni registar po vrstama i broju zahteva lica na koja se podaci odnose Uspostavljeni registri sa podacima o žalbama na odluke o	

				<p><i>naknadno određena</i> <u>Napomena:</u> <i>Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i> <u>Napomena:</u> <i>Moguća podrška Kancelarija za tehničku pomoć i razmenu informacija iz Brisela, Kraljevina Belgija - TAIEX</i></p>	<p>zahtevima koji se tiču prava lica na koja se podaci odnose u okviru jedinstvenog registra</p>	
6.1.3.7	<p>Definisati izgled obrasca za ostvarivanje prava lica na koje se podaci odnose u postupku obrade podataka u okviru Vznog i Šengenskog informacionog sistema.</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p> <p>Ministarstvo spoljnih poslova</p> <p>Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti</p>	<p>Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije</p>	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i> <u>Napomena:</u> <i>Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i> <u>Napomena:</u> <i>Moguća podrška</i></p>	<p>Kreiran obrazac za ostvarivanje prava lica na koje se podaci odnose u postupku obrade podataka u okviru Vznog i Šengenskog informacionog sistema i dostupan korisnicima</p> <p>Informacije o mogućnosti podnošenja žalbe i o pravima lica na koja se podaci odnose, uključujući pravo na podnošenje zahteva rukovaocu, pritužbe</p>	

				<i>Kancelarija za tehničku pomoć i razmenu informacija iz Brisela, Kraljevina Belgija - TAIEX</i>	Povereniku i/ili tužbe nadležnom sudu	
6.1.3.8	Definisati odgovornost organa za izdavanje viza u pogledu odlučivanja da li lica na koja se podaci odnose mogu biti obavještena o upozorenju koje je izdato protiv njih i koje vrste informacija se mogu pružiti o upozorenju u slučaju podnošenja zahteva za pristup.	Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena - procena vrednosti investicija biće naknadno određena</u>	Utvrđena procesura Definisana odgovornost	
6.1.3.9	Definisati procedure kojima će se obezbediti nesmetano sprovođenje odluka nadležnih organa druge države, donete u skladu sa članom 43, stav 1 i stav 2 Odluke Saveta 2007/533/PUP o Šengenskom informacionom sistemu II	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo spoljnih poslova	Neposredno nakon prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena: procena vrednosti investicija biće naknadno određena</u> <u>Napomena: Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</u>	Definisana procedura	

				<p><u>Napomena:</u> <i>Moguća podrška Kancelarija za tehničku pomoć i razmenu informacija iz Brisela, Kraljevina Belgija - TAIEX</i></p>		
6.1.3.10	<p>Stvaranje preduslova za objavljivanje i redovno ažuriranje opštih informacija o postupku izdavanja viza, uključujući i informacije o prikupljanju biometrijskih podataka</p>	<p>Ministarstvo spoljnih poslova</p> <p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p>	<p>Neposredno nakon prijema u članstvo Evropske unije</p>	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</p> <p><u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i></p>	<p>Definisana procedura</p> <p>Dostupne i razumljive informacije napisane jednostavnim jezikom o zadacima i raspodeli odgovornosti za obradu podataka o ličnosti među različitim nadležnim organima koji učestvuju u postupku izdavanja viza</p>	
6.1.3.11	<p>Jačanje kapaciteta u posledu postupanja sa zahtevima lica na koja se podaci odnose u vezi sa obradom podataka u Viznom informacionom sistemz</p>	<p>Ministarstvo spoljnih poslova</p>	<p>Neposredno nakon prijema u članstvo Evropske unije</p>	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</p> <p><u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i></p>	<p>Definisana procedura</p> <p>Uspostavljen Jedinostveni registar po vrstama i broju lica na koja se podaci odnose, uključujući i o žalbama na odluke o zahtevima koji se tiču prava lica na koja se podaci odnose, kao i blagovremeno</p>	

					prikupljanje podataka potrebnih za postupanje po zahtevima	
--	--	--	--	--	--	--

MERA 4	OPŠTI REZULTAT
<p>Unapređenje internih procedura i organizacionih zahteva za Šengenski informacijski sistem, kao i Vizni informacijski sistem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Unapređen normativni okvir - Izmeđen Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova - Sprovedene obuke - Omogućen pristup evidencijama u okviru Šengenskog informacijskog sistema - Imenovana lica za zaštitu podataka u svim organima koji će imati pristup Šengenskom informacijskom sistemu - Donete bezbednosne procedure neophodne za nesmetano funkcionisanje Nacionalne kancelarije za Šengenski informacijski sistem - Uvedeni automatski alati za kontrolu evidencija i/ili metoda provere

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
------	------------	----------------	-----	--	----------------------	--------------------

6.1.4.1	Analiza potreba za definisanjem zahteva u okviru relevantnog zakona, za sve obrađivače podataka koji učestvuju u pružanju usluga u svojstvu spoljnih saradnika	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> procena vrednosti investicija biće naknadno određena	Doneta odluka, u zavisnosti od rezultata analize	
6.1.4.2	Imenovati lica za zaštitu podataka u svim nadležnim organima, a koji mogu da imaju pristup Šengenskom informacionom sistemu	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> procena vrednosti investicija biće naknadno određena	Imenovani službenici za zaštitu podataka koji mogu imati pristup informacijama u okviru Šengenskog informacionog sistema	
6.1.4.3	Definisanje bezbednosnih procedura neophodnih za nesmetano funkcionisanje Nacionalne kancelarije za Šengenski informacioni sistem, uz kontinuirano praćenje interne bezbednosti podataka	Ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije Direkcija policije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> procena vrednosti	Definisana procedura Definisana politika korišćenja lozinki, odobrenja pristupa Definisani korisnički profili	

				<i>investicija biće naknadno određena</i>		
6.1.4.4	Kontinuirano, proaktivno praćenje aktivnosti obrade podataka, u smislu da li se podaci o ličnosti obrađuju u zakonom određenu svrhu i dalje ne obrađuju na način koji nije u skladu sa navedenim svrhama - sprovođenje samonadzora i interne analize evidencija	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarsvo spoljnih poslova	Kontinuirano i nakon prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Izmenjen Zakon o evidencijama i obradi podataka u oblasti unutrašnjih poslova i Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta	
6.1.4.5	Definisanje ovlašćenja službenika za zaštitu podataka u cilju sprečavanja curenja podataka i bezbednosnih smetnji, uključujući i upravljanje rizikom u pogledu potencijalnih problema sa obradom podataka o ličnosti	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarsvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Izmenjen Zakon IzmeđuPravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji Definisana ovlašćenja Curenje informacija kontrolisano	
6.1.4.6	Stvaranje preduslova koji će omogućiti da sveobuhvatne evidencije o Šengenskom	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti	Definisana procedura Omogućen pristup evidencijama u okviru	

	<p>informacionom sistemu (uz mogućnost proveravanja svakog pristupa i svake razmene podataka iz ŠIS) budu dostupne imenovanoj instituciji.</p> <p>Veza aktivnost 6..1.2.5</p>	<p>Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije</p> <p>Direkcija policije</p>		<p><i>postojećih zaposlenih</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i></p>	Šengenskog informacionog sistema	
6.1.4.7	<p>Definisati kriterijume za određivanja vremenskog perioda čuvanja evidencija za upite koji se odnose na Šengneski informacioni sistem, kao i praksi za ažuriranje/brisanje evidencija</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije</p> <p>Direkcija policije</p> <p>Sekretarijat</p>	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</p>	<p>Definisana procedura i kriterijumi</p> <p>Određen vremenski interval čuvanja evidencija, u skladu sa kriterijumima</p>	
6.1.4.8	<p>Definisati proceduru za uvođenje automatskih alata za kontrolu evidencija i/ili medota provere i učestalosti provera, uz uključivanje službenika za zaštitu podataka u proces</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova Sekretarijat</p>	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</p> <p><u>Napomena:</u></p>	<p>Utvrđena procedura Utvrđene metode</p>	

	spvođenja nadzora			<p><i>Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>Moguća podrška Kancelarija za tehničku pomoć i razmenu informacija iz Brisela, Kraljevina Belgija - TAIEX</i></p>		
6.1.4.9	<p>Usvajanje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o evidencijama, u okviru člana broj 18, a u cilju stvaranja preduslova za periodično, individualno sprovođenje nadzora (<i>bez izveštavanja drugih organa</i>), a u pogledu obrade podataka u registrima Ministarstva unutrašnjih poslova Veza: <i>aktivnost 7.1.1.2 i 7.1.2.5</i></p>	<p><i>definisano u okviru aktivnosti 6.1.1.2 i 6.1.2.5</i></p>	<p><i>definisano u okviru aktivnosti 6.1.1.2 i 6.1.2.5</i></p>	<p><i>definisano u okviru aktivnosti 6.1.1.2 i 6.1.2.5</i></p>	<p><i>definisano u okviru aktivnosti 6.1.1.2 i 6.1.2.5</i></p>	

6.1.4.10	Definisati i usvojiti politiku u pogledu Procene uticaja na zaštitu podataka i o prethodnim konsultacijama sa nadležnim nadzornim organima.	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Usvojena politika	
6.1.4.11	Jačanje kapaciteta kroz obuke zaposlenih o zaštiti i bezbednosti podataka, u vezi Šengenskog i Viznog informacionog sistema, za sve organe nadležne u postupanju podacima iz Viznog i informacionog sistema	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i> <u>Napomena:</u> <i>Moguća podrška Kancelarija za tehničku pomoć i razmenu informacija iz Brisela, Kraljevina Belgija - TAIEX</i>	Definisani program obuke Obuke sprovedene Broj obuka i broj obučanih zaposlenih svih organa nadležne u postupanju podacima iz Viznog i informacionog sistema	
6.1.4.12	Imenovati službenike za zaštitu podataka u svim nadležnim organima, a koji mogu da imaju pristup Viznom	Ministarstvo spoljnih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih	Imenovani službenici za zaštitu podataka	

	informacionom sistemu	Ministarstvo pravde Ministarstvo finansija		<i>zaposlenih</i>		
6.1.4.13	Stvaranje preduslova koji će omogućiti pristup datotekama aplikacije isključivo ovlaštenim zaposlenima	Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena :</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	zaključan arhivski ili metalni vatrootporni orman; ili odvojen konzularni deo sa pristupom putem elektronske kartice	
6.1.4.14	Stvaranje preduslova za redovno i adekvatno uništavanje datoteka aplikacije	Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena :</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Utvrđene procedure	

6.1.4.15	Stvaranje preduslova koji će omogućiti dostupnost sveobuhvatnih evidencija Viznog informacionog sistema za to određenim institucijama	Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Utvrđene procedure	
6.1.4.16	Definisati kriterijume za određivanja vremenskog perioda čuvanja evidencija za upite koji se odnose na Vizni informacioni sistem, kao i praksi za ažuriranje/brisanje evidencija	Ministarstvo spoljnih poslova	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti zaposlenih <u>Napomena -</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Utvrđene procedure i kriterijumi Definisani vremenski intervali, u skladu sa kriterijumima	

POGLAVLJE 7 - VATRENO ORUŽJE

Opšti pregled

Republika Srbija obezbediće usaglašenost sa šengenskim pravnim tekovinama u oblasti zakonodavstva o vatrenom oružju. Uspostavljanjem unapređenog normativnog sistema, uz stalno praćenje i procenjivanje uticaja propisa na kontrolu malog i lakog oružja, njegovih delova i pripadajuće municije, kao i eksploziva za civilnu upotrebu, Republika Srbija stvara okvir za implementaciju međunarodnih standarda i dalje usaglašavanje sa pravnim tekovinama Evropske unije.

U tom cilju, Republika Srbija usvojila je Zakon o oružju i municiji 24. februara 2015. godine, sa ciljem da kreira efikasniji sistem kontrole nad nabavkom, čuvanjem, prenosom i trgovinom oružjem koji bi se doprinelo smanjenju nezakonitog posedovanje oružja, smanjenju broja zakonito posedovanog oružja koje se zloupotrebljava i povećanju opšte bezbednosti građana.

U martu 2021. godine, na inicijativu Ministarstva unutrašnjih poslova, obrazovana je interresorna Radna grupa za izradu Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o oružju i municiji.

U Nacrt su unete izmene i dopune na osnovu analize izrađene od strane eksperta Evropske unije, a u cilju dalje harmonizacije predmetnog propisa sa pravnim tekovinama Evropske unije. Nacrt zakona je u junu 2021. godine, dostavljen Evropskoj komisiji na mišljenje. U skladu sa dostavljenim mišljenjem Evropske komisije iz novembra 2021. godine, izvršena su dodatna usklađivanja.

Cilj izmena i dopuna ovog zakona, bio je usklađivanje sa Direktivom, EU 2021/555 od 24. marta 2021. godine o kontroli nabavke i posedovanja oružja (kodifikacija), odnosno usaglašavanje se prvenstveno odnosilo na usklađivanje definicija definicija oružja, vatrenog oružja, opreme za oružje i kategorizaciju oružja

Navedene mere bile su deo redovnih aktivnosti kontrole koje sprovode predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova u Republici Srbiji. U slučajevima kada je oružje pronađeno u nedozvoljenom posedu, podnete su krivične prijave protiv vlasnika u skladu sa krivični delom iz člana 348. Krivičnog zakonika Republike Srbije, koji propisuje sankcije za nedozvoljenu prouzvodnju, držanje, nošenje i promet oružja i eksplozivnih materija.

U Republici Srbiji, vlasnik registrovanog oružja može, u bilo kom trenutku, da preda oružje nadležnim organima Ministarstva unutrašnjih poslova prema svom mestu prebivališta i da prenese vlasništvo na Republiku Srbiju, bez nadoknade, a tom prilikom se izdaje potvrda o predatom oružju. Potvrda o predatom oružju i prenosu vlasništva na Republiku Srbiju izdaje se u formi koju propisuje Pravilnik o postupku izdavanja, izgledu i sadržini obrazaca i isprava o oružju predviđenih Zakonom o oružju i municiji.

Tokom 2020. godine predato je u korist Republike Srbije 49.916 komada registrovanog oružja, a u 2021. godini predato je 10.411 komada oružja koje je bilo u legalnom posedu vlasnika.

Početkom 2017. godine Ministarstvo unutrašnjih poslova e potpisalo je radni aranžman o pridruživanju eksperata iz Republike Srbije aktivnostima analitičke grupe – Firearms Focal Points EVROPOL-a Weapons and Explosives. Odlukom ministra unutrašnjih poslova 2019. godine osnovan je Tim za sprovođenje, praćenje i razmenu svih operativnih informacija vezanih za vatreno oružje (Fokalna tačka za oružje - FTO), koji je 2021. godine izmenjen u delu koji koji se tiču članova Kontakt tačke za oružje. U vezi sa češćem R. Srbije u razmeni informacija u okviru Sporazuma potpisanog sa Fokalnim tačkama za vatreno oružje agencije Evropol, putem SIENE redovno se vrši razmena poruka koje se odnose na oružje, kao i dostava podataka *Analitičkom projektu - AP Weapons & Explosives*.

Normativni okvir

Relevantne pravne tekovine u ovoj oblasti

- **Uredba (EU) broj 258/2012 Evropskog parlamenta i Saveta od 14. marta 2012. godine**, o sprovođenju člana 10. Protokola Organizacije Ujedinjenih nacija protiv nedozvoljene proizvodnje i prometa vatrenog oružja, njegovih delova i komponenti, kao i municije, kojim se dopunjuje Konvencija Organizacije Ujedinjenih nacija o borbi protiv transnacionalnog organizovanog kriminala (*Protokol Organizacije Ujedinjenih nacija o vatrenom oružju*) i kojim se utvrđuje odobrenje izvoza i mere za uvoz i tranzit vatrenog oružja, njegovih delova i komponenti, kao i municije;
- **Direktiva (EU) 2021/555 Evropskog parlamenta i Evropskog saveta od 24. marta 2021. godine**, o kontroli sticanja i posedovanja oružja (*kodifikacija*);
- **Sprovedbena Uredba Evropske komisije 2015/2403 od 15. decembra 2015. godine**, o utvrđivanju zajedničkih smernica o normama i tehnikama onesposobljavanja kako bi se osiguralo da je onesposobljeno vatreno oružje postalo neopozivo neupotrebljivo;

- **Sprovedbena Direktiva Evropske komisije (EU) 2019/68 od 16. januara 2019. godine**, o utvrđivanju tehničkih specifikacija za označavanje vatrenog oružja i njegovih bitnih delova u skladu sa Direktivom Saveta 91/477/EEZ u nadzoru nabavke i posedovanje oružja;
- **Sprovedbena Direktiva Evropske komisije (EU) 2019/69 od 16. januara 2019. godine**, o utvrđivanju tehničkih specifikacija oružja za uzbunjivanje i signalizaciju u skladu sa Direktivom Saveta 91/477/EEZ o nadzoru nabavke i posedovanje oružja;
- **Sprovedbena Uredba Evropske komisije (EU) 2018/337 od 5. marta 2018. godine**, a kojom se menja Sprovedbena Uredba (EU) 2015/2403 o utvrđivanju zajedničkih smernica o standardima i tehnikama onesposobljavanja kako bi se osiguralo da je onesposobljeno vatreno oružje postalo neopozivo neupotrebljivo;
- **Delegirana Uredba Evropske komisije (EU) 2019/686 od 16. januara 2019. godine**, o utvrđivanju detaljnih aranžmana prema Direktivi Saveta 91/477/EEZ za sistemsku razmenu, elektronskim putem, informacija u vezi sa prenosom vatrenog oružja unutar Unije, koja je navedena u aktivnostima;
- **Delegirana Uredba Evropske komisije (EU) 2021/1423 od 21. maja 2021. godine**, o utvrđivanju detaljnih mehanizama u skladu sa Direktivom (EU) 2021/555 Evropskog parlamenta i Saveta za sistematsku elektronsku razmenu informacija povezanih sa odbijanjima izdavanja odobrenja za posedovanje određenog vatrenog oružja;

Normativni okvir Republike Srbije uređuje aspekte kontrole lakog i malokalibarskog oružja, njihovih delova i prateće municije, kao i eksploziva za civilnu upotrebu u vezi sa nezakonitim posedovanjem, proizvodnjom, čuvanjem i trgovinom, a u cilju sprečavanja pristupa oružju za kriminalne grupe i teroriste.

Tokom 2001. godine, Republika Srbija ratifikovala je Konvenciju Organizacije Ujedinjenih nacija o transnacionalnom organizovanom kriminalu i pristupila Protokolu protiv nedozvoljene proizvodnje i prometa vatrenog oružja, njegovih delova i komponenti, 2005. godine.

Normativni okvir u Republici Srbiji predviđa pravni osnov koja omogućava kontrolu malokalibarskog i lakog oružja, kao i eksploziva za civilnu upotrebu, u svim aspektima bezbednosti. Tokom poslednjih godina, Republika Srbija značajno je unapredila normativni okvir kroz usvajanje novih zakona koji prate propise usaglašene sa pravnim tekovinama Evropske unije u ovoj oblasti. Na dalje, a kako bi se ispunili svi zahtevi koji proističu iz šengenskih pravnih tekovina, neophodno je dalje usaglašavanje nacionalnog normativnog okvira.

Nacionalni pravni akti

- Zakon o oružju i municiji
- Zakon o ispitivanju, žigosanju i obeležavanju oružja, naprava i municije
- Zakon o izvozu i uvozu naoružanja i vojne opreme
- Zakon o izvozu i uvozu robe dvostruke namene
- Zakon o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme
- Zakon o odbrani
- Zakon o Vojsci Srbije
- Zakon o prometu eksplozivnim materijama
- Zakon o eksplozivnim materijama, zapaljivim tečnostima i gasovima

- Zakon o graničnoj kontroli
- Zakon o detektivskoj delatnosti
- Zakon o privatnom obezbeđenju
- Zakon o divljači i lovstvu
- Zakon o opštem upravnom postupku
- Zakon o policiji
- Carinski zakon
- Krivični zakonik
- Zakon o krivičnom postupku

Zakon o oružju i municiji i Zakon o ispitivanju, žigosanju i obeležavanju oružja, naprava i municije, delimično su usklađeni sa pravnim tekovinama Evropske unije, dok je **Zakon o izvozu i uvozu naoružanja i vojne opreme u potpunosti je usklađen sa zakonodavstvom Evropske unije.**

Kriterijumi iz pravno obavezujuće Zajedničke pozicije Evropske unije³³ u potpunosti su implementirani u Zakon.

Zakon o oružju i municiji propisuje da se oružje deli u četiri kategorije: A, B, C, D.

U kategoriju A spadaju minsko-eksplozivna sredstva, automatsko kratko i dugo vatreno oružje, oružje skriveno u drugim predmetima i vatreno oružje sa prigušivačem pucnja. Oružje iz kategorije A ne mogu nabavljati, držati i nositi fizička lica, pravna lica i preduzetnici. Pravna lica u izuzetno opravdanim slučajevima, u skladu sa delatnošću kojom se bave mogu nabavljati i dugo automatsko oružje iz kategorije A.

U kategoriju B spada svako vatreno oružje (kratko, dugo, poluautomatsko, repetirajuće, jednometno, dvometno, sa olučenim i glatkim cevima), osim onog iz kategorije A i C i konvertibilno oružje. U skladu sa Zakonom o oružju i municiji, oružje iz kategorije B se može nabavljati uz odobrenje nadležnog organa.³⁴

U kategoriju C spada onesposobljeno vatreno oružje, staro oružje i njegove moderne kopije koje ne koriste metak sa centralnim ili ivičnim paljenjem, vazdušno oružje čija kinetička energija je 10,5 J ili veća ili čija je brzina projektila 200 m/s ili veća i kalibra većeg od 4,5 mm i oružje s tetivom ili oprugom čija je sila zatezanja tetive veća od 450 N, odnosno čija je natezna težina veća od 101 libri. Oružje iz kategorije C može se slobodno nabavljati u slučajevima predviđenim Zakonom o oružju i municiji, a držati uz prijavu nadležnom organu.

U kategoriju D spada hladno oružje, gasni sprejevi, uređaji za izazivanje elektrošokova, vazdušno oružje čija kinetička energija je manja od 10,5 J ili je brzina projektila manja od 200 m/s i kalibra 4,5 mm ili manjeg, kao i oružje sa tetivom ili oprugom čija je sila zatezanja tetive do 450 N, odnosno čija je natezna težina do 101 libre. Oružje iz kategorije D može se nabavljati i držati bez isprave i prijave nadležnom organu, u skladu sa Zakonom o oružju i municiji.

³³ *Common Position 944/2008*

³⁴ *Министарство унутрашњих послова*

Zakon o ispitivanju, žigosanju i obeležavanju oružja, naprava i municije.

– Republika Srbija donela je i Zakon o ispitivanju, žigosanju i obeležavanju oružja, naprava i municije u cilju poboljšanja kontrole malog i lakog oružja. Ovim zakonom uređuje se ispitivanje, žigosanje, obeležavanje oružja, osnovnih delova oružja, naprava i municije, prava i obaveze proizvođača, uvoznika, ovlašćenih prodavaca, ovlašćenih serviseri i vlasnika oružja, osnovnih delova oružja, naprava i municije i elemenata municije, prava i obaveze ovlašćenih pravnih lica za ispitivanje, žigosanje i obeležavanje oružja, naprava i municije. Usvajanje ovog Zakona predstavlja preduslov za pokretanje procedure za podnošenje zahteva Republike Srbije za prijem u Stalna međunarodna komisija za ispitivanje ručnog vatrenog oružja -C.I.P.

Ugovor o trgovini naoružanjem

– Republika Srbija je potpisala i ratifikovala Ugovor o trgovini naoružanjem³⁵, u oktobru mesecu 2014. godine i u potpunosti ga primenjuje. U skladu sa preuzetim međunarodnim obavezama po osnovu ovog Ugovora, Republika Srbija dostavlja redovne godišnje izveštaje (*do 31. maja tekuće godine za prethodnu godinu*) o izvozu i uvozu naoružanja i vojne opreme. Navedeni izveštaji su transparentni, bez restriktivnih delova i javno su dostupni svim državama članicama ATT.

Takođe, usvojena je Odluka o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme, kao i Odluka o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste robe dvostruke namene koje su usklađene sa propisima Evropske unije.

Krivični zakonik

Krivičnim zakonikom u Republici Srbiji propisana su krivična dela u vezi sa oružjem, njegovim delovima i municijom. Dana 1. decembra 2019. godine, stupio je na snagu Zakon o izmenama i dopunama Krivičnog zakonika, kojim je propisano da *„ko radi izvršenja krivičnog dela izrađuje, nabavlja ili drugom omogućava da dođe do oružja, municije, eksplozivnih materija ili minsko-eksplozivnih sredstava, kao i sredstava potrebnih za njihovo pravljenje ili otrova, kazniće se zatvorom od jedne do pet godina”*.

Ministarstvo unutrašnjih poslova pokrenulo je inicijativu za izmenu Krivičnog zakonika, iz člana 348. pre svega da se radnje izvršenja odvoje u posebne stavove ovog člana ili da postanu posebni članovi i to radnje držanja, nošenja, proizvodnje i prometa oružja i eksplozivnih materija.

Osim toga, Zakon o ispitivanju, žigosanju i obeležavanju oružja, naprava i municije („Sl. Glasnik RS“ broj 87/2018) u članu 40. i 41. propisuje krivične odredbe, odnosno sankcioniše krivično delo.

³⁵ Arms Trade Treaty

Ministarstvo unutašnjih poslova iniciralo je i da se navedene odredbe, sa eventualnim izmenama inkorporiraju u Krivični zakonik i to tako da novo krivično delo glasi *Neovlašćeno ispitivanje, žigovanje i obeležavanje oružja, naprava i municije i zloupotreba oznaka i žigova*.

Kao jedna od značajnijih preporuka je i da je potrebno dopuniti krivično delo u članu 348. stav 1. tako da radnja izvršenja krivičnog dela obuhvata i izvoz, uvoz, prenos i prevoz, kao i da je potrebno definisanja toga šta se smatra većom količinom oružja, municije ili sredstava, imajući u vidu sada važeću odredbu člana 348. stav 3.

Članom 5. Protokola Organizacije Ujedinjenih nacija o vatrenom oružju propisano je da svaka država članica treba da usvoji normativne i ostale neophodne mere kako bi se, pored ostalih, kao krivično delo kvalifikovale sledeće radnje, ukoliko su izvršene sa namerom: *falsifikovanje ili nezakonito brisanje, uklanjanje ili promenu oznaka na vatrenom oružju*.

Ostala pravna akta

Planska dokumenta

- **Strategija** za kontrolu malog i lakog oružja u Republici Srbiji za period 2019–2024

Uredbe

- **Uredba** o minimalnim tehničkim uslovima kod obavezne ugradnje sistema tehničke zaštite u bankama i drugim finansijskim organizacijama
- **Uredba** o bližim kriterijumima za određivanje obavezno obezbeđenih objekata i načinu vršenja poslova njihove zaštite

Pravilnici

- Pravilnik o načinu vršenja nadzora državne granice i načinu izdavanja, izgledu i sadržaju akata koje policijski službenici sačinjavaju prilikom obavljanja poslova nadzora državne granice;
- Pravilnik o obuci u rukovanju vatrenim oružjem, uslovima za bavljenje popravljanjem i prepravljanjem oružja i prometom oružja i municije;
- Pravilnik o postupku davanja oružja na poslugu ;
- Pravilnik o programu i načinu sprovođenja obuke za privatno obezbeđenje :
- Pravilnik o bližim uslovima koje moraju da ispune pravna i fizička lica za sprovođenje stručne obuke za vršenje poslova privatnog obezbeđenja;
- Pravilnik o boji i sastavnim delovima uniforme službenika obezbeđenja;
- Pravilnik o načinu vršenja poslova tehničke zaštite i korišćenja tehničkih sredstava;

- Pravilnik o načinu polaganja stručnog ispita za vršenje poslova privatnog obezbeđenja, visini troškova organizovanja i sprovođenja ispita i sadržini i načinu vođenja evidencija;
- Pravilnik o načinu vođenja registra lica ovlašćenih za obavljanje poslova izvoza i uvoza naoružanja i vojne opreme, brokerskih usluga i tehničke pomoći;
- Pravilnik o načinu upotrebe sredstava prinude u vršenju poslova privatnog obezbeđenja ;
- Pravilnik o programu obuke i osposobljavanja lica za vršenje detektivskih poslova, načinu sprovođenja obuke i osposobljavanja i polaganja stručnog ispita za detektiva;
- Pravilnik o poslovnom prostoru za obavljanje detektivske delatnosti i fizičko-tehničkim merama za čuvanje zbirke podataka i drugih evidencija;
- Pravilnik o postupku pružanja oružja za potrebe službe;
- Pravilnik o evidencijama koje vode pravni subjekti i preduzetnici;
- Pravilnik o sadržaju, izgledu i načinu upotrebe detektivske legitimacije;
- Pravilnik o sadržaju, izgledu i načinu upotrebe legitimacije službenika privatnog obezbeđenja;
- Pravilnik o prostornim i tehničkim uslovima za bezbedno čuvanje i skladištenje oružja i municije;
- Pravilnik o načinu vođenja i obrascima evidencija o oružju i municiji koje vode nadležni organi;
- Pravilnik o postupku izdavanja, izgledu i sadržini obrazaca i isprava o oružju predviđenih zakonom o oružju i municiji;
- Pravilnik o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti fizičkih lica za držanje i nošenje oružja;
- Pravilnik o onesposobljavanju oružja;
- Pravilnik o načinu vršenja provera prilikom ispitivanja, obeležavanja, pojedinačnog ispitivanja ili homologacije oružja, kontrole tipa municije, ispitivanja onesposobljenog oružja i oružja kome je trajno promenjena namena u civilno, kao i izgled oznaka i žigova;
- Pravilnik o obavezama carinskih organa u postupku izvoza, uvoza i tranzita naoružanja i vojne opreme;
- Pravilnik o izgledu evidencija koje vodi agencija za ispitivanje, žigosanje i obeležavanje oružja, naprava i municije;
- Pravilnik o izmenama Pravilnika o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje Organizacije Ujedinjenih nacija;
- Pravilnik o spisku klasifikovanih supstanci;
- Pravilnik o načinu vršenja nadzora državne granice i načinu izdavanja, izgledu i sadržaju akata koje policijski službenici sačinjavaju prilikom obavljanja poslova nadzora državne granice;
- Instrukcija o načinu postupanja ovlašćenih službenih lica sa oružjem, municijom i eksplozivnim sredstvima pronađenim na mestu događaja.

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o oružju i municiji

U cilju usklađivanja sa Direktivom Evropske unije 2021/555 „Interresorna Radna grupa za izradu Nacrta zakona kojim se uređuje oblast oružja i municije izradila Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o oružju i municiji. Zaključkom Vlade određeno je sprovođenje javne

rasprave o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o oružju i municiji u periodu od 3. juna do 24. juna 2021. godine, na osnovu čega je izrađen Izveštaj o sprovedenoj javnoj raspravi o tekstu Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o oružju i municiji.

Nacrtom zakona je predviđeno donošenje Pravilnika koji bliže uređuje način utvrđivanja ispunjenosti tehničkih uslova i karakteristike oružja za uzbunjivanje i signalizaciju. Takođe će se izmeniti Pravilnik o onesposobljavanju oružja, Pravilnik o prostorno-tehničkim uslovima za bezbedno smeštanje i čuvanje oružja i municije, Pravilnik o postupku izdavanja, izgledu i sadržini obrazaca i isprava o oružju predviđenih Zakonom o oružju i municiji.

Nakon usvajanja zakona biće organizovane obuke u cilju jačanja administrativnih kapaciteta za sprovođenje Zakona o oružju i municiji, sa posebnim osvrtom na nove kategorije oružja i nove trendove u vezi sa malim i lakim oružjem

Strategija za kontrolu lakog malog oružja u Republici Srbiji

Na osnovu gore navedenih međunarodnih dokumenata koji uređuju ovu oblast, Republika Srbije usvojila je prvu Strategiju kontrole streljačkog i lakog oružja u Republici Srbiji za period 2010–2015.

Tokom 2013. godine, Republika Srbija je potpisala a 2014. godine ratifikovala Sporazum Organizacije Ujedinjenih nacija o trgovini vatrenim oružjem kojim se utvrđuju najviši zajednički međunarodni standardi za uvoz, izvoz i prenos konvencionalnog oružja.

Republika Srbija kontinuirano jača kapacitete svoje državne administracije i bezbednosnog sektora u pogledu suočavanja sa svim izazovima i rizicima u oblasti kontrole malog i lakog oružja.

Nakon što je pristupanje Evropskoj uniji utvrđeno kao strateški cilj spoljne politike, Republika Srbija je sebi zadala cilj da postane deo evropske bezbednosne politike, i u tom smislu, Republika Srbija usaglašava svoje aktivnosti sa strateškim ciljevima Evropske unije u pogledu borbe protiv nezakonitog posedovanja i trgovine oružjem.

Na sednici Vlade Republike Srbije koja je održana 13. juna 2019. godine, Republika Srbija usvojila je novu Strategiju o kontroli malog i lakog oružja, u Republici Srbiji za period 2019–2024 i Akcioni plan za period 2019–2020.

Nova strategija sadrži osnovne ciljeve i mehanizme predviđene Mapom puta za pronalaženje odgovarajućeg rešenja za suzbijanje nezakonitog posedovanja, zloupotrebe i trgovine malim i lakim oružjem na Zapadnom Balkanu do 2024. godine.

Strategija predstavlja nastavak napora institucija u Republici Srbiji da smanje rizik od malog i lakog oružja u svim aspektima bezbednosti; štaviše, ona obezbeđuje nastavak i proširenje aktivnosti usmerenih ka jačanju efikasnosti svih aktera u oblasti kontrole malog i lakog oružja u Republici Srbiji.

Navedeno je posebno usmereno ka nastavku usaglašavanja zakonodavstva sa međunarodnim standardima, daljem unapređenju kontrole domaće i strane trgovine oružjem, smanjenju broja incidenata počinjenih oružjem i broja nezakonitog oružja u posedu građana, uklanjanju viška malog i lakog oružja, municije i eksploziva za civilnu upotrebu u Republici Srbiji.

Opšti cilj nove Strategije je da se smanji pretnja od nezakonitog posedovanja i zloupotrebe malog i lakog oružja, municije i eksploziva za civilnu upotrebu. Strategija definiše pet specifičnih ciljeva za unapređenje kontrole malog i lakog oružja, kao što sledi:

- usaglašen i unapređen pravni okvir u oblasti kontrole malog i lakog oružja, kao i eksploziva za civilnu upotrebu;

- unapređeni nacionalni mehanizmi za smanjenje malog i lakog oružja, municije i eksploziva za civilnu upotrebu u nezakonitom posedu;
- unapređeni nacionalni kapaciteti za upravljanje zalihama malog i lakog oružja, municije i eksploziva za civilnu upotrebu;
- unapređeni nacionalni kapaciteti za kontrolu, ispitivanje, označavanje i praćenje MLO, kao i za vođenje evidencije i
- jačanje saradnje na međunarodnom, regionalnom i nacionalnom nivou, kao i sa sektorom građanskog društva

Mapa puta za održivo rešenje za suzbijanje nedozvoljenog posedovanja, zloupotrebe i trgovine malokalibarskim i lakim oružjem i pripadajućom municijom na Zapadnom Balkanu do 2024. godine

Mapa puta za održivo rešenje za suzbijanje nedozvoljenog posedovanja, zloupotrebe i trgovine malokalibarskim i lakim oružjem i pripadajućom municijom na Zapadnom Balkanu do 2024. godine, zvanično je usvojena na Samitu za Zapadni Balkan koji je održan u Londonu, Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Severne Irske, dana 10. jula 2018. godine.

Zajednička izjava

Pod okriljem Ministarstva spoljnih poslova Savezne Republike Nemačke, Evropske unije i Regionalnog saveta za saradnju – RCC, Centar za kontrolu lakog i malokalibarskog naoružanja u Jugoistočnoj Evropi - SESAC je 1. februara 2018. godine organizovao regionalni sastanak na visokom nivou u Podgorici, Crna Gora na kome su se okupili zamenici/ce ministara unutrašnjih i spoljnih poslova iz Tirane, Sarajeva, Prištine, Kišinjeva, Podgorice, Beograda i Skoplja. Na sastanku je ponovo istaknuta jasna politička opredeljenost svih aktera u regionu za jačanje kontrole malokalibarskog oružja i suzbijanja njegovog širenja, koja je potvrđena usvajanjem Zajedničke izjave.

Osim toga, uvidevši da širenje i nedozvoljena trgovina vatrenim oružjem i pripadajućom municijom predstavljaju stalnu pretnju po unutrašnju bezbednost, vlasti u regionu su se opredelile da sačine Mapu puta za održivo rešenje za suzbijanje nedozvoljenog posedovanja, zloupotrebe i trgovine malokalibarskim i lakim oružjem /vatrenim oružjem i pripadajućom municijom na Zapadnom Balkanu.

Svrha Mape puta za održivo rešenje za suzbijanje nedozvoljenog posedovanja, zloupotrebe i trgovine malokalibarskim i lakim oružjem i pripadajućom municijom na Zapadnom Balkanu do 2024. godine je da posluži kao vodeći i sporazumni dokument koji su sačinili partneri u regionu i koji je u njihovoj nadležnosti radi postizanja održivog rešenja za suzbijanje nedozvoljenog posedovanja, zloupotrebe i trgovine malokalibarskim i lakim oružjem/vatrenim oružjem i pripadajućom municijom na Zapadnom Balkanu.

Mapa puta predstavlja potvrdu konsenzusa svih zainteresovanih strana u regionu o trenutnim izazovima, ciljevima koje treba ostvariti i rokovima za realizaciju aktivnosti. Dokument pruža sveobuhvatnu platformu za zajednički usaglašene nivoe ostvarivanja učinka i navodi opredeljenost korisnika na strateškom, političkom i operativnom nivou, nadovezujući se na političku posvećenost Programu akcije Organizacije Ujedinjenih nacija za sprečavanje, borbu protiv i iskorenjivanje nezakonite trgovine malokalibarskim i lakim oružjem u svim aspektima, kao i na pravne obaveze proistekle iz Protokol protiv nezakonite proizvodnje i trgovine vatrenim oružjem, njegovim delovima i municijom.³⁶

³⁶ *Протокол о ватреном оружју*

Zasnovana na Berlinskom procesu „, realizacija Mape puta olakšaće dalja zalaganja Zapadnog Balkana u ispunjavanju nekih od ključnih zahteva u pogledu bezbednosti za punopravno članstvo u Evropskoj uniji, a koji su navedeni u novom saopštenju Evropske komisije **Verodostojna perspektiva proširenja i pojačano angažovanje Evropske unije na Zapadnom Balkanu**, i pratećem Akcionom planu za Podršku transformacije Zapadnog Balkana,

Strategijom Evropske unije za borbu protiv nedozvoljenog sakupljanja i prometa malokalibarskog i lakog oružja i pripadajuće municije (2025) i Akcionim planom za borbu protiv nezakonite trgovine vatrenim oružjem između Evropske unije i regiona Jugoistočne Evrope (2015-2019) . Pored toga, dokument će neposredno doprineti ostvarivanju cilja održivog razvoja broj 16, s posebnim osvrtom na potcilj 16.4. koji podrazumeva značajno smanjenje nezakonitih tokova novca i oružja do 2030. godine.

Osim toga, ovaj dokument predstavlja alat za merenje napretka i daje smernice za pružanje organizovanije i usaglašenije podrške regionu u ovoj oblasti, što će dovesti do delotvornog i efikasnog korišćenja resursa donatora. Mapa puta će se sprovoditi kroz prilagođene akcione planove, koji će podržavati postojeće Strategije za malokalibarsko i lako oružje i nacionalne akcione planove i biti integrisani u njih, s merljivim ciljevima i konkretnim pokazateljima na osnovu kojih će se meriti napredak ostvaren na lokalnom i regionalnom nivou.

Mapa puta je sačinjena u bliskoj saradnji sa svim relevantnim institucijama u regionu pod pokroviteljstvom Savezne Republike Nemačke, uz stručnu podršku SEESAC-a i u koordinaciji sa Velikom Britanijom, Francuskom i Evropskom komisijom. Mapa puta je razvijena na osnovu Zajedničke izjave zamenika/ca ministara unutrašnjih poslova i zamenika/ca ministara inostranih poslova Jugoistočne Evrope, kao i na osnovu elemenata Mape puta koji su usvojeni na sastanku u Podgorici. Osim toga, organizovani su konsultativni sastanci sa Komisijama za malokalibarsko i lako oružje u celom regionu, čime su obezbeđeni regionalno vlasništvo nad rezultatima i njihova održivost. U nastojanju da se obezbede sveobuhvatan pristup i puno vlasništvo nad predviđenim merama, održane su konsultacije sa lokalnim zajednicama, predstavnicima civilnog društva, kao i sa regionalnim i međunarodnim partnerima.

Uspešna realizacija Mape puta iziskuje usaglašeno angažovanje nadležnih organa na Zapadnom Balkanu, kao i pravovremenu, ciljanu i koordiniranu podršku međunarodnih partnera i donatora.

INSTITUCIONALNI OKVIR

Ministarstvo unutrašnjih poslova

Odeljenje za oružje, Uprave za upravne poslove i **Uprava kriminalističke policije** Direkcije policije pri Ministarstvu unutrašnjih poslova predstavljaju **primarne organizacione jedinice odgovorne za kontrolu oružja u legalnom posedu građana i pravnih lica**³⁷.

Odeljenje za oružje sastoji se od dva odseka:

- Odsek za nadzor i kontrolu oružja;
- Odsek za nadzor i kontrolu ispitivanja, žigosanja i obeležavanja oružja.

Nadležnost Odeljenja za oružje je zasnovana na činjenici da oružje predstavlja robu koja se nalazi u ograničenom prometu i za čije posedovanje je neophodna ispunjenost zakonskih uslova, te se kroz kontrolu nabavljanja, držanja, nošenja, ispitivanja, obeležavanja i žigosanja oružja i municije doprinosi opštoj bezbednosti građana. Odeljenje za oružje održavanjem efikasnog i efektivnog sistema kontrole nabavke i držanja oružja, stalnim praćenjem i procenjivanjem izazova u svim aspektima oblasti kontrole malog i lakog oružja, njegovih delova i pripadajuće municije, kao i preduzimanjem preventivnog delovanja omogućava preduslov za osiguranu bezbednost građana.

Odeljenje za oružje obavlja sledeće poslove:

- Kao prvostepeni organ sprovodi postupak i donosi odluke po zahtevima pravnih lica i preduzetnika za izdavanje odobrenja za nabavljanje automatskog dugog oružja;
- Kao prvostepeni organ sprovodi postupak i donosi odluke po zahtevima pravnih lica i preduzetnika za izdavanje odobrenja za bavljenje posredovanjem u prometu oružja i municije (*brokering*);
- Rešava u drugom stepenu po žalbama izjavljenim na odluke donete u prvom stepenu u policijskim upravama i stanicama u upravnim stvarima nabavke, registracije i oduzimanja oružja, iznošenja oružja, sprovođenja obuke, bavljenja prometom oružja, popravkom i prepravkom oružja;
- Rešava u drugom stepenu po žalbama izjavljenim na odluke donete u prvom stepenu od strane Agencije za ispitivanje, žigosanje i obeležavanje oružja, naprava i municije u postupcima ispitivanja, žigosanja, obeležavanja i homologacije oružja, naprava i municije;
- Dostavlja podatke o registrovanom oružju po zahtevima drugih državnih organa i organizacija, Interpola i Evropola, policija drugih država a u skladu sa zakonom;
- Vršiti nadzor nad zakonitošću obavljanja poslova nabavke, registracije i oduzimanja oružja u policijskim upravama i stanicama i nalaže mere radi otklanjanja nedostataka u radu;
- Utvrđuje nadzorom i kontrolom ispunjenost propisanih uslova za bavljenje prometom oružja, popravkom i prepravkom oružja i sprovođenjem obuke u rukovanju vatrenim oružjem, kao i kod ostalih pravnih lica i preduzetnika koji u skladu sa svojom delatnošću

³⁷ *Како област контроле подразумева и другу врсту контроле, Одељење за оружје обавља послове контроле набављања, држања, ношења, испитивања, обележавања и жигосања оружја и муниције, те исто не обухвата све облике контроле.*

nabavljaju i drže oružje, sa posebnim osvrtom na bezbedan smeštaja i čuvanja oružja i municije, kao i uredno vođenja propisanih evidencija o oružju;

- Vršiti nadzor pravnih lica i preduzetnika u objektima koji se koriste za ispitivanje, kontrolu, servisiranje i prepravku oružja, osnovnih delova oružja, naprava, municije i elemenata municije;
- Vršiti operativne procene bezbednosnih smetnji od značaja za praćenje stanja u oblasti ispitivanja, obeležavanja i žigosanja oružja, osnovnih delova oružja, naprava i municije;
- Prati obaveze proistekle iz međunarodnih konvencija, sporazuma, propisa Evropske unije i
- Daje mišljenja o načinu rešavanja konkretnih upravnih stvari i obavezne instrukcije o načinu postupanja i primeni propisa u upravnim stvarima iz oblasti kontrole oružja.

Uprava kriminalističke policije

Suzbijanjem krivičnih dela iz oblasti vatrenog oružja, municije i minsko-eksplozivnih sredstava, vrše ovlašćena službena lica Ministarstvo unutrašnjih poslova, u saradnji sa nadležnim javnim tužilaštvima, kroz svoje teritorijale organizacione jedinice.

U okviru Uprave kriminalističke policije, Službe za borbu protiv organizovanog kriminala, Odeljenja za suzbijanje organizovanog opšteg kriminala, sistematizovan je **Odsek za suzbijanje krijumčarenja oružja i opasnih materija**, koji se bavi istragama i razmenom operativnih informacija, na unutrašnjem i međunarodnom planu, za krivična dela iz oblasti organizovanog krijumčarenja vatrenog oružja, municije i minsko-eksplozivnih sredstava, kao i opasnih materija.

Agencija za ispitivanje, žigosanje i obeležavanje oružja, naprava i municije³⁸

Na osnovu Zakona o ispitivanju, žigosanju i obeležavanju oružja, naprava i municije osnovana je Agencija za ispitivanje, žigosanje i obeležavanje oružja, naprava i municije kao javnu agenciju.

Agencija obavlja poslove ispitivanja (*pojedinačno ispitivanje oružja i naprava, pojedinačno ispitivanje municije, dobrovoljno ispitivanje, tormentacija i pojačano ispitivanje, ispitivanje onesposobljenog oružja*), žigosanja, obeležavanja, homologacije oružja, njihovih osnovnih delova, naprava, municije, elemenata municije i kontrole tipa municije prema odredbama ovog zakona. Sedište Agencije je u Kragujevcu.

Procedura za podnošenje zahteva Republike Srbije za prijem u Stalnu međunarodnu komisiju za ispitivanje ručnog vatrenog oružja -C.I.P.

³⁸ У пословној комуникацији са иностранством Агенција користи и енглески превод свог назива који гласи: „Agency for Testing, Stamping and Marking of Weapons, Devices and Ammunition” или француски превод који гласи: „Agence d'épreuve, d'estampage et de marquaage d'armes, de dispositifs et de munitions

Agencija za ispitivanje, žigosanje i obeležavanje oružja, naprava i municije, nastavlja rad nekadašnjeg Zavoda, sa ciljem da postane deo C.I.P, jačajući sopstvene kapacitete u međuvremenu.

U tom procesu, iz podršku Centra za kontrolu lakog i malokalibarskog naoružanja u Jugoistočnoj Evropi - SEESAC je kroz sprovođenje Odluke Saveta Evropske unije, donirao Agenciji mašinu za lasersko obeležavanje oružja, naprava i municije sa pratećom opremom, u vrednosti od 101.823,35 USD.

Donacija je izvršena u oktobru 2020. godine i praćena je obukom za rad na mašini, dok se očekuje da mašina znatno poboljša kvalitet oznaka i žigova koji se nanose na oružje.

Ova donacija proizilazi iz podrške u sprovođenju Mape puta za održivo rešenje za suzbijanje nedozvoljenog posedovanja, zloupotrebe i trgovine malokalibarskim i lakim oružjem i pripadajućom municijom na Zapadnom Balkanu do 2024. godine.

Takođe, Agencija je nakon usvajanja tehničkog pravilnika, izvršila prevod svih potrebnih dokumenata za podnošenje zahteva na francuski jezik, zvanični jezik C.I.P-a, čime su se obezbedili svi, i tehnički i administrativni preduslovi.

Kako je na predlog Ministarstva unutrašnjih poslova donet Zakon o ispitivanju, žigosanju i obeležavanju oružja, naprava i municije, kao i Zaključak Vlade o usvajanju predloga za podnošenje zahteva za prijem Republike Srbije u članstvo C.I.P, U martu 2021. godine, podnet je zahtev Republike Srbije za prijem Republike Srbije u članstvo C.I.P.

U okviru procedure za prijem u članstvo, delegacija C.I.P. predvođena Sekretarijatom C.I.P. -a, posetila je Republiku Srbiju u maju 2022. godine radi ocene ispunjenosti uslova za članstvo.

Savet za kontrolu lakog i malog naoružanja

Rešenjem Vlade Republike Srbije, od 1. jula 2021. godine, imenovan je Nacionalni koordinator za kontrolu malog i lakog oružja. Nacionalni koordinator za kontrolu lakog i malokalibarskog naoružanja ulazi u sastav Saveta za kontrolu lakog i malokalibarskog naoružanja Odlukom Vlade Republike Srbije, od 21. maja 2020. godine, formiran je **Savet za kontrolu lakog i malog oružja u Republici Srbiji**.³⁹

Vlada Republike Srbije donela je Odluku o obrazovanju Saveta za kontrolu malog i lakog oružja kojim je obrazovan Savet za kontrolu malog i lakog oružja, a Rešenjem o razrešenju i imenovanju članova Saveta za kontrolu malog i lakog oružja od 10. novembra 2021. godine, razrešeni su dotadašnji i imenovani novi članovi Saveta.

Savet za kontrolu lakog i malog naoružanja predstavlja stručno savetodavno telo Vlade, obnovano u cilju usklađivanja nacionalnih i međunarodnih aktivnosti u kontroli malog i lakog oružja, municije i eksploziva, radi praćenja ispunjavanja svih međunarodnih obaveza iz oblasti kontrole malog i lakog oružja, municije i eksploziva predviđenih **Strategijom kontrole malog i lakog oružja u Republici Srbiji za period 2019–2024**, kao i **Mapom puta za održivo rešenje za suzbijanje nedozvoljenog posedovanja, zloupotrebe i trgovine malokalibarskim i lakim oružjem na Zapadnom Balkanu do 2024. godine**.

³⁹ "Службени гласник Републике Србије број 76 од 21. маја 2020. године

Savet inicira nove politike i prati usaglašavanje propisa sa pravnim tekovinama Evropske unije, ocenjuje napredak u sprovođenju Strategije i akcionog plana i daje inicijative za rešavanje uočenih problema, angažovanje potrebnih resursa i usklađivanje postupanja nadležnih državnih organa i drugih organizacija i institucija koje su od značaja za kontrolu malog i lakog oružja. Savet, na osnovu predloga Nacionalnog koordinatora za kontrolu malog i lakog oružja, ukoliko smatra za potrebnim, inicira revidiranje Strategije kontrole malog i lakog oružja u Republici Srbiji za period 2019–2024, a u cilju unapređenja njene efektivnosti i održivosti.

Savetom predsedava predsednik Saveta. Predsednik Saveta predstavlja Savet i dostavlja vladi izveštaj o ispunjenju ciljeva strategije.

Nacionalni koordinator za kontrolu lakog i malokalibarskog naoružanja

Rešenjem Vlade Republike Srbije, od 1. jula 2021. godine, imenovan je **Nacionalni koordinator za kontrolu malog i lakog oružja**. Nacionalni koordinator za kontrolu lakog i malokalibarskog naoružanja ulazi u sastav Saveta za kontrolu lakog i malokalibarskog naoružanja.

Kontakt tačke za oružje

Kada je reč o sprovođenju, praćenju i razmenjivanju svih operativnih informacija koje su u vezi sa oružjem, u skladu sa Mapom puta i Strategijom, isto vrši se preko Kontakt tačke za oružje, odnosno preko obrazovanog Tima za sprovođenje praćenja i razmene svih operativnih informacija u vezi sa oružjem.

Tim čine predstavnici Uprave kriminalističke policije, Uprave za međunarodnu operativnu policijsku saradnju, Uprave granične policije, Uprave za upravne poslove i Sektora za informaciono - komunikacione tehnologije, Sektor za logistiku i Odeljenja za međunarodnu saradnju. Rukovodilac Kontakt tačke, odnosno tima prisustvuje sednicama Saveta i po funkciji je pomoćnik načelnika Uprave kriminalističke policije.

Usvajanjem Strategije i obrazovanjem Tima⁴⁰ omogućeno je formalno-pravno uspostavljanje Fokalne tačke, dok je toku je njeno potpuno uspostavljanje u operativnom smislu. Ministarstvo unutrašnjih poslova je posvećeno ovom procesu koji je već u velikoj meri i odmakao. Koraci koji su preduzeti na njenom uspostavljanju ogledaju se kroz inicijalno povezane baze, tako da možemo reći da postoji početna funkcionalnost.

Takođe, početna pretpostavka prilikom formiranja Kontakt tačke je da je tzv. „virtuelna“ kontakt tačka, najbolji način rada za Republiku Srbiju, a koja podrazumeva delegiranje funkcije člana Tima koji inače obavlja svoje poslove u organizacionoj jedinici u kojoj se nalazi i nema potrebe za stvaranjem nove organizacije na jednom mestu.

⁴⁰ *Тим за спровођење, праћење и размењивање свих оперативних информација у вези оружја у Министарству унутрашњих послова (Контакт тачка за оружје) формиран је дана 19. августа 2021. године.*

Ministarstvo unutrašnjih poslova će doneti i uspostaviti Uputstvo za rad, odnosno Standardne operativne procedure koje će omogućiti da sve operativne informacije dobijene od strane forenzičkih eksperata, operativnih radnika sa prve linije (odnosno lica mesta) i granične policije, dolaze do operativne analitike, kao i unaprediti alate i tehniku koji će omogućiti operativnim analitičarima da dostavljaju proizvode kriminalističkim inspektorima za dalje rasvetljavanje krivičnog dela.

Za potrebe uspostavljanja Kontakt tačke, najveću i najznačajniju podršku Ministarstvu unutrašnjih poslova pružio je Centar za kontrolu lakog i malokalibarskog oružja u Jugoistočnoj Evropi SEESAC.

Podrška se ogleda najpre u donaciji nekoliko softverskih alata, opreme i obuka za ovu namenu. Konkretno, izvršena je nabavka softverskih licenci za za *IBM i2 Analyst's Notebook* i *IBM iBase* sa pretplatom na 12 meseci i tehničkom podrškom na zahtev. Istovremeno analitičari koji će činiti sastav Kontakt tačke, pohađali su 4 neophodne obuke za rad na sistemu i razmenu podataka, kao i dva IT stručnjaka koja će održavati baze. Takođe, realizovana je donacija u vidu hardvera za funkcionisanje Fokalne tačke

Kao dalju podršku u uspostavljanju Kontakt tačke, odnosno jačanju balističkih baza podataka, koje je će takođe činiti deo tima/grupe, Centar za kontrolu lakog i malokalibarskog naoružanja u Jugoistočnoj Evropi - SEESAC donirao opremu za kloniranje balističkog materijala (*double casting*), čime će se ubrzati procesi razmene kloniranog dokaznog materijala, dok je osam balističara obučeno i akreditovano za korišćenje opreme.

Takođe, predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova, učestvovali su na Regionalnom treningu za balističke eksperte na temu otvorenih operativnih slučajeva -*Open Case File*. U decembru 2021. godine, uz podršku Centra za kontrolu lakog i malokalibarskog naoružanja u Jugoistočnoj Evropi – SEESAC, angažovan je ekspert iz država članica Evropske unije, koji je izvršio rekonfigurisanje baza podataka, sa preporukama za dalje aktivnosti

Sprovođenje, nadzor i razmena svih operativnih informacija koje se tiče oružja vrši se preko Kontakt tačke za oružje. Kontakt tačka je tim/radna grupa za sprovođenje, nadzor i razmenu svih operativnih informacija, koju čine predstavnike Uprave kriminalističke policije, Uprave za međunarodnu operativnu policijsku saradnju, Uprave granične policije, Uprava za upravne poslove i Sektora za analitiku, telekomunikacije i informacione tehnologije, Sektora za logistiku i Odeljenja za međunarodnu saradnju i saradnju sa Evropskom unijom.

Pored Kontakt tačke za oružje, formiran je i Stalni tim za unapređenje mera za suzbijanje krijumčarenja oružja i opasnih materija Ministarstva unutrašnjih poslova i saradnje u toj oblasti na nacionalnom i međunarodnom nivou koji broji 75 članova iz svih područnih policijskih uprava, po liniji rada oružja, a koji su podrška u radu Kontakt tačke.

U cilju jačanja institucionalnih kapaciteta, potrebno je organizovati aktivnosti u smislu potrebne obuke policijskih službenika Kontakt tačke za oružje i Stalnog tima koje bi se odnosile na vatreno oružje, municiju i minsko-eksplozivna sredstva a sve u cilju boljeg sagledavanja i suzbijanja krivičnih dela iz oblasti vatrene oružja, municije i minsko-eksplozivnih sredstava, a na sledeće teme:

- Suzbijanje krijumčarenja oružja i
- Korišćenje otvorenih izvora podataka pri prikupljanju podataka vezanih za krijumčarenje oružja

Što se tiče predavača, neophodno je zatražiti pomoć i podršku u tom procesu od strane Centra za kontrolu lakog i malokalibarskog naoružanja u Jugoistočnoj Evropi – SEESAC, u okviru koga deluju i rade eksperti za vatreno oružje koji bi kroz obuke i predavanje doprineli kvalitetnoj obuci policijskih službenika.

Cilj obuka je da se prepoznaju pojavni oblici ove vrste kriminala, da se identifikuju lica-učesnici u krijumčarenju, prevozna sredstva koja bi se koristila i putni pravci.

Infrastruktura

Postoji centralni IT sistem u koji se unosi svo oružje fizičkih i pravnih lica u Republici Srbiji. Odeljenje za oružje odgovorno je za upravljanje i održavanje ovog sistema. U sistemu se svake godine registruje oko 13.000 komada oružja.

U Republici Srbiji je registrovano oko 780.000 komada oružja. Evidencije o registrovanom oružju su centralizovane i čuvaju se u elektronskoj formi u sistemu Oružje u legalnom posedu, koji je deo jedinstvenog IT sistema Ministarstva unutrašnjih poslova.

Podatke o registrovanom oružju iz aplikacije Oružje u legalnom posedu mogu koristiti ovlašćena službena lica shodno nadležnostima i poslovima koje obavljaju a u skladu sa pravilima službe, kao i u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Podaci o registrovanom, oduzetom (od zakonitih vlasnika), predatom, onesposobljenom i pronađenom oružju dostupni su u ovoj aplikaciji, kojoj se može pristupiti pomoću šifre za pristup. Takođe, vodi se evidencija o svim promenama u vezi sa oružjem kako bi se pratila istorija i status oružja. Evidencije se čuvaju za svo oružje uneto u Republiku Srbiju za sportske i lovačke potrebe ili u tranzitu preko državne granice.

U Ministarstvu unutrašnjih poslova, prikupljanje podataka o vatrenom oružju je standardizovano, dok je u planu povezivanje podataka sa drugim organima u cilju postizanja jednobraznosti.

S tim u vezi, Ministarstvo unutrašnjih poslova raspolaže podacima o polu i starosti lica koja izvrše krivična u vezi sa vatrenim oružjem, odnosno, delo iz člana 348. Krivičnog zakonika Republike Srbije - Nedoželjena proizvodnja, držanje, nošenje i promet oružja i eksplozivnih materija iz čl. 348 ili drugo krivično delo uz upotrebu vatrene oružja, kao i podacima o broju usmrćenih i povređenih lica vatrenim oružjem.

Dana 28.05.2020. godine je u jedinstveni informacioni sistem Ministarstva unutrašnjih poslova puštena u rad aplikacija *Kradeno i nestalo oružje*, a u okviru koje se objedinjeno vode sve potrage za nestalim i ukradenim oružjem, kao i njihove obustave.

Takođe, Ministarstvo unutrašnjih poslova preko Uprave za međunarodnu operativnu policijsku saradnju INTERPOL-*EVROPOL-SELEK*, povezano je na sistem za vođenje i praćenje evidencije o ilegalnom oružju Interpola - *iARMS*, preko koga razmenjuje informacije i olakšava saradnju istražnih organa između država u vezi sa međunarodnim kretanjem nelegalnog vatrene oružja, kao i evidentiranje nelegalnog vatrene oružja i praćenje zaplenjenog oružja.

Donirane/nabavljene su dve licence za potrebe povezivanja relevantnih baza o oružju u jednu tačku „*IBM i2 Analyst's Notebook*” i „*IBM iBase*”, oprema za kloniranje balističkih podataka, kao i „Microsoft SQL Server Standard”, sa tehničkom podrškom, koji bi bio podrška operacionalizaciji fokalnih tačaka za vatreno oružje - Kontakt tačke.

Vrhovno javno tužilaštvo za svaku godinu sačinjava objedinjeni statistički izveštaj za područje Republike Srbije koji obuhvata krivično delo - Nedoželjena proizvodnja, držanje, nošenje i promet oružja i eksplozivnih materija iz člana 348. Krivičnog zakonika. Vrhovno javno tužilaštvo evidencije vodi u odnosu na lica.

Osnovni i viši sudovi u Republici Srbiji postupaju kao prvostepeni sudovi za krivično delo iz člana 348 Krivičnog zakonika, za obradu podataka koristi se sistem „*mega libra*.”

Uništenje oružja

U toku 2020. godine, po sprovođenju upravnih postupaka, oduzeto je 12.235 komada vatrenog oružja od legalnih vlasnika oružja, a u 2021. godini je oduzeto 10.872 komada registrovanog oružja.

Tokom 2020. godine u Republici Srbiji sproveden je postupak legalizacije kada je predato 147 komada oružja koji su bili u nelegalnom posedu građana.

Do sada, u Republici Srbiji, uništeno je ukupno 141.507 komada vatrenog oružja.

Zahvaljujući postignutim rezultatima u poslednjih nekoliko godina i naporima koje je ministarstvo uložilo u bezbednost građana i ispunjavanje preuzetih međunarodnih obaveza u ovoj oblasti, Republika Srbija ostaje pozicionirana kao regionalni lider, istovremeno nastavljajući borbu organizovanog kriminala i terorizma.

Samo tokom 2019. godine, Ministarstvo unutrašnjih poslova je organizovalo uništenje viškova zaliha vatrenog oružja, municije i eksploziva, zadržavajući na taj način kontinuirani trend uništenja. Tako je Republika Srbija ostala lider u regionu po pitanju uništavanja oružja i municije.

Dana 16. avgusta 2019. godine odobreno je i potpisano Standardno pismo o sporazumu o uništavanju municije između Ministarstva unutrašnjih poslova i Centra za kontrolu malokalibarskog i lakog naoružanja u Jugoistočnoj Evropi – SEESAC, kojim je obezbeđena donacija od približno 50.000 evra za uništenje municije.

Shodno tome, na osnovu zaključka vlade i navedenog Pisma, 17. decembra 2019 godine u Tehničkom remontnom zavodu NH „Đurđe Dimitrijević-Đura“ u Kragujevcu ukupno je uništeno 54.111 komada municije.

Na osnovu Zaključka Vlade Srbije iz decembra 2019. godine, i Standardnog pisma o sporazumu o uništavanju vatrenog oružja između Ministarstva unutrašnjih poslova i Centra za kontrolu malokalibarskog i lakog naoružanja u Jugoistočnoj -SEESAC, od 18. decembra, 2019. godine, u Centru za reciklažu u Železniku u Beogradu, 23. decembra 2019, uništeno je 15.430 komada vatrenog oružja.

U skladu sa Zaključkom Vlade iz jula 2022. godine i predlogom Komisije Ministarstva unutrašnjih poslova za prijem i razvrstavanje predatog oružja, opredeljene su količine oružja za uništenje.

Statistika po godinama – oružje, munija, eksplozivi

Oružje

- Broj komada zaplenjenog oružja u 2020. godini - 1.571 komad
- Broj komada zaplenjenog oružja u 2021. godini - 1.913 komada
- Broj komada zaplenjenog oružja u 2022. godini - 631 komada

Municija

- Broj komada zaplenjene municije u 2020. godini - 24.744 komada

- Broj komada zaplenjene municije u 2020. godini - 21.294 komada
- Broj komada zaplenjene municije u 2020. godini - 7.248 komada

Eksplozivi

- Količina zaplenjenog eksploziva u 2020. godini – 2.286 grama
- Količina zaplenjenog eksploziva u 2021. godini - 15.045 grama
- Količina zaplenjenog eksploziva u 2022. godini – 1.298 grama

CILJ 1

Uspostavljanje efikasnog sistema za nadzor i prenošenje oružja i municije

MERA 1	OPŠTI REZULTAT
Unapređenje normativnog okvira kojim se uređuje kretanje, promet, prenošenje, tranzit, trasposrt i uvesti sprečavanje nedozvoljene trgovine ili krijumčarenjeoružja i municije i njihova kontrola	<p style="text-align: center;">-</p> <ul style="list-style-type: none"> - Normativni i planski okvir usklađen sa pravnim tekovinama Evropske unije <ul style="list-style-type: none"> - Ojačani administrativni, tehnički i kadrovski kapaciteti <ul style="list-style-type: none"> - Nabavljena oprema Sprovedene obuke - Uspostavljena i funkcionalna Kontakt tačka za oružje, sa dovoljnim brojem adekvatno obučениh policijskih službenika - Smanjen broj slučajeva nedozvoljene trgovine oružjem i krijumčarenja oružja <ul style="list-style-type: none"> - Smanjen broj slučajeva krivičnih dela u vezi sa oružjem

--	--

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
7.1.1.1	Izrada i usvajanje Akcionog plana za sprovođenje Strategije za kontrolu lakog malog oružja u Republici Srbiji, za period 2023-2024	Radna grupa <i>predsedavajući</i>	III kvartal 2023. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Usvojen Akcioni plan za sprovođenje Strategije za kontrolu lakog malog oružja u Republici Srbiji, za period 2023-2024	
7.1.1.2	Izmena normativnog okvira u cilju usklađivanja sa Direktivnom Evropske unije 2021/555, 2019/68 i 2019/69.	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava za upravne poslove Sekretarijat	IV kvartal 2023. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Usvojen Zakon o izmenama i dopunama Zakona o oružju i municiji – delimična usklađenost	
7.1.1.3	Usvojiti podzakonske akte koji proističu iz Zakona o oružju i municiji	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava za upravne poslove	II kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Usvojen Pravilnik o onesposobljavanju oružja Usvojen Pravilnik kojim se bliže uređuje način utvrđivanja ispunjenosti tehničkih	

		Sekretarijat		<u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	uslova i karakteristike oružja za uzbuđivanje i signalizaciju	
7.1.1.4	Izmena normativnog okvira u cilju usklađivanja Direktivom Evropske unije 2021/555	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava za upravne poslove Sekretarijat	Fazno usklađivanje – kontinuirano a najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Usvojen Zakon o izmenama i dopunama Zakona o oružju i municiji – <i>puna usklađenost</i>	
7.1.1.5	Analiza potreba za izmenama normativnog okvira u smislu podela radi izvršenja krivičnog dela i uvođenja novog krivičnog dela „Neovlašćeni uvoz, izvoz i prenos oružja, a inkriminisano bi bilo menjanje oznake na oružju“,	Ministarstvo pravde	IV kvartal 2023. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena:</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Sprovedena analiza Izmenjen normativni okvir, u zavisnosti od rezultata analize	

7.1.1.6	Izmena normativnog okvira u cilju usklađivanja sa Uredbom Evropske unije 2012/258 i 2018/337, kao i 2015/2403	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Fazno usklađivanje – kontinuirano a najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> procena vrednosti investicija biće naknadno određena	Usvojen zakon	
7.1.1.7	Definisati procedure neophodne za pružanje informacija o izdatim odbijenicama za izdavanje odobrenja za oružje, kao i odobrenjima za prenos oružja unutar EU, za potrebe informacionog sistema unutrašnjeg tržišta Evropske unije, a u skladu sa članom 1. Uredbe Evropske unije 2019/686 i članom 1. Uredbe Evropske unije 2021/1423	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo unutrašnje i spoljne trgovine	Neposredno, nakon prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena:</u> procena vrednosti investicija biće naknadno određena	Definisana procedura	
7.1.1.8	Jačanje kapaciteta kroz modernizaciju postojećeg IT sistema o registrovanom oružjem Ministarstva unutrašnjih poslova	Ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti zaposlenih <u>Napomena:</u> procena vrednosti investicija biće	Unapređena infrastruktura Ažuriran informacioni sistem	

		Direkcija policije Uprava za upravne poslove		<p><i>naknadno određena</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>Mogućnost finansiranja uz podršku bilateralnog donatora</i></p>		
7.1.1.9	Jačanje kapaciteta Ministarstva unutrašnjih poslova, kroz unapređenje aplikacije granične policije u cilju uspostavljanja elektronske evidencije o oružju koje se prenosi preko državne granice	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor za informaciono - komunikacione tehnologije</p> <p>Direkcija policije Uprava granične policije</p>	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i></p> <p><u>Napomena -</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>Mogućnost finansiranja iz predpristupnih sredstava Evropske unije</i></p> <p><u>Napomena:</u> <i>Mogućnost</i></p>	Uspostavljena elektronska evidencija o oružju koje se prenosi preko državne granice	

				<i>finansiranja uz podršku bilateralnog donatora</i>	
7.1.1.10	Izmena Pravilnika o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova u cilju uspostavljanja Kontakt tačke za oružje	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava kriminalističke policije Sektor za logistiku		<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih	Izmenjen Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova Imenovana Kontakt tačka za oružje u Ministarstvu unutrašnjih poslova
7.1.1.11	Jačanje kapaciteta Direkcije policije - Uprave granične policije kroz obuke zaposlenih u oblasti otkrivanja krijumčarenog oružja i municije <i>Veza: revidirani AP za Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbednost, aktivnost broj 6.2.10.17</i>	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Sektor za logistiku Odeljenje za međunarodnu saradnju i saradnju sa Evropskom unijom	Kontinuirano	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <i>Podrška UNDP - SEESAC</i>	Broj obučениh policijskih službenika
7.1.1.12	Jačanje kapaciteta policijskih službenika Kontakt tačke za oružje i Stalnog tima u oblasti vatrenog oružja,	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava	IV kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih	Broj obučениh policijskih službenika

	<p>municije i minsko-eksplozivnih sredstva, a sve u cilju boljeg sagledavanja i suzbijanja krivičnih dela iz oblasti vatrenog oružja, municije i minsko-eksplozivnih sredstava</p>	<p>kriminalističke policije</p> <p>Sektor za logistiku</p> <p>Odeljenje za međunarodnu saradnju i saradnju sa Evropskom unijom</p>		<p><i>zaposlenih</i></p> <p><i>Podrška UNDP - SEESAC</i></p>		
7.1.1.13	<p>Nabavka specijalizovane opreme za pretraživanje vozila u cilju otkrivanja krijumčarenog oružja i municije</p> <p><i>Veza: revidirani AP za Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbednost, aktivnost broj 6.2.10.17</i></p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p> <p>Direkcija policije</p> <p>Uprava granične policije</p> <p>Sektor za logistiku</p> <p>Odeljenje za međunarodnu saradnju i saradnju sa Evropskom unijom</p>	Kontinuirano	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u></p> <p><i>– redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i></p> <p><i>Pretprustupna pomoć</i></p> <p><i>Podrška UNDP - SEESAC</i></p>	<p>Nabavljena oprema za pretraživanje vozila u cilju otkrivanja krijumčarenog oružja i municije</p>	
7.1.1.14	<p>Jačanje kapaciteta Direkcije policije-Uprave za upravne poslove kroz obuke zaposlenih za sprovođenje novog Zakona o oružju i municiji, sa posebnim osvrtom na nove kategorije oružja i nove trendove u vezi sa malim</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p> <p>Direkcija policije</p> <p>Uprava za upravne poslove</p> <p>Odeljenje za međunarodnu saradnju i saradnju sa Evropskom</p>	Kontinuirano	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u></p> <p><i>– redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i></p> <p><i>Pretprustupna pomoć</i></p> <p><i>Podrška</i></p> <p>Program Organizacije</p>	<p>Broj obučениh policijskih službenika</p>	

	i lakim oružjem	unijom		Ujedinjenih nacija za razvoj - <i>UNDP</i> - Centra za kontrolu lakog i malokalibarskog naoružanja u Jugoistočnoj Evropi – <i>SEESAC</i>	
7.1.1.15	Jačanje kapaciteta Uprave granične policije u oblasti nezakonite trgovine vatrenim oružjem, kroz nabavku specijalizovane opreme za nadzor i kontrolu granice	Ministarstvo unutrašnjih poslova Direkcija policije Uprava granične policije Odeljenje za međunarodnu saradnju i saradnju sa Evropskom unijom Sektor za logistiku	I kvartal 2023. godine	Donacija Centra za kontrolu lakog i malokalibarskog naoružanja u Jugoistočnoj Evropi – <i>SEESAC</i> <u>u vrednosti od 1.200.000 evra</u>	Nabavljena specijalizovana oprema za nadzor i kontrolu državne granice, potrebna za suzbijanje i borbu protiv nezakonite trgovine oružjem

POGLAVLJE 8 - PRAVOSUDNA SARADNJA

Opšti pregled

Ključni element za efikasno funkcionisanje šengenskog prostora bez granične kontrole na unutrašnjim granicama jeste **oslanjanje na efektivnu i efikasnu primenu pratećih mera od strane država članica u području spoljnih granica, vizne politike, Šengenskog informacionog sistema, zaštite podataka, policijske saradnje, pravosudne saradnje u krivičnim stvarima i politika protiv narkotika.**

Oblast pravosudne saradnje je, pored oblasti upravljanja granicom, povratka, readmisije, šengenskog i viznog informacionog sistema, policijske saradnje, zaštite podataka o ličnosti, ključna za nesmetano i efikasno funkcionisanje prostora Šengena.

Međunarodna pravna pomoć u krivičnim stvarima u Republici Srbiji primenjuje se u skladu sa nacionalnim i međunarodnim normativnim okvirom.

Ratifikovani međunarodni sporazumi i opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava imaju primat nad nacionalnim zakonodavstvom. Član 16, stav 2. Ustava Republike Srbije izričito navodi da opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava i ratifikovani međunarodni sporazumi čine sastavni deo pravnog sistema Republike Srbije. 194 Potvrđeni međunarodni ugovori i opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava deo su pravnog poretka Republike Srbije.

Potvrđeni međunarodni ugovori ne smeju biti u suprotnosti sa Ustavom. Zakoni i drugi opšti akti doneti u Republici Srbiji ne smeju biti u suprotnosti sa potvrđenim međunarodnim ugovorima i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava.

U slučaju kada ne postoji potvrđeni međunarodni ugovor ili kada određena pitanja nisu uređena međunarodnim ili bilateralnim sporazumima, međunarodna pravna pomoć se pruža u skladu sa domaćim zakonodavstvom, odnosno na osnovu Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima iz 2009. godine, uz shodnu primenu relevantnih odredbi Krivičnog zakonika Republike Srbije, zakona koji uređuje organizaciju i nadležnost sudova i javnih tužilaca i Zakonika o krivičnom postupku Republike Srbije.

Normativni okvir

Republika Srbija poseduje dobar normativni okvir za sprovođenje međunarodne saradnje u krivičnim stvarima. Međunarodna pravna pomoć sastoji se od sledećih propisa u Republici Srbiji:

- Multilateralni i bilateralni međunarodni ugovori
- Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima
- Zakonik o krivičnom postupku
- Krivični zakonik
- Zakon o uređenju sudova
- Zakon o organizaciji i nadležnosti državnih organa u suzbijanju organizovanog kriminala, terorizma i korupcije
- Zakon o organizaciji i nadležnosti državnih organa u postupku protiv učinilaca ratnih zločina
- Zakon o oduzimanju imovine proistekle iz krivičnog dela
- Zakon o izvršenju krivičnih sankcija (Službeni glasnik Republike Srbije, br. 55/2014 i 35/2019)
- multilateralni i bilateralni međunarodni ugovori (spisak konvencija Organizacija Ujedinjenih nacija i konvencija Saveta Evrope dat je u Aneksu 1)

Republika Srbija poseduje veliki broj bilateralnih ili multilateralnih sporazuma sa brojnim državama.

Republika Srbija zaključila je ukupno 57 bilateralnih sporazuma o međunarodnoj pomoći u krivičnim stvarima sa 32 države (najčešće se primenjuju sporazumi sa susednim državama u regionu):

- **O izručenju:** Albanija, Austrija, Argentina, Belgija, Belorusija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Danska, Francuska, Holandija, Hrvatska, Italija, Kazahstan, Republika Severna Makedonija, Savezna Republika Nemačka, Sjedinjene Američke Države, Slovačka, Slovenija, Španija, Švajcarska, Turska
- **O međunarodnoj pravnoj pomoći:** Alžir, Austrija, Argentina, Belgija, Belorusija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Bugarska, Češka, Francuska, Grčka, Hrvatska, Irak, Italija, Kazahstan, Kipar, Mađarska, Republika Severna Makedonija, Mongolija, Savezna Republika Nemačka, Poljska, Rumunija, Ruska Federacija, Slovačka, Slovenija, Turska
- **Izvršenje sudskih odluka:** Austrija, Argentina, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Češka, Kazahstan, Republika Severna Makedonija, Slovenija, Ujedinjeno Kraljevstvo

Republika Srbija planira da u bliskoj budućnosti unapredi pravosudnu saradnju u građanskim i privrednim stvarima na bilateralnoj osnovi i da zaključi sporazume o pravosudnoj saradnji u građanskim i privrednim stvarima " sa Ujedinjenim Arapskim Emiratom, Republikom Kazahstan, Republikom Argentinom, Sjedinjenim Meksičkim Državama i Federativnom Republikom Brazil.

Republika Srbija zaključila je i Sporazum o saradnji između Republike Srbije i Evrodžasta (Službeni glasnik Republike Srbije – Međunarodni sporazumi, br. 14/2019).

Što se tiče saradnje zasnovane na reciprocitetu, članom 8. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima propisano je da domaći pravosudni organi pružaju međunarodnu pravnu pomoć uz poštovanje pravila reciprociteta. Ministarstvo pravde dostavlja obaveštenje o postojanju reciprociteta na zahtev domaćeg pravosudnog organa. Ukoliko ne postoje informacije o reciprocitetu, pretpostavlja se da reciprocitet postoji.

Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima Republike Srbije razlikuje i poznaje sledeće osnovne oblike međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima:

- Izručenje optuženih ili osuđenih lica
- Preuzimanje i ustupanje krivičnog gonjenja
- Izvršenje krivičnih presuda
- **Drugi oblici međunarodne pravne pomoći** - *sprovođenje proceduralnih radnji, kao što su pozivanje i dostavljanje pismena, saslušanje okrivljenih, ispitivanje svedoka i veštaka, uviđaj, pretresanje prostorija i lica, privremeno oduzimanje predmeta; primenu mera, kao što su nadzor i snimanje telefonskih i drugih razgovora ili komunikacija, kao i optička snimanja lica, kontrolisana isporuka, pružanje simulovanih poslovnih usluga, sklapanje simulovanih pravnih poslova, angažovanje prikrivenog islednika, računarsko pretraživanje i obrada podataka; razmena obaveštenja i dostavljanje pismena i predmeta koji su u vezi sa krivičnim postupkom u državi molilji, dostavljanje podataka bez zamolnice; korišćenje audio i video-konferencijske veze, formiranje zajedničkih istražnih timova; privremenu predaju lica lišenog slobode radi ispitivanja pred nadležnim organom države molilje.*

Imajući u vidu navedeno, postoji adekvatan normativni okvir za efikasnu saradnju Republike Srbije sa drugim državama. Domaće i međunarodno zakonodavstvo o međunarodnoj pravnoj pomoći omogućava nadležnim organima u Srbiji da pruže širok spektar pravne pomoći u krivičnim stvarima.

Redovna saradnja zasnovana na instrumentima Organizacije Ujedinjenih nacija i bilateralnim sporazumima odvija se intezivno sa Italijom, Slovenijom, Austrijom, Nemačkom i Hrvatskom po pitanju međunarodne pravne pomoći, kao sa Hrvatskom, Nemačkom, Slovenijom, Rumunijom i Bugarskom po pitanju izručenja.

INSTITUCIONALNI OKVIR

Institucionalni okvir za pravosudnu saradnju u krivičnim stvarima čine:

- Ministarstvo pravde
- Ministarstvo unutrašnjih poslova
- sudovi
- tužilaštva
- ostali organi za sprovođenje zakona sa posebnim nadležnostima za pojedine vrste krivičnih dela

Ministarstvo pravde

Ministarstvo pravde je osnovni organ u pogledu međunarodne pravne pomoći i deluje kao centralni organ za prijem i slanje zahteva za međunarodnu pravnu pomoć (*član 6. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima*), koji je takođe nadležan za prosleđivanje zahteva nadležnim domaćim organima (tj. sudovima i tužilaštvima) odgovornim za izvršavanje takvih zahteva.

U slučaju da ne postoji reciprocitet ili bilo kakav bilateralni sporazum, zahtevi za međunarodnu pravnu pomoć moraju se uputiti i poslati Ministarstvu pravde – Sektoru za međunarodnu pravnu pomoć. Zamolnice i prateća dokumenta, koja podležu reciprocitetu, moraju biti: 1) direktno prosleđena stranom pravosudnom organu; 2) u hitnim slučajevima mogu biti dostavljena preko Međunarodne organizacije kriminalističke policije – Interpol.

Pored kanala komunikacije, Ministarstvo pravde takođe proverava da li su ispunjeni neophodni kriterijumi u pogledu forme i sadržaja zahteva za međunarodnu pravnu pomoć (npr. iz člana 7. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima). Ukoliko su ispunjeni, Ministarstvo pravde upućuje zahtev za međunarodnu pravnu pomoć nadležnoj instituciji zamoljene zemlje ili prosleđuje pristigle zahteve nadležnim domaćim institucijama, a to su, kao što je već pomenuto, sudovi ili tužilaštva.

Članom 4. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima precizirano je da su organi nadležni za pružanje uzajamne pomoći domaći sudovi i javna tužilaštva predviđena zakonom. Pojedine radnje u postupku pružanja međunarodne pravne pomoći obavljaju Ministarstvo pravde, Ministarstvo spoljnih poslova i Ministarstvo unutrašnjih poslova. U svim fazama istrage, Ministarstvo pravde dostavlja zamolnice nadležnom sudu na izvršenje, s izuzetkom zamolnica koje se odnose na prenos krivičnog gonjenja koje se dostavljaju nadležnom javnom tužilaštvu.

U Republici Srbiji u primeni je sistem za upravljanje predmetima pravne pomoći „LURIS“ (*donacija Ministarstva spoljnih poslova Kraljevine Holandije*), koji omogućava efikasnu registraciju, obradu i praćenje zahteva za međunarodnu pravnu pomoć u građanskim i krivičnim pitanjima po različitim kriterijuma. Najnovije poboljšanje „Lurisa“ omogućava bolje praćenje i mogućnost da se identifikuju uzroci zaostatka.

Dalja poboljšanja su se odnosila na analizu procene uticaja, koju je pripremio stručnjak iz Evropske unije kako bi se omogućilo bolje i lakše praćenje buduće direktne saradnje u oblasti IT i statistike.

Što se tiče kadrovskih kapaciteta, Ministarstvo pravde u Sektoru za međunarodnu pravnu pomoć ima 18 zaposlenih (većina njih tečno govori engleski jezik i poseduje sertifikat), i prelazak na direktnu saradnju ulaskom u Evropsku uniju će umanjiti potrebe za jačanjem kapaciteta u ministarstvu, i postojeći kapaciteti će biti dovoljni.

Zahtevi za međunarodu pravnu pomoć u krivičnim stvarima - statistika

Tokom 2020. godine, Ministarstvo pravde primilo je 2.286 novih zahteva za pravnu pomoć u krivičnim stvarima i poslalo 1.068 zahteva. Tokom 2021. godine Ministarstvo pravde primilo je 3.442 nova zahteva za pravnu pomoć u krivičnim stvarima i poslalo je 1.211 novih zahteva. U prvih 6 meseci 2022. godine primljeno je novih 1.734 zahteva, dok je poslat 721 nov zahtev. .

Sudovi

Članom 143. Ustava Republike Srbije propisano je da sudsku vlast u Republici Srbiji imaju sudovi opšte i posebne nadležnosti. Prema Zakonu o uređenju sudova, sudski sistem Srbije podeljen je na sudove opšte nadležnosti i specijalizovane sudove

Ustavni sud razmatra i odlučuje o pitanjima koja se odnose na ustavnost zakona, propisa i službenih akata.

Sudovi opšte nadležnosti odgovorni su za postupanje po zahtevima za međunarodnu pravnu pomoć u građanskim i krivičnim stvarima. Za pružanje međunarodne pravne pomoći nadležni su svi osnovni i viši sudovi u okviru svojih nadležnosti utvrđenih zakonom.

Zakonom o uređenju sudova utvrđeno je da osnovni sudovi pružaju međunarodnu pravnu pomoć, osim ako nisu u nadležnosti drugog suda. Istim zakonom je uređeno da Viši sud pruža međunarodnu pravnu pomoć u postupcima za krivična dela iz svoje nadležnosti. Pored toga, Viši sud je takođe nadležan i za vođenje postupaka za izručenje optuženih i osuđenih lica, za izvršenje krivične presude stranog suda, za odlučivanje o priznanju i izvršenju stranih sudskih i arbitražnih odluka osim ako to nije u nadležnosti drugog suda, odlučuje o sukobu nadležnosti između osnovnih sudova sa svoje teritorije i vrši druge zadatke utvrđene zakonom.

Raspodela međunarodne pravne pomoći zasniva se na teritorijalnom pristupu, što znači da dolazni i odlazni zahtevi mogu stići do i od bilo kojeg od ovih sudova. Za sada, ne postoje sudije koje su specijalizovane za međunarodnu pravnu pomoć, kao što je to slučaj u tužilaštvu. Direktan kontakt između podnosioca i zamoljenog pravosudnog organa se ne ostvaruje, jer se sudije oslanjaju na Ministarstvo pravde kao jedini kanal za komunikaciju.

Tužilaštva

Član 156. Ustava Republike Srbije propisuje da je „*Javno tužilaštvo samostalan državni organ koji goni učinioce krivičnih i drugih kažnjivih dela i preuzima mere za zaštitu ustavnosti i zakonitosti. Javno tužilaštvo vrši svoju funkciju na osnovu Ustava, zakona, potvrđenog međunarodnog ugovora i propisa donetog na osnovu zakona.*“

Funkcija javnog tužioca je da pokrene istragu kada postoji dovoljno osnova za sumnju da je počinjeno krivično delo, a nalog se izdaje pre ili neposredno nakon prve dokazne radnje koju javni tužilac/policija preuzima u predistražnom postupku (ne kasnije od 30 dana od dana obaveštenja javnog tužioca da je policija preuzela prvu dokaznu radnju).

–

U Zakonu o javnom tužilaštvu ne postoje posebne odredbe koje se odnose na nadležnost javnih tužilaštava za pružanje međunarodne pravne pomoći. Međutim, u okviru člana 4. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima propisano je da su i sva javna tužilaštva subjekti pružanja međunarodne krivičnopravne pomoći. Takođe, u Republičkom javnom tužilaštvu osnovano je i Odeljenje za međunarodnu saradnju i međunarodnu pravnu pomoć.

Republički javni tužilac izdao je 15. avgusta 2016. godine izdao opšte Obavezno uputstvo u cilju efikasnijeg postupanja u oblasti međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima, odnosno u cilju omogućavanja redovne komunikacije, bržeg i efikasnijeg postupanja i olakšane razmene informacija u predmetima međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima i naložio da se u svim višim javnim tužilaštvima Republike Srbije odredi po jedan nosilac javnotužilačke funkcije – kontakt osoba za predmete međunarodne pravne pomoći bilo za neposredno postupanje u predmetima sa elementom inostranosti ili za koordinisanje postupanja putem aktivnog praćenja i pružanja saveta u ovim postupcima.

Ovi tužioci redovno prisustvuju stručnim konferencijama, samitima, radionicama i seminarima u ovoj oblasti.

U okviru svih viših javnih tužilaštava uspostavljene su kontakt tačke za međunarodnu pravnu pomoć. Ovi tužioci redovno prisustvuju stručnim konferencijama, samitima, radionicama i seminarima u ovoj oblasti. Takođe, specijalizovano Odeljenje za međunarodnu saradnju i međunarodnu pravnu pomoć pri Republičkom javnom tužilaštvu saraduje sa međunarodnim partnerima, pružajući koordinaciju i pomoć u predmetima pravosudne saradnje u krivičnim stvarima, kao i kroz aktivno učešće u evropskim i regionalnim mrežama u kojima je tužilaštvo Republike Srbije zastupljeno (tj. tužilac za vezu sa Evrodžastom, kontakt tačka za Evropsku pravosudnu mrežu, član mreže SEEPAG, članovi relevantnih tela Saveta Evrope (Komitet za visokotehnoški kriminal (T-CY)), OESR (mreža nadležnih organa za borbu protiv korupcije za institucije za sprovođenje zakona) itd. Iako tačan broj specijalizovanih tužilaca nije naveden, analiza procene uticaja u pogledu potreba za ljudskim resursima i obukom u oblasti pravosudne saradnje koja je izrađena 2021. godine p pripremiće do pristupanja Evropskoj uniji tužilaštvo i tužioce za buduću direktnu saradnju.

Predstavnici Odeljenja za međunarodnu saradnju i međunarodnu pravnu pomoć Vrhovnog javnog tužilaštva učestvuju u evropskim i regionalnim mrežama poput tužioca za vezu sa Evrodžastom, kontakt tačke za Evropsku pravosudnu mrežu, predstavnika u mreže SEEPAG, predstavnika relevantnih tela Saveta Evrope - Komitet za konvenciju o visokotehnoškom kriminalu⁴¹, itd.

⁴¹ *Cybercrime Convention Committee*

Ministarstvo unutrašnjih poslova – videti poglavlje Policijska saradnja

Saradnja sa Evrodžastom

Republika Srbija je značajno ojačala svoje kapacitete u borbi protiv transnacionalnog organizovanog kriminala potpisivanjem Sporazuma o saradnji sa *Evrodžast*. Ministarstvo pravde je 12. novembra 2019. godine potpisalo Sporazum o saradnji sa *Eurojust*, a koji je na snazi počev od decembra meseca iste godine.

Sporazum o saradnji između Evrodžasta i Srbije stupio je na snagu u decembru 2019. godine, na osnovu kojeg je u *Eurojust* imenovan tužilac za vezu. Tužilac za vezu služi kao posrednik između dve strane, omogućavajući bržu i efikasniju saradnju u krivičnim stvarima.

U periodu od januara 2015. do kraja oktobra 2019. godine, Republika Srbija i *Eurojust* su zajedno radili na 143 slučaja koji se tiču teškog organizovanog kriminala – pranja novca, trgovine narkoticima, prevara i krivičnih dela protiv života i zdravlja ljudi, posebno na 36 predmeta u 2019. i 60 u 2020. godini.

Evropska pravosudna mreža

Evropska pravosudna mreža u krivičnim stvarima - je mreža nacionalnih kontakt tačaka u državama članicama Evropske unije, za olakšavanje pravosudne saradnje u krivičnim stvarima.

Republika Srbija ima četiri formalno imenovane kontakt tačke za Evropsku pravosudnu mrežu.

Obuka

Pravosudni centar za obuku i usavršavanje osnovan je 2002. godine, a 2010. godine je Zakonom o pravosudnoj akademiji postao Pravosudna akademija.

Zakonom o pravosudnoj akademiji predviđeno je da Pravosudna akademija pruža nekoliko vrsta obuka, uključujući početnu, stalnu i specijalizovanu obuku, sa osnovnim fokusom na na obezbeđivanju početne obuke za sudije i tužioce, Treba napomenuti da su potrebu za obukama o pravosudnoj saradnji iskazali svi akteri u oblasti međunarodne saradnje u krivičnim stvarima.

Za sada, predavači su uglavnom domaće sudije, tužioci i predstavnici Ministarstva pravde, iako su obuke međunarodnog karaktera sve dostupnije srpskim pravosudnim organima u vidu programa *HELP*, obuke Agencije Evropske unije za obuku organa za sprovođenje zakona *CEPOL*, ali i *peer-to-peer* obuka.

Direktna saradnja

U određenim slučajevima, poštujući pravila reciprociteta i bilo koje bilateralne sporazume, pravosudni organi države molilje mogu direktno da komuniciraju sa nadležnim organima zamoljene države. Republika Srbija ima nekoliko sporazuma koji omogućavaju direktnu saradnju u nekim aspektima međunarodne pravne pomoći. U redovnoj praksi, nisu uočeni problemi.

Predmetni sporazumi omogućavaju adekvatnu pripremu za buduću direktnu saradnju u Evropskoj uniji. Kada se zahtev podnosi direktno, postoji više načina da se odrede nadležni pravosudni organi kojima zahtev treba uputiti.

Atlas pravosuđa Republike Srbije pruža pomoć pri utvrđivanju nadležnosti domaćih sudova i javnih tužilaštava u cilju pružanja međunarodne pravne pomoći i prekogranične saradnje. U hitnim slučajevima, svaki zahtev za međunarodnu pravnu pomoć, kao i spontano informisanje, može se preneti preko agencije Evropol ili *Evrodžast*, u skladu sa članom 121 Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima.

Izručenje

Preduslovi za izručenje propisani su članom 16. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima.

Pored preduslova predviđenih članom 7. predmetnog zakona, preduslovi za izručenje su:

- da lice čije se izručenje zahteva nije državljanin Republike Srbije;
- da delo povodom kojeg se zahteva izručenje nije izvršeno na teritoriji Republike Srbije, protiv nje ili njenog državljanina;
- da se protiv istog lica u Republici Srbiji ne vodi krivični postupak zbog krivičnog dela povodom kojeg se zahteva izručenje;
- da po domaćem zakonu postoje uslovi za ponavljanje krivičnog postupka za krivično delo povodom kojeg se zahteva izručenje lica protiv kojeg je pravnosnažno okončan postupak pred domaćim sudom;
- da je utvrđena istovetnost lica čije se izručenje zahteva;
- da ima dovoljno dokaza za osnovanu sumnju odnosno da postoji pravnosnažna sudska odluka da je lice čije se izručenje traži učinilo krivično delo povodom kojeg se zahteva izručenje;
- da država molilja da garancije da će u slučaju osude u odsustvu postupak biti ponavljen u prisustvu izručenog lica;
- da država molilja da garancije da smrtna kazna koja je propisana za krivično delo povodom kojeg se zahteva izručenje neće biti izrečena, odnosno izvršena.

Zakoni Republike Srbije dozvoljavaju redovan postupak izručenja i izručenje po pojednostavljenom postupku. Zahteve za izručenje prima Ministarstvo pravde, koje ih potom prosleđuje sudu. Odluku o odbijanju izručenja ili o ispunjenosti preduslova za izručenje donosi Veće za prethodni postupak, koje čine 3 sudije.

U slučaju donošenja rešenja o odbijanju izručenja, neposredno viši sud (posle saslušanja javnog tužioca i branioca) odluku potvrđuje, ukida ili preinačuje. Na odluku o ispunjenosti preduslova za izručenje može se uložiti žalba neposredno višem sudu.

Pravosnažno rešenje o ispunjenosti preduslova za izručenje dostavlja se ministru pravde, koji donosi rešenje o odobrenju ili odbijanju izručenja. Lice čije izručenje se traži može se predati po pojednostavljenom postupku ako pristane na pojednostavljeni postupak (nakon što mu objasne posledice i utvrdi se da je takav pristanak dat dobrovoljno).

Pristanak je neopoziv. Sudija će svu dokumentaciju bez odlaganja uputiti Veću za prethodni postupak, koje će doneti rešenje o ispunjenosti preduslova za izručenje. Žalba na ovu odluku nije moguća. Odluka Veća za prethodni postupak se bez odlaganja dostavlja ministru pravde, koji donosi rešenje kojim se odobrava ili odbija izručenje.

Zadržavanje pre prijema zahteva za izručenje može da traje 18 dana, a najviše 40 dana u slučaju zahteva nadležnog organa podnosioca zahteva. Članom 22. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima utvrđeno je da pritvor može trajati najduže do izvršenja odluke o izručenju, ali ne duže od godinu dana od dana pritvaranja lica čije izručenje se zahteva. Po isteku svaka dva meseca od pravnosnažnosti rešenja o određivanju pritvora sud po službenoj dužnosti ispituje da li postoje razlozi za produženje ili ukidanje pritvora.

Prema evidenciji *IOPCD*-a, kada je reč o zahtevima država članica Evropske unije za izručenje iz Republike Srbije, tokom poslednje tri godine zahteve su najčešće podnosile Nemačka i Hrvatska, Slovenija, Bugarska i Rumunija. Kada je reč o zahtevima Srbije za izručenje iz država članica EU, najviše zahteva podneto je Nemačkoj i Austriji.

Po opštem pravilu utvrđenom Zakonom o međunarodnoj pravnoj pomoći (član 16, stav (1)), državljani Srbije ne mogu biti izručeni. Ipak, Republika Srbija je sa drugim državama (Crna Gora, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Republika Severna Makedonija, Sjedinjena Američke Države, Republika Italija) zaključila niz bilateralnih sporazuma koji omogućavaju izručenje državljana za pojedina krivična dela za koja je zaprećena kazna zatvora od četiri ili više godina.

Generalno, odsustvo izručenja sopstvenih državljana moglo bi da dovede do problema u vezi sa primenom mehanizma evropskih naloga za hapšenje prema zakonodavstvu Evropske unije.

Poverljivost

Republika Srbija, kada se bavi pitanjima međunarodne pravne pomoći, stara se o poštovanju ostalih osnovnih principa međunarodnog prava, kao i opštih principa međunarodne pravne pomoći, posebno u vezi sa pitanjima ljudskih prava. Sve informacije koje Srbija pruži državama moliljama na osnovu zahteva za međunarodnu pravnu pomoć, država molilja će tretirati kao poverljive i neće ih koristiti u druge svrhe osim one izričito navedene u zahtevu za međunarodnu pravnu pomoć, što znači da zvaničnik u Srbiji koji je upoznat sa zahtevom neće otkrivati sadržaj u meri u kojoj je to neophodno za izvršenje zahteva.

Dvostruka kažnjivost

Prema članu 7. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, dvostruka kažnjivost je preduslov za pružanje međunarodne pravne pomoći (ukoliko se međunarodni sporazum ne primenjuje), bez obzira na to da li zahtev uključuje prinudne radnje. Načelo

dvostruke kažnjivosti u smislu međunarodne pravne pomoći ne zahteva da se delo svrstava u istu kategoriju ili da ga obe zemlje označavaju istom terminologijom.

Osnovi za odbijanje

Prema Zakonu o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, ukoliko se ne ispune preduslovi za izvršenje zahteva za međunarodnu pravnu pomoć (član 7.), izvršenje zamolnice će odbiti sudski organ ili Ministarstvo pravde, u zavisnosti od toga koji preduslov nije ispunjen. Preduslovi za izvršenje zahteva za međunarodnu pravnu pomoć uključuju sledeće:

- dvostruka kažnjivost;
- da za isto krivično delo nije pravnosnažno okončan postupak pred domaćim sudom, odnosno da krivična sankcija nije u potpunosti izvršena;
- da krivično gonjenje, odnosno izvršenje krivične sankcije nije isključeno zbog zastarelosti, amnestije ili pomilovanja;
- da se zahtev za pružanje međunarodne pravne pomoći ne odnosi na političko krivično delo ili delo povezano sa političkim krivičnim delom, odnosno na krivično delo koje se sastoji isključivo u povredi vojnih dužnosti, sa izuzetkom da će međunarodna pravna pomoć biti pružena povodom krivičnog dela protiv međunarodnog humanitarnog prava za koje ne nastupa zastarelost;
- da pružanje međunarodne pravne pomoći ne bi povredilo suverenitet, bezbednost, javni poredak ili druge interese od suštinskog značaja za Republiku Srbiju.

Pored toga, osnov za odbijanje su i drugi međunarodno priznati razlozi za odbijanje, kao što je zabrinutost za ugroženost ljudskih prava.

Poreska krivična dela

U skladu sa članom 3. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći, međunarodna pravna pomoć se takođe pruža i u postupcima pokrenutim pred upravnim organima za prekršaj kažnjiv po zakonodavstvu države molilje ili zamoljene države, u slučaju kada rešenje upravnog organa može da predstavlja osnov za pokretanje krivičnog postupka.

Republika Srbija neće odbiti zahteve za međunarodnom pravnom pomoći na osnovu toga što se radi o poreskim stvarima, a i pored toga što to nije izričito predviđeno zakonom, podrazumeva se da zahtev za međunarodnu pravnu pomoć neće biti odbijen na osnovu zakona koji nameću bankarsku tajnu, osim u slučajevima prema domaćem zakonu koji se bave pravnom profesionalnom privilegijom/tajnošću.

Zajednički istražni timovi

Republika Srbija učestvuje u radu zajedničkih istražnih timova u suštini po osnovu Konvencije Organizacije Ujedinjenih nacija protiv transnacionalnog organizovanog kriminala - Palermo konvencija i člana 20. Drugog dodatnog protokola uz Evropsku konvenciju o uzajamnoj pomoći u krivičnim stvarima. Član 96. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima

Republike Srbije uređuje formiranje zajedničkog istražnog tima, ukoliko okolnosti slučaja to opravdavaju, zajednički istražni timovi mogu se formirati sporazumom između ministra pravde i nadležnog organa strane države.

U Republici Srbiji je formirano ukupno 9 zajedničkih istražnih timova, na određeno vreme, u skladu sa bilateralnim i multilateralim sporazumima, radi sprovođenja istrage u vezi sa slučajem organizovanog kriminala.

Saslušanje putem video-konferencije

Saslušanje svedoka i/ili veštaka putem video-konferencije moguće je u skladu sa članom 83. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima i članom 357. Zakonika o krivičnom postupku Republike Srbije. Nažalost, malo je sudova i javnih tužilaštava u Republici Srbiji koji su tehnički opremljeni za vođenje ročišta putem video-konferencije.

Ne bis in idem

Član 84. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima precizira uslove pod kojima se mogu obezbediti drugi oblici međunarodne pravne pomoći i ograničava obim načela *ne bis in idem*, samo dozvoljavanjem pružanja međunarodne pravne pomoći „*ukoliko se ne vodi krivični postupak protiv istog lica pred domaćim sudovima za krivično delo koje je predmet tražene međunarodne pravne pomoći*”.

Neformalna saradnja

Član 98. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima predviđa da, pod uslovom reciprociteta, domaći pravosudni organi mogu, bez zamolnice, prosleđivati informacije u vezi sa poznatim krivičnim delima i učiniocima nadležnim organima strane molilje ako se smatra da je to od koristi za krivične postupke koji se vode u inostranstvu. Prenos informacija iz stava 1. ovog člana vrši se samo ako ne ometa krivični postupak koji se vodi u Republici Srbiji.

Vreme provedeno u pritvoru

Članom 39. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima izričito je propisano da se vreme provedeno u pritvoru uračunava u krivičnu sankciju koja predstavlja lišavanje slobode.

Sukob nadležnosti

Sukob nadležnosti u krivičnim stvarima rešava se primenom članova 35, 36. i 47. Zakonika o krivičnom postupku Republike Srbije. Međutim, nije bilo mnogo iskustava s ovim do sada.

Čuvanje podataka u smislu visokotehnološkog kriminala

Krivični zakonik Republike Srbije sadrži posebno poglavlje pod nazivom „*Krivična dela protiv bezbednosti računarskih podataka*“ koje obuhvata: oštećenje računarskih podataka i programa, računarsku sabotazu, pravljenje i unošenje računarskih virusa, računarske prevare, neovlašćeni pristup zaštićenom računaru, računarskoj mreži i elektronskoj obradi podataka, sprečavanje i ograničavanje pristupa javnoj računarskoj mreži i neovlašćeno korišćenje računara ili računarske mreže.

Republika Srbija je 2009. godine potvrdila Konvenciju o visokotehnološkom kriminalu od 23. novembra 2001. godine.

Internet provajder je dužan da čuva podatke o elektronskim komunikacijama iz člana 129. Zakona o elektronskim komunikacijama. Pristup sačuvanim podacima nije dozvoljen bez saglasnosti korisnika, osim na određeno vreme i na osnovu odluke suda, ako je to neophodno za vođenje krivičnog postupka ili zaštitu bezbednosti Republike Srbije, na zakonom propisan način. ISP je dužan da čuva sačuvane podatke tokom perioda od 12 meseci od datuma ostvarene komunikacije.

Postupajući po nalogu sudije za prethodni postupak, a na predlog javnog tužioca, policija može, radi vršenja dužnosti iz stava 1. ovog člana (da pronade počinioca krivičnog dela, da spreči skrivanje ili beg počinioca ili saučesnika, da otkrije i obezbedi tragove krivičnog dela i predmete koji mogu poslužiti kao dokaz, kao i da prikupi sve podatke koji bi mogli da budu od koristi za uspešno vođenje krivičnog postupka) pribavi evidentiranje telefonskih komunikacija ili korišćenih baznih stanica ili vrši lociranje mesta odakle se komunikacija obavlja.

Prekogranični nadzor i potera

Međunarodni osnov za primenu ovih proceduralnih mera je Drugi dodatni protokol uz Evropsku konvenciju o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima (član 17, član 18). U skladu sa članom 83. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima i članovima 181–182. Zakonika o krivičnom postupku, Republički javni tužilac, odnosno javni tužilac posebne nadležnosti, odobrava proceduralnu radnju kao što je nadzor i prisluškivanje telefona ili kontrolisana isporuka, koje sprovode policija i drugi državni organi koje odredi javni tužilac. Nakon potvrđivanja sporazuma o CISA, biće određene institucije nadležne za sprovođenje ovih proceduralnih radnji prema sporazumu CISA i postupanje sa njima.

Podnošenje zahteva za restituciju

Članom 36. Ustava Republike Srbije (Pravo na jednaku zaštitu prava i na pravno sredstvo) jemči se jednaka zaštita prava pred sudovima i drugim državnim organima, imaoćima javnih ovlašćenja i organima autonomne pokrajine i jedinica lokalne samouprave. Svako ima pravo na žalbu ili drugo pravno sredstvo protiv odluke kojom se odlučuje o njegovom pravu, obavezi ili na zakonu zasnovanom interesu.

U skladu sa članom 254. Zakonika o krivičnom postupku, **imovinskopravni zahtev podnosi se organu postupka**. Imovinskopravni zahtev može se podneti najkasnije do zaključenja glavnog pretresa pred prvostepenim sudom. Ako ovlašćeno lice nije podnelo imovinskopravni zahtev do podizanja optužbe, obavestiće se da ga može podneti do završetka glavnog pretresa. Ako je usled krivičnog dela ili protivpravnog dela koje je u zakonu određeno kao krivično delo oštećena javna svojina, a imovinskopravni zahtev nije stavljen, sud će o tome obavestiti organ iz člana 253, stav 3. ovog Zakonika.

Izvršenje sudskih odluka

Međunarodni i nacionalni normativni okvir za izvršenje zahteva u vezi sa izvršenjem sudskih odluka su bilateralni sporazumi, Evropska konvencija o međunarodnom važenju krivičnih presuda i Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima.

Članovi 62–69. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima daju okvir za izvršenje krivične presude koju je doneo sud strane države, a koju je prihvatila Republika Srbija. Članovi 70–74. istog zakona odnose se na izvršenje krivične presude izrečene presudom domaćeg suda. Reciprocitet predstavlja uslov za priznanje sudskih odluka stranih sudova.

Drugi preduslov za izvršenje odluke suda je overen prepis strane krivične presude i izjava o saglasnosti za prenos koju daje osuđeni (član 67.). Takođe se uzima u obzir i aspekt socijalne rehabilitacije osuđenog.

Infrastruktura

U oblasti prikupljanja statističkih podataka, Ministarstvo pravde je u 2011. godini započelo sa korišćenjem programa „Luris“ (donacija Ministarstva spoljnih poslova Kraljevine Holandije) koji omogućava prikupljanje podataka i izradu statističkih izveštaja po različitim parametrima (npr. broj zahteva po državi, po sporazumu, po vrsti pravne pomoći itd.). U cilju poboljšanja postojećeg sistema radi dobijanja tačnije statistike o pravosudnoj saradnji, na zahtev Odeljenja za međunarodnu pravnu pomoć,

Ministarstvo spoljnih poslova Kraljevine Holandije obezbedilo je (*preko holandske organizacije „Centar za međunarodnu pravnu saradnju“*) novu donaciju za unapređenje „Lurisa“. Ovo unapređenje je završeno 2015. godine i omogućilo je efikasniji proces postupanja sa zahtevima jer omogućava generisanje šablona (obrazaca) koji automatski rešavaju slučajeve na klik.

Korišćenje „Lurisa“ je posebno važno zbog velikog broja zahteva za uobičajenim oblicima pravne pomoći koji dolaze iz država bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

Takođe, unapređenje „Lurisa“ omogućava bolje praćenje i mogućnost da se identifikuju uzroci zaostatka. Postoji mogućnost izrade izveštaja na osnovu različitih kriterijuma.

Sva dodatna poboljšanja u vezi sa prikupljanjem statističkih podataka biće izvršena nakon Analize uticaja. Analiza procene uticaja, koju je pripremio stručnjak iz Evropske unije, u junu 2019. godine, predstavlja adekvatnu polaznu osnovu za utvrđivanje kako bi se buduća direktna saradnja mogla pratiti i olakšati u oblasti IT i statistike.

CILj 1

Obezbediti efikasnu pravosudnu saradnju u skladu sa zahtevima Evropske unije

MERA 1	OPŠTI REZULTAT
<p>Sprovođenje organizacionih i normativnih mera u cilju unapređivanja pravosudne saradnje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Izmenjen normativni okvir - Ojačani administrativni kapaciteti kroz zapošljavanje zaposlenih i njihovu obuku - Usklađene funkcije nadležnih organa u oblasti primene Evropskog naloga za hapšenje - Obezbeđena adekvatna infrastruktura

Broj	AKTIVNOSTI	NADLEŽNI ORGAN	ROK	POTREBNA SREDSTVA / IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJ REZULTATA	STATUS SPROVOĐENJA
8.1.1.1	<p>Jačanje kapaciteta povećanjem broja zaposlenih – službenika koji obrađuju zahteve za međunarodnu pravnu pomoć, u okviru svih nadležnih organa, imajući u vidu da će se buduća saradnja, u skladu sa zakonodavstvom Evropske unije, odvijati prevashodno neposredno između pravosudnih organa.</p>	<p>Ministarstvo pravde</p> <p>Vrhovno javno tužilaštvo</p> <p>Visoki savet sudstva</p> <p>Visoki savet tužilaštva</p> <p>sudovi</p>	<p>Najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije</p>	<p><u>Nema troškova za period 2023-2025</u></p> <p><i>– redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i></p> <p><u>Napomena - procena vrednosti investicija biće naknadno određena</u></p>	<p>Broj novozaposlenog službenika</p>	

8.1.1.2	Uskladiti funkcije nadležnih organa u postupku predaje, odnosno primene Evropskog naloga za hapšenje u cilju pripreme za sprovođenje načela uzajamnog priznavanja	Ministarstvo pravde Vrhovno javno tužilaštvo Vrhovni sud	Najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena -</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Definisana uloga Ministarstva pravde Funkcije usklađene	
8.1.1.3	Analiza potreba za imenovanjem specijalizovanih sudija i tužilaca u oblasti međunarodne saradnje u krivičnim stvarima, u cilju postizanja efikasne neposredne međunarodne saradnje	Ministarstvo pravde Vrhovni sud Visoki savet sudstva Visoki savet tužilaštva Vrhovno javno tužilaštvo Pravosudna akademija	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena -</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Odluka doneta, u zavisnosti od rezultata analize	

8.1.1.4	Jačanje kapaciteta kroz obuke sudija i tužilaca u oblasti međunarodne pravosudne saradnje u krivičnim stvarima, uključujući i posebne veštine i poznavanje stranog jezika	Pravosudna akademija Ministarstvo pravde Vrhovni sud Vrhovno javno tužilaštvo	Kontinuirano, do prijema u članstvo Evropske unije i nakon prijema u članstvo	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena -</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Obuke sprovedene Broj obučenih sudija i tužilaca	
8.1.1.5	Izmena normativnog okvira o pravosudnoj saradnji u krivičnim stvarima usvajanjem <i>lex specialis</i> koji omogućava pravosudnu saradnju na osnovu instrumenata Evropske unije za međusobno priznavanje.	Ministarstvo pravde	IV kvartal 2024. godine	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena -</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Usvojen/izmenjen relevantan zakon	
8.1.1.6	Analiza potreba za pripremom domaćih objašnjenja, smernica, priručnika za olakšavanje međunarodne saradnje u skladu sa pravom Evropske unije	Pravosudna akademija Ministarstvo pravde	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena -</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>		

8.1.1.7	Jačanje kapaciteta kroz unapređenje postojeće infrastrukture i/ili uvođenje nove neophodne infrastrukture za rešavanje zahteva za uzajamnu pravnu pomoć u krivičnim i građanskim stvarima.	Ministarstvo pravde Visoki savet sudstva Visoki savet tužilaštva	Najkasnije, do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena - procena vrednosti investicija biće naknadno određena</u>	Unapređen IT sistem Implementiran nov IT sistem	
8.1.1.8	Formirati Kancelariju SIRENE i angažovati odgovarajući broj zaposlenih Veza: aktivnost 2.1.1.15	<i>Definisano u okviru aktivnosti 2.1.1.15</i>	<i>Definisano u okviru aktivnosti 2.1.1.15</i>	<i>Definisano u okviru aktivnosti 2.1.1.15</i>	<i>Definisano u okviru aktivnosti 2.1.1.15</i>	
8.1.1.9	Jačanje kapaciteta za razmenu informacija i podataka sa Evropskom unijom - korišćenje CMS – Eurojust - Sistem upravljanja slučajevima, ENCS – Eurojust nacionalni koordinacioni sistem.	Ministarstvo pravde Vrhovno javno tužilaštvo	Najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena - procena vrednosti investicija biće naknadno određena</u>	Uspostavljanje centralizovanog informacionog sistema koji će moći da razmenjuje podatke sa sistemom Eurojust	
8.1.1.10	Stvaranje preduslova za primenu sistema e-CODEX umbrella.	Ministarstvo pravde	Najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih	Definisana i sprovedena priprema procedura za primeni sistema e-CODEX umbrella.	

				<i>zaposlenih</i> <u>Napomena -</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>		
8.1.1.11	Stvaranje preduslova za primenu sistema <i>Exec.</i>	Ministarstvo pravde	Najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena -</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Definisana i sprovedena priprema procedura za primeni sistema <i>Exec</i>	
8.1.1.12	Stvaranje preduslova za primenu sistema <i>Evidence2e.</i>	Ministarstvo pravde	Najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena -</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Sprovedena analiza Definisana i sprovedena priprema procedura za primeni sistema <i>Evidence2e.</i>	
8.1.1.13	Stvaranje preduslova za primenu sistema <i>Find a Bailiff.</i>	Ministarstvo pravde	Najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena -</u>	Sprovedena analiza Definisana i sprovedena priprema procedura za primeni sistema <i>Find a Bailiff.</i>	

				<i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>		
8.1.1.14	Stvaranje preduslova za primenu sistema <i>Find a Lawyer</i> .	Ministarstvo pravde	Najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena -</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Sprovedena analiza Definisana i sprovedena priprema procedura za primeni sistema <i>Find a Lawyer</i> .	
8.1.1.15	Stvaranje preduslova za primeni sistema <i>IRI</i>	Ministarstvo pravde	Najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena -</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Sprovedena analiza Definisana i sprovedena priprema procedura za primeni sistema <i>IRI</i>	
8.1.1.16	Stvaranje preduslova za primeni sistema <i>iSupport</i> .	Ministarstvo pravde	Najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – redovne aktivnosti postojećih zaposlenih <u>Napomena -</u>	Sprovedena analiza Definisana i sprovedena priprema procedura za primeni sistema <i>iSupport</i>	

				<i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>		
8.1.1.17	Stvaranje preduslova za primeni sistema <i>pro-Codex</i>	Ministarstvo pravde	Najkasnije do prijema u članstvo Evropske unije	<u>Nema troškova za period 2023-2025</u> – <i>redovne aktivnosti postojećih zaposlenih</i> <u>Napomena -</u> <i>procena vrednosti investicija biće naknadno određena</i>	Sprovedena analiza Definisana i sprovedena priprema procedura za primeni sistema <i>pro-Codex</i>	

5. ZAVRŠNI DEO

Ovaj akcioni plan objaviti na portalu e-Uprave i internet stranici Ministarstva unutrašnjih poslova.

05 Broj: 021-5241/2023-2

U Beogradu, 6. jula 2023. godine

V L A D A

PRVI POTPREDSEDNIK VLADE

Ivica Dačić